

10333 (2)

C 115

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

MAŁY ROCZNIK
STATYSTYCZNY
1938

I—10 TYSIĄC

WYDZIAŁ
KRAJOWEGO

ROK IX

WARSZAWA

1938

NAKŁADEM GŁÓWNEGO URZĘDU STATYSTYCZNEGO

B 10333/2)

G.U.S

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

MAŁY ROCZNIK STATYSTYCZNY 1938

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zatwierdziło wydawnictwo jako książkę poleconą do bibliotek nauczycielskich oraz jako książkę pomocniczą dla uczniów szkół ogólnokształcących, zawodowych i zakładów kształcenia nauczycieli.

BIBLIOTEKA
GŁÓWNEGO URZĘDU STATYSTYCZNEGO

ROK IX WARSZAWA 1938

NAKŁADEM GŁÓWNEGO URZĘDU STATYSTYCZNEGO

KOMITET REDAKCYJNY
GŁÓWNEGO URZĘDU STATYSTYCZNEGO

Przewodniczący:

Edward Szturm de Sztrem — Dyrektor Gł. U. St.

Członkowie:

Stefan Szulc — Redaktor główny

Tadeusz Czajkowski — Zastępca redaktora głównego

Jan Derengowski

Ewa Estreicher — Sekretarz redakcji

PRZEDMOWA

Obecne dziewiąte z kolei wydanie *Małego Rocznika Statystycznego* nie zawiera zasadniczych zmian w porównaniu z wydaniem 1937 r. Jedynie w niektórych działach nastąpiło rozszerzenie treści; między innymi nieco szczegółowiej potraktowano wyniki powszechnego spisu ludności 1931 r. Wszystkie tablice zostały dokładnie przejrane, w miarę potrzeby poprawione, niekiedy przeredagowane tak, aby każde zagadnienie było przedstawione w sposób ścisły i jasny.

W obecnym wydaniu *Małego Rocznika Statystycznego* nie umieszczono wykresów. Usunięcie ich było spowodowane częściowo względami oszczędnościowymi. Poza tym chodziło o to, żeby nie powiększać nadmiernie objętości wydawnictwa, które pomimo usunięcia wykresów przekroczyło rozmiary wydania zeszłorocznego. Wreszcie przygotowanie wykresów utrudnia wydanie *Rocznika* w właściwym terminie.

Główny Urząd Statystyczny otrzymał od czytelników znaczną ilość życzeń dotyczących uzupełnienia treści *Małego Rocznika Statystycznego*. Nie zawsze proponowane zmiany mogły być wprowadzone, ze względu na rozmiary i charakter wydawnictwa. Pragnąc dalej utrzymywać kontakt z czytelnikami *Małego Rocznika Statystycznego*, Główny Urząd Statystyczny i w tym roku ponawia apel o nadsyłanie pod adresem Komitetu Redakcyjnego (Warszawa, Al. Jerozolimskie 32) wszelkich spostrzeżeń dotyczących treści i formy wydawnictwa.

Prace redakcyjne związane z *Małym Rocznikiem Statystycznym* prowadził w łonie Komitetu Redakcyjnego Jan Derengowski.

Przewodniczący
Komitetu Redakcyjnego

EDWARD SZTUM DE SZTREM
Dyrektor Głównego Urzędu Statystycznego

UWAGI OGÓLNE

Przy opracowaniu tablic dotyczących stosunków polskich opierano się głównie na szczegółowych publikacjach Głównego Urzędu Statystycznego, wydawanych w serii pod ogólnym tytułem *Statystyka Polski*. Należy specjalnie zwrócić uwagę na opracowania publikowane corocznie pod następującymi tytułami: *Statystyka rolnicza*, *Statystyka przemysłowa*, *Statystyka spółek akcyjnych*, *Rocznik handlu zagranicznego*, *Rozdział kredytów bankowych*, *Statystyka samorządu terytorialnego*, *Statystyka pocztowa, telegraficzna i telefoniczna*, *Statystyka szkolnictwa*, *Statystyka druków*, *Statystyka cen*. Szczegółowe opracowania szeregu innych zagadnień ukazują się nieperiodycznie w *Statystyce Polski*. Poza tym Główny Urząd Statystyczny wydaje kwartalnik *Statystyka Pracy*, który zawiera szczegółowe materiały i opracowania statystyczne dotyczące zagadnień pracy najemnej. Bieżące, aktualne materiały statystyczne, dotyczące znacznej części zagadnień ujętych w *Małym Roczniku Statystycznym*, publikowane są w *Wiadomościach Statystycznych*, które ukazują się periodycznie w odstępach 10-dniowych. Materiały dotyczące spisu ludności z roku 1931 ogłoszone są w *Statystyce Polski*. — Poza tym szereg zagadnień opracowano specjalnie do *Małego Rocznika Statystycznego*.

Przy opracowaniu tablic międzynarodowych posługiwano się rocznikami, innymi wydawnictwami periodycznymi i opracowaniami specjalnymi urzędów statystycznych poszczególnych krajów oraz wydawnictwami międzynarodowymi: *Annuaire Statistique de la Société des Nations*, Genewa; *Bulletin Mensuel de Statistique*, Genewa; *La Production Mondiale et les Prix*, Société des Nations, Genewa; *Aperçu de la Situation Monétaire*, Société des Nations, Genewa; *Statistiques du Commerce International*, Société des Nations, Genewa; *l'Année Sociale*, Genewa; *Annuaire des Statistiques du Travail*, Genewa; *Revue Internationale du Travail*, Genewa; *Recueil de Statistique de l'Institut International de Commerce*, Bruksela; *Annuaire International de Statistique Agricole*, Rzym; *Annuaire International de Statistique Forestière*, Rzym; *Bulletin Mensuel de Statistique Agricole et Commerciale*, Rzym; *Hübners Geographisch—Statistische Tabellen*, Wiedeń; *Statistisches Handbuch der Weltwirtschaft*, Berlin; *The Mineral Industry of the British Empire and Foreign Countries*, Londyn; *Minerals Yearbook*, Waszyngton; *Statistique Internationale des Chemins de Fer*, Paryż; *Statistique Générale du Service Postal*, Berno; *Inventaire Économique et Financier, Monde-France 1936—1937*, Paryż 1937. Korzystano także z zestawień międzynarodowych w wydawnictwach: *Lloyd's Register of Shipping* oraz *Statistisches Jahrbuch für das Deutsche Reich*, Berlin.

W tablicach sumy wyrażone w walutach obcych, o ile nie zaznaczono inaczej, przeliczono na złote według kursów.

Nowy podział administracyjny obowiązujący od dnia 1.IV 1938 uwzględniono w tabl. 3, 4 i 7 działu II i w tabl. 4 działu VI. W pozostałych tablicach, o ile nie zaznaczono inaczej, podano podział administracyjny obowiązujący w dniu 1.I 1938.

W tablicach międzynarodowych, prócz tabl. 5 działu II, dane dla Niemiec nie obejmują Austrii.

Dane liczbowe, ogłoszone w poprzednich wydaniach Małego Rocznika Statystycznego i w innych publikacjach Głównego Urzędu Statystycznego, zostały szczegółowo sprawdzone, uzupełnione i wszędzie, gdzie to było możliwe, poprawione, przeważnie przez zastąpienie obliczeń tymczasowych ostatecznymi.

Dane liczbowe za ostatnie okresy posiadają częściowo charakter tymczasowy i mogą ulec zmianom przy ostatecznym ich opracowaniu.

ZNAKI UMOWNE

Kreska (—) oznacza stwierdzenie, że dane zjawisko nie występuje.

Zero (0) oznacza, że zjawisko istnieje, jednakże w ilościach mniejszych od tych liczb, które mogły być wyrażone uwidocznionymi w tablicy znakami cyfrowymi: np. jeżeli produkcja wyrażona jest w tysiącach ton, znak 0 oznacza, że produkcja w danym wypadku nie osiąga 0,5 tys. ton.

Kropka (.) oznacza zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.

Znak \times umieszcza się w rubryce, która nie może być wypełniona ze względu na układ tablicy.

WAŻNIEJSZE SKRÓTY

<i>zl</i> = złoty	<i>kg</i> = kilogram
<i>mil.</i> = milion	<i>q</i> = kwintal
<i>tys.</i> = tysiąc	<i>t</i> = tona
<i>m</i> = metr	BRT = tona rejestrowa brutto
<i>m²</i> = metr kwadratowy	NRT = tona rejestrowa netto
<i>m³</i> = metr sześcienny	KM = koł mechaniczny
<i>km</i> = kilometr	<i>kW</i> = kilowatt
<i>km²</i> = kilometr kwadratowy	<i>kWh</i> = kilowatt – godzina
<i>ha</i> = hektar	szt. = sztuka
<i>hl</i> = hektolitr	kar. = karat
<i>l</i> = litr	tuz. = tuzin
<i>g</i> = gram	

SPIS RZECZY

Mapa Polski	Str.
Gęstość zaludnienia Polski (kartogram)	
Gęstość zaludnienia Europy (kartogram)	
Ludność świata (kartogram)	3
Tabl. 1. Wskaźniki życia gospodarczego świata (1927—1936)	1
„ 2. Wskaźniki życia gospodarczego niektórych krajów (1925—1937)	3
Dział I. Położenie geograficzne. Hydrografia. Meteorologia	
Tabl. 1. Położenie geograficzne Polski	8
„ 2. Powierzchnia dorzeczy w Polsce	8
„ 3. Układ pionowy powierzchni lądów stałych	8
„ 4. Układ pionowy powierzchni Polski	9
„ 5. Temperatura powietrza i usłonecznienie	9
„ 6. Opady (średnie 1891—1910 i 1937) i zachmurzenie (średnie 1886—1910 i 1937)	9
„ 7. Temperatura powietrza (średnie 1850—1900) i opady (średnie 1891—1910) według miesięcy	10
„ 8. Usłonecznienie rzeczywiste w odsetkach usłonecznienia możliwego (1936 i 1937)	10
Dział II. Powierzchnia, podział administracyjny, ludność	
Tabl. 1. Granice Polski	11
„ 2. Granice niektórych krajów europejskich	11
„ 3. Powierzchnia, podział administracyjny i ludność	12
„ 4. Powierzchnia, ludność i gęstość zaludnienia według powiatów w 1931 r.	13
„ 5. Powierzchnia, ludność i gęstość zaludnienia świata według ostatnich danych	16
„ 6. Powierzchnia i ludność krajów posiadających kolonie, dominia, protektoraty, mandaty według ostatnich danych	18
„ 7. Liczba gmin wiejskich według powierzchni i ludności	18
A. Według powierzchni	18
B. Według ludności obecnej w 1931 r.	18
„ 8. Rozwój ludności (1870, 1900, 1921, 1931 i 1938)	19
„ 9. Przeciętny przyrost roczny ludności (1870—1900, 1921—1938)	19
„ 10. Ludność niektórych krajów (1800, 1850, 1900, 1910, 1920, 1930 i 1937)	19
„ 11. Przeciętny przyrost roczny ludności niektórych krajów (1800—1910, 1920—1937)	20
„ 12. Ludność według płci i wieku w 1931 r.	20
„ 13. Ludność niektórych krajów według płci i wieku	21
„ 14. Ludność według języka ojczystego w 1931 r.	22
„ 15. Ludność według wyznań w 1931 r.	24
„ 16. Ludność według wyznania i języka ojczystego w 1931 r.	26
„ 17. Zmiany składu wyznaniowego ludności (1900—1931)	26
„ 18. Ludność niektórych krajów europejskich według języka lub narodowości	27
„ 19. Ludność niektórych krajów europejskich według wyznań	27

Tabl. 20.	Analfabetyzm wśród ludności w wieku 10 lat i więcej	28
" 21.	Analfabetyzm według płci i wieku (1921 i 1931)	29
" 22.	Ludność według źródła utrzymania i stanowiska społecznego w 1931 r.	30
" 23.	Ludność według źródła utrzymania i według powiatów w 1931 r.	32
" 24.	Ludność według działów i niektórych gałęzi zawodu w 1931 r.	35
" 25.	Ludność według źródła utrzymania i wyznania w 1931 r.	36
" 26.	Ludność według zawodu w niektórych krajach	38
" 27.	Ludność miejska według grup wielkości miast (1900, 1921 i 1931)	39
" 28.	Ludność miast liczących powyżej 10 000 mieszkańców (1921 i 1931)	39
" 29.	Ludność wielkich miast (1900, 1910, 1921, 1931 i 1938)	41
" 30.	Ludność największych miast (1921 i 1931)	41
" 31.	Miasta (gminy) powyżej 10 000 mieszkańców oraz ich ludność w niektórych krajach według ostatnich spisów	43
" 32.	Ludność miast liczących powyżej miliona mieszkańców	43

Dział III. Ruch ludności

Tabl. 1.	Rozwój ludności (1895—1938)	44
" 2.	Składniki przyrostu ludności według wyznań w latach 1921—1931	44
" 3.	Ruch naturalny ludności	45
	A. Przeciętne roczne (1896—1900, 1909—1911, 1921—1935)	
	B. Poszczególne lata (1921—1937)	
" 4.	Ruch naturalny ludności według wyznań (1926—1935 i 1937)	46
" 5.	Ruch naturalny ludności w wielkich miastach (1931—1935 i 1937)	47
" 6.	Urodzenia, zgony i przyrost naturalny w wielkich miastach (1922—1937)	47
" 7.	Ruch naturalny ludności w niektórych krajach (1876—1885, 1908—1913, 1921—1936)	48
" 8.	Ruch naturalny ludności Europy (1801—1910, 1924—1936)	49
" 9.	Nowożeńcy w latach 1931—1932	49
" 10.	Nowożeńcy w niektórych krajach	50
" 11.	Urodzenia żywe w latach 1931—1932	50
" 12.	Płodność kobiet (1900—1901, 1931—1932)	51
" 13.	Płodność kobiet w niektórych krajach (1876—1905, 1910, 1920 i 1930)	51
" 14.	Zgony według wieku (1896—1900, 1931—1932)	52
" 15.	Zgony według wieku w niektórych krajach (1871—1880, 1930—1932)	53
" 16.	Polska tablica wymieralności 1931/32 r.	54
" 17.	Tablice wymieralności niektórych krajów	54
" 18.	Wychodztwo, powrót wychodźców i repatriacja (1919—1937)	55
" 19.	Repatriacja do Polski (1918—1924)	55
" 20.	Wychodztwo z Polski według krajów, wyznań i płci w latach 1927—1937	56
" 21.	Wychodztwo z Polski według krajów i zawodu w latach 1927—1937	56
" 22.	Wychodztwo z Polski według województw w latach 1927—1937	57
" 23.	Wychodztwo z niektórych krajów europejskich (1920—1936)	57
" 24.	Ruch cudzoziemców w 34 większych miastach i uzdrowiskach (1934—1937)	58
" 25.	Wyjazdy z Polski za granicę (1936 i 1937)	58

Dział IV. Budynki. Mieszkania

Tabl. 1.	Budynki mieszkalne w miastach według materiału ścian i pokrycia w 1931 r.	59
" 2.	Budynki mieszkalne w miastach według zaopatrzenia w instalacje w 1931 r.	59
" 3.	Ludność w nieruchomościach mieszkalnych w miastach według wielkości nieruchomości w 1931 r.	60
" 4.	Mieszkania i ich zaludnienie według liczby izb w 1931 r.	60

	Str.
Tabl. 5. Gęstość zaludnienia mieszkań w 1931 r.	61
„ 6. Mieszkania i gęstość zaludnienia mieszkań w największych miastach w 1931 r.	61
„ 7. Mieszkania i gęstość zaludnienia mieszkań w stolicach niektórych krajów	62

Dział V. Rolnictwo, leśnictwo, hodowla, rybołówstwo

Tabl. 1. Gospodarstwa (zespoły rolnicze) na wsi według powierzchni użytków rolnych w 1931 r.	63
„ 2. Gospodarstwa rolne w niektórych krajach	64
„ 3. Reforma rolna (1919—1937)	65
„ 4. Użytkowanie gruntów w 1931 r.	67
„ 5. Użytkowanie gruntów według rodzajów gospodarstw i województw w 1931 r.	68
„ 6. Użytkowanie gruntów w niektórych krajach w 1935 r.	68
„ 7. Państwowe majątki rolne w 1937 r.	69
„ 8. Kapitał, koszty produkcji i dochody mniejszych gospodarstw rolnych (1932/33—1936/37)	69
„ 9. Koszty produkcji i dochody mniejszych gospodarstw rolnych w niektórych krajach	70
„ 10. Ceny ziemi w 1928 r. i w pierwszym półroczu 1933 i 1936 r.	71
„ 11. Powierzchnia zasiewów, zbiory, plony z <i>ha</i> ważniejszych ziemiopłodów. Polska ogółem (1909—1913, 1928—1937)	72
„ 12. Powierzchnia zasiewów, zbiory, plony z <i>ha</i> ważniejszych ziemiopłodów według województw (przeciętne roczne 1928—1937)	73
„ 13. Powierzchnia zasiewów, zbiory, plony z <i>ha</i> ziemiopłodów (1933—1937)	74
„ 14. Zbiory niektórych pasz i sioły (1933—1937)	77
„ 15. Wartość produkcji polowej i łąkowej (1928, 1934 i 1935)	77
„ 16. Produkcja głównych zbóż i ziemniaków na jednego mieszkańca (1928—1937)	77
„ 17. Wysiew głównych zbóż oraz wysadzenie ziemniaków w 1935 r.	78
„ 18. Daty rozpoczęcia niektórych robót polowych (1932—1937)	78
„ 19. Produkcja światowa ważniejszych artykułów rolniczych (1909—1913, 1929—1936)	78
„ 20. Powierzchnia, zbiory, plony z <i>ha</i> ważniejszych ziemiopłodów w niektórych krajach (1909—1913, 1931—1936)	79
„ 21. Produkcja wełny, jedwabiu naturalnego, cukru trzcinowego i buraczanego oraz wina w niektórych krajach (1909—1913, 1931—1936)	82
„ 22. Powierzchnia lasów w 1937 r.	83
„ 23. Powierzchnia i eksploatacja lasów w niektórych krajach	83
„ 24. Zmiany powierzchni lasów (1919—1936)	84
„ 25. Lasy państwowe według rodzajów drzewostanów w 1937 r.	84
„ 26. Eksploatacja lasów państwowych (1929/30—1936/37)	85
„ 27. Rozmiary użytkowania drzewostanów w lasach państwowych (1934/35—1936/37)	85
„ 28. Zbiory owoców (1934—1936)	85
„ 29. Zwierzęta gospodarskie (1929—1937)	86
„ 30. Zwierzęta gospodarskie w 1937 r.	86
„ 31. Zwierzęta gospodarskie w niektórych krajach	87
„ 32. Hodowle zarodowe (1936/37)	87
„ 33. Szacunek produkcji mleka w 1934 r.	88
„ 34. Mleczność krów (1930/31—1936/37)	88
„ 35. Rozwój jedwabnictwa (1924—1937)	88
„ 36. Rybołówstwo morskie (1933—1937)	89
„ 37. Połowy morskie w niektórych krajach (1934 i 1935)	89

Dział VI. Przedsiębiorstwa, zrzeszenia gospodarcze

A. Przedsiębiorstwa		Str.
Tabl. 1.	Świadczenia przemysłowe wykupione dla zakładów przemysłowych według kategorii (1933—1937)	90
" 2.	Świadczenia przemysłowe wykupione dla zakładów przemysłowych według rodzajów przemysłu w 1935 r.	91
" 3.	Świadczenia przemysłowe wykupione dla zakładów handlowych według kategorii (1932—1935 i 1937)	93
" 4.	Świadczenia przemysłowe wykupione dla zakładów handlowych według branż w 1937 r.	94
" 5.	Świadczenia przemysłowe wykupione dla zakładów handlowych według branż i formy prawnej w 1937 r.	96
" 6.	Rzemiosło w 1936 r.	97
" 7.	Upadłości ogłoszona (1928, 1929, 1931—1937)	97
" 8.	Upadłości w niektórych krajach (1928, 1929, 1931—1937)	97
B. Spółki akcyjne		
" 9.	Krajowe spółki akcyjne i udział w nich kapitałów zagranicznych (1933—1936)	98
" 10.	Ruch krajowych spółek akcyjnych (1928, 1929, 1931—1937)	98
" 11.	Bilanse krajowych spółek akcyjnych (1928—1936)	99
" 12.	Zyski i straty krajowych spółek akcyjnych (1928—1936)	101
" 13.	Podział czystego zysku krajowych spółek akcyjnych (1931—1936)	102
" 14.	Zagraniczne spółki akcyjne działające w Polsce (1933—1936)	103
" 15.	Bilanse zagranicznych spółek akcyjnych działających w Polsce (1928—1936)	103
" 16.	Emisje kapitałów akcyjnych w niektórych krajach (1928—1937)	104
" 17.	Krajowe spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (1936)	105
C. Spółdzielczość		
" 18.	Spółdzielnie związkowe i członkowie spółdzielni (1928, 1933, 1935 i 1936)	106
" 19.	Spółdzielnie związkowe i ich działalność według związków rewizyjnych (1928, 1933, 1935 i 1936)	107
" 20.	Główne pozycje bilansów i rachunków strat i zysków spółdzielni związkowych według typów spółdzielni w 1936 r.	108
" 21.	Członkowie spółdzielni związkowych według zawodów (1928, 1933—1936)	109
" 22.	Związkowe spółdzielnie spóżywców w niektórych krajach w 1934 r.	109
" 23.	Ruch spółdzielczy według części świata (1931)	110
" 24.	Obroty central handlowych spółdzielni związkowych (1935—1937)	110
" 25.	Kredyty udzielone przez Centralną Kasę Spółek Rolniczych (1928—1937)	110
" 26.	Spółdzielnie niezwiązkowe w 1936 r.	111
Dział VII. Górnictwo i przemysł		
Tabl. 1.	Rozmieszczenia przemysłu na podstawie liczby zatrudnionych robotników w zakładach I—VII kategorii w 1936 r.	112
" 2.	Maszyny wytwarzające energię, zainstalowane w zakładach przemysłowych I—VII kategorii (1936)	113
" 3.	Moc zainstalowanych maszyn wytwarzających energię w przemyśle w niektórych krajach (1906, 1926 i 1930)	114
" 4.	Zużycie paliwa i prądu elektrycznego na produkcję w zakładach przemysłowych I—VII kategorii w 1936 r.	114
" 5.	Szacunek zapasów węgla kamiennego i brunatnego oraz rud żelaza w niektórych krajach	114
" 6.	Zasoby sił wodnych	115
" 7.	Zakłady wodne w 1937 r.	115

	Str.
Tabl. 8. Szacunek sił wodnych w niektórych krajach (1926 i 1935) . . .	115
" 9. Elektrownie i produkcja energii elektrycznej (1928—1937) . . .	116
" 10. Produkcja energii elektrycznej w niektórych krajach (1928, 1932, 1935 i 1936) . . .	116
" 11. Produkcja górnicza i hutnicza (1913, 1928, 1929, 1931—1937) . . .	117
" 12. Zakłady przemysłowe I—VII kategorii według liczby robotników w 1935 r.	118
" 13. Zakłady przemysłu przetwórczego objęte statystyką produkcji (bez zakładów VIII kategorii) w 1936 r.	119
" 14. Produkcja ważniejszych artykułów przemysłowych w zakładach przemysłowych (bez zakładów VIII kategorii) (1929, 1934, 1936 i 1937)	124
" 15. Produkcja przetworów naftowych i gazoliny (1928—1937)	128
" 16. Produkcja cukru (1913/14, 1928/29, 1932/33, 1936/37 i 1937/38)	128
" 17. Produkcja spirytusu oraz zużycie surowców (1909/10, 1928/29, 1932/33, 1935/36 i 1936/37)	129
" 18. Przemiał zboża w młynach I—VII kategorii (1929, 1931—1936)	129
" 19. Produkcja cygar, papierosów i tytoniu (1928/29, 1932/33, 1935/36—1937/38)	130
" 20. Produkcja zapalek (1928, 1929, 1931—1937)	130
" 21. Wrzeciona i krosna w przędzalniach i tkalniach (1929, 1935 i 1936)	130
" 22. Wrzeciona w przemyśle bawełnianym w niektórych krajach (1913, 1928, 1935 i 1936)	131
" 23. Wskaźniki produkcji przemysłowej w niektórych krajach (1925—1937)	131
" 24. Produkcja światowa ważniejszych artykułów górniczych, hutniczych i przemysłowych (1913, 1928, 1929, 1932—1936)	132
" 25. Produkcja ważniejszych artykułów górniczych, hutniczych i przemysłowych w niektórych krajach (1913, 1928, 1935 i 1936)	133
" 26. Statki handlowe nowozbudowane w niektórych krajach (1928—1937)	138
" 27. Ruch budowlany w miastach (1933—1937)	139
" 28. Mieszkania i izby w budynkach, na których budowę udzielił pożyczek Bank Gospodarstwa Krajowego (1929—1937)	142
" 29. Działalność Towarzystwa Osiedli Robotniczych (1934—1937)	142
" 30. Nowe narzędzia miernicze zgłoszone do legalizacji (1928—1937)	142
" 31. Patenty na wynalazki, wzory użytkowe i znaki towarowe według krajów zgłaszających w Polsce (1924—1937)	143
" 32. Patenty na wynalazki udzielone w Polsce (1924—1937)	143
" 33. Patenty na wynalazki i wzory użytkowe w niektórych krajach w 1936 r.	143

Dział VIII. Handel wewnętrzny, spożycie

Tabl. 1. Rozmieszczenie handlu	144
" 2. Produkcja, przywóz, wywóz i spożycie niektórych artykułów w 1937 r.	144
" 3. Zbyt węgla kamiennego wewnątrz kraju (1928, 1929, 1931—1937)	145
" 4. Sprzedaż żelaza walcowanego (1928, 1929, 1931—1937)	145
" 5. Sprzedaż niektórych artykułów (1928, 1929, 1931—1937)	146
" 6. Spożycie niektórych artykułów (1929, 1931—1937)	147
" 7. Spożycie wody, gazu i elektryczności w największych miastach (1928, 1935 i 1936)	148
" 8. Obrót giełdowy płodami rolnymi (1933/34—1936/37)	148
" 9. Obrót zwierzętami rzeźnymi na 32 ważniejszych targowiskach (1935—1937)	148
" 10. Ubój zwierząt gospodarskich (1934—1937)	149
" 11. Spożycie mięsa (1928—1937)	149
" 12. Spożycie mięsa w wielkich miastach (1931—1936)	149
" 13. Przeciętne roczne spożycie artykułów żywnościowych w budżetach rodzin robotniczych w niektórych krajach	150
" 14. Spożycie niektórych artykułów w ważniejszych krajach (1929—1934)	151

Tabl. 15.	Domy składowe	152
	A. Obroty towarowe (1935—1937)	152
	B. Obroty warrantowe (1936 i 1937)	152
"	16. Targi małe i wielkie w 1937 r.	153
"	17. Wystawy i targi gospodarcze (1935—1937)	153
"	18. Wystawcy na międzynarodowych targach w Polsce (1928, 1932, 1934, 1936 i 1937)	153

Dział IX. Handel zagraniczny

Tabl. 1.	Bilans handlowy Polski (1927—1937)	154
"	2. Wskaźniki wartości i ilości obrotów handlu zagranicznego oraz cen artykułów eksportowanych (1929, 1931—1937)	154
"	3. Obroty handlu zagranicznego niektórych krajów (1928, 1935—1937)	154
"	4. Handel światowy (1929—1937)	155
"	5. Procentowy udział części świata i ważniejszych krajów w obrotach handlu światowego (1929, 1932, 1936 i 1937)	156
"	6. Handel Polski z poszczególnymi krajami (1928, 1936 i 1937)	157
"	7. Udział procentowy Polski w handlu zagranicznym niektórych krajów (1928, 1932—1936)	158
"	8. Wzajemny udział procentowy niektórych krajów w ich handlu zagranicznym w 1936 r.	158
"	9. Handel Polski z wyodrębnieniem obrotów drogą lądową i drogą morską (1930—1937)	160
"	10. Handel Polski według ważniejszych grup towarów z wyodrębnieniem handlu przez porty Gdynię i Gdańsk (1936 i 1937)	161
"	11. Handel Polski według stopnia obróbienia towarów (1934—1937)	162
"	12. Handel Polski według ważniejszych towarów (1928, 1932, 1936 i 1937)	163
"	13. Przywóz do Polski niektórych towarów z wyodrębnieniem ważniejszych krajów pochodzenia (1932, 1935—1937)	164
"	14. Wywóz z Polski niektórych towarów z wyodrębnieniem ważniejszych krajów przeznaczenia (1932, 1935—1937)	165
"	15. Handel Polski z niektórymi krajami z wyodrębnieniem ważniejszych towarów (1935—1937)	166
"	16. Handel Polski wytworami rolniczymi i wyrobami przemysłu rolnego strefy umiarkowanej (1928/29, 1934/35—1936/37)	170
"	17. Wywóz drewna z Polski (1934—1937)	170
"	18. Wywóz światowy ważniejszych towarów (1929, 1934 i 1935)	171
"	19. Przywóz niektórych surowców do ważniejszych krajów importujących (1925, 1927—1936)	172
"	20. Wywóz niektórych surowców z ważniejszych krajów eksportujących (1925, 1927—1936)	173
"	21. Handel zagraniczny niektórych krajów według stopnia obróbienia i przeznaczenia użytkowego towarów w 1936 r.	175

Dział X. Komunikacja

Tabl. 1.	Sieć komunikacyjna (1937)	176
"	2. Linie kolejowe wybudowane	176
	A. Według roku otwarcia ruchu (1918—1937)	176
	B. Według ważniejszych odcinków linii normalnotorowych	176
"	3. Stan i praca kolei (1928, 1932—1937)	177
"	4. Przewóz pasażerów na kolejach (1934—1937)	178
"	5. Przewozy turystów na P. K. P. (1935—1937)	178
"	6. Przewóz towarów na kolejach normalnotorowych (1928—1937)	179
"	7. Przewozy niektórych towarów na kolejach normalnotorowych (1928, 1931—1937)	180
"	8. Opłaty przewozowe wewnętrzne za niektóre towary na kolejach normalnotorowych (1929, 1932 i 1938)	181

	Str.
Tabl. 9. Wypadki na kolejach normalnotorowych (1928, 1930—1937)	181
„ 10. Tranzyt kolejowy przez obszar Polski łącznie z W. M. Gdańskiem	182
A. Według towarów i kierunków (1928, 1935—1937)	182
B. Przesyłki handlowe zwyczajne według krajów (1936 i 1937)	182
„ 11. Rozwój światowej sieci kolejowej (1840, 1860, 1880, 1890, 1900, 1910, 1920 i 1935)	182
„ 12. Koleje w niektórych krajach	183
A. Długość eksploatacyjna linii i tabor kolejowy w 1936 r.	183
B. Przewóz pasażerów i towarów (1928, 1932, 1934—1936)	183
„ 13. Drogi o twardej nawierzchni (1924—1937)	184
„ 14. Wydatki na budowę, przebudowę i utrzymanie dróg (1927/28—1936/37)	184
„ 15. Tramwaje (1928, 1929, 1932, 1936 i 1937)	185
„ 16. Zarejestrowane pojazdy mechaniczne i rowery (1928, 1929, 1932, 1935—1938)	185
„ 17. Komunikacja autobusowa (1928, 1929, 1932, 1934—1937)	186
„ 18. Samochody i motocykle w niektórych krajach (1929, 1932, 1936 i 1937)	186
„ 19. Polska i gdańska flota handlowa	187
A. Rzeczna (1936 i 1937)	187
B. Morska (1930—1938)	187
„ 20. Światowa flota handlowa morska (1914, 1928, 1936 i 1937)	187
„ 21. Drogi wodne śródlądowe w Polsce	188
A. Długość dróg	188
B. Przewóz pasażerów i towarów (1931—1936)	188
„ 22. Drogi wodne śródlądowe w niektórych krajach	188
A. Długość dróg	188
B. Przewóz towarów (1928, 1932—1935)	188
„ 23. Przewóz pasażerów i towarów na statkach polskich przedsiębiorstw żeglugowych morskich (1932, 1933, 1935—1937)	189
„ 24. Ruch statków handlowych w niektórych portach (1913, 1928, 1932, 1936 i 1937)	189
„ 25. Wskaźniki frachtów morskich (1913, 1927—1937)	189
„ 26. Porty Gdynia (1928, 1936 i 1937) i Gdańsk (1913, 1936 i 1937)	190
„ 27. Polskie Linie Lotnicze „Lot” (1929, 1936 i 1937)	191
„ 28. Towarzystwo Air-France (1934—1937)	191
„ 29. Lotnictwo na liniach pasażerskich w niektórych krajach (1929, 1934—1937)	191
„ 30. Poczta, telefon, telegraf (1928, 1931—1937)	192
„ 31. Przesyłki listowe w niektórych krajach (1928 i 1936)	193
„ 32. Telegramy w niektórych krajach (1928 i 1936)	193
„ 33. Telefony w niektórych krajach (1928 i 1936)	193

Dział XI. Pieniądz i kredyt

Tabl. 1. Sieć instytucji kredytowych (1928, 1936 i 1937)	194
„ 2. Bilanse i rachunki strat i zysków Banku Polskiego (1928—1937)	195
„ 3. Główne pozycje bilansów banków biletowych niektórych krajów (1928, 1936 i 1937)	196
„ 4. Zapasy złota banków biletowych (1928, 1930—1937)	197
„ 5. Obieg pieniężny (1928—1937)	197
„ 6. Obroty na rachunkach żywych Banku Polskiego (1928—1937)	197
„ 7. Obroty izb rozrachunkowych (1928—1937)	198
„ 8. Obroty izb rozrachunkowych w niektórych krajach (1928, 1930—1937)	198
„ 9. Obrót czekowy w Pocztovej Kasie Oszczędności (1928—1937)	198
„ 10. Stopa procentowa od dyskonta i od wkładów (1928—1937)	199
„ 11. Stopy dyskontowe banków biletowych w niektórych krajach (1913, 1928, 1930—1937)	199

Tabl. 12. Oprocentowanie rzeczywiste obligacji państwowych w niektórych krajach według kursów na giełdach wewnętrznych (1928, 1932, 1934—1937)	199
„ 13. Wkłady w instytucjach kredytowych i oszczędnościowych (1928, 1929, 1931—1937)	200
„ 14. Kredyty krótkoterminowe instytucji kredytowych i oszczędnościowych (1928, 1929, 1931—1937)	201
„ 15. Bilanse i rachunki strat i zysków Banku Gospodarstwa Krajowego (1928, 1929, 1931—1937)	202
„ 16. Bilanse i rachunki strat i zysków Państwowego Banku Rolnego (1928, 1929, 1931—1937)	203
„ 17. Bilanse i rachunki strat i zysków banków komunalnych (1928, 1929, 1931—1937)	204
„ 18. Główne pozycje bilansów banków prywatnych	205
A. Zestawienie bilansów i rachunków strat i zysków (1928—1936)	205
B. Zestawienie szczegółowe bilansów (1936 i 1937)	206
„ 19. Bilanse i rachunki strat i zysków Pocztovej Kasy Oszczędności (1928, 1929, 1931—1937)	207
„ 20. Główne pozycje bilansów i rachunków strat i zysków komunalnych kas oszczędności (1934—1937)	208
„ 21. Główne pozycje bilansów i rachunków strat i zysków związkowych spółdzielni kredytowych (1928, 1929, 1931—1936)	209
„ 22. Centrale kredytowe spółdzielni związkowych	209
A. Główne pozycje bilansów central kredytowych spółdzielni związkowych (1936 i 1937)	209
B. Bilanse Centralnej Kasy Spółek Rolniczych (1928, 1931—1937)	210
C. Niektóre pozycje bilansowe Banku Związku Spółek Zarobkowych (1928, 1931—1937)	210
„ 23. Bilanse gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych (1929—1936)	211
„ 24. Bilanse i rachunki strat i zysków kantorów wymiany (1931—1937)	211
„ 25. Zakłady zastawnicze (lombardy) (1928—1936)	212
„ 26. Wkłady na książeczki oszczędnościowe w kasach oszczędności (1928—1937)	212
„ 27. Obroty na książeczkach oszczędnościowych w P.K.O. (1928—1937)	213
„ 28. Obroty na książeczkach oszczędnościowych w K.K.O. (1933—1937)	213
„ 29. Wkłady oszczędnościowe w kasach oszczędności w niektórych krajach (1928, 1931—1937)	213
„ 30. Zobowiązania i wierzytelności zagraniczne polskich instytucji kredytu krótkoterminowego (1928, 1932—1937)	214
„ 31. Kredyty zbożowe (1934/35—1937/38)	215
„ 32. Kredyty budowlane Banku Gospodarstwa Krajowego (1924—1937)	215
„ 33. Emisja listów zastawnych i obligacji (1928—1937)	216
„ 34. Lokaty długoterminowe zakładów ubezpieczeń (1929—1936)	216
„ 35. Akcja oddłużeniowa w rolnictwie (1934—1937)	217
„ 36. Wskaźnik obiegu wekslowego i protesty weksli (1929—1937)	217
„ 37. Parytety i kursy walut oraz ważniejsze daty dotyczące walut niektórych krajów	218
„ 38. Kursy walut na giełdzie w Warszawie (1928, 1929, 1931—1937)	219
„ 39. Wskaźniki kursów akcji przemysłowych w niektórych krajach (1926—1937)	219
„ 40. Kursy papierów procentowych (1928, 1932—1937)	220
„ 41. Kursy polskich pożyczek na giełdach zagranicznych (1928, 1932—1937)	220
„ 42. Kursy pożyczek niektórych krajów na giełdzie w Nowym Jorku (1928, 1932—1937)	221
„ 43. Obroty na giełdach pieniężnych (1928—1937)	221
„ 44. Bilans płatniczy (1935 i 1936)	222
„ 45. Zobowiązania i należności zagraniczne (1935 i 1936)	224
„ 46. Bilanse płatnicze niektórych krajów (1935 i 1936)	225

Dział XII. Ceny

	Str.
Tabl. 1. Wskaźniki cen (1929, 1932—1937 i marzec 1938)	226
„ 2. Wskaźniki cen hurtowych w zlocie na rynkach światowych (1925—1937 i marzec 1938)	227
✓ „ 3. Wskaźniki cen hurtowych w niektórych krajach (1928—1937 i marzec 1938)	228
„ 4. Wskaźniki kosztów utrzymania i kosztów żywności w niektórych krajach (1928—1937 i marzec 1938)	229
„ 5. Ceny hurtowe artykułów przemysłowych (1928, 1932, 1936—1937 i marzec 1938)	229
„ 6. Ceny hurtowe żywności (1928, 1929, 1932, 1934—1937 i marzec 1938)	231
„ 7. Ceny miejscowe płacone producentom rolnym (1928, 1935—1937 i marzec 1938)	231
„ 8. Ceny giełdowe zbóż w niektórych krajach (1913, 1927—1937 i marzec 1938)	232
„ 9. Ceny hurtowe niektórych artykułów na rynkach światowych (1913, 1928, 1935—1937 i marzec 1938)	233
„ 10. Ceny detaliczne artykułów pierwszej potrzeby w niektórych miastach (1928, 1936, 1937 i marzec 1938)	234
„ 11. Ceny detaliczne artykułów pierwszej potrzeby w niektórych krajach w grudniu 1937 r.	235
„ 12. Porównanie kosztów żywności w miastach (1914, 1928, 1932, 1936 i 1937)	235
„ 13. Ceny detaliczne niektórych artykułów przemysłowych wyrażone w kilogramach żyta, w kilogramach wleprza i w litrach mleka (1914 lub 1913, 1927/28—1929/30, 1931/32, 1934/35—1936/37 oraz marzec 1937 i 1938)	236

Dział XIII. Praca

Tabl. 1. Pracownicy najemni zatrudnieni i bezrobotni (1931)	237
„ 2. Pracownicy najemni w rolnictwie zamieszkali na wsi (1931)	238
„ 3. Bezrobotni poza rolnictwem (1931)	238
„ 4. Pracownicy najemni według płci i wieku (1931)	239
„ 5. Pracownicy umysłowi ubezpieczeni w Z. U. P. U. w Warszawie według wykształcenia (1930—1933)	239
„ 6. Zatrudnieni pracownicy najemni (poza rolnictwem) według różnych zespołów statystycznych (1931 i 1936)	240
„ 7. Wskaźniki stanu zatrudnienia w niektórych krajach (1930—1937)	240
„ 8. Robotnicy zatrudnieni w wielkim i średnim przemyśle (1928—1937 i 31.III 1938)	241
„ 9. Robotnicy zatrudnieni w poszczególnych gałęziach wielkiego i średniego przemysłu przetwórczego (1928, 1932, 1936 i 1937)	242
„ 10. Udział mężczyzn, kobiet i młodocianych wśród robotników w wielkim i średnim przemyśle (1931, 1936—1938)	243
„ 11. Robotnicy zatrudnieni w wielkim i średnim przemyśle przetwórczym według wieku w styczniu 1934 r.	243
„ 12. Robotnicy w wielkim i średnim przemyśle przetwórczym według dni pracy w tygodniu (1928—1937)	244
„ 13. Odsetek robotników częściowo zatrudnionych w wielkim i średnim przemyśle przetwórczym (1928—1937)	244
„ 14. Przeciętna liczba godzin pracy w tygodniu przypadająca na jednego robotnika zatrudnionego w wielkim i średnim przemyśle przetwórczym (1928—1937)	244
„ 15. Przepracowane robotniko-godziny w wielkim i średnim przemyśle (1928—1937)	245
„ 16. Wskaźniki wydajności pracy w niektórych gałęziach przemysłu (1929—1936)	245

	Str.
Tabl. 17. Wydajność pracy w kopalniach węgla kamiennego (1913, 1923—1937)	246
„ 18. Wydajność pracy w kopalniach węgla kamiennego w niektórych krajach w 1936 r.	246
„ 19. Obrót robotników w hutnictwie oraz w wielkim i średnim przemyśle przetwórczym (1935—1937)	246
„ 20. Urlopy robotników zatrudnionych w wielkim i średnim przemyśle (1933—1937)	246
„ 21. Koszty urlopów robotników zatrudnionych w wielkim i średnim przemyśle (1930—1936)	247
„ 22. Działalność publicznych biur pośrednictwa pracy (1928—1937)	247
„ 23. Zapośredniczeni przez publiczne biura pośrednictwa pracy w 1937 r. według charakteru zatrudnienia	248
„ 24. Działalność społecznych biur pośrednictwa pracy w 1936 r.	248
„ 25. Bezrobocie w niektórych krajach (1929—1937)	249
„ 26. Zasięg umów zbiorowych w wielkim i średnim przemyśle przetwórczym (sierpień 1933 i 1936)	250
„ 27. Umowy zbiorowe w przemyśle zgłoszone w Inspekcji Pracy (1936 i 1937)	250
„ 28. Płace umowne stałych robotników rolnych (ordynariuszów) (1927/28—1933/34)	251
„ 29. Płace dniówkowych robotników rolnych (1928 i 1933)	251
„ 30. Szacunek podziału robotników w poszczególnych rodzajach zatrudnienia według wysokości zarobku tygodniowego w 1933 r.	252
„ 31. Przeciętne zarobki tygodniowe robotników objętych ubezpieczeniem emerytalnym w Z. U. S. według gałęzi pracy w 1935 r.	252
„ 32. Przeciętne zarobki tygodniowe robotników objętych ubezpieczeniem emerytalnym w Z. U. S. według grup wieku i według województw w 1935 r.	253
„ 33. Robotnicy objęci ubezpieczeniem emerytalnym w Z. U. S. według wysokości zarobku tygodniowego w 1935 r.	254
„ 34. Zarobki tygodniowe i godzinne robotników w wielkim i średnim przemyśle przetwórczym (sierpień 1932—1937)	255
„ 35. Robotnicy w wielkim i średnim przemyśle przetwórczym według wysokości zarobku tygodniowego (sierpień 1932—1937)	256
„ 36. Zarobki godzinne robotników w wielkim i średnim przemyśle przetwórczym w sierpniu 1936 r. według stopnia wykształcenia	257
„ 37. Zarobki godzinne robotników w wielkim i średnim przemyśle (1928—1937)	258
„ 38. Wskaźniki sum wypłaconych robotnikom w wielkim i średnim przemyśle (1929—1937)	259
„ 39. Robotnicy zatrudnieni na robotach publicznych finansowanych przez Fundusz Pracy według wysokości płacy dziennej w sierpniu 1936 r.	260
„ 40. Wskaźniki nominalnych płac robotniczych w niektórych krajach (1929—1937)	260
„ 41. Przeciętne zarobki miesięczne pracowników umysłowych objętych ubezpieczeniem emerytalnym w Z. U. S. w 1935 r.	261
„ 42. Pracownicy umysłowi objęci ubezpieczeniem emerytalnym w Z. U. S. według wysokości zarobku miesięcznego (1928—1930, 1934 i 1935)	262
„ 43. Przeciętne zarobki miesięczne pracowników umysłowych ubezpieczonych w Z. U. P. U. w Warszawie według wykształcenia (1930 i 1933)	262
„ 44. Uposażenie miesięczne funkcjonariuszów państwowych, wojskowych zawodowych oraz pracowników przedsiębiorstw państwowych	263
„ 45. Przychody (środki do życia) rodzin robotniczych w Warszawie w 1935 r.	265
„ 46. Budżety domowe rodzin robotniczych w Warszawie w 1927 r.	266
„ 47. Budżety domowe rodzin robotników bezrobotnych w Warszawie w 1932 r.	267

	Str.
Tabl. 48. Budżety domowe rodzin pracowników umysłowych w Warszawie w 1932 r.	268
„ 49. Budżety domowe rodzin nauczycieli szkół powszechnych w 1934 r.	269
„ 50. Wartość odżywcza i ciepła dziennych norm spożycia na jednostkę konsumcyjną	270
„ 51. Struktura budżetów rodzin robotniczych i pracowników umysłowych w niektórych krajach	270
„ 52. Strajki (1928—1937)	271
„ 53. Okupacje zakładów przy zatargach pracy (1933—1937)	271
„ 54. Lokauty (1928—1937)	272
„ 55. Strajki i lokauty w niektórych krajach (1928, 1932, 1936 i 1937)	272
„ 56. Związki zawodowe (1932—1935)	272
„ 57. Robotnicy i pracownicy umysłowi zorganizowani w związkach zawodowych w niektórych krajach (1932 i 1934)	273
„ 58. Inspekcja Pracy (1928—1936)	273
„ 59. Działalność Funduszu Pracy w zakresie robót publicznych (1933/34—1936/37)	274

Dział XIV. Opieka społeczna

Tabl. 1. Wydatki z budżetu Ministerstwa Opieki Społecznej na opiekę społeczną (1930/31—1938/39)	275
„ 2. Wydatki związków samorządu terytorialnego i Skarbu Śląskiego na opiekę społeczną (1929/30—1937/38)	275
„ 3. Dochody i wydatki stowarzyszeń opiekujących się macierzyństwem, dziećmi i młodzieżą w 1935/36 r.	276
„ 4. Stowarzyszenia opiekuńcze (1934)	276
„ 5. Fundacje opiekuńcze i lecznicze (1936—1938)	276
„ 6. Komisje opieki społecznej i opiekunowie społeczni (1936)	276
„ 7. Zakłady opieki całkowitej (zamkniętej) dla dorosłych (1935 i 1936)	277
„ 8. Zakłady opieki całkowitej (zamkniętej) dla dzieci i młodzieży (1935 i 1936)	278
„ 9. Opieka całkowita (zlecona) w rodzinach zastępczych dla dzieci i młodzieży (1936)	280
„ 10. Niektóre formy opieki częściowej nad matką i dzieckiem na wsi (1935—1937)	280
„ 11. Dożywianie dzieci i młodzieży (marzec 1936 i 1937)	280
„ 12. Letnie kolonie i półkolonie dziecięce (1932, 1935—1937)	281
„ 13. Przyfabryczne instytucje ochrony macierzyństwa (1932, 1936—1938)	281
„ 14. Pomoc doraźna Funduszu Pracy dla bezrobotnych (1935/36 i 1936/37)	282
„ 15. Działalność Ogólnopolskiego Obywatelskiego Komitetu Pomocy Bezrobotnym (Pomoc Zimowa) w 1936/37 r.	282
„ 16. Zarejestrowani inwalidzi wojenni i wojskowi według narodowości i armij (1937)	283
„ 17. Zarejestrowani inwalidzi wojenni i wojskowi według stopnia utraty zdolności zarobkowej (1936 i 1937)	283
„ 18. Zaopatrzenia weteranów powstań narodowych i byłych skazańców politycznych	284
A. Wydatki z budżetu Skarbu Państwa (1931/32—1938/39)	284
B. Osoby pobierające zaopatrzenia (1931—1937)	284
„ 19. Zaopatrzenia inwalidów wojennych i wojskowych	284
A. Wydatki z budżetu Skarbu Państwa (1932/33—1938/39)	284
B. Osoby pobierające renty inwalidzkie (1933—1937)	284

Dział XV. Zdrowotność publiczna. Sport

A. Zdrowotność publiczna

Tabl. 1. Lekarze w 1935 r.	285
„ 2. Lekarze w niektórych krajach	285
„ 3. Apteki i personel apteczny (1935—1937)	285

	Str.
Tabl. 4. Szpitale i łóżka w szpitalach (1928—1937)	286
" 5. Łóżka w szpitalach według rodzaju chorób (1935—1937)	286
" 6. Łóżka w szpitalach w niektórych krajach	287
" 7. Łóżka dla chorych na gruźlicę w szpitalach ogólnych, sanatoriach i prewentoriach (1937)	287
" 8. Zakłady dla umysłowo chorych (1935—1937)	287
" 9. Ośrodki zdrowia (1931, 1932, 1935 i 1936)	288
" 10. Wydatki na urządzenie i prowadzenie ośrodków zdrowia (1931/32, 1934/35—1936/37)	288
" 11. Przychodnie dla matki i dziecka (Stacje opieki nad matką i dzieckiem)	289
A. Sieć stacji (1934—1937)	289
B. Działalność stacji (1935 i 1936)	289
" 12. Pomoc lekarska dla funkcjonariuszów państwowych i ich rodzin w 1936 r.	289
" 13. Lecznictwo w ubezpieczalniach społecznych (1936 i 1937)	290
" 14. Szczepienia ochronne (1928—1937)	291
" 15. Ważniejsze choroby zakaźne zarejestrowane (1921—1937)	291
" 16. Zgony według przyczyn w miastach liczących ponad 100 000 mieszkańców (1935—1937)	292
" 17. Zgony według przyczyn w niektórych krajach w 1933 r.	292
" 18. Samobójstwa	293
A. Zamachy i zgony według płci (1935—1937)	293
B. Zamachy według płci i wieku w 1937 r.	293
C. Zamachy według płci i wyznania w 1937 r.	293
D. Zamachy według sposobu w 1936 r.	293
B. Sport, wychowanie fizyczne	
" 19. Urządzenia sportowe (1933—1938)	294
" 20. Frekwencja w szkolnych schroniskach wycieczkowych (1931—1937)	294
" 21. Frekwencja turystów w niektórych schroniskach górskich i nizinnych w 1935 r.	294
" 22. Stowarzyszenia sportowe (1932—1937)	295
" 23. Związki sportowe (1934—1937)	295
" 24. Osoby, które zdobyły Państwową Odznakę Sportową (1932—1937)	295

Dział XVI. Ubezpieczenia. Pożary

A. Ubezpieczenia społeczne

Tabl. 1. Osoby podlegające ubezpieczeniom społecznym (1928, 1929, 1931—1937)	296
" 2. Ubezpieczeni w ubezpieczeniu emerytalnym w 1935 r. według gałęzi pracy	297
" 3. Osoby pobierające renty lub zasiłki z zakładów ubezpieczeń społecznych (1928, 1929, 1931—1937)	297
" 4. Bilanse zakładów ubezpieczeń społecznych (1928, 1929, 1931—1936)	298
" 5. Dochody i wydatki zakładów ubezpieczeń społecznych (1928, 1929, 1931—1936)	299
" 6. Przypis składek i składki zaległe w zakładach ubezpieczeń społecznych (1928, 1933—1936)	300
" 7. Dochody ze składek i świadczenia na jednego ubezpieczonego w zakładach ubezpieczeń społecznych (1928—1936)	301
" 8. Podział świadczeń ubezpieczenia na wypadek choroby (1928, 1929, 1931—1937)	301
" 9. Wypadki w zatrudnieniu, odszkodowane przez zakłady ubezpieczeń od wypadków	302
A. Wypadki według przyczyn i następstw (1928—1933)	302
B. Wypadki według następstw w poszczególnych działach pracy w 1933 r.	302

B. Inne ubezpieczenia

Str.

Tabl. 10.	Liczba zakładów ubezpieczeń działających w Polsce (1929, 1932, 1935 i 1936)	302
„ 11.	Działalność zakładów ubezpieczeń (1929, 1932, 1935 i 1936)	303
„ 12.	Bilanse i rachunki strat i zysków zakładów ubezpieczeń (1929, 1932, 1935 i 1936)	304

C. Pożary. Straże pożarne

„ 13.	Pożary budynków (1932, 1934—1936)	305
„ 14.	Straże pożarne (1932, 1935—1937)	305

Dział XVII. Szkolnictwo. Oświata pozaszkolna

A. Szkolnictwo

Tabl. 1.	Wydatki na oświatę z budżetu Skarbu Państwa, Skarbu Śląskiego i związków samorządu terytorialnego (1928/29—1937/38)	306
„ 2.	Liczba etatów nauczycielskich (1928/29, 1937/38 i 1938/39)	306
„ 3.	Nauczyciele i personel pomocniczy w roku szkolnym 1935/36	307
„ 4.	Szkoły i uczniowie (1925/26, 1927/28, 1929/30, 1931/32, 1933/34—1937/38)	307
„ 5.	Rozmieszczenie szkół w roku szkolnym 1936/37	308
„ 6.	Szkoły według właścicieli w roku szkolnym 1934/35	309
„ 7.	Język nauczania w szkołach w roku szkolnym 1936/37	310
„ 8.	Uczniowie według wyznania w roku szkolnym 1934/35	310
„ 9.	Uczniowie według wieku w roku szkolnym 1932/33	311
„ 10.	Uczniowie według zawodu rodziców w roku szkolnym 1935/36	311
„ 11.	Świadectwa ukończenia szkół (1927/28, 1931/32—1935/36)	312
„ 12.	Absolwenci niektórych typów szkół według języka ojczystego w roku szkolnym 1934/35	312
„ 13.	Przedszkola (1928/29, 1935/36 i 1936/37)	312
„ 14.	Dzieci i uczniowie w wieku 7—13 lat (1932/33—1936/37)	313
„ 15.	Szkoły początkowe publiczne i prywatne (1928/29, 1935/36—1937/38)	314
„ 16.	Język nauczania w szkołach powszechnych w roku szkolnym 1936/37	314
„ 17.	Koedukacja w szkołach początkowych w roku szkolnym 1936/37	315
„ 18.	Publiczne szkoły powszechne według liczby nauczycieli (1925/26 i 1936/37)	315
„ 19.	Uczniowie w publicznych szkołach powszechnych według liczby nauczycieli w roku szkolnym 1936/37	315
„ 20.	Publiczne szkoły powszechne według stopnia organizacyjnego w roku szkolnym 1937/38	316
„ 21.	Izby lekcyjne publicznych szkół powszechnych (1925/26 i 1936/37)	316
„ 22.	Tygodniowa liczba godzin nauczycielskich w publicznych szkołach powszechnych (1935/36 i 1936/37)	316
„ 23.	Przełknięta liczba uczniów na jednego nauczyciela i na jedną izbę lekcyjną w publicznych szkołach powszechnych w roku szkolnym 1936/37	317
„ 24.	Uczniowie publicznych szkół powszechnych według klas w roku szkolnym 1937/38	317
„ 25.	Promocje w publicznych szkołach powszechnych (1933/34—1935/36)	317
„ 26.	Absolwenci szkół powszechnych (1927/28, 1933/34—1935/36)	317
„ 27.	Szkoły średnie ogólnokształcące według praw (1935/36—1937/38)	318
„ 28.	Koedukacja w szkołach średnich ogólnokształcących w roku szkolnym 1936/37	318
„ 29.	Kandydaci i nowoprzyjęci do gimnazjów ogólnokształcących (1934/35—1936/37)	318
„ 30.	Uczniowie szkół średnich ogólnokształcących według klas (1928/29, 1930/31, 1932/33, 1935/36 i 1936/37)	319

Tabl. 31. Uczniowie szkół średnich ogólnokształcących według wyznania w roku szkolnym 1934/35	319
" 32. Promocje w szkołach średnich ogólnokształcących (1930/31, 1934/35 i 1935/36)	319
" 33. Świadectwa dojrzałości szkół średnich ogólnokształcących (1927/28, 1933/34—1935/36)	320
" 34. Szkoły kształcenia nauczycieli (1934/35—1936/37)	320
" 35. Świadectwa ukończenia szkół kształcenia nauczycieli (1927/28, 1933/34—1935/36)	320
" 36. Szkoły i kursy zawodowe (1928/29, 1933/34 i 1936/37)	320
" 37. Wydziały i uczniowie szkół i kursów zawodowych według kierunku wykształcenia (1928/29 i 1936/37)	321
" 38. Kandydaci i nowoprzyjści w szkołach zawodowych (1932/33, 1934/35—1936/37)	322
" 39. Promocje w szkołach zawodowych (1930/31, 1934/35 i 1935/36)	322
" 40. Absolwenci szkół i kursów zawodowych (1927/28, 1933/34—1935/36)	323
" 41. Ludowe szkoły rolnicze w roku szkolnym 1936/37	323
" 42. Szkoły zawodowe dokształcające w roku szkolnym 1936/37	323
" 43. Szkoły artystyczne w roku szkolnym 1937/38	323
" 44. Wydziały, studenci i wolni słuchacze szkół wyższych (1928/29, 1933/34 i 1936/37)	324
" 45. Wydziały, katedry, studenci i wolni słuchacze szkół wyższych państwowych i prywatnych (1933/34 i 1936/37)	324
" 46. Kandydaci i nowoprzyjści w szkołach wyższych (1933/34 i 1936/37)	325
" 47. Studenci państwowych szkół wyższych według kierunku i stanu studiów (1933/34, 1935/36 i 1936/37)	325
" 48. Studenci i wolni słuchacze szkół wyższych według wyznania (1928/29, 1933/34 i 1936/37)	326
" 49. Dyplomy ukończenia szkół wyższych (1927/28, 1932/33, 1934/35 i 1935/36)	326
" 50. Dyplomy ukończenia szkół wyższych według czasu trwania studiów (1932/33, 1934/35 i 1935/36)	327
" 51. Osoby, które otrzymały dyplomy ukończenia szkół wyższych, według wyznania w roku szkolnym 1935/36	327
" 52. Stypendia akademickie w roku szkolnym 1936/37	328
" 53. Szkoły duchowne niektórych wyznań w roku szkolnym 1935/36	329
B. Oświata pozaszkolna	
" 54. Organizacja pracy oświaty pozaszkolnej (1935/36 i 1936/37)	329
" 55. Kursy dokształcające dla dorosłych i młodocianych (1935/36 i 1936/37)	329
" 56. Szkoły wieczorowe, uniwersytety niedzielne i powszechne (1935/36 i 1936/37)	330
" 57. Świetlice, teatry ludowe, chóry ludowe (1935/36 i 1936/37)	330
" 58. Oświata pozaszkolna w m. st. Warszawie w 1936/37 r.	330
" 59. Praca oświatowa w wojsku (1929—1931, 1933—1937)	330

Dział XVIII. Życie kulturalne. Rozrywki. Stowarzyszenia

A. Życie kulturalne. Rozrywki

Tabl. 1. Zasilki z budżetu Skarbu Państwa na popieranie nauki i sztuki (1931/32 i 1935/36)	331
" 2. Działalność Funduszu Kultury Narodowej Józefa Piłsudskiego (1928/29—1933/34, 1935/36—1937/38)	331
" 3. Teatry ludowe (1931—1937)	331
" 4. Domy ludowe w 1933 r.	332
" 5. Biblioteki szkolne (1929—1931)	332
" 6. Biblioteki oświatowe (1935/36 i 1936/37)	332

	Str.
Tabl. 7. Wielkie biblioteki w niektórych krajach w 1930 r.	333
„ 8. Druki nieperiodyczne (1933—1937)	333
„ 9. Czasopisma według częstości wychodzenia (1933—1936)	333
„ 10. Druki nieperiodyczne i czasopisma według języka (1933—1936)	334
„ 11. Druki nieperiodyczne w niektórych krajach (1929, 1934 i 1935)	335
„ 12. Muzea publiczne (1936)	335
„ 13. Teatry stałe i objazdowe w 1936 r.	335
„ 14. Kinematografy (1929, 1936 i 1937)	336
„ 15. Kinematografy dźwiękowe w niektórych krajach w 1937 r.	336
„ 16. Filmy ocenzone według pochodzenia (1929, 1934—1937)	336
„ 17. Bilety sprzedane w kinematografach w miastach powyżej 20 000 mieszkańców (1928, 1930, 1932, 1934, 1936 i 1937)	337
„ 18. Bilety sprzedane w teatrach, kinematografach i na koncertach w miastach powyżej 20 000 mieszkańców (1936 i 1937)	337
„ 19. Radioabonenci	338
A. Według lat (1925—1938)	338
B. Według województw (1937)	338
„ 20. Radioabonenci w niektórych krajach (1936—1938)	338
„ 21. Audycje radiowe (1931/32, 1935/36 i 1937)	338
„ 22. Stacje Polskiego Radia i ich działalność	339
B. Stowarzyszenia	
„ 23. Towarzystwa naukowe (1936)	339
„ 24. Niektóre stowarzyszenia oświatowo-kulturalne (1936 i 1937)	340
„ 25. Niektóre stowarzyszenia wyższej użyteczności (1936 i 1937)	341
„ 26. Liga Morska i Kolonialna (1936 i 1937)	341

Dział XIX. Administracja wyznań

Tabl. 1. Wydatki z budżetu Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego na wyznania (1927/28, 1929/30, 1931/32, 1933/34, 1934/35, 1937/38 i 1938/39)	342
„ 2. Etaty niektórych wyznań przewidziane w budżecie w 1938/39 r.	342
„ 3. Kościół rzymskokatolicki w Polsce w 1934 r.	342

Dział XX. Sejm i Senat

Tabl. 1. Wybory do Sejmu i Senatu w 1935 r.	343
„ 2. Skład zgromadzeń okręgowych wybierających kandydatów na posłów w 1935 r.	343

Dział XXI. Administracja publiczna

Tabl. 1. Liczba stanowisk administracji cywilnej i nauczycielskich przewidzianych w budżetach Państwa Polskiego (1930/31—1938/39)	344
„ 2. Wydatki na zaopatrzenia emerytalne ze Skarbu Państwa, Państwowego Zakładu Emerytalnego oraz z funduszy przedsiębiorstw i monopolów państwowych (1928/29, 1931/32—1938/39)	344
„ 3. Osoby pobierające zaopatrzenia emerytalne ze Skarbu Państwa, Państwowego Zakładu Emerytalnego oraz z funduszy przedsiębiorstw i monopolów państwowych (1933—1937)	345
„ 4. Liczba stanowisk pracowników oraz zaopatrzenia emerytalne przewidziane w budżetach Skarbu Śląskiego (1933/34, 1937/38 i 1938/39)	346
„ 5. Pracownicy związków samorządu terytorialnego (1934/35) i zaopatrzenia emerytalne wypłacane przez te związki (1935)	346
„ 6. Sędziowie i czynności Najwyższego Trybunału Administracyjnego (1929—1937)	346
„ 7. Kary administracyjne (1934/35—1936/37)	347
„ 8. Liczba wszczętych spraw karnych skarbowych (1930—1937)	347

Dział XXII. Sądownictwo, przestępczość, więziennictwo Str.

Tabl.	1. Sądownictwo w 1936 r.	348
"	2. Adwokaci i aplikanci adwokaccy (1929, 1936—1938)	348
"	3. Czynności sądów pracy w sprawach cywilnych (1930—1937)	348
"	4. Czynności sądów powszechnych (1935 i 1936)	349
"	5. Egzekucje sądowe (1935 i 1936)	349
"	6. Czynności Sądu Najwyższego (1935 i 1936)	350
"	7. Niektóre przestępstwa zameldowane policji (1935—1937)	350
"	8. Skazani prawomocnie według okręgów apelacyjnych (1935 i 1936)	351
"	9. Skazani prawomocnie według płci (1935 i 1936)	352
"	10. Skazani prawomocnie według wyznania (1935 i 1936)	352
"	11. Skazani prawomocnie według wymiaru kar oraz recydywistów (1935 i 1936)	353
"	12. Więzienia (1937 i 1938)	354
"	13. Więźniowie według terminu kar (1935, 1937 i 1938)	354
"	14. Więźniowie i zaludnienie więzień (1928, 1932, 1934, 1936—1938)	354
"	15. Więźniowie według wieku i wyznania (1938)	354
"	16. Nieletni pozbawieni wolności (1937 i 1938)	355
"	17. Przedterminowe zwolnienia z więzień w 1937 r.	355
"	18. Szpitale i izby chorych w więzieniach (1937 i 1938)	355
"	19. Lecznictwo w więzieniach (1933—1936)	355

Dział XXIII. Finanse Skarbu Państwa, Skarbu Śląskiego i samorządu

Tabl.	1. Załużenie długoterminowe Skarbu Państwa, Skarbu Śląskiego i samorządu terytorialnego (1931—1937)	356
"	2. Dochody z danin publicznych Skarbu Państwa, Skarbu Śląskiego i samorządu (1928/29, 1930/31, 1932/33—1936/37)	357
	A. Finanse Skarbu Państwa	
"	3. Długi państwowe (1928—1937)	358
"	4. Wewnętrzne długi państwowe (1937)	358
"	5. Zagraniczne długi państwowe (1937)	358
"	6. Długi państwowe zaciągnięte w latach 1928—1937	359
"	7. Obsługa długów państwowych i wypłaty z tytułu gwarancji państwowych (1928/29—1936/37)	359
"	8. Długi państwowe niektórych krajów (1924, 1928, 1932, 1935 i 1936)	360
"	9. Gwarancje finansowe Skarbu Państwa (1929, 1930, 1932, 1934—1937)	361
"	10. Bilanse funduszów obrotowych Skarbu Państwa (1929, 1932—1938)	361
"	11. Wydatki i dochody państwowego budżetu brutto (1928/29, 1934/35—1936/37)	362
"	12. Wydatki i dochody budżetowe Państwa (1928/29, 1931/32—1938/39)	362
"	13. Wydatki i dochody budżetowe niektórych krajów (1928, 1932 i 1935)	363
"	14. Wydatki i dochody budżetowe Państwa według grup i części budżetu (1935/36—1938/39)	365
"	15. Dochody skarbowe z danin publicznych i monopolów (1933/34—1938/39)	366
"	16. Liczba płatników podatku dochodowego według wysokości dochodu i spadków wakujących (1929 i 1935)	367
	B. Podatek dochodowy od uposażeń, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę (1929 i 1936)	
"	17. Wymiar niektórych podatków bezpośrednich (1928, 1930, 1932, 1934—1937)	368
"	18. Obciążenie niektórych artykułów podatkami spożywczymi (1928—1937)	368
"	19. Ogólne zamknięcie rachunków podatków bezpośrednich (1935/36 i 1936/37)	369

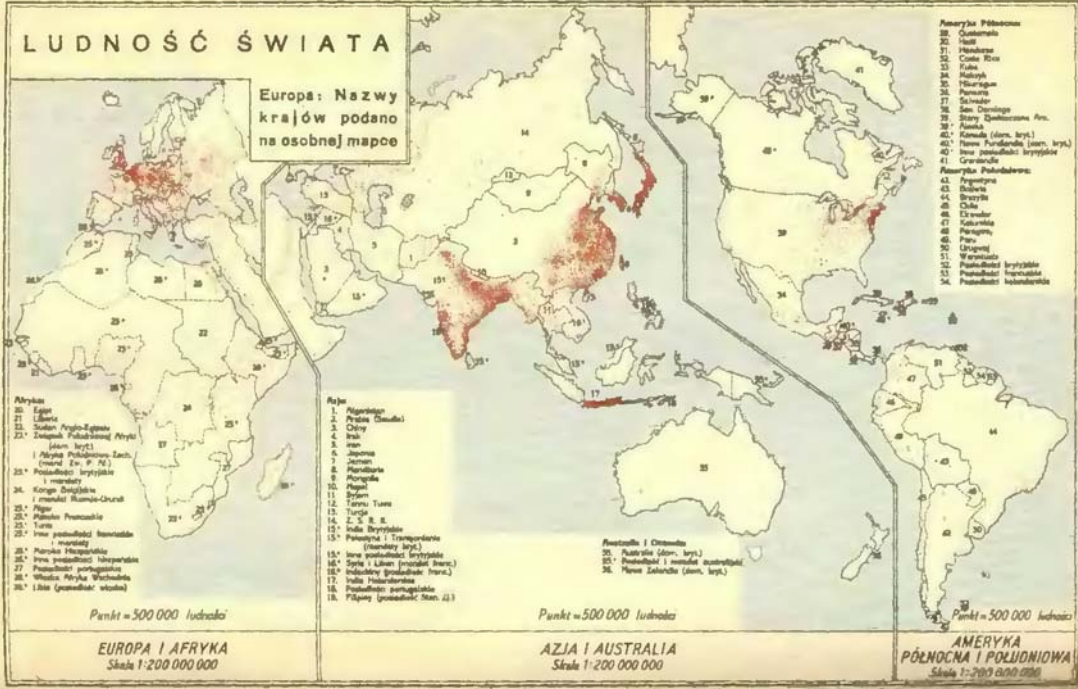
	Str.
Tabl. 20. Podział wpływów z cef między Polską a W. M. Gdańskiem (1929/30—1936/37)	369
„ 21. Zwroty cef wypłacone przy wywozie towarów krajowych z Polski (1928/29, 1930/31—1937/38)	370
„ 22. Wydatki i dochody Lasów Państwowych (1931/32—1936/37)	370
„ 23. Wydatki i dochody przedsiębiorstwa Polskie Koleje Państwowe (1931—1938)	371
„ 24. Wydatki i dochody przedsiębiorstwa Polska Poczta, Telegraf i Telefon (1931/32—1938/39)	371
„ 25. Wydatki i dochody monopolów państwowych (1932/33—1938/39) 372	372
„ 26. Wydatki i dochody Funduszu Kwaterunku Wojskowego (1927/28, 1933—1938)	373
„ 27. Wydatki i dochody Funduszu Pracy (1933/34—1937/38)	373
B. Finanse Skarbu Śląskiego	
„ 28. Zadłużenie długoterminowe Skarbu Śląskiego (1935—1938)	374
„ 29. Wydatki i dochody Skarbu Śląskiego (1932/33, 1934/35—1938/39) 374	374
C. Finanse związków samorządu terytorialnego	
„ 30. Zadłużenie długoterminowe związków samorządu terytorialnego (1930/31—1936/37)	375
„ 31. Oddłużenie związków samorządu terytorialnego przez Komisje Oddłużeniowo-Oszczędnościowe (1934—1937)	375
„ 32. Zadłużenie długoterminowe związków samorządu terytorialnego według źródeł i przeznaczenia pożyczek (1935/36 i 1936/37)	376
„ 33. Działalność Komunalnego Funduszu Pożyczkowo-Zapomogowego (1928, 1930, 1932, 1934—1937)	377
„ 34. Dotacje i pożyczki Funduszu Pracy, udzielone związkowi samorządu terytorialnego (1935/36 i 1936/37)	377
„ 35. Rachunki zamknięcia sum pozabudżetowych związków samorządu terytorialnego (1935/36 i 1936/37)	378
„ 36. Wydatki i dochody związków samorządu terytorialnego według typów związków samorządowych. Na podstawie zamknięć rachunkowych budżetów administracyjnych oraz budżetów szpitali i zakładów opiekuńczych (1930/31—1937/38)	379
„ 37. Ważniejsze rodzaje wydatków i dochodów związków samorządu terytorialnego. Na podstawie zamknięć rachunkowych budżetów administracyjnych oraz budżetów szpitali i zakładów opiekuńczych (1930/31, 1932/33, 1935/36—1937/38)	380
„ 38. Wydatki związków samorządu terytorialnego. Na podstawie zamknięć rachunkowych budżetów administracyjnych (1935/36 i 1936/37) 381	381
„ 39. Dochody związków samorządu terytorialnego. Na podstawie zamknięć rachunkowych budżetów administracyjnych (1935/36 i 1936/37) 382	382
„ 40. Wydatki związków samorządu terytorialnego. Na podstawie preliminarzy budżetów administracyjnych (1936/37 i 1937/38)	383
„ 41. Dochody związków samorządu terytorialnego. Na podstawie preliminarzy budżetów administracyjnych (1936/37 i 1937/38)	384
„ 42. Wydatki i dochody zwyczajne zakładów opiekuńczych i szpitali związków samorządu terytorialnego. Na podstawie zamknięć rachunkowych (1935/36 i 1936/37). Na podstawie preliminarzy budżetowych (1936/37 i 1937/38)	385
„ 43. Wydatki i dochody zwyczajne przedsiębiorstw miejskich miast liczących ponad 20 000 mieszkańców w 1936/37 r.	385
„ 44. Wydatki i dochody zwyczajne przedsiębiorstw związków samorządu terytorialnego w 1937/38 r.	386
„ 45. Liczba przedsiębiorstw związków samorządu terytorialnego (1937) 386	386
D. Finanse samorządu gospodarczego	
„ 46. Wydatki i dochody izb rolniczych, przemysłowo-handlowych i rzemieślniczych (1935—1937)	387
Skorowidz alfabetyczny	389

RZECZPOSPOLITA POLSKA
 Podział Administracyjny z dnia 1 IV 1938 r.

ŁUDNOŚĆ ŚWIATA

Europa: Nazwy krajów podano na osobnej mapce

- Afryka**
20. Egipt
 21. Libia
 22. Sudan Południowo-Środkowy
 23. Związek Państw Afryki Zachodniej (stan kraj.)
 24. Republika Południowa Afryki
 25. Republika Południowa Związku (stan kraj.)
 26. Republika Południowa Afryki
 27. Republika Południowa Afryki
 28. Republika Południowa Afryki
 29. Republika Południowa Afryki
 30. Republika Południowa Afryki

- Azja**
1. Japonia
 2. Chiny
 3. Indie
 4. Korea
 5. Japonia
 6. Japonia
 7. Japonia
 8. Japonia
 9. Japonia
 10. Japonia
 11. Japonia
 12. Japonia
 13. Japonia
 14. Japonia
 15. Japonia
 16. Japonia
 17. Japonia
 18. Japonia

- Australia i Oceanie**
31. Australia (stan kraj.)
 32. Nowa Zelandia (stan kraj.)

- Ameryka Północna**
33. Kanada (stan kraj.)
 34. Stany Zjednoczone Am. (stan kraj.)
 35. Meksyk
 36. Kuba
 37. Haiti
 38. Republika Dominikańska
 39. Jamajka
 40. Republika Portoryko (stan kraj.)
 41. Republika Portoryko (stan kraj.)
 42. Republika Portoryko (stan kraj.)
- Ameryka Południowa**
43. Brazylia
 44. Argentyna
 45. Chile
 46. Kolumbia
 47. Wenezuela
 48. Peru
 49. Ekwador
 50. Paragwaj
 51. Brazylia
 52. Brazylia
 53. Brazylia
 54. Brazylia

Punkt = 500 000 ludności

Punkt = 500 000 ludności

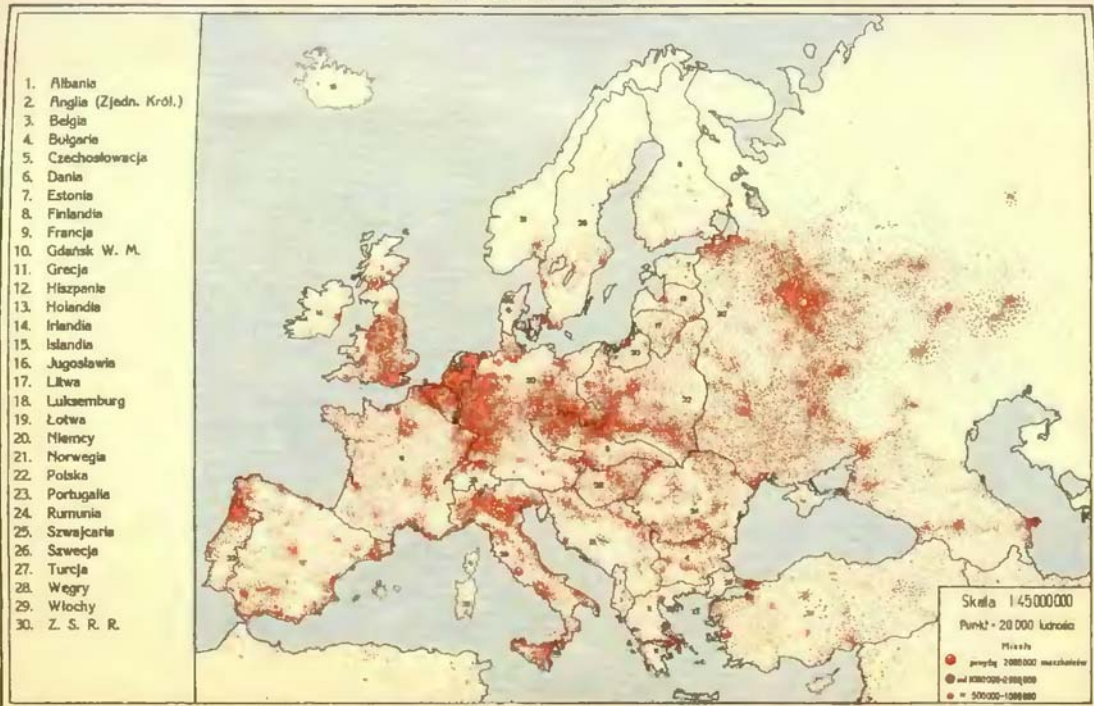
Punkt = 500 000 ludności

EUROPA I AFRYKA
Skala 1:200 000 000

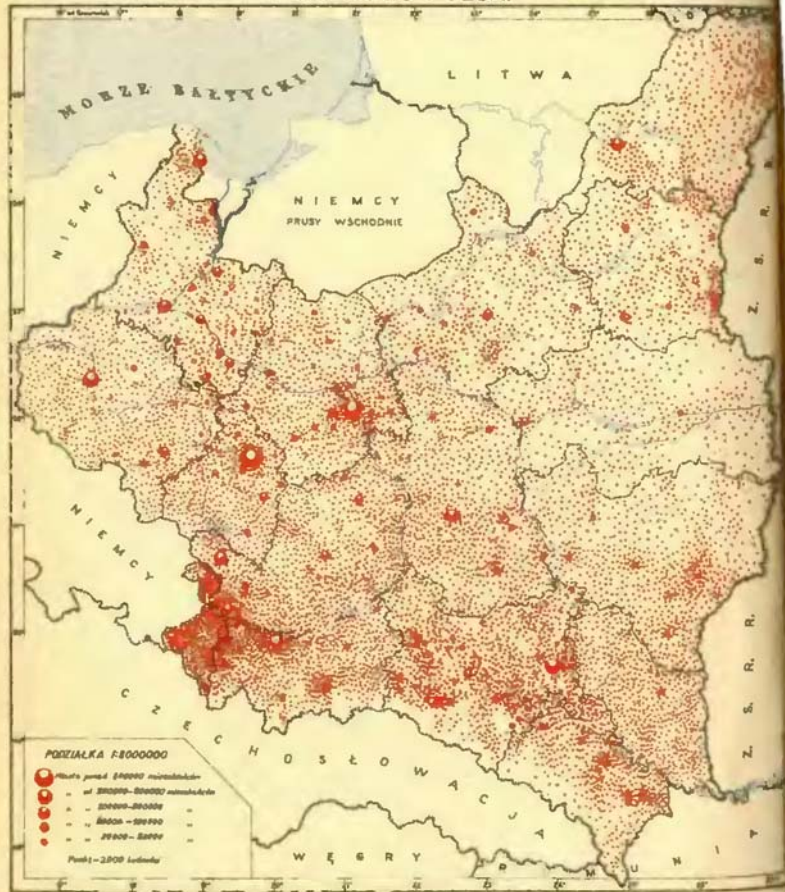
AZJA I AUSTRALIA
Skala 1:200 000 000

AMERYKA PÓŁNOCNA I POŁUDNIOWA
Skala 1:200 000 000

LUDNOŚĆ EUROPY

LUDNOŚĆ POLSKI

TABL. 1. WSKAŹNIKI ŻYCIA GOSPODARCZEGO ŚWIATA
Rok 1928 = 100

Części świata	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	Udział proc. ^a	
											A	B
Produkcja artykułów podstawowych												
a. Artykuły podstawowe rolnicze^b												
Ogółem z Z.S.R.R.	96	100	100	100	100	100	100	98	100	101	100	.
Ogółem bez Z.S.R.R.	96	100	100	100	101	102	103	100	101	102	89	100
Europa bez Z.S.R.R.	95	100	105	102	104	107	109	110	110	110	36	40
Ameryka Płn.	95	100	95	93	98	96	91	81	86	82	21	23
Ameryka Środk. i Płd.	97	100	95	100	98	97	99	108	103	108	9	10
Afryka	95	100	106	102	98	101	108	111	114	116	3	4
Azja bez Z.S.R.R.	98	100	100	102	99	101	104	99	101	108	17	19
Australia	93	100	98	106	110	120	120	119	121	121	3	4
b. Artykuły podstawowe nierolnicze^c												
Ogółem z Z.S.R.R.	96	100	110	98	84	72	81	92	102	115	100	.
Ogółem bez Z.S.R.R.	97	100	109	97	81	68	77	86	94	107	91	100
Europa bez Z.S.R.R.	99	100	108	98	85	75	82	92	99	108	34	38
Ameryka Płn.	95	100	109	92	75	58	68	74	82	100	41	45
Ameryka Środk. i Płd.	80	100	110	96	79	64	67	85	92	96	4	4
Afryka	92	100	107	108	93	82	96	118	133	137	1	1
Azja bez Z.S.R.R.	93	100	112	112	106	103	117	138	150	165	10	11
Australia	106	100	99	91	73	82	90	99	111	114	1	1
Zapasy surowców przemysłowych^d. Stan w końcu roku												
Ogółem bez Z.S.R.R.	101	100	112	128	134	132	127	119	106	100	.	.
Produkcja przemysłowa												
Ogółem z Z.S.R.R.	95	100	107	94	84	74	83	91	102	117	.	.
Ogółem bez Z.S.R.R.	96	100	106	91	79	67	75	81	90	101	.	.
Europa bez Z.S.R.R.	97	100	104	95	84	73	79	88	95	103	.	.
Ameryka Płn.	95	100	107	87	73	58	69	72	82	95	.	.
Produkcja węgla kamiennego												
Ogółem z Z.S.R.R.	102	100	107	98	86	77	81	88	91	99	100	.
Ogółem bez Z.S.R.R.	103	100	106	97	84	74	77	83	85	92	90	100
Europa bez Z.S.R.R.	102	100	108	100	90	82	83	89	90	94	43	47
Ameryka Płn.	104	100	106	93	76	62	66	72	73	84	36	40
Produkcja ropy naftowej												
Ogółem z Z.S.R.R.	95	100	112	107	103	98	107	113	123	134	100	.
Ogółem bez Z.S.R.R.	96	100	112	104	97	93	102	107	117	128	89	100
Europa bez Z.S.R.R.	88	100	110	129	148	158	159	181	181	187	4	4
Ameryka Płn.	100	100	112	100	95	87	99	100	109	120	60	68
Azja bez Z.S.R.R.	90	100	106	112	102	111	120	136	159	175	9	10

a Ob. uwagę a na str. 2. b Do artykułów podstawowych rolniczych zaliczono: pszenicę, żyto, jęczmień, owies, kartofle, cukier buraczany i trzcinowy, ryż, kukurydzę, mięso, ryby morskie, mleko, wino, chmiel, kawę, herbatę, kakao, tytoń, bawełnę-nasiona, len-nasiona, konopie-nasiona, rzepak, nasiona sezamowe, soję, kopre, orzechy ziemne, olej palmowy, oliwę, tran surowy, bawełnę-włókno, len-włókno, konopie-włókno, sisal, jutę, wełnę. c Do artykułów podstawowych nierolniczych zaliczono: jedwab sztuczny, włókna sztuczne, kauczuk, drewno obrabiane, celulozę, węgiel kamienny i brunatny, ropę naftową, energię elektryczną, gaz ziemny, surówkę, stal, miedź, ołów, cynk, cynę, aluminium, nikiel, srebro, tungsten, molibden, wanad, antymon, kadm, magnezyt surowy, rtęć, cement, azbest, sól, grafit, mika, siarkę, fosforycy naturalne, guano, saletrę chilijską, sole potasowe, żuźle Thomasa. d Zapasy uchwytne: lnu-nasiona, bawełny, wełny, jedwablu surowego, kauczuku, ropy naftowej, rudy żelaznej, miedzi, ołowiu, cynku, cyny, cementu. (dok. str. 2)

TABL. I. WSKAŹNIKI ŻYCIA GOSPODARCZEGO ŚWIATA (dok.)
Rok 1928 = 100

Części świata	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	Udział proc. ^a	
											A	B
Produkcja stali												
Ogółem z Z.S.R.R.	93	100	110	86	63	46	62	75	90	113	100	.
Ogółem bez Z.S.R.R.	93	100	109	84	61	42	58	69	82	102	87	100
Europa bez Z.S.R.R.	99	100	109	88	69	55	66	81	90	103	41	47
Ameryka Płn.	87	100	110	79	50	27	45	51	66	93	40	46
Produkcja cementu												
Ogółem z Z.S.R.R.	94	100	105	100	86	68	67	80	87	103	100	.
Ogółem bez Z.S.R.R.	94	100	105	98	84	65	65	77	83	97	92	100
Europa bez Z.S.R.R.	91	100	110	103	92	80	83	99	109	119	50	54
Ameryka Płn.	98	100	98	92	72	43	35	43	43	63	27	30
Produkcja samochodów												
Ogółem z Z.S.R.R.	80	100	120	79	58	38	51	71	98	111	100	.
Ogółem bez Z.S.R.R.	80	100	120	79	58	37	50	70	96	108	98	100
Europa bez Z.S.R.R.	93	100	108	99	86	82	101	122	140	165	18	19
Ameryka Płn.	78	100	122	76	54	31	43	62	90	100	80	81
Spożycie kauczuku												
Ogółem z Z.S.R.R.	88	100	118	103	100	100	121	142	141	155	.	.
Spożycie bawełny												
Ogółem z Z.S.R.R.	102	100	101	102	91	87	95	98	101	107	.	.
Liczba wrzecion w przemyśle bawełnianym. Stan w dniu 31.VII												
Ogółem z Z.S.R.R.	100	100	100	99	98	98	96	95	93	92	100	.
Ogółem bez Z.S.R.R.	100	100	99	99	98	96	94	93	91	90	94	100
Europa bez Z.S.R.R.	99	100	99	99	97	94	91	89	85	83	54	57
Ameryka Płn.	103	100	98	96	93	90	88	88	85	80	19	21
Azja bez Z.S.R.R.	99	100	102	107	111	116	121	126	132	138	17	18
Produkcja celulozy i miazgi drzewnej												
Ogółem z Z.S.R.R.	95	100	113	110	100	94	106	118	126	.	100 ^b	.
Ogółem bez Z.S.R.R.	95	100	112	109	98	93	104	116	123	.	97 ^b	100 ^b
Europa bez Z.S.R.R.	97	100	115	115	102	105	117	131	137	.	50 ^b	52 ^b
Ameryka Płn.	94	100	109	102	94	80	91	101	110	.	43 ^b	44 ^b
Azja bez Z.S.R.R.	94	100	109	111	100	98	111	123	128	.	4 ^b	4 ^b
Produkcja energii elektrycznej ^c												
Ogółem	.	100	110	115	108	105	116	124	139	150	.	.
Handel zagraniczny — wartość obrotu w złocie												
Ogółem z Z.S.R.R.	96	100	102	82	59	40	36	34	35	38	100	.
Ogółem bez Z.S.R.R.	97	100	102	82	58	39	36	34	35	38	99	100
Europa bez Z.S.R.R.	97	100	103	88	64	42	38	37	36	38	51	52
Ameryka Płn.	96	100	102	75	49	32	27	26	29	33	15	15
Ameryka Środ. i Płd.	93	100	100	74	50	33	31	31	33	36	8	8
Afryka	92	100	101	86	65	53	51	47	51	55	7	7
Azja bez Z.S.R.R.	99	100	98	74	53	37	35	35	36	39	15	15
Australia	105	100	98	71	41	36	36	35	38	44	3	3
Przewozy kolejowe ^d w tonach												
Ogółem	99	100	105	94	80	67	70	77	80	94	.	.
Ruch statków morskich ^e												
Ogółem	99	100	115	114	107	98	103	108	111	113	.	.
Ceny hurtowe na rynkach światowych												
Ogółem	102	100	96	74	54	42	40	38	38	42	.	.
Artykuły rolne	102	100	92	70	50	39	36	35	36	39	.	.
Artykuły przemysłowe	103	100	107	90	67	55	52	49	49	51	.	.

^a Udział procentowy części świata w 1936: A — w stosunku do Ogółem z Z. S. R. R., B — w stosunku do Ogółem bez Z. S. R. R. ^b 1935. ^c Produkcja energii elektrycznej na sprzedaż w 44 najważniejszych krajach. ^d 65 krajów posiadających 97% światowej sieci kolejowej. ^e 13 krajów posiadających 80% światowej floty handlowej.

Źródła: *La Production Mondiale et les Prix*, Genewa 1937; *Annuaire Statistique de la Société des Nations 1936/37*, Genewa 1937.

TABL. 2. WSKAŹNIKI ŻYCIA GOSPODARCZEGO NIEKTÓRYCH KRAJÓW
Rok 1928 = 100

Kraje	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Produkcja przemysłowa													
Polska . . .	73	71	88	100	100	82	69	54	56	63	66	72	85
Anglia	101	100	106	98	89	88	94	105	112	123	132
Francja . . .	85	99	87	100	110	110	98	76	84	78	74	78	81
Japonia	92	100	111	106	102	109	126	143	158	168	.
Niemcy . . .	80	81	101	100	101	87	68	54	62	81	95	108	119
Stany Zj. Am. . .	94	97	96	100	107	86	73	58	68	72	81	94	99
Włochy	100	109	100	85	73	81	87	102	96	109	.
Czechosłow. . .	82	80	93	100	104	93	84	66	63	69	73	84	101
Estonia	91	100	101	99	91	79	82	97	107	121	139
Finlandia	81	92	100	98	89	78	81	94	114	122	130	141
Łotwa*	102	111	91	84	114	133	140	146	164	164	.
Rumunia . . .	69	80	91	100	107	104	109	95	110	133	131	139	140
Węgry	98	100	102	96	89	79	86	100	113	131	140
Produkcja stali													
Polska . . .	54	55	87	100	96	86	72	39	58	60	66	79	101
Anglia . . .	87	42	107	100	113	86	61	62	82	104	116	138	152
Francja . . .	78	89	88	100	103	98	81	61	71	70	66	71	83
Japonia . . .	68	79	88	100	120	120	99	126	168	205	259	264	.
Niemcy . . .	84	85	113	100	112	79	57	39	52	82	113	131	139
Stany Zj. Am. . .	88	94	87	100	109	79	50	27	45	51	66	91	96
Włochy . . .	91	91	81	100	108	89	72	71	90	93	109	100	106
Czechosłow. . .	75	68	86	100	111	92	77	34	37	48	60	79	117
Rumunia . . .	66	73	85	100	105	103	74	67	95	114	139	145	.
Węgry . . .	48	67	97	100	106	76	65	37	47	65	92	114	137
Produkcja energii elektrycznej													
Polska . . .	64	76	89	100	117	111	100	86	85	87	100	111	129
Anglia . . .	65	75	91	100	112	117	124	131	145	166	188	219	246
Francja . . .	79	87	88	100	110	118	110	105	115	117	122	123	135
Japonia . . .	68	77	88	100	111	116	120	133	151	165	196	202	.
Niemcy . . .	72	72	86	100	117	113	99	93	101	121	141	165	185
Stany Zj. Am. . .	84	91	100	111	109	104	95	97	104	113	129	137	.
Włochy . . .	73	86	91	100	110	113	111	115	125	133	147	152	168
Czechosłow. . .	71	76	87	100	110	111	105	96	95	104	105	112	133
Estonia	86	100	111	.	125	132	139	136	157	186	215
Finlandia . . .	72	81	91	100	132	160	167	196	224	245	277	.	.
Łotwa	100	119	140	141	134	147	169	188	206	.	.
Rumunia . . .	47	76	81	100	97	109	100	132	136	148	164	184	.
Węgry . . .	68	80	93	100	108	111	110	106	112	125	138	.	.
Ceny hurtowe nominalne													
Polska . . .	68	88	99	100	96	86	75	66	59	56	53	54	59
Anglia . . .	113	106	101	100	97	85	74	72	72	74	75	80	92
Francja	108	100	100	97	86	78	66	62	58	52	64	90
Japonia . . .	119	108	102	100	95	78	66	70	80	79	83	88	105
Niemcy . . .	101	96	98	100	98	89	79	69	67	70	73	74	76
Stany Zj. Am. . .	107	103	99	100	99	89	76	67	68	77	83	84	89
Włochy	100	95	85	75	70	63	62	68	76	89	.
Czechosłow. . .	103	97	100	100	94	84	76	70	68	70	73	73	77
Estonia	95	100	97	85	75	68	70	70	70	75	84

a 1930—1933 = 100.

Uwaga. Ob. uwagę na str. 7.

(c. d. str. 4)

TABL.2. WSKAŹNIKI ŻYCIA GOSPODARCZEGO NIEKTÓRYCH KRAJÓW (c.d.)
Rok 1928 = 100

Kraje	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Ceny hurtowe nominalne (dok.)													
Finlandia . . .		98	99	100	96	88	82	88	87	88	88	90	101
Łotwa . . .				100	93	79	66	66	65	65	68	71	88
Rumunia ^a . . .					100	78	60	54	52	52	60	69	78
Węgry . . .	104	92	98	100	90	71	70	68	56	59	66	66	70
Koszty utrzymania nominalne													
Polska . . .	73	89	100	100	101	92	83	75	68	63	60	58	62
Anglia . . .	106	104	101	100	99	95	89	87	84	85	86	89	93
Francja . . .	77	97	99	100	107	112	110	101	100	99	93	98	119
Japonia . . .	118	108	102	100	98	84	74	74	79	81	82	86	95
Niemcy . . .	93	94	97	100	102	98	90	79	78	80	81	82	82
Stany Zj. Am. . .	103	103	101	100	100	96	87	78	75	79	82	84	88
Włochy . . .				100	102	98	89	85	81	77	78	84	92
Czechosłow. . .	97	96	100	100	99	100	95	94	93	91	94	95	96
Estonia . . .	96	95	94	100	104	93	89	84	79	78	79	87	93
Finlandia . . .	98	96	98	100	99	92	84	83	81	80	81	81	85
Łotwa ^b . . .						100	91	79	76	72	73	73	79
Rumunia ^b . . .						100	81	71	65	55	61	65	70
Węgry . . .	96	87	95	100	100	91	86	84	78	76	78	82	88
Koszty utrzymania w złocie													
Polska . . .	115	89	99	100	101	92	83	75	68	63	60	58	62
Anglia . . .	106	104	101	100	99	95	84	62	57	53	51	54	56
Francja . . .	93	80	99	100	107	112	110	101	100	99	93	90	73
Japonia . . .	105	110	105	100	98	90	78	45	34	31	30	32	35
Niemcy . . .	93	94	97	100	102	98	90	79	78	80	81	82	82
Stany Zj. Am. . .	103	103	101	100	100	96	87	78	60	47	49	50	52
Włochy . . .				100	101	98	88	82	80	75	73	69	55
Czechosłow. . .		95	100	100	99	100	95	94	93	79	78	76	67
Estonia . . .		95	94	100	104	92	89	82	64	48	47	53	56
Finlandia . . .		96	98	100	99	92	78	52	47	42	41	42	44
Łotwa ^b . . .						100	91	79	76	72	73	65	47
Rumunia ^b . . .						100	84	74	68	57	57	48	52
Węgry . . .	96	87	95	100	100	91	85	62	56	52	48	51	54
Stawki nominalnych płac robotniczych w przemyśle													
Polska . . .	70	78	91	100	109	108	100	92	84	80	77	76	80
Anglia . . .	103	102	101	100	100	98	96	95	96	97	100	104	
Francja . . .	79	98	98	100	116	127	126	121	121	121	119	135	192
Japonia . . .	99	98	101	100	99	94	86	84	85	87	87	87	92
Niemcy . . .	80	87	92	100	106	107	102	87	84	83	84	84	84
Stany Zj. Am. . .	97	98	100	100	102	102	98	86	85	101	104	107	120
Włochy . . .				100	102	101	92	88	86	85	85	88	
Czechosłow. . .			96	100	103	105	106	106	105	103	102	102	100
Estonia . . .			94	100	103	104	102	96	94	93	96	101	110
Łotwa . . .				100	98	102	99	87	78	76	77	78	82
Rumunia . . .				99	100	101	97	86	70	64	63	62	67
Węgry . . .				98	100	102	102	97	90	86	83	79	
Zatrudnienie													
A. Pracownicy najemni ubezpieczeni w ubezpieczalniach społecznych													
Polska . . .	75	75	86	100	106	102	94	83	79	81	83	88	97
Anglia . . .	96	96	100	100	102	98	94	94	97	101	104	109	115
Niemcy . . .				100	101	94	82	72	75	86	92	98	105

a 1929 = 100. b 1930 = 100.

Uwaga. Ob. uwagę na str. 7.

(c. d. str. 5)

TABL. 2. WSKAŹNIKI ŻYCIA GOSPODARCZEGO NIEKTÓRYCH KRAJÓW (c.d.)
Rok 1928 = 100

Kraje	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Zatrudnienie													
A. Pracownicy najemni ubezpieczeni w ubezpieczeniach społecznych (dok.)													
Czechosłow.	.	.	105	100	101	98	93	83	76	76	77	83	91
Estonia	94	101	101	100	113	112	104	102	109	120	132	158	187
Łotwa	76	87	94	100	108	113	106	89	95	103	109	115	125
Węgry	.	88	97	100	99	93	88	81	80	86	90	96	103
B. Robotnicy w wielkim i średnim przemyśle													
Polska	80	74	88	100	101	88	75	65	64	70	74	79	89
Francja ^a	100	96	86	84	82	76	75	79
Japonia	.	111	105	100	101	91	82	83	91	101	111	117	129
Niemcy ^b	100	87	72	59	66	84	92	100	111
Stany Zj. Am.	101	103	100	100	106	93	78	66	73	84	87	93	101
Włochy ^c	.	.	.	100	97	89	79	79	83	94	95	105	.
Estonia	.	.	95	100	102	98	90	84	86	99	112	129	147
Finlandia	83	88	94	100	98	86	77	75	83	96	103	109	116
Łotwa	81	85	91	100	107	107	99	92	105	126	140	150	164
Przewozy kolejowe w tono-km													
Polska	58	75	88	100	107	90	91	68	71	82	80	82	101
Anglia	104	79	106	100	107	101	92	84	85	92	93	98	104
Francja	95	104	94	100	107	104	94	81	79	75	67	69	70
Japonia	93	93	98	100	98	85	83	83	94	105	110	119	132
Niemcy	81	89	99	100	104	83	70	61	65	78	87	97	109
Stany Zj. Am.	96	102	99	100	103	88	71	54	58	62	65	78	83
Włochy	107	106	94	100	105	94	82	74	68	68	81	.	.
Czechosłow.	82	86	94	100	103	85	76	59	53	58	65	71	88
Estonia	79	92	91	100	102	110	95	78	89	111	100	103	.
Finlandia	79	89	96	100	98	86	78	80	91	107	108	117	131
Łotwa	58	69	85	100	105	99	68	54	64	75	72	76	119
Rumunia	94	106	111	100	106	106	103	106	114	126	124	129	135
Węgry	.	.	.	100	99	98	84	71	60	71	69	75	87
Ruch statków morskich. Pojemność w NRT													
Polska ^a	39	72	86	100	107	123	134	112	123	146	148	163	193
Anglia	94	89	99	100	105	104	95	92	93	95	97	100	106
Francja	82	83	92	100	109	113	107	98	100	98	98	98	101
Japonia	83	95	95	100	106	108	105	104	114	122	135	140	134
Niemcy	74	85	93	100	101	101	92	83	86	94	96	102	107
Stany Zj. Am.	87	96	94	100	103	102	92	81	78	80	82	83	84
Włochy	82	85	94	100	105	105	97	94	99	108	106	85	102
Estonia	99	89	93	100	90	98	108	92	100	114	115	119	134
Finlandia	78	81	97	100	97	92	80	79	96	109	113	129	136
Łotwa	75	70	87	100	93	94	71	43	48	49	50	50	66
Rumunia	89	107	114	100	134	177	163	157	174	160	146	177	153
Handel zagraniczny — wartość przywozu w złocie													
Polska	82	46	86	100	93	67	44	26	25	24	26	30	37
Anglia	108	104	102	100	103	89	69	44	40	39	39	44	53
Francja	101	92	99	100	109	98	79	56	53	43	39	43	48
Japonia	103	110	100	100	101	75	59	40	38	40	42	47	64
Niemcy	88	71	102	100	96	74	48	33	30	31	30	30	39

a 1930 = 100. b 1929 = 100. c Porty Gdynia i Gdańsk.
Uwaga. Ob. uwagę na str. 7.

(c. d. str. 6)

TABL.2. WSKAŹNIKI ŻYCIA GOSPODARCZEGO NIEKTÓRYCH KRAJÓW (c.d.)
 Rok 1928 = 100

Kraje	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Handel zagraniczny — wartość przywozu w złocie (dok.)													
Stany Zj. Am.	102	108	102	100	106	76	51	32	27	24	30	35	44
Włochy	89	86	90	100	97	78	52	36	33	33	32	22	37
Czechosłow.	91	79	94	100	104	82	61	39	30	28	29	33	40
Estonia	73	73	73	100	93	74	45	28	23	26	31	40	51
Finlandia	69	71	80	100	87	65	40	27	28	31	34	40	58
Łotwa	91	84	81	100	118	96	57	27	30	30	33	34	45
Rumunia	74	87	104	100	90	70	47	35	36	40	30	28	42
Węgry	71	79	98	100	88	68	45	27	26	28	33	36	39
Handel zagraniczny — wartość wywozu w złocie													
Polska	87	90	100	100	112	97	75	43	38	39	37	41	48
Anglia	106	90	98	100	101	79	50	36	35	34	35	37	43
Francja	109	94	106	100	96	82	58	38	35	34	30	27	28
Japonia	103	105	102	100	109	80	62	41	41	43	47	51	60
Niemcy	72	80	83	100	110	98	78	47	40	33	35	39	48
Stany Zj. Am.	96	94	95	100	103	75	47	31	25	25	26	28	39
Włochy	92	92	102	100	102	81	67	44	40	34	32	29	41
Czechosłow.	88	84	95	100	97	82	62	35	28	29	29	30	39
Estonia	76	76	85	100	92	75	56	33	27	33	38	40	50
Finlandia	90	90	101	100	103	87	66	45	49	52	51	60	77
Łotwa	65	71	85	100	105	95	63	37	31	32	37	45	60
Rumunia	85	107	139	100	105	104	81	61	52	50	53	57	82
Węgry	99	106	98	100	126	111	69	41	47	48	54	61	71
Oprocentowanie rzeczywiste obligacji państwowych Według kursu w danym kraju													
Polska ^a	121	102	100	103	112	126	155	153	120	108	120	.	.
Anglia ^b	102	102	100	103	100	98	84	76	69	65	66	74	.
Francja ^c	138	119	100	89	77	78	86	98	93	87	97	96	.
Japonia ^d	114	110	100	98	104	106	108	93	88	87	79	76	.
Niemcy ^e	.	.	100	102	102	105	137	101	93	68	67	.	.
Stany Zj. Am. ^f	111	100	100	108	98	99	110	99	93	81	74	77	.
Włochy ^g	107	110	100	106	108	101	99	90	85	98	97	98	.
Czechosłow. ^h	.	102	100	101	99	100	114	105	102	91	78	78	.
Rumunia ⁱ	148	127	100	112	123	134	205	211	154	135	140	.	.
Węgry ^j	.	.	.	100	93	96	257	200	139	111	86	73	.
Emisje kapitałów akcyjnych													
Polska	.	.	.	100	77	69	25	44	15	7	23	23	38
Anglia	61	70	87	100	70	65	24	31	37	41	50	60	47
Francja	41	44	62	100	128	67	32	21	15	15	14	9	19
Japonia	.	.	100	103	68	67	51	113	179	148	.	.	.
Niemcy	49	74	107	100	73	41	47	11	7	11	12	30	25
Stany Zj. Am.	.	49	100	198	50	10	1	4	1	2	12	13	.
Włochy	167	105	59	100	135	114	80	68	62	66	57	55	103

a 6% Pożyczka Dolarowa 1919/20. b 2½% Konsola. c 3% renta wleczysta. d 8 obligacji państwowych. e 4½%(6%) obligacje państwowe. f 10 obligacji skarbowych. g 3½% renta państwowa. h Obligacje państwowe. i 6 obligacji państwowych. j 5% pożyczka przymusowa z 1924. 1929=100.
 Uwaga. Ob. uwagę na str. 7. (dok. str. 7)

TABL.2. WSKAŹNIKI ŻYCIA GOSPODARCZEGO NIEKTÓRYCH KRAJÓW(dok.)
Rok 1928 = 100

Kraje	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Emisje kapitałów akcyjnych (dok.)													
Czechosłow.	.	.	.	100	94	61	69	42	33	23	46	38	41
Estonia	.	58	31	100	66	29	45	12	10	15	17	.	.
Finlandia	.	22	25	68	100	58	26	32	43	14	18	22	39
Łotwa	.	168	146	135	100	223	92	69	33	30	52	213	115
Rumunia	.	57	134	71	100	83	120	40	10	12	23	26	32
Kursy akcji przemysłowych													
Polska ^a	63	39	95	100	66	47	27	19	20	19	22	25	30
Anglia	77	81	87	100	98	79	61	59	73	88	98	113	106
Francja	49	55	66	100	127	107	73	60	57	45	46	42	55
Japonia ^b	75	76	104	177	223	182	206	252
Niemcy	66	74	108	100	89	71	54	36	46	53	62	69	77
Stany Zj. Am.	57	65	76	100	123	91	56	30	43	53	59	83	85
Włochy	.	105	84	100	100	86	60	45	52	61	68	73	89
Czechosłow.	62	56	70	100	101	82	65	52	57	61	66	89	112
Finlandia	.	.	.	100	79	77	66	64	70	86	91	107	126
Węgry	.	53	100	100	81	62	49	46	42	39	52	69	86
Zapasy złota w bankach biletowych. Stan w końcu roku													
Polska	37	38	83	100	113	90	97	81	77	81	71	63	70
Anglia	94	99	99	100	95	97	79	79	125	126	131	205	213
Francja	64	64	64	100	131	168	215	261	242	258	208	142	122
Japonia	106	104	100	100	100	76	43	39	39	43	46	50	28
Niemcy	45	68	69	100	84	82	38	31	16	5	6	2	3
Stany Zj. Am.	106	109	106	100	104	113	108	108	107	130	160	177	201
Włochy	83	84	90	100	103	105	111	115	140	115	60	46	46
Czechosłow.	79	79	88	100	109	135	144	150	150	194	194	159	159
Estonia	150	150	150	100	100	100	100	200	250	350	450	450	450
Finlandia	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	150	263	209
Łotwa	100	100	100	100	100	100	120	140	160	180	180	180	180
Rumunia	94	96	98	100	112	112	118	116	120	127	133	137	145
Węgry	29	86	97	100	83	83	51	49	40	40	40	43	43
Dochody skarbowe z podatków, ceł i monopolii ^c													
Polska ^d	51	67	87	100	100	86	71	61	61	60	64	70	78
Anglia	92	102	101	100	97	102	102	98	96	95	99	105	111
Francja	66	81	93	100	110	103	97	84	83	76	74	75	86
Japonia ^e	96	97	99	100	98	94	87	86	92	89	96	104	.
Niemcy ^f	76	80	94	100	102	100	86	74	76	91	107	127	.
Stany Zj. Am. ^g	98	102	100	100	103	82	53	55	81	100	108	146	.
Włochy	103	105	99	100	96	99	96	90	89	93	97	.	.
Czechosłow. ^h	111	103	99	100	93	86	91	89	71	72	75	88	.
Estonia ⁱ	79	88	138	100	99	100	81	68	67	76	82	93	.
Finlandia ^j	73	78	79	100	86	87	78	58	65	82	90	96	118
Łotwa ^k	73	79	83	100	93	82	60	62	62	66	72	78	.
Węgry ^l	.	94	98	100	100	107	95	79	83	83	84	.	.

a Wskaźniki obliczono na podstawie cen w złotych w zlocie. b Styczeń 1930 = 100. c Lata budżetowe. d Wskaźniki obliczono na podstawie danych w złotych obiegowych. e Zwyczajne dochody skarbowe. f Łącznie z udziałem krajów związkowych. g Ogólne dochody skarbowe.

Uwaga. Zmiany wskaźników w 1935 dla Francji i Niemiec częściowo są wywołane przyłączeniem Zagłębia Saary do Niemiec.

**DZIAŁ I. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE. HYDROGRAFIA.
METEOROLOGIA**

TABL. 1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE PQLSKI

Najdalejsze wysunięcie granicy państwowej:

- na północ 55° 51' szerokości północnej (w pow. brasławskim woj. wileńskiego)
- na południe 47° 44' szerokości północnej (w pow. kosowskim woj. stanisławowskiego)
- na zachód 15° 47' długości wschodniej od Greenwich (w pow. międzychodzkiem woj. poznańskiego)
- na wschód 28° 22' długości wschodniej od Greenwich (w pow. dziśnieńskim woj. wileńskiego).

Rozciągłość z południa na północ wynosi 8°07', co odpowiada 903 km.

Rozciągłość z zachodu na wschód wynosi 12°35', co odpowiada 864 km, liczoną na równoleżniku 52°.

TABL. 2. POWIERZCHNIA DORZECZY W POLSCE

Nazwa dorzecza	Ogółem		w tym w Polsce	
	w tysiącach km ²		w odsetkach ^a	
			A	B
Polska	x	388,6	x	100,0
Zlewisko morza Bałtyckiego	x	289,9	x	74,6
Dorzecze Wisły	198,5	180,3	90,9	46,4
" Niemna	90,5	51,6	57,0	13,3
" Odry	120 0	45,6	38,0	11,7
" Dźwiny	85,0	10,4	12,2	2,7
Małe rzeki побереża morskiego	x	2,0	x	0,5
Zlewisko morza Czarnego	x	98,7	x	25,4
Dorzecze Dniepru	527,0	61,5	11,7	15,0
" Dniestru	76,9	31,8	41,4	6,2
" Dunaju	817,0	5,4	0,7	1,4

^a A — w odsetkach ogólnej powierzchni danego dorzecza, B — w odsetkach ogólnej powierzchni Polski.

TABL. 3. UKŁAD PIONOWY POWIERZCHNI LĄDÓW STAŁYCH

Części świata	Średnie wzniesienie nad poziom morza w m	Wzniesienie nad poziom morza w m						
		nijżej 0	0-300	300-500	500-1000	1000-2000	2000-3000	ponad 3000
		w odsetkach ogólnej powierzchni						
Ląd stały ogółem	880	0,5	33,5	18,6	19,0	15,6	9,5	3,1
Europa	290	1,4	72,6	10,1	10,9	4,3	0,6	0,1
Azja	990	1,2	31,2	15,8	21,3	17,6	6,1	6,8
Afryka	660	0,1	22,4	27,0	28,6	20,2	1,5	0,2
Ameryka Północna	780	0,0	32,8	22,6	17,5	16,1	10,1	0,9
Ameryka Połudn.	650	—	49,0	19,5	16,8	6,2	3,5	5,0
Australia	330	0,2	54,0	29,5	13,0	2,4	0,7	0,2
Antarktyda	2 030	—	6,4	0,2	5,2	28,7	56,9	2,6

Źródło: J. Wasowicz i A. Zierhoffer *Świat w cyfrach*, Rocznik 1938, Lwów — Warszawa 1938.

TABL. 4. UKŁAD PIONOWY POWIERZCHNI POLSKI

Średnie wzniesienie nad poziom morza w m	Wzniesienie nad poziom morza w m				
	0-150	150-300	300-500	500-1000	ponad 1000
223	38	49	9	2	2

Źródło: J. Wasowicz i A. Zierhoffer *Świat w cyfrach*, Rocznik 1938, Lwów—Warszawa 1938.

TABL. 5. TEMPERATURA POWIETRZA I USŁONECZNIENIE

Stacje meteorologiczne	Temperatury średnie		Temperatury skrajne		Amplitudy temperatur skrajnych	Usłonecznienie rzeczywiste w odsetkach możliwego 1937
	1850-1900	1937	maksimum - minimum			
			absolutne 1886-1910			
w stopniach Celsjusza						
Wilno	6,4	7,0	33,6	-31,9	65,5	.
Hel	7,5	8,7	30,9	-20,7	51,6	.
Poznań	8,2	8,7	35,7	-22,0	57,7	40,9
Warszawa	7,6	8,8	36,8	-30,1	66,9	41,9
Pińsk	6,8	7,7	35,2	-29,4	64,6	.
Kraków	7,8	9,1	35,5	-31,4	66,9	32,3
Tarnów	8,6	9,2
Lwów	7,6	9,2	31,7	-20,4	52,1	38,3
Tarnopol	6,6	7,7
Cieszyn	7,9	8,8
Zakopane	4,6	5,4

TABL. 6. OPADY I ZACHMURZENIE

Stacje meteorologiczne	Wzniesienie nad poziom morza w m	Sumy opadów w mm		Liczba dni z opadem 1937	Zachmurzenie średnie ^a	
		średnie 1891-1910	1937		1886-1910	1937
Wilno	128,0	592	517	170	6,9	7,2
Hel	3,0	489	608	148	6,6	6,5
Białystok	133,2	578	518	153	.	6,8
Bydgoszcz	46,4	511	507	154	6,6	6,6
Poznań	79,0	502	575	182	6,3	6,5
Warszawa	89,9	541	528	157	6,7	7,0
Pińsk	147,0	583	533	143	6,7	6,6
Brześć n. Bugiem	132,7	558	426	150	.	6,9
Puławy	143,0	581	571	154	6,7	6,4
Łuck	198,6	559	496	154	.	6,5
Kraków	220,0	735	764	189	6,6	7,3
Tarnów	207,3	730	790	174	.	5,6
Lwów	311,8	690	490	163	6,1	6,9
Tarnopol	324,0	571	609	163	6,2	7,2
Cieszyn	300,0	1 020	1 139	199	6,4	7,1
Zakopane	846,4	1 101	1 128	210	.	6,9
Hala Gasienicowa	1 520,0	.	1 913	239	.	7,2
Ardżeluża (Czarnohora)	1 300,0	.	1 393	190	.	.

^a Stopnie od 0 do 10: 0 — niebo bez chmur, 10 — całkowicie pokryte chmurami.

TABL. 7. TEMPERATURA POWIETRZA I OPADY WEDŁUG MIESIĘCY

Stacje meteorologiczne	Miesiące											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Temperatury średnie w stopniach Celsjusza												
Średnie 1850 — 1900												
Wilno . . .	-5,3	-4,8	-1,1	5,8	12,5	17,1	18,8	17,1	12,6	6,9	0,8	-3,6
Hel . . .	-1,1	-0,9	0,5	4,8	9,3	14,5	17,2	17,3	14,6	9,0	3,9	0,3
Poznań . . .	-1,9	-1,0	2,0	7,7	12,9	17,2	18,8	17,9	14,0	8,6	2,7	-0,8
Warszawa . . .	-3,6	-2,5	1,1	7,6	13,4	17,7	18,9	17,9	13,7	8,0	1,8	-2,3
Pińsk . . .	-5,4	-4,5	-0,4	6,9	13,8	17,6	19,0	17,7	13,0	7,0	0,9	-3,8
Kraków . . .	-3,3	-2,0	2,0	7,9	13,3	17,0	18,7	17,7	13,9	8,8	2,4	-2,2
Tarnów . . .	-2,8	-1,2	2,8	8,5	14,0	17,8	19,2	18,5	14,7	9,7	2,9	-1,4
Lwów . . .	-4,0	-2,8	1,3	7,5	13,4	17,0	18,7	17,9	13,8	8,7	2,3	-2,3
Tarnopol . . .	-5,9	-4,7	-0,3	6,5	13,1	16,8	18,4	17,5	13,0	7,6	1,0	-3,6
Cieszyn . . .	-2,9	-1,7	2,2	7,7	12,9	16,5	18,4	17,6	14,0	9,3	2,8	-1,7
Zakopane . . .	-5,6	-4,8	-1,4	4,3	8,9	13,2	15,3	14,5	10,4	5,9	-0,8	-4,2
Sumy opadów w mm												
Średnie 1891 — 1910												
Wilno . . .	33	28	27	38	47	77	82	96	46	40	44	36
Hel . . .	29	24	28	24	35	41	61	67	48	47	47	38
Białystok . . .	28	31	26	43	54	83	89	74	42	33	38	37
Bydgoszcz . . .	33	26	44	35	52	56	65	54	40	33	36	37
Poznań . . .	29	25	35	37	63	46	79	48	41	28	36	35
Warszawa . . .	34	26	33	41	51	64	80	64	42	32	37	36
Pińsk . . .	27	29	29	49	53	77	97	59	46	41	39	37
Brześć n. B. . .	28	27	25	46	57	86	90	53	42	37	36	32
Puławy . . .	29	29	30	41	58	82	100	71	39	34	35	34
Łuck . . .	23	21	25	40	58	92	98	63	43	39	30	29
Kraków . . .	28	30	38	45	70	109	131	97	60	53	37	34
Tarnów . . .	29	35	39	49	78	113	130	78	52	50	42	35
Lwów . . .	32	33	36	46	66	107	108	74	54	54	41	39
Tarnopol . . .	27	19	27	43	61	89	92	63	42	43	34	24
Cieszyn . . .	46	46	54	78	107	151	162	122	79	74	51	49
Zakopane . . .	51	46	55	74	118	177	184	129	92	69	50	56

TABL. 8. USŁONECZNIE NIE RZECZYWISTE W ODSETKACH USŁONECZNIE NIA MOŻLIWEGO

Stacje meteorologiczne	Miesiące											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1936												
Poznań . . .	20,1	20,1	25,9	42,2	45,5	53,9	50,1	43,2	49,6	34,2	19,0	31,1
Warszawa . . .	12,9	25,7	33,9	39,9	48,3	48,3	57,5	33,6	46,0	21,2	10,5	15,8
Puławy . . .	14,7	21,5	36,2	35,6	51,2	49,9	49,4	33,3	41,7	15,9	18,6	11,6
Kraków . . .	21,7	11,3	33,2	33,1	38,2	40,1	42,2	33,1	38,4	12,8	21,8	15,5
Lwów . . .	13,7	12,1	30,6	26,9	39,9	44,1	60,2	34,4	37,2	18,0	15,4	11,3
1937												
Poznań . . .	38,9	12,9	29,7	29,7	63,7	54,8	48,1	52,0	51,7	38,6	19,1	10,6
Warszawa . . .	45,2	13,6	27,1	28,1	72,4	64,0	54,1	46,1	44,7	41,9	8,3	7,2
Puławy . . .	27,7	14,9	26,6	22,5	66,8	54,4	46,7	36,2	41,4	41,8	7,6	5,1
Kraków . . .	30,4	12,2	21,7	22,5	54,5	46,6	43,8	24,2	40,6	38,7	15,3	6,9
Lwów . . .	24,6	20,9	26,9	23,1	70,3	59,9	53,8	37,4	49,7	31,7	10,6	5,1

DZIAŁ II. POWIERZCHNIA, PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY, LUDNOŚĆ

Tablice zawierające dane dla lat 1921 i 1931 (tabl.: 3, 4, 7, 8, 12, 14, 15, 16, 17, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 27, 28, 29, 30) oparte są na opracowaniu spisów 30.IX 1921 i 9.XII 1931. W tablicach tych, o ile nie zaznaczono inaczej, 1) nie uwzględniono wojska skoszarowanego, 2) dla 1931 w województwach zachodnich i południowych uwzględniono podział administracyjny w dniu 1.VIII 1934, w województwach centralnych i wschodnich w dniu 1.I 1933; w 1921 podział administracyjny odpowiada podziałowi administracyjnemu uwzględnionemu w publikacjach spisu z 1921, 3) dla 1931 podano ludność zamieszkałą z wyjątkiem tabl. 7 i 27 opartych na danych o ludności obecnej; dla 1921 wszystkie tablice podają ludność obecną.

Tabl. 1. GRANICE POLSKI

Odcinki granic	Długość granic	
	w km	%
Ogółem	5 529	100,0
Morskie (wybrzeże) ^a	140	2,5
w tym Zatoka Pucka	66	1,2
Lądowe	5 389	97,5
z Niemcami	1 912	34,5
w tym z Prusami Wschodnimi	607	11,0
ze Związkiem Socjalistycznych Republik Rad	1 412	25,5
z Czechosłowacją	984	17,8
z Litwą	507	9,2
z Rumunią	347	6,3
z Wolnym Miastem Gdańskim	121	2,2
z Łotwą	106	2,0

^a Granica wód terytorialnych wynosi 104 km.

Tabl. 2. GRANICE NIEKTÓRYCH KRAJÓW EUROPEJSKICH

Kraje	Długość granic			Na 1 km granic	
	ogółem	w tym morskich	% w km	ogółem	morskich
	w km	w km		przypada km ² powierzchni	przypada km ² powierzchni
Włochy	9 862	7 945	80,6	31	39
Szwecja	9 817	7 624	77,7	46	59
Niemcy ^a	8 080	1 729	21,4	58	272
Norwegia	5 970	3 400	57,0	54	95
Polska	5 529	140	2,5	70	2 776
Francja ^a	5 190	3 120	60,1	106	177
Hiszpania	4 808	3 144	65,4	105	161
Finlandia	4 661	1 646	35,3	83	236
Czechosłowacja	4 125	—	—	34	—
Rumunia	2 870	450	15,7	103	656
Bułgaria	2 158	311	14,4	48	332
Portugalia	2 047	832	40,6	45	111
Łotwa	1 895	494	26,1	35	133
Szwajcaria	1 886	—	—	22	—
Litwa	1 457	90	6,2	38	619
Belgia	1 445	65	4,5	21	469

^a Bez Austrii.

Zródło: *Hübners Geographisch-Statistische Tabellen*, Wiedeń 1936.

TABL. 3. POWIERZCHNIA, PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I LUDNOŚĆ
Podział administracyjny w dn. I.IV 1938

Województwa	Po- wierz- chnia w tys. km ²	Liczba					Ludność w 1931 r.		
		powiatów		miast	gmin wiel- skich	gro- mad	ogółem	miej- ska	wiel- ska
		ogó- łem	w tym grodz- kich						
Polska	388.6^a	264	23	602	3 120	40529	32107.3^b	8791,9	23123,9
Centralne	127.0	85	10	192	1 165	20739	12339,8	4198,4	8 141,4
<i>Centralne</i>	<i>137,8</i>	<i>82</i>	<i>10</i>	<i>223</i>	<i>1 281</i>	<i>22932</i>	<i>13377,3</i>	<i>4463,8</i>	<i>8 913,5</i>
M. st. Warszawa	0.12	4	4	1	—	—	1 171,9	1171,9	—
Warszawskie	25.0	20	—	46	254	5 676	2 116,7	470,1	1 646,5
<i>Warszawskie</i>	<i>29,5</i>	<i>23</i>	<i>—</i>	<i>59</i>	<i>303</i>	<i>6 645</i>	<i>2 529,2</i>	<i>585,3</i>	<i>943,9</i>
Łódzkie	12.7	9	1	28	154	2 287	2 007,0	973,3	1 033,7
<i>Łódzkie</i>	<i>19,0</i>	<i>13</i>	<i>1</i>	<i>46</i>	<i>221</i>	<i>3 518</i>	<i>2 632,0</i>	<i>1125,6</i>	<i>1 506,4</i>
Kieleckie	25.6	20	3	40	313	4 289	2 935,7	750,0	2 185,7
Lubelskie	31.2	19	1	33	274	3 983	2 464,6	441,6	2 023,0
Białostockie	32.4	13	1	44	170	4 504	1 643,9	391,5	1 252,4
Wschodnie	124.4	37	1	59	365	7 125	5 551,0	789,0	4 762,0
Wileńskie	29.0	9	1	15	96	880	1 276,0	263,2	1 012,8
Nowogródzkie	23.0	8	—	10	87	1 717	1 057,2	102,8	954,4
Poleskie	36.7	9	—	12	79	1 785	1 132,2	146,5	985,7
Wołyńska	35.7	11	—	22	103	2 743	2 085,6	276,5	1 809,1
Zachodnie	58,0	68	10	182	855	6 510	5 519,1	1 885,4	3 633,7
<i>Zachodnie</i>	<i>47,2</i>	<i>61</i>	<i>10</i>	<i>152</i>	<i>742</i>	<i>4 297</i>	<i>4 481,6</i>	<i>1 611,1</i>	<i>2 870,5</i>
Poznańskie	28.1	29	2	100	239	3 643	2 339,6	784,8	1 554,8
<i>Poznańskie</i>	<i>26,6</i>	<i>31</i>	<i>4</i>	<i>99</i>	<i>205</i>	<i>2 855</i>	<i>2 106,5</i>	<i>838,1</i>	<i>1 268,4</i>
Pomorskie	25.7	28	5	64	234	2 867	1 884,5	677,5	1 207,0
<i>Pomorskie</i>	<i>16,4</i>	<i>19</i>	<i>3</i>	<i>35</i>	<i>153</i>	<i>1 442</i>	<i>1 080,1</i>	<i>353,7</i>	<i>726,4</i>
Śląskie	4.2	11	3	18	382	—	1 295,0	423,1	871,9
Południowe	79.2	74	2	169	735	6 155	8 505,9	1 919,1	6 586,8
Krakowskie	17.4	18	1	47	195	1 798	2 297,8	579,5	1 718,3
Lwowskie	28.4	27	1	58	252	2 234	3 127,4	775,9	2 351,5
Stanisławowskie	16.9	12	—	28	119	909	1 480,3	295,2	1 185,1
Tarnopolskie	16.5	17	—	36	169	1 214	1 600,4	268,5	1 331,9

a Bez Zatoki Puckiej (394 km²), wód terytorialnych (493 km²) i pasa przy-
ległego do wód terytorialnych (494 km²). b W tym 191,5 wojska skoszarowanego
nie uwzględnionego w danych dla województw i dla grup województw oraz w po-
dziale na ludność miejską i wiejską.

Uwaga. Pochyłym drukiem podano dla województw warszawskiego, łódz-
kiego, poznańskiego, pomorskiego oraz dla województw centralnych ogółem
i zachodnich ogółem liczby dotyczące podziału administracyjnego obowiązującego
w dn. 1.I 1938.

TABL. 4. POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA WEDŁUG POWIATÓW W 1931 R.
Podział administracyjny w dn. I.IV 1938

Województwa Powiaty	Po- wierz- chnia w km ²	Ludność		Województwa Powiaty	Po- wierz- chnia w km ²	Ludność	
		ogó- łem w tys.	na 1 km ²			ogó- łem w tys.	na 1 km ²
Polska	388634 ^a	32107,3 ^b	83	Kieleckie (dok.)			
Centralne	127031	12339,8	97	Częstochowski	48	117,2	2 441
M. st. Warszawa	125	1 171,9	9 375	Częstochowski	1 855	182,6	98
Południowo-war- szawski grodzki	38	304,9	8 024	Ilzecki	1 826	160,6	88
Północno-war- szawski grodzki	32	478,2	14 945	Jędrzejowski	1 277	108,8	85
Prasko-warszawski	38 ^c	170,7	4 491	Kielecki	1 946	219,3	113
Śródmiejsko-war- szawski grodzki	10	218,1	21 810	Konecki	1 862	179,8	97
Warszawskie	24 984	2 116,7	85	Kozienicki	1 857	143,1	77
Błotki	1 074	143,8	134	Miechowski	1 348	153,3	114
Ciechanowski	1 209	78,8	65	Olkuski	1 365	161,7	117
Działdowski ^d	842	42,7	51	Opatowski	1 639	186,5	114
Gostyniński	1 147	81,6	71	Opoczyński	1 773	129,9	73
Grójecki	1 699	132,4	78	Pińczowski	1 149	126,0	110
Kutnowski	922	108,0	117	Radomski grodzki	25	77,9	3 116
Łowicki	1 258	104,8	83	Radomski	1 967	149,5	76
Makowski	1 136	65,6	58	Sandomierski	1 179	123,4	105
Miński	1 228	111,1	90	Sosnowiecki			
Mławski	1 486	103,1	69	grodzki	33	109,0	3 302
Płocki	1 485	128,1	86	Stopnicki	1 690	153,2	96
Płoński	1 289	81,4	63	Włoszczowski	1 446	101,6	70
Przasnyski	1 410	69,1	49	Zawierciański	945	131,0	139
Pultuski	1 527	118,1	77	Lubelskie	31 176	2464,6	79
Radzyński	1 076	97,5	91	Białski	2 122	116,0	55
Rawski	1 327	93,5	70	Biłgorajski	1 720	116,9	68
Sierpecki	1 204	84,8	70	Chełmski	1 975	162,3	82
Skierniewicki	831	71,0	85	Garwoliński	1 974	159,9	81
Sochaczewski	1 052	75,2	71	Hrubieszowski	1 575	130,0	83
Warszawski	1 782	326,1	183	Janowski	1 860	152,7	78
Łódzkie	12 716	2 007,0	158	Krasnostawski	1 521	134,2	88
Brzeziński	1 100	130,9	137	Lubartowski	1 389	108,0	78
Łaski	1 400	171,9	123	Lubelski grodzki	30	112,3	3 743
Łęczycki	1 317	127,8	97	Lubelski	1 889	163,5	87
Łódzki grodzki	59	604,6	10 248	Łukowski	1 762	129,1	73
Łódzki	893	161,7	181	Puławski	1 688	172,3	102
Piotrkowski	2 073	222,2	107	Radzyński	1 621	99,1	61
Radomszczański	2 149	186,4	87	Siedlecki	1 988	151,4	76
Sieradzki	1 618	167,4	103	Sokołowski	1 276	83,9	66
Wieluński	2 107	214,3	102	Tomaszowski	1 397	121,1	87
Kieleckie	25 589	2 935,7	115	Węgrowski	1 301	88,8	68
Będziński	459	231,3	504	Włodawski	2 328	113,6	49
				Zamojski	1 662	149,5	90
				Białostockie	32 441	1643,9	51
				Augustowski	2 035	74,8	37
				Białostocki			
				grodzki	39	91,1	2 336
				Białostocki	3 079	140,1	45
				Bielski	4 989	204,5	41

a Bez Zatoki Puckiej (394 km²), wód terytorialnych (493 km²) i pasa przy-
ległego do wód terytorialnych (494 km²). b W tym 191,5 tys. wojska skoszarowa-
nego, nie uwzględnionego w danych dla powiatów, województw i grup województw.
c Bez Własy (7 km²). d Przed I.IV 1938 w woj. pomorskim.

(c. d. str. 14)

TABL. 4. POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA WEDŁUG POWIATÓW W 1931 R. (c. d.)

Podział administracyjny w dn. I.IV 1938

Województwa Powiaty	Po- wierz- chnia w km ²	Ludność		Województwa Powiaty	Po- wierz- chnia w km ²	Ludność	
		ogó- łem w tys.	na 1 km ²			ogó- łem w tys.	na 1 km ²
Białostockie (dok.)				Zachodnie	57 989	5519,1	87
Grodziński	4 459	213,1	48	Poznańskie	28 089	2339,6	83
Łomżyński	2 657	168,2	63	Chodzieski	893	44,5	50
Ostrołęcki	2 281	112,6	49	Czarnkowski	919	43,3	47
Ostrowski	1 467	99,8	68	Gnieźnieński			
Sokołowski	2 333	103,1	44	grodzki	18	30,7	1 704
Suwalski	2 246	110,1	49	Gnieźnieński	1 128	57,3	51
Szczuczynski	1 451	68,2	47	Gostyński	701	55,9	80
Wółkowsky	3 938	171,3	43	Jarociński	1 124	87,5	78
Wysoko-mazow.	1 467	87,0	59	Kaliński ^a	1 478	198,7	133
Wschodnie	124 399	5 551,0	45	Kepiński	1 179	86,8	74
Wileńskie	29 011	1 276,0	44	Koński ^a	1 220	119,4	98
Brasławski	4 217	143,1	34	Koniński ^a	2 368	207,5	88
Dziśnieński	3 968	159,9	40	Kościński	1 057	78,9	75
Mołodecki	1 898	91,3	48	Krotoszyński	915	75,5	82
Oszmiański	2 362	104,6	44	Leszczyński	827	61,2	74
Postawski	3 050	99,9	33	Międzychódzki	755	31,0	41
Święciański	4 017	136,5	34	Mogileński	1 059	70,3	66
Wilejski	3 427	131,1	38	Nowotomyski	1 276	87,3	68
Wileński grodzki	105	195,1	1 858	Obornicki	966	80,4	52
Wileńsko-trocki	5 967	214,5	36	Ostrowski	1 194	104,1	87
Nowogrodzkie	22 966	1 057,2	46	Poznański grodzki	77	246,5	3 201
Baranowicki	3 298	181,1	49	Poznański	1 228	91,2	74
Lidzki	4 258	183,5	43	Rawicki	523	49,9	95
Nieświeski	1 988	114,5	58	Szamotulski	1 076	67,7	63
Nowogrodzki	2 930	149,5	51	Średzki	800	49,9	62
Stonimski	3 069	126,5	41	Śremski	921	57,3	62
Stolpecki	2 371	99,4	42	Turecki ^a	1 251	101,4	81
Szczuczynski	2 273	107,2	47	Wągrowiecki	1 037	84,3	52
Wolożyński	2 799	115,5	41	Wolsztynski	754	47,9	64
Poleskie	36 668	1 132,2	31	Wrzesiński	608	43,7	72
Brzeski	4 625	216,2	47	Zniński	739	41,5	56
Drohicki	2 351	97,0	41	Pomorskie	25 684	1884,5	73
Kobryński	3 545	114,0	32	Brodnicki	912	56,3	62
Kosowski	3 562	83,7	23	Bydgoski grodzki ^b	75	117,2	1 563
Koszyrski	3 243	95,0	29	Bydgoski ^b	1 334	58,1	44
Łuniniecki	5 722	109,3	19	Chełmiński	738	52,8	71
Piński	5 587	183,6	33	Chojnicki	1 854	78,9	41
Prużański	2 644	108,6	41	Gdyński grodzki	66	38,6 ^c	585
Stoliński	5 389	124,8	23	Grudziądzki			
Wołyńskie	35 754	2 085,6	58	grodzki	28	54,0	1 829
Dubieński	3 275	226,7	69	Grudziądzki	758	42,8	56
Horoehowski	1 757	122,1	69	Inowrocławski			
Kostopolaki	3 496	159,6	46	grodzki ^b	37	34,4	929
Kowelski	5 682	255,1	45	Inowrocławski ^b	1 287	67,5	53
Krzemieński	2 790	243,0	87	Kartuski	1 302	68,7	37
Lubomelski	2 054	85,5	42	Kościerski	1 162	51,7	64
Łucki	4 767	290,8	61	Lipnowski ^d	1 535	104,5	68
Rówieński	2 898	252,8	87	Lubawski	833	53,6	84
Sarnański	5 478	181,3	33	Morski	1 281	79,9	62
Włodzimierski	2 208	150,4	68	Nieszawski ^d	1 278	117,9	82
Zdobunowski	1 349	118,3	88	Rypiński ^d	1 188	85,0	71

a Przed I.IV 1938 w woj. łódzkim, b Przed I.IV 1938 w woj. poznańskim.
c Według spisu z 1936—83,8 tys. d Przed I.IV 1938 w woj. warszawskim.

TABL. 4. POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA WEDŁUG POWIATÓW W 1931 R. (dok.)
Podział administracyjny w dn. I.IV 1938

Województwa Powiaty	Po- wierz- chnia w km ²	Ludność		Województwa Powiaty	Po- wierz- chnia w km ²	Ludność	
		ogó- łem w tys.	na 1 km ²			ogó- łem w tys.	na 1 km ²
Pomorskie (dok.)				Lwowskie (dok.)			
Sepoleński	619	29,6	48	Jarosławski	1 337	148,0	111
Starogardzki	1 127	71,8	64	Jaworowski	977	88,8	89
Szubiński ^a	917	47,8	52	Kolbuszowski	873	69,6	80
Świecki	1 533	88,0	57	Krośnieński	934	113,4	121
Teżewski	716	67,4	94	Leski	1 831	111,6	61
Toruński grodzki	59	61,9	1 049	Lubaczowski	1 148	87,3	76
Toruński	865	52,3	60	Lwowski grodzki	67	312,2	4 660
Tucholski	1 039	41,2	40	Lwowski	1 276	142,8	112
Wąbrzeski	673	49,9	74	Łąncucki	889	97,7	110
Włocławski ^b	1 325	147,8	112	Mościcki	755	89,5	118
Wyrzyski ^a	1 163	66,9	57	Niżański	973	64,2	66
Śląskie	4 216	1 295,0	307	Przemyski	1 002	162,5	162
Bielski grodzki	10	25,2	2 524	Przeworski	415	61,4	148
Bielski	339	59,7	176	Rawski	1 401	122,1	87
Chorzowski				Rudecki	670	79,2	114
grodzki	24	102,0	4 249	Rzeszowski	1 270	185,1	146
Cieszyński	662	81,1	122	Samborski	1 133	133,8	118
Katowicki				Sanocki	1 282	114,2	89
grodzki	42	127,3	3 031	Sokalski	1 324	108,1	82
Katowicki	154	215,1	1 397	Tarnobrzegi	956	73,3	77
Lubliniecki	715	45,2	63	Turczański	1 829	114,4	63
Pazczyński	1 067	160,7	151	Zółkiewski	1 111	95,5	86
Rybnicki	890	212,9	239	Stanisławowskie	16 894	1 480,3	88
Świętochłowicki	80	201,2	2 515	Doliński	2 397	118,4	49
Tarnogórski	233	64,6	277	Horodeński	849	92,9	109
Południowe	79 215	8 505,9	107	Kałuski	1 137	102,3	90
Krakowskie	17 380	2 297,8	132	Kołomyjski	1 339	176,0	191
Bialski	635	139,1	219	Kosowski	1 839	93,9	51
Bocheński	877	113,8	130	Nadworniański	2 472	140,7	57
Brzeski	849	102,2	120	Rohatyński	1 147	127,3	111
Chrzanowski	722	138,1	191	Stanisławowski	1 249	198,4	159
Dąbrowski	650	66,7	103	Strzyjski	2 081	152,6	73
Dębicki	1 141	110,9	97	Śniatyński	567	78,0	138
Gorlicki	1 079	104,8	97	Thumacki	934	116,0	124
Jasielski	1 055	118,1	110	Żydaczowski	883	83,8	95
Krakowski				Tarnopolskie	16 533	1 600,4	97
grodzki	48	219,3	4 568	Borszczowski	1 067	103,3	97
Krakowski	884	187,5	212	Brodzki	1 125	91,3	81
Limanowski	944	87,3	92	Brzeżański	1 135	103,8	91
Mielecki	901	77,5	86	Buczacki	1 208	139,1	115
Myślenicki	988	102,7	104	Czortkowski	734	84,0	114
Nowosadęcki	1 571	183,9	117	Kamionecki	1 000	82,1	82
Nowotarski	1 893	129,5	68	Kopyczyński	841	88,6	105
Tarnowski	881	142,4	162	Podhajecki	1 018	95,7	94
Wadowicki	1 109	145,1	131	Przemyski	927	89,9	97
Zywiecki	1 153	130,9	114	Radziechowski	1 022	69,3	69
Lwowskie				Skalcki	876	89,2	102
Bóbrzecki	28 408	3 127,4	110	Tarnopolski	1 231	142,2	116
Brzozowski	891	97,1	109	Trembowelski	789	84,3	107
Dobromilski	684	83,2	122	Zaleszczycki	684	72,0	105
Drohobycki	994	94,0	95	Zbaraski	740	65,6	89
Gródecki	1 499	194,4	130	Zborowski	941	81,4	87
	889	85,0	98	Złoczowski	1 195	118,6	99

a Przed I.IV 1938 w woj. poznańskim. b Przed I.IV 1938 w woj. warszawskim.

TABL. 5. POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I GĘSTOŚĆ ZAŁUDNIENIA ŚWIATA WEDŁUG OSTATNICH DANYCH

Kraje	Po- wierz- chnia w tys. km ²	Ludność		Kraje	Po- wierz- chnia w tys. km ²	Ludność	
		ogó- łem w milio- nach	na 1 km ²			ogó- łem w milio- nach	na 1 km ²
Ogółem	146 467	2 096,1	14	Pos. norweska Spitzbergen (Svalbard)	63	0,0006	0,01
Ogółem bez An- tarktydy	132 467	2 096,1	16	Afryka	29 940	148,2	5
Europa	11 423	529,0	46	Egipt ^a	1 000	15,5	.
Albania	28	1,1	40	w tym zamieszkały	35	15,5	439
Andorra	0,5	0,005	10	Liberia	120	2,5	21
Anglia (Zj. Król.)	245	47,1	193	Tanger ^b	0,6	0,1	133
Belgia	31	8,3	272	Pos. angielskie w tym:	7 337	53,5	7
Bulgaria	103	6,2	60	Afr. Płd.-Zach. (M)	835	0,3	0,3
Czechosłowacja	140	15,2	108	Kamerun (M)	89	0,8	9
Dania	44	3,7	84	Nigeria	877	19,1	22
Estonia	48	1,1	24	Rodezja Płn. i Płd.	1 135	2,7	2
Finlandia	383	3,6	9	Tanganika (M)	969	5,1	5
Francja	551	41,9	76	Togo (M)	34	0,3	10
Gdańsk W. M.	2	0,4	214	Zw. Płd.-Afr. (D)	1 222	9,5	8
Grecja	130	6,8	53	Pos. belgijskie w tym:	2 440	12,9	5
Hiszpania	505	24,8	49	Kongo	2 385	9,4	4
Holandia	34	8,5	248	Ruanda Urundi(M)	55	3,5	64
Irlandia	69	3,0	43	Pos. francuskie w tym:	10 812	41,4	4
Islandia	103	0,1	1	Alger	2 196	7,2	3
Jugosławia	248	15,0	60	Kamerun (M)	430	2,3	5
Lichtenstein	0,16	0,01	76	Madagaskar	618	3,8	6
Litwa	56	2,5	45	Maroko	431	6,3	15
Luksemburg	3	0,3	114	Togo Franc. (M)	52	0,8	15
Łotwa	66	2,0	30	Tunis	125	2,6	21
Monako	0,0015	0,025	16 700	Pos. hiszpańskie	333	1,0	3
Niemcy	555	74,9	134	Pos. portugalskie w tym:	2 076	7,5	4
w tym Austria	84	6,8	81	Angola	1 264	2,7	2
Norwegia	323	2,9	9	Mozambik	771	4,2	5
Polska	389	34,5	89	Pos. włoskie	3 300	7,9	2
Portugalia	92	7,2	78	Afr. Włosałk. Wsch. w tym	1 520	7,1	5
Rumunia	295	19,2	65	Abisynia ^c	900	5,5	6
San Marino	0,06	0,014	230	Libia	1 774	0,7	0,4
Szwajcaria	41	4,2	101	Kondominium ang.-egipskie	2 521	5,9	2
Szwecja	449	6,3	14	Sudan			
Turcja	783	16,3	21				
w tym							
część europejska	24	1,3	53				
Watykan	0,00044	0,001	2 300				
Węgry	93	8,9	96				
Włochy	310	42,3	136				
Z.S.R.R.	21 176	173,0	8				
w tym							
część europejska	5 999	136,5	23				
Pos. angielskie							
Malta	0,32	0,3	810				
Gibraltar	0,005	0,017	3 542				

^a Łącznie z częścią azjatycką Egiptu (półwysep Synaj) ok. 59 tys. km². ^b Pod zarządem międzynarodowym. ^c Według innych szacunków powierzchnia 1 120 tys. km², ludność 12 milionów, gęstość zaludnienia na km²—11.

Uwaga. Umieszczone przy krajach w nawiasach skróty oznaczają: D—dominium, M—mandat.

(dok. str. 17)

Tabl. 5. POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA ŚWIATA WEDŁUG OSTATNICH DANYCH (dok.)

Kraje	Po- wierz- chnia w tys. km ²	Ludność		Kraje	Po- wierz- chnia w tys. km ²	Ludność	
		ogó- łem w milio- nach	na 1 km ²			ogó- łem w milio- nach	na 1 km ²
Ameryka Pn. i Pld.	40 575	263,8	7	Azja (dok.)			
Argentyna	2 793	12,4	4	Mandżuria	1 303	30,9	24
Boliwia	1 333	3,0	2	Syjam	518	13,2	26
Brazylia	8 511	41,6	5	Turcja	763	16,3	21
Chile	742	4,5	6	w tym			
Costa Rica	60	0,6	10	część azjatycka	739	15,0	20
Ekwador	307	2,0	7	Z.S.R.R.	21 178	173,0	8
Guatemala	110	2,4	22	w tym			
Haiti	26	2,6	100	część azjatycka	15 178	36,5	2
Honduras	154	1,0	6	Pos. angielskie	5 401	390,8	72
Kolumbia	1 162	8,6	7	w tym:			
Kuba	114	4,3	38	Cypr	9	0,4	41
Meksyk	1 969	18,7	10	Indie Brytyjskie	4 684	370,5	79
Nikaragua	128	0,8	7	Palestyna (M)	26	1,3	50
Panama	84	0,5	6	Transjordania (M)	90	0,3	3
Paragwaj	458	0,9	2	Pos. francuskie	940	26,7	29
Peru	1 249	6,9	6	w tym:			
Salwador	34	1,6	47	Indochiny	738	22,9	31
San Domingo	50	1,5	30	Syria i Liban (M)	203	3,3	16
Stany Zjedn. Am.	7 839	128,0	16	Pos. holenderskie	1 488	65,3	44
Urugwaj	187	2,0	11	Indie holenderskie	297	30,3	102
Wenezuela	912	3,4	4	Pos. japońskie			
Pos. angielskie	10 266	13,8	1	w tym:			
w tym:				Formoza	38	5,3	146
Gujana	232	0,3	1	Korea	221	23,0	104
Kanada (D)	9 542	11,0	1	Pos. portugalskie	23	1,3	55
Nowa Funlandia (D)	422	0,3	0,7	Pos. St. Zj. Am.	296	13,3	45
w tym Labrador	311	0,005	0,016	Pos. włoskie	3	0,1	54
Pos. duńskie				Australia i Oceania	8 966	10,5	1
Grenlandia ^a	313	0,017	0,05	Pos. angielskie	8 495	9,7	1
Pos. francuskie	93	0,5	6	w tym:			
w tym Gujana	20	0,02	1	Australia (D)	7 704	6,8	1
Pos. holenderskie	151	0,3	2	Nowa Zelandia (D)	268	1,6	6
w tym Surinam	150	0,2	1	Nowa Gwinea, Sa- moa i inne (M)	239	0,7	3
Pos. Stanów Zjedn.	1 530	1,9	1	Posiadłości:			
w tym Alaska	1 519	0,06	0,04	francuskie	23	0,1	4
Azja	41 563	1144,6	28	holenderskie (No- wa Gwinea)	416	0,1	0,3
Afganistan	650	7,0	11	japońskie (M)	2	0,1	50
Arabia (Nedzed, Hedżas, Oman, Koweit, Jemen, Hadramaut)	2 600	7,0	3	Stanów Zjedn. Am. francusko-ang.	18	0,4	24
Chiny	9 800	419,1	43	12	0,06	5	
Irak	302	3,6	12	Antarktyda	14 000	0,0	0,0
Iran	1 643	15,0	9	w tym			
Japonia	382	69,5	182	pos. angielskie	5 000	0,0	0,0

^a Część wolna od lodów.

Uwaga. Ob. uwagę na str. 16.

Źródła: Annuaire Statistique de la Société des Nations 1930/37; Genewa 1937;
Hübners Geographisch-Statistische Jahrbuch, Wiedeń 1936.

TABL. 6. POWIERZCHNIA I LUDNOŚĆ KRAJÓW POSIADAJĄCYCH KOLONIE, DOMINIA, PROTEKTORATY, MANDATY WEDŁUG OSTATNICH DANYCH

Kraje	Powierzchnia		Ludność	
	ogółem	w tym posiadłości	ogółem	w tym w posiadłościach
	w tysiącach km ²		w milionach	
Imperium Brytyjskie ^a	34 334	34 089	524,1	477,0
Francja	12 431	11 880	110,7	68,8
Stany Zjedn. Am.	9 683	1 844	143,6	15,8
Włochy	3 610	3 303	50,3	8,0
Belgia	2 471	2 440	21,2	12,9
Portugalia	2 191	2 099	16,0	8,8
Holandia	2 089	2 065	74,2	65,7
Hiszpania	638	333	25,8	1,0
Japonia	681	299	99,9	30,4
Norwegia	386	63	2,9	0,0
Dania	357	313 ^b	3,7	0,0

^a Bez Antarktydy. ^b Część Grenlandii wolna od lodów.

Zródło: *Annuaire Statistique de la Société des Nations 1936/37*, Genewa 1937.

TABL. 7. LICZBA GMIN WIEJSKICH WEDŁUG POWIERZCHNI I LUDNOŚCI

Podział administracyjny w dn. I.IV 1938

A. Według powierzchni

Województwa	Ogółem	Gminy o powierzchni km ²						
		50 i mniej	50-100	100-150	150-200	200-250	250-300	powyżej 300
Polska	3 120	556	1 095	819	226	141	89	194
Centralne	1 165	99	550	366	92	34	7	17
Wschodnie	365	—	1	6	37	76	75	170
Poznańskie								
i pomorskie	473	15	210	180	48	17	2	1
Śląskie	382	379 ^a	2	1	—	—	—	—
Południowe	735	63	332	266	49	14	5	6

B. Według ludności obecnej w 1931 r.

Województwa	Ogółem	Gminy o ludności w tysiącach							
		2 i mniej	2-4	4-6	6-8	8-10	10-12	12-14	powyżej 14
Polska	3 120	299	283	666	704	473	305	156	234
Centralne	1 165	5	117	352	364	178	92	30	27
Wschodnie	365	—	1	5	38	68	60	55	138
Poznańskie									
i pomorskie	473	3	80	202	127	37	16	8	—
Śląskie	382	288 ^b	52	12	6	5	4	4	11
Południowe	735	3	33	95	169	185	133	59	58

^a W tym 111 gmin liczących poniżej 5 km², 135 gmin liczących 5-10 km² i 133 gminy liczące 10-50 km². ^b W tym 66 gmin liczących poniżej 500 osób, 120 gmin liczących 500-1 000 osób i 102 gminy liczące 1 000-2 000 osób.

TABL. 8. ROZWÓJ LUDNOŚCI

Województwa	Ludność ogółem					Ludność miejska			
	1870	1900	1921 ^a	1931 ^a	1938	1870	1900	1921	1931 ^b
	w milionach					w milionach			
Polska	16,9	25,1	27,2	32,1	34,5	2,79	4,93	6,54	8,78
Centralne	6,2	9,9	11,4	13,5	14,5	1,09	2,24	3,44	4,46
Wschodnie	2,5	4,4	4,2	5,6	6,1	0,23	0,45	0,47	0,79
Zachodnie	2,7	3,5	4,1	4,5	4,8	0,60	0,91	1,14	1,61
Południowe	5,5	7,3	7,5	8,5	9,1	0,87	1,33	1,49	1,92
	na 1 km ²					w odsetkach ogółu ludności			
Polska	44	65	70	83	89	18	20	24	27
Centralne	45	72	83	98	105	17	23	30	33
Wschodnie	20	36	33	45	49	9	10	11	14
Zachodnie	58	73	87	96	103	22	26	27	36
Południowe	69	92	95	108	115	16	18	20	22

^a Z wojskiem skoszarowanym. Wojsko skoszarowane podzielono na grupy województw na podstawie szacunku. ^b Podział administracyjny w dniu 1.1.1938.

TABL. 9. PRZECIĘTNY PRZYRÓST ROCZNY LUDNOŚCI

Województwa	Ludność ogółem			Ludność miejska	
	1870-1900	1921-1931	1931-1938	1870-1900	1921-1931
	w odsetkach				
Polska	1,3	1,7	1,2	1,9	2,9
Centralne	1,6	1,7	1,2	2,4	2,5
Wschodnie	1,9	2,9	1,4	2,2	4,9
Zachodnie	0,8	0,9	1,2	1,4	3,4
Południowe	1,0	1,2	0,8	1,4	2,5

TABL. 10. LUDNOŚĆ NIEKTÓRYCH KRAJÓW

Kraje	1800	1850	1900	1910	1920	1930	1937
		w tysiącach					
Polska ^a	9 000	13 600	25 563	28 978	26 664	31 258	34 221
Anglia z Walią i Szkocją	10 501	20 817	37 000	40 834	42 769	44 791	46 008
Belgia		4 337	6 694	7 424	7 462	8 092	8 351
Dania	929	1 415	2 450	2 757	3 267	3 550	3 730
Francja	28 250	36 472	40 681	41 479	39 210	41 835	41 920
Hiszpania	10 541		18 618	19 156	21 338	23 560	24 849 ^b
Holandia		3 057	5 104	5 858	6 865	7 953	8 591
Niemcy	24 831	35 900	56 367	64 926	59 177	64 280	67 800
Norwegia	883	1 400	2 243	2 390	2 653	2 815	2 905
Szwecja	2 347	3 483	5 136	5 522	5 904	6 142	6 272
Włochy	18 125	24 348	32 475	34 671	38 033	41 230	43 600
Z.S.R.R. (część europ.)	39 000	60 670	108 594	130 819		116 063 ^c	
Australia		405	3 774	4 455	5 436	6 501	6 859
Brazylia		3 250	17 319	24 618	31 235	40 273	42 395 ^d
Indie Brytyjskie		206 162 ^e	294 361	315 156	318 942	352 838	370 500 ^b
Japonia		33 301 ^e	46 732	49 588	55 963	64 450	71 370
Kanada		1 842	5 371	7 205	8 788	10 290	11 200
Stany Zjedn. Am.		5 308	23 192	75 994	91 972	105 711	123 630

^a W granicach obecnych. ^b 1935. ^c 1926. ^d 1936. ^e 1870.
 Uwaga. O ile nie zaznaczono inaczej, dane dotyczą ludności krajów w każdorazowych granicach politycznych.
 Źródło: *Statistique Générale de la France. Annuaire Statistique 1936*, Paryż 1937.

TABL. 11. PRZECIĘTNY PRZYRÓST ROCZNY LUDNOŚCI NIEKTÓRYCH KRAJÓW

Kraje	Przyrost w okresie				
	1800- -1850	1850- -1900	1900- -1910	1920- -1930	1930- -1937
	w odsetkach				
Polska	0,8	1,3	1,2	1,6	1,3
Anglia z Walią i Szkocja	1,4	1,2	1,0	0,5	0,4
Belgia		0,9	1,0	0,8	0,5
Dania	0,8	1,1	1,2	0,8	0,7
Francja	0,5	0,2	0,2	0,6	0,0
Hiszpania	0,6		0,3	1,0	1,0
Holandia		1,0	1,4	1,5	1,1
Niemcy	0,7	0,9	1,5	0,9	0,8
Norwegia	0,9	1,0	0,6	0,6	0,5
Szwecja	0,8	0,8	0,7	0,4	0,3
Włochy	0,6	0,6	0,7	0,8	0,8
Z.S.R.R. (część europ.)	0,9	1,2	1,9		
Australia		4,6	1,7	1,8	0,8
Brazylia	1,7		3,6	2,6	0,9
Indie Brytyjskie		1,2 ^c	0,7	1,0	1,0
Japonia		1,1 ^c	0,6	1,4	1,5
Kanada		2,2	3,0	1,6	0,9
Stany Zjedn. Am.	3,0	2,4	1,9	1,6	0,6

a 1930—1935. b 1930—1936. c 1870—1900.

TABL. 12. LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 1931 R.

Miasta. Wieś Województwa Płeć	Ogół- tem ^a	w tym w wie- ku lat 15-49	W wieku lat							
			0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70 i więcej
w tysiącach										
Polska	31 915,8	16 421,2	7 948,9	5 813,2	6 144,0	4 254,3	2 986,9	2 252,8	1 627,8	860,2
Mężczyźni	15 427,5	7 794,7	4 025,1	2 878,5	2 930,6	1 999,1	1 391,3	1 051,7	753,0	385,6
Kobiety	16 488,3	8 626,5	3 923,8	2 934,7	3 213,4	2 255,2	1 595,6	1 201,1	874,8	474,6
Miasta	8 731,1	4 918,7	1 769,3	1 506,0	1 818,2	1 328,9	937,9	676,7	456,3	228,8
Mężczyźni	4 103,5	2 261,2	897,9	733,1	829,9	604,7	432,6	312,2	196,5	90,7
Kobiety	4 627,6	2 657,5	871,4	772,9	988,3	724,2	505,3	364,5	259,8	138,1
Wieś	23 184,7	11 502,5	6 179,6	4 307,2	4 325,8	2 925,4	2 049,0	1 576,1	1 171,5	631,4
Mężczyźni	11 324,0	5 533,5	3 127,2	2 145,4	2 100,7	1 394,4	958,7	739,5	554,5	294,9
Kobiety	11 860,7	5 969,0	3 052,4	2 161,8	2 225,1	1 531,0	1 090,3	836,6	617,0	336,5
Centralne	13 377,6	6 860,3	3 335,3	2 493,2	2 500,1	1 817,4	1 268,2	908,4	689,5	354,4
Mężczyźni	6 473,3	3 266,0	1 690,7	1 236,8	1 180,7	863,8	601,0	426,7	314,5	154,4
Kobiety	6 904,3	3 594,3	1 644,6	1 256,4	1 319,4	953,6	667,2	481,7	375,0	200,0
Wschodnie	5 550,7	2 815,1	1 511,4	976,5	1 063,4	719,3	512,9	372,6	256,9	134,3
Mężczyźni	2 698,8	1 345,6	784,2	472,3	512,5	345,6	246,0	175,1	120,0	61,5
Kobiety	2 851,9	1 469,5	727,2	504,2	550,9	373,7	266,9	197,5	136,9	72,8
Zachodnie	4 481,6	2 367,8	1 025,2	845,5	902,7	597,1	412,1	330,1	229,9	136,3
Mężczyźni	2 172,7	1 127,7	521,6	429,9	435,7	271,2	189,2	156,3	107,5	59,9
Kobiety	2 308,9	1 240,1	503,6	415,6	467,0	325,9	222,9	173,8	122,4	76,4
Południowe	8 505,9	4 378,0	2 077,0	1 498,0	1 677,8	1 120,5	793,7	641,7	451,5	235,2
Mężczyźni	4 082,7	2 055,4	1 048,6	739,5	801,7	518,5	355,1	293,6	211,0	109,8
Kobiety	4 423,2	2 322,6	1 028,4	758,5	876,1	602,0	438,6	348,1	240,5	125,4

a łącznie z ludnością w wieku niewiadomym (dla Polski 27,7 tys.).

(dok. str. 21)

TABL. 12. LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 1931 R. (dok.)

Miasta, Wieś Województwa Płeć	Ogółem	w tym w wie- ku lat 15-49	W wieku lat							
			0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70 i więcej
w odsetkach										
Polska . . .	100,0	51,8	24,9	18,2	19,3	13,3	9,4	7,1	5,1	2,7
Mężczyźni . . .	100,0	50,8	26,1	18,7	19,0	13,0	9,0	6,8	4,9	2,5
Kobiety . . .	100,0	52,4	23,8	17,8	19,5	13,7	9,7	7,3	5,3	2,9
Miasta . . .	100,0	56,4	20,3	17,3	20,8	15,2	10,8	7,8	5,2	2,6
Wieś . . .	100,0	49,7	26,7	18,6	18,7	12,6	8,8	6,8	5,1	2,7
Centralne . . .	100,0	51,3	24,9	18,6	18,7	13,6	9,5	6,8	5,2	2,7
Wschodnie . . .	100,0	50,7	27,3	17,6	19,2	13,0	9,2	6,7	4,6	2,4
Zachodnie . . .	100,0	52,9	22,9	18,9	20,2	13,3	9,2	7,4	5,1	3,0
Południowe . . .	100,0	51,8	24,5	17,6	19,7	13,2	9,3	7,6	5,3	2,8
na 100 mężczyzn przypada kobiet										
Polska . . .	106,9	110,7	97,5	102,0	109,6	112,8	114,7	114,2	116,2	123,1
Miasta . . .	112,8	117,5	97,1	105,4	119,1	119,8	116,8	116,7	129,8	152,2
Wieś . . .	104,7	107,9	97,6	100,8	105,9	109,8	113,7	113,1	111,3	114,1
Centralne . . .	106,6	110,1	97,3	101,6	111,8	110,4	111,0	112,9	119,3	129,6
Wschodnie . . .	105,7	109,2	97,8	106,8	107,5	108,2	108,5	112,8	114,1	118,5
Zachodnie . . .	106,3	110,0	96,5	96,7	107,2	120,2	117,8	111,2	113,9	127,5
Południowe . . .	108,3	113,0	98,1	102,6	109,3	116,1	123,5	118,6	113,9	114,2

TABL. 13. LUDNOŚĆ NIEKTÓRYCH KRAJÓW WEDŁUG PŁCI I WIEKU

Kraje	Rok spisu	Ogółem	W wieku lat						
			0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60 i więcej
w odsetkach									
Polska ^a . . .	1921	100,0	21,9	26,4	15,8	11,5	9,4	7,7	7,3
	1931	100,0	24,9	18,2	19,3	13,3	9,4	7,1	7,8
Anglia ^b . . .	1931	100,0	15,8	16,6	17,2	14,7	13,1	11,1	11,5
Francja . . .	1931	100,0	17,3	13,1	16,7	14,7	12,8	11,4	14,0
Holandia . . .	1930	100,0	21,1	18,9	17,2	13,8	10,9	8,7	9,4
Niemcy . . .	1933	100,0	15,6	15,1	18,9	16,1	12,6	10,7	11,0
Szwecja . . .	1930	100,0	15,9	18,0	17,3	14,4	12,0	9,6	12,8
Włochy . . .	1936	100,0	20,6	17,7	17,1	13,7	11,0	8,8	11,1
Z.S.R.R. . .	1926	100,0	25,5	23,2	17,6	11,9	8,8	6,3	6,7
Stany Zj. Am. . .	1930	100,0	19,6	19,2	16,9	14,9	12,2	8,7	8,5
na 100 mężczyzn przypada kobiet									
Polska ^a . . .	1921	109,7	98,4	104,8	135,1	117,6	109,3	106,2	106,7
	1931	106,9	97,5	102,0	109,6	112,8	114,7	114,2	118,5
Anglia ^b . . .	1931	108,8	98,0	99,5	105,9	115,7	116,0	111,5	125,3
Francja . . .	1931	107,1	97,7	97,8	95,6	110,2	118,8	111,5	127,0
Holandia . . .	1930	101,3	96,3	97,8	102,9	104,2	103,3	103,8	108,2
Niemcy . . .	1933	105,8	96,8	97,2	100,0	112,0	119,8	108,8	115,6
Szwecja . . .	1930	103,1	96,4	96,3	99,8	104,4	107,0	106,7	120,2
Włochy . . .	1936	106,1	96,8	97,8	109,6	110,2	120,1	111,6	110,2
Z.S.R.R. . .	1926	107,0	99,0	103,1	111,8	111,3	104,6	118,6	126,9
Stany Zj. Am. . .	1930	97,6	97,4	99,2	103,0	98,3	92,5	91,1	97,2

^a Bez wojska skoszarowanego. ^b Bez Szkocji i Irlandii Północnej.

TABL. 14. LUDNOŚĆ WEDŁUG JĘZYKA OJCZYSTEGO W 1931 R.

Województwa Miasta Wieś	Ogółem	Język ojczysty							żydowski z hebrajskim	inne i niepodane
		polaki	ukraiński	ruski	białoruski	rosyjski	niemiecki	inne		
Polska . . .	31 915,8	21 993,4	3222,0	1219,6	989,9	138,7	741,0	2 732,6	878,6	
Miasta . . .	8 731,1	5 966,9	187,9	96,1	32,8	53,3	230,2	2 124,6	39,3	
Wieś . . .	23 184,7	16 026,5	3034,1	1123,5	957,1	85,4	510,8	608,0	839,3	
M. st. Warszawa	1 171,9	826,2	1,2	0,1	0,6	4,0	1,9	333,3	4,6	
Warszawskie	2 529,2	2 227,6	0,9	0,1	0,3	1,9	73,6	215,1	9,7	
Miasta . . .	582,5	405,4	0,2	0,0	0,1	0,8	4,1	170,7	1,4	
Wieś . . .	1 946,7	1 822,2	0,7	0,1	0,2	1,3	69,5	44,4	8,3	
Łódzkie . . .	2 632,0	2 108,4	1,4	0,0	0,2	1,6	155,3	359,4	5,7	
Miasta . . .	1 104,2	891,5	0,5	0,0	0,1	1,4	80,1	329,0	1,6	
Wieś . . .	1 527,8	1 416,9	0,9	0,0	0,1	0,2	75,2	30,4	4,1	
Kieleckie . . .	2 935,7	2 618,3	0,9	0,0	0,1	1,0	7,9	304,9	2,6	
Miasta . . .	780,0	527,5	0,3	0,0	0,0	0,7	0,6	219,6	1,3	
Wieś . . .	2 185,7	2 090,8	0,6	0,0	0,1	0,3	7,3	85,3	1,3	
Lubelskie . . .	2 464,9	2 109,2	63,1	10,7	1,3	2,8	15,9	259,5	2,4	
Miasta . . .	433,7	268,0	1,0	0,1	0,1	0,8	0,3	162,6	0,6	
Wieś . . .	2 031,2	1 841,2	62,1	10,6	1,2	2,0	15,6	96,9	1,8	
Białostockie	1 643,9	1 182,3	2,6	0,8	205,6	35,1	7,3	195,0	15,2	
Miasta . . .	396,1	225,3	0,4	0,1	5,9	10,5	2,7	150,4	0,8	
Wieś . . .	1 247,8	957,0	2,2	0,7	199,7	24,6	4,6	44,6	14,4	
Wileńskie . . .	1 276,0	761,7	0,4	1,2	289,7	43,3	1,3	108,9	69,5	
Miasta . . .	261,3	164,5	0,2	0,1	7,8	9,7	0,6	75,8	2,8	
Wieś . . .	1 014,7	597,2	0,2	1,1	281,9	33,6	0,7	33,3	66,7	
Nowogródzkie	1 057,2	553,9	0,5	0,7	413,5	6,8	0,4	77,0	4,4	
Miasta . . .	102,7	46,6	0,1	0,1	11,8	2,5	0,2	41,3	0,1	
Wieś . . .	954,5	507,3	0,4	0,6	401,7	4,3	0,2	35,7	4,3	
Poleskie . . .	1 131,9	164,1	54,0	—	75,4	16,2	1,0	113,0	708,2	
Miasta . . .	148,8	44,1	0,8	—	5,6	7,8	0,1	72,7	17,7	
Wieś . . .	983,1	120,0	53,2	—	69,8	8,4	0,9	40,3	690,5	
Wołyńskie . . .	2 085,6	346,6	1418,3	8,6	2,4	23,4	46,9	205,5	33,9	
Miasta . . .	252,5	69,5	40,6	0,4	0,3	13,4	2,7	122,8	2,8	
Wieś . . .	1 833,1	277,1	1377,7	8,2	2,1	10,0	44,2	82,7	31,1	
Poznańskie . . .	2 106,5	1 906,4	0,8	0,1	0,3	0,6	193,1	3,3	1,9	
Miasta . . .	838,4	788,2	0,6	0,1	0,2	0,5	45,0	3,2	0,6	
Wieś . . .	1 268,1	1 118,2	0,2	0,0	0,1	0,1	148,1	0,1	1,3	
Pomorskie . . .	1 080,1	969,4	0,3	0,0	0,2	0,4	105,4	2,0	2,4	
Miasta . . .	348,3	321,8	0,2	0,0	0,2	0,3	23,4	1,7	0,7	
Wieś . . .	731,8	647,6	0,1	0,0	0,0	0,1	82,0	0,3	1,7	
Śląskie . . .	1 295,0	1 195,6	0,2	0,0	0,0	0,2	90,6	6,5	1,9	
Miasta . . .	418,4	357,6	0,2	0,0	0,0	0,1	53,8	5,9	0,8	
Wieś . . .	876,6	838,0	0,0	0,0	0,0	0,1	36,8	0,6	1,1	
Krakowskie . . .	2 297,8	2 097,4	2,1	58,3	0,1	0,3	8,9	128,0	2,7	
Miasta . . .	579,6	459,5	1,0	1,1	0,0	0,2	5,4	111,4	1,0	
Wieś . . .	1 718,2	1 637,9	1,1	57,2	0,1	0,1	3,5	15,6	1,7	
Lwowskie . . .	3 127,4	1 805,0	579,5	487,7	0,2	0,7	12,1	232,9	9,3	
Miasta . . .	775,7	492,1	57,4	36,5	0,1	0,6	3,4	183,9	1,7	
Wieś . . .	2 351,7	1 312,9	522,1	451,2	0,1	0,1	8,7	49,0	7,6	
Stanisławowskie	1 480,3	332,2	693,8	325,1	0,0	0,2	16,7	109,4	2,9	
Miasta . . .	295,2	120,6	55,3	32,3	0,0	0,1	5,6	80,9	0,4	
Wieś . . .	1 185,1	211,6	638,5	292,8	0,0	0,1	11,1	28,5	2,5	
Tarnopolskie . . .	1 600,4	789,1	402,0	326,2	0,0	0,2	2,7	78,9	1,3	
Miasta . . .	271,8	158,5	27,9	25,2	0,0	0,1	0,3	59,6	0,2	
Wieś . . .	1 328,6	630,6	374,1	301,0	0,0	0,1	2,4	19,3	1,1	

a—e W tym język: a litewski 13,1; b litewski 65,3; c „tutejszy” 707,1; d czeski 31,0; e czeski 0,3.

TABL. 14. LUDNOŚĆ WEDŁUG JĘZYKA OJCZYSTEGO W 1931 R. (dok.)

Województwa Miasta Wieś	Ogółem	język ojczysty							
		pol- ski	ukra- iński	ruski	biało- ruski	rosyj- ski	nie- miec- ki	żydow- ski z hebraj- skim	inny i nie poda- ny
		w odsetkach							
Polska	100,0	68,9	10,1	3,8	3,1	0,4	2,3	8,6	2,8
Miasta	100,0	68,3	2,2	1,1	0,4	0,6	2,6	24,3	0,5
Wieś	100,0	69,1	13,1	4,9	4,1	0,4	2,2	2,6	3,6
M. st. Warszawa	100,0	70,5	0,1	0,0	0,0	0,3	0,2	28,5	0,4
Warszawskie	100,0	88,1	0,0	0,0	0,0	0,1	2,9	8,5	0,4
Miasta	100,0	69,6	0,0	0,0	0,0	0,1	0,7	29,3	0,3
Wieś	100,0	93,6	0,0	0,0	0,0	0,1	3,6	2,3	0,4
Łódzkie	100,0	80,1	0,1	0,0	0,0	0,1	5,9	13,6	0,2
Miasta	100,0	62,6	0,0	0,0	0,0	0,1	7,3	29,8	0,2
Wieś	100,0	92,7	0,1	0,0	0,0	0,0	4,9	2,0	0,3
Kieleckie	100,0	89,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	10,4	0,1
Miasta	100,0	70,3	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	29,3	0,2
Wieś	100,0	95,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	3,9	0,1
Lubelskie	100,0	85,6	2,6	0,4	0,1	0,1	0,6	10,5	0,1
Miasta	100,0	61,8	0,2	0,0	0,0	0,2	0,1	37,5	0,2
Wieś	100,0	90,6	3,0	0,5	0,1	0,1	0,8	4,8	0,1
Białostockie	100,0	71,9	0,2	0,0	12,5	2,1	0,5	11,9	0,9 ^a
Miasta	100,0	56,9	0,1	0,0	1,5	2,6	0,7	38,0	0,2
Wieś	100,0	76,7	0,2	0,0	16,0	2,0	0,4	3,6	1,1
Wileńskie	100,0	59,7	0,0	0,1	22,7	3,4	0,1	8,5	5,5 ^b
Miasta	100,0	63,0	0,1	0,0	3,0	3,7	0,2	28,9	1,1
Wieś	100,0	58,8	0,0	0,1	27,8	3,3	0,1	3,3	6,6
Nowogrodzkie	100,0	52,4	0,0	0,1	39,1	0,7	0,0	7,3	0,4
Miasta	100,0	45,4	0,1	0,1	11,4	2,4	0,2	40,3	0,1
Wieś	100,0	53,2	0,0	0,1	42,1	0,4	0,0	3,7	0,5
Poleskie	100,0	14,5	4,8	—	6,6	1,4	0,1	10,0	62,6 ^c
Miasta	100,0	29,7	0,5	—	3,7	5,3	0,1	48,8	11,9
Wieś	100,0	12,2	5,4	—	7,1	0,9	0,1	4,1	70,2
Wołyńskie	100,0	16,6	68,0	0,4	0,1	1,1	2,3	9,9	1,6 ^d
Miasta	100,0	27,5	16,1	0,2	0,1	5,3	1,1	48,6	1,1
Wieś	100,0	15,1	75,2	0,4	0,1	0,6	2,4	4,5	1,7
Poznańskie	100,0	90,5	0,0	0,0	0,0	0,0	9,2	0,2	0,1
Miasta	100,0	94,0	0,1	0,0	0,0	0,0	5,4	0,4	0,1
Wieś	100,0	88,2	0,0	0,0	0,0	0,0	11,7	0,0	0,1
Pomorskie	100,0	89,8	0,0	0,0	0,0	0,0	9,8	0,2	0,2
Miasta	100,0	92,4	0,1	0,0	0,0	0,1	6,7	0,5	0,2
Wieś	100,0	88,5	0,0	0,0	0,0	0,0	11,2	0,0	0,3
Śląskie	100,0	92,3	0,0	0,0	0,0	0,0	7,0	0,5	0,2 ^e
Miasta	100,0	85,5	0,0	0,0	0,0	0,0	12,9	1,4	0,2
Wieś	100,0	95,6	0,0	0,0	0,0	0,0	4,2	0,1	0,1
Krakowskie	100,0	91,3	0,1	2,5	0,0	0,0	0,4	5,6	0,1
Miasta	100,0	79,3	0,2	0,2	0,0	0,0	0,9	19,2	0,2
Wieś	100,0	95,3	0,1	3,3	0,0	0,0	0,2	1,0	0,1
Lwowskie	100,0	57,7	18,5	15,6	0,0	0,0	0,4	7,5	0,3
Miasta	100,0	63,5	7,4	4,7	0,0	0,1	0,4	23,7	0,2
Wieś	100,0	55,8	22,2	19,2	0,0	0,0	0,4	2,1	0,3
Stanisławowskie	100,0	22,4	46,9	22,0	0,0	0,0	1,1	7,4	0,2
Miasta	100,0	40,8	18,7	11,0	0,0	0,0	1,9	27,4	0,2
Wieś	100,0	17,9	53,9	24,7	0,0	0,0	0,9	2,4	0,2
Tarnopolskie	100,0	49,3	25,1	20,4	0,0	0,0	0,2	4,9	0,1
Miasta	100,0	58,3	10,3	9,3	0,0	0,0	0,1	21,9	0,1
Wieś	100,0	47,4	28,1	22,7	0,0	0,0	0,2	1,8	0,1

a — W tym język: a litewski 0,8; b litewski 5,2; c „tutejszy” 62,5; d czeski 1,5; e czeski 0,0.

TABL. 15. LUDNOŚĆ WEDŁUG WYZNAŃ W 1931 R.

Województwa Miasta Wieś	Ogółem	Wyznanie							nie określono	w tysiącach
		rzymskokat.		pra- wo- sław- ne	ewan- gelic- kie	inne chrze- ścijań- skie	moj- żesz- owe	inne nie- chrze- ścij.		
		obr. fac.	obr. gr.kat.							
Polska	31915,8	20670,1	3336,2	3762,5	835,2	145,4	3113,9	6,8	45,7	
Miasta	8 731,1	5 564,6	322,4	190,9	242,9	16,8	2380,1	3,1	10,2	
Wieś	23184,7	15105,5	3013,8	3571,6	592,3	128,6	733,8	3,7	35,5	
M. st. Warszawa	1 171,9	783,9	1,0	9,0	21,2	1,1	352,7	0,2	2,0	
Warszawskie	2 529,2	2 188,9	1,0	4,6	94,1	16,7	219,1	0,0	4,2	
Miasta	582,5	394,0	0,2	1,8	11,5	1,2	173,0	0,0	0,0	
Wieś	1 946,7	1 794,9	0,8	2,8	82,6	15,5	46,1	0,0	4,2	
Łódzkie	2 632,0	2 041,5	1,1	5,0	187,9	14,7	378,5	0,1	3,2	
Miasta	1 104,2	660,9	0,6	3,7	87,8	5,4	344,9	0,1	0,8	
Wieś	1 527,8	1 380,6	0,5	1,3	100,1	9,3	33,6	0,0	2,4	
Kieleckie	2 935,7	2 593,2	1,2	2,9	11,5	3,3	317,0	0,0	6,8	
Miasta	750,0	517,4	0,5	2,0	2,9	0,3	226,2	0,0	0,7	
Wieś	2 185,7	2 075,8	0,7	0,9	8,6	3,0	90,8	0,0	6,1	
Lubelskie	2 464,9	1 895,8	3,4	210,4	23,2	13,6	314,3	0,0	4,2	
Miasta	433,7	234,6	0,5	6,6	1,3	0,5	189,6	0,0	0,4	
Wieś	2 031,2	1 661,2	2,9	203,8	21,9	13,1	124,7	0,0	3,8	
Białostockie	1 643,9	1 114,1	1,5	304,7	15,2	8,8	197,4	0,7	1,5	
Miasta	396,1	209,8	0,8	27,3	6,0	0,6	182,1	0,5	0,2	
Wieś	1 247,8	904,3	0,9	277,4	10,2	8,2	45,3	0,2	1,3	
Wileńskie	1 276,0	797,5	1,0	324,7	3,5	34,7	110,8	2,8	1,0	
Miasta	261,3	159,0	0,3	19,6	2,0	3,0	76,2	1,0	0,7	
Wieś	1 014,7	638,5	0,7	305,1	1,5	31,7	34,6	1,8	0,3	
Nowogrodzkie	1 057,2	424,6	1,8	542,3	1,3	1,2	82,9	2,4	0,7	
Miasta	102,7	38,1	0,1	19,1	0,4	0,1	43,7	1,1	0,1	
Wieś	954,5	386,5	1,7	523,2	0,9	1,1	39,2	1,3	0,6	
Poleskie	1 131,9	124,9	1,8	875,8	5,5	9,3	114,0	0,1	0,5	
Miasta	148,8	37,5	0,5	36,7	0,6	0,3	73,2	0,0	0,0	
Wieś	983,1	87,4	1,3	839,1	4,9	9,0	40,8	0,1	0,5	
Wojłyńskie	2 085,6	327,9	11,1	1455,9	53,4	28,0	207,8	0,1	1,4	
Miasta	252,5	63,8	1,0	89,3	3,5	0,6	124,0	0,1	0,2	
Wieś	1 833,1	264,1	10,1	1366,6	49,9	27,4	83,8	0,0	1,2	
Poznańskie	2 106,5	1 886,8	1,4	1,7	204,1	2,8	7,2	0,0	7,5	
Miasta	838,4	783,2	0,8	1,3	44,1	1,2	6,8	0,0	1,2	
Wieś	1 268,1	1 103,6	0,6	0,4	160,0	1,6	0,4	0,0	6,3	
Pomorskie	1 080,1	969,0	1,0	1,3	100,8	3,0	3,4	0,0	1,8	
Miasta	348,3	322,0	0,5	0,9	20,6	0,8	2,8	0,0	0,8	
Wieś	731,8	647,0	0,5	0,4	80,2	2,2	0,5	0,0	1,0	
Śląskie	1 295,0	1 195,0	0,8	0,4	77,3	1,4	19,0	0,0	1,1	
Miasta	418,4	373,1	0,4	0,3	27,3	0,5	18,4	—	0,4	
Wieś	876,6	821,9	0,4	0,1	50,0	0,9	2,6	0,0	0,7	
Krakowskie	2 297,8	2 045,6	51,8	12,0	6,9	0,7	173,6	0,0	7,2	
Miasta	579,6	426,6	3,7	0,6	4,1	0,3	143,6	0,0	0,7	
Wieś	1 718,2	1 619,0	48,1	11,4	2,8	0,4	30,0	0,0	6,5	
Lwowskie	3 127,4	1 448,8	1305,3	9,0	13,1	4,1	342,4	0,1	4,6	
Miasta	775,7	371,4	139,2	1,9	4,9	0,6	257,8	0,0	0,3	
Wieś	2 351,7	1 077,4	1167,1	7,1	8,2	3,5	84,6	0,1	4,3	
Stanisławowskie	1 480,3	246,0	1079,0	0,9	12,5	0,6	139,7	0,2	1,4	
Miasta	295,2	86,8	99,6	0,4	5,1	0,2	102,8	0,1	0,2	
Wieś	1 185,1	159,2	979,4	0,5	7,4	0,4	36,9	0,1	1,2	
Tarnopolskie	1 600,4	586,6	872,0	1,9	3,7	1,4	134,1	0,1	0,5	
Miasta	271,8	102,5	73,9	0,4	0,6	0,1	94,2	0,0	0,1	
Wieś	1 328,6	484,1	798,1	1,5	3,1	1,3	39,9	0,1	0,4	

a Wyznania ewangelickie: augsburskie, reformowane i unijne.

(dok. str. 25)

TABL. 15. LUDNOŚĆ WEDŁUG WYZNAŃ W 1931 R. (dok.)

Województwa Miasta Wieś	Ogółem	Wyznanie							
		rzymskokat.		prawo- sław- ne	ewan- gelic- kie ^a	inne chrze- ścijań- skie	moj- żeszo- we	inne nie- chrze- ścij.	nie określ. i nie podane
		obr. łac.	obr. gr. kat.						
w odsetkach									
Polska	100,0	64,8	10,4	11,8	2,6	0,5	9,8	0,0	0,1
Miasta	100,0	63,7	3,7	2,2	2,8	0,2	27,3	0,0	0,1
Wieś	100,0	65,1	13,0	15,4	2,5	0,6	3,2	0,0	0,2
M. st. Warszawa	100,0	66,9	0,1	0,8	1,8	0,1	30,1	0,0	0,2
Warszawskie	100,0	86,5	0,0	0,2	3,7	0,7	8,7	0,0	0,2
Miasta	100,0	67,7	0,0	0,3	2,0	0,2	29,7	0,0	0,1
Wieś	100,0	92,2	0,0	0,1	4,3	0,8	2,4	0,0	0,2
Łódzkie	100,0	77,6	0,0	0,2	7,1	0,6	14,4	0,0	0,1
Miasta	100,0	59,9	0,1	0,3	7,9	0,5	31,2	0,0	0,1
Wieś	100,0	90,4	0,0	0,1	6,5	0,6	2,2	0,0	0,2
Kieleckie	100,0	88,3	0,1	0,1	0,4	0,1	10,8	0,0	0,2
Miasta	100,0	69,0	0,1	0,2	0,4	0,0	30,2	0,0	0,1
Wieś	100,0	95,0	0,0	0,0	0,4	0,1	4,2	0,0	0,3
Lubelskie	100,0	76,9	0,1	8,5	0,9	0,6	12,8	0,0	0,2
Miasta	100,0	54,1	0,1	1,5	0,3	0,1	43,7	0,0	0,2
Wieś	100,0	81,6	0,1	10,0	1,1	0,8	6,2	0,0	0,2
Białostockie	100,0	67,8	0,1	18,5	0,9	0,5	12,0	0,1	0,1
Miasta	100,0	53,0	0,1	6,9	1,3	0,1	38,4	0,1	0,1
Wieś	100,0	72,5	0,1	22,2	0,8	0,7	3,6	0,0	0,1
Wileńskie	100,0	62,5	0,1	25,4	0,3	2,7	8,7	0,2	0,1
Miasta	100,0	60,8	0,1	7,5	0,8	1,1	29,2	0,4	0,1
Wieś	100,0	62,9	0,1	30,1	0,1	3,1	3,4	0,2	0,1
Nowogródzkie	100,0	40,2	0,2	51,3	0,1	0,1	7,8	0,2	0,1
Miasta	100,0	37,2	0,1	18,6	0,4	0,1	42,6	1,0	0,0
Wieś	100,0	40,5	0,2	54,8	0,1	0,1	4,1	0,1	0,1
Poleskie	100,0	11,0	0,2	77,4	0,5	0,8	10,1	0,0	0,0
Miasta	100,0	25,2	0,3	24,7	0,4	0,2	49,2	0,0	0,0
Wieś	100,0	8,9	0,1	85,4	0,5	0,9	4,2	0,0	0,0
Wolynskie	100,0	15,7	0,5	69,8	2,6	1,3	10,0	0,0	0,1
Miasta	100,0	25,3	0,4	23,5	1,4	0,3	49,1	0,0	0,0
Wieś	100,0	14,4	0,5	76,2	2,7	1,5	4,6	0,0	0,1
Poznańskie	100,0	89,6	0,1	0,1	9,7	0,1	0,3	0,0	0,1
Miasta	100,0	93,4	0,1	0,2	5,3	0,1	0,8	0,0	0,1
Wieś	100,0	87,0	0,1	0,0	12,6	0,1	0,1	0,0	0,1
Pomorskie	100,0	89,7	0,1	0,1	9,3	0,3	0,3	0,0	0,2
Miasta	100,0	92,4	0,1	0,3	5,9	0,2	0,9	0,0	0,2
Wieś	100,0	88,4	0,1	0,0	11,0	0,3	0,1	0,0	0,1
Śląskie	100,0	92,3	0,1	0,0	5,9	0,1	1,5	0,0	0,1
Miasta	100,0	89,2	0,1	0,1	6,5	0,1	3,9	0,0	0,1
Wieś	100,0	93,8	0,0	0,0	5,7	0,1	0,3	—	0,1
Krakowskie	100,0	89,0	2,3	0,5	0,3	0,0	7,6	0,0	0,3
Miasta	100,0	73,6	0,6	0,1	0,7	0,1	24,8	0,0	0,1
Wieś	100,0	94,2	2,8	0,7	0,2	0,0	1,7	0,0	0,4
Lwowskie	100,0	46,3	41,7	0,3	0,4	0,1	11,0	0,0	0,2
Miasta	100,0	47,9	17,8	0,3	0,6	0,1	33,2	0,0	0,1
Wieś	100,0	45,8	49,6	0,3	0,4	0,1	3,8	0,0	0,2
Stanisławowskie	100,0	16,6	72,9	0,1	0,8	0,0	9,5	0,0	0,1
Miasta	100,0	29,4	33,8	0,1	1,7	0,1	34,9	0,0	0,1
Wieś	100,0	13,4	82,7	0,1	0,6	0,0	3,1	0,0	0,1
Tarnopolskie	100,0	36,7	54,5	0,1	0,2	0,1	8,4	0,0	0,0
Miasta	100,0	37,7	27,2	0,2	0,2	0,0	34,7	0,0	0,0
Wieś	100,0	36,5	60,1	0,1	0,2	0,1	3,0	0,0	0,0

a Ob. uwagę a na str. 24.

TABL. 16. LUDNOŚĆ WEDŁUG WYZNANIA I JĘZYKA OJCZYSTEGO W 1931 R.

Wyznanie	Ogółem	Język ojczysty							Inny i nie podany
		polski	ukraiński	ruski	białoruski	rosyjski	niemiecki	żydowski i hebrajski	
w tysiącach									
Ogółem	31915,8	21993,4	3222,0	1219,6	989,9	138,7	741,0	2 732,6	878,6
Rz. kat. obrz. łac.	20670,1	20333,3	12,6	12,9	77,8	1,9	118,5	—	113,1
„ „ „ gr. kat.	3 336,2	487,0	1676,8	1163,8	2,3	0,9	0,3	—	5,1
Prawosławne . . .	3 762,5	497,3	1501,3	38,7	903,6	99,6	0,1	—	721,9
Ewangelickie ^a	835,2	219,0	6,7	0,5	0,5	0,7	598,9	—	8,9
Inne chrześcijańskie	145,4	55,1	23,2	2,7	4,2	35,0	15,9	—	9,3
Mojżeszowe	3 113,9	371,9	0,2	0,3	0,2	0,4	6,8	2 731,4	2,7
Inne niechrześcijańskie	6,8	4,4	0,1	0,1	1,0	0,1	0,0	—	1,1
Nie określone i nie podane	45,7	25,4	1,1	0,6	0,3	0,1	0,5	1,2	16,5

^a Wyznania ewangelickie: augsburskie, reformowane i unijne.

TABL. 17. ZMIANY SKŁADU WYZNANIOWEGO LUDNOŚCI

Lata	Ogółem	Wyznanie					Inne
		rymskokatol. obrz. łac.	rymskokatol. obrz. gr. kat.	prawosławne	ewangelickie	mojżeszowe	
Ludność w tysiącach							
Okolo 1900	25 106	13 957	3 104	3 573	1 473	2 941	58
1921 ^a	27 177	17 366	3 031	2 847	1 002	2 846	85
1931 ^{a,b}	32 107	20 827	3 362	3 787	842	3 137	152
Ludność w odsetkach							
Okolo 1900	100,0	55,6	12,4	14,2	5,9	11,7	0,2
1921 ^a	100,0	63,9	11,2	10,5	3,7	10,5	0,2
1931 ^{a,b}	100,0	64,8	10,5	11,8	2,6	9,8	0,5
Zmiany w tysiącach							
1900—1931	+ 7 001	+ 6 870	+ 258	+ 214	— 631	+ 196	+ 94
1900—1921	+ 2 071	+ 3 409	— 73	— 726	— 471	— 95	+ 27
1921—1931	+ 4 930	+ 3 461	+ 331	+ 940	— 160	+ 291	+ 67
Zmiany w odsetkach w stosunku do stanu na początku okresu							
1900—1931	+ 27,9	+ 49,2	+ 8,3	+ 6,0	— 42,8	+ 6,7	+ 162,1
1900—1921	+ 8,2	+ 24,4	— 2,4	— 20,3	— 32,0	— 3,2	+ 46,6
1921—1931	+ 18,1	+ 19,9	+ 10,9	+ 33,0	— 16,0	+ 10,2	+ 78,8

^a Ludność o wyznaniu niewiadomym rozdzielono proporcjonalnie do ludności o wiadomym wyznaniu. ^b Podział według wyznań wojska skoszarowanego na podstawie szacunku.

TABL. 18. LUDNOŚĆ NIEKTÓRYCH KRAJÓW EUROPEJSKICH WEDŁUG JĘZYKA LUB NARODOWOŚCI

Kraj. Rok	%	Kraj. Rok	%	Kraj. Rok	%
język ojczysty lub narodowość		język ojczysty lub narodowość		język ojczysty lub narodowość	
Polska (1931)	100,0	Czechosłow. (1930)		Rumunia (1930) (dok.)	
Język:		(dok.)		niemiecka	4,1
polski	68,9	ruska	3,9	żydowska	4,0
ukraiński	10,1	inne	2,5	inne	12,1
żydowski		Jugosławia (1921)	100,0	Szwajcaria (1930)	100,0
z hebrajskim	8,6	Język:		Język:	
ruski	3,8	serbski i kroacki	74,4	niemiecki	71,9
białoruski	3,1	słoweński	8,5	francuski	20,4
niemiecki	2,3	niemiecki	4,2	włoski	6,0
inne	3,2	węgierski	3,9	reto-romański	1,1
Belgia (1930)	100,0	albański	3,7	inne	0,6
Język:		inne	5,3	Węgry (1930)	100,0
flamandzki	42,9	Łotwa (1935)	100,0	Język:	
francuski	37,6	Narodowość:		węgierski	92,1
flamandzki		łotowska	75,5	niemiecki	5,5
i francuski	12,9	rosyjska	10,6	słowacki	1,2
inne	6,6	żydowska	4,8	inne	1,2
Czechosłow. (1930)	100,0	niemiecka	3,2	Z.S.R.R. (1926)	100,0
Narodowość:		poliska	2,5	Narodowość:	
czechosłowacka	66,2	inne	3,4	rosyjska	53,0
czeska	50,6	Rumunia (1930)	100,0	ukraińska	21,0
słowacka	15,6	Narodowość:		białoruska	3,0
niemiecka	22,5	rumuńska	71,9	żydowska	2,0
węgierska	4,9	węgierska	7,9	inne	21,0

TABL. 19. LUDNOŚĆ NIEKTÓRYCH KRAJÓW EUROPEJSKICH WEDŁUG WYZNAŃ

Kraje	Rok spisu	Ogółem	Wyznanie					
			rzymsko-katolickie	ewangelickie	prawosławne	inne chrześcijańskie	możliwe i niewiadome	
w odsetkach								
Polska	1931	100,0	75,2	2,6	11,8	0,5	9,8	0,1
Austria	1934	100,0	90,4	4,4	0,0	0,5	2,8	1,9
Bulgaria	1926	100,0	0,7	0,1	83,4	0,5	0,8	14,5
Czechosłow.	1930	100,0	73,7	7,7	5,0	5,4	2,4	5,8
Estonia	1922	100,0	19,3	78,2		1,6	0,3	0,6
Finlandia	1930	100,0	0,0	96,7	1,8		0,1	1,4
Grecja	1928	100,0	0,6	0,1	96,1		1,2	2,0
Holandia	1930	100,0	36,5	45,5			1,4	16,6
Irlandia	1926	100,0	92,6	7,0			0,1	0,3
Jugosławia	1931	100,0	37,8	1,7	48,7	0,1	0,5	11,2
Litwa	1923	100,0	85,7	3,8	0,2		7,6	2,7
Łotwa	1935	100,0	24,4	61,6	8,9		4,8	0,3
Niemcy	1933	100,0	32,1	61,9	0,2	0,3	0,8	4,7
Norwegia	1930	100,0	0,1	99,0			0,0	0,9
Rumunia	1934	100,0	16,0	6,4	70,8		4,8	2,0
Szwajcaria	1930	100,0	41,0 ^a	57,3			0,4	1,3
Szwecja	1920	100,0	0,1	99,6			0,1	0,2
Węgry	1930	100,0	67,2	27,0	0,5		5,1	0,2
Włochy	1931	100,0	99,6	0,2	0,0		0,1	0,1

^a Wszystkich obrządków. ^b Łącznie z prawosławnymi.

Źródła: *Statistique Générale de la France, Annuaire Statistique 1936*, Paryż 1937; *Hübner's Geographisch-Statistische Tabellen*, Wiedeń 1936.

TABL. 20. ANALFABETYZM WŚRÓD LUDNOŚCI W WIEKU 10 LAT I WIĘCEJ

Województwa Miasta Wieś	1921			1931		
	Nie umiało czytać ani pisać					
	ogółem	mężcz.	kobiet	ogółem	mężcz.	kobiet
	w odsetkach					
Polska	33.1	30.0	35.7	23.1	17.8	27.9
Miasta	18.7	15.9	21.0	12.2	8.9	15.0
Wieś	38.1	34.7	41.1	27.6	21.3	33.4
M. st. Warszawa	15.6	12.5	18.0	10.0	6.9	12.6
Województwa						
Warszawskie	32.5	31.4	33.6	22.4	19.1	25.5
Miasta	26.0	23.6	27.9	19.0	15.1	22.4
Wieś	34.4	33.4	35.2	23.5	20.3	26.5
Łódzkie	30.3	28.3	32.1	21.4	17.8	24.7
Miasta	22.5	19.3	25.2	17.3	13.1	20.7
Wieś	35.3	33.8	36.7	24.7	21.2	28.0
Kieleckie	36.5	33.5	39.2	26.2	21.4	30.6
Miasta	24.3	21.1	27.0	18.0	13.8	21.6
Wieś	40.2	37.1	42.9	29.2	24.1	34.0
Lubelskie	35.1	32.2	37.8	24.2	19.0	29.0
Miasta	29.7	26.4	32.4	19.0	14.7	22.7
Wieś	36.3	33.3	38.9	25.4	20.0	30.6
Białostockie	31.0	27.3	34.3	23.5	16.4	30.0
Miasta	22.0	19.1	24.5	15.4	10.5	19.5
Wieś	34.0	29.9	37.6	26.3	18.3	33.7
Wileńskie	58.3	49.7	66.1	29.1	20.8	36.6
Miasta	38.7	32.2	44.3	13.7	8.9	17.5
Wieś	59.2	50.5	67.1	33.5	23.9	42.3
Nowogródzkie	54.6	45.2	63.2	34.9	21.5	47.3
Miasta	35.8	30.1	40.8	14.1	7.7	20.1
Wieś	57.3	47.3	65.4	37.3	23.1	50.5
Poleskie	71.0	60.6	80.6	48.4	31.1	64.2
Miasta	37.7	30.2	44.5	16.1	9.5	22.0
Wieś	78.1	66.9	88.5	53.9	34.7	71.4
Wołyńskie	68.8	58.1	78.7	47.8	32.2	62.3
Miasta	38.5	30.8	45.2	18.1	11.5	23.9
Wieś	74.0	62.6	84.7	52.3	35.3	68.3
Poznańskie	3.8	3.6	4.0	2.8	2.6	2.9
Miasta	2.9	2.4	3.3	1.9	1.5	2.2
Wieś	4.3	4.2	4.3	3.4	3.3	3.4
Pomorskie	5.2	5.3	5.2	4.3	4.0	4.5
Miasta	3.9	3.7	4.2	2.8	2.3	3.2
Wieś	5.7	5.9	5.5	5.0	4.9	5.2
Śląskie	2.6	2.4	2.8	1.5	1.3	1.6
Miasta	2.2	1.6	2.7	1.4	1.1	1.6
Wieś	2.8	2.8	2.8	1.5	1.3	1.6
Krakowskie	19.4	19.0	19.8	13.7	13.0	14.4
Miasta	10.2	8.3	11.7	7.4	5.8	8.7
Wieś	22.3	22.3	22.4	16.1	15.6	16.6
Lwowskie	29.2	27.8	30.6	23.1	19.7	25.1
Miasta	13.6	11.3	15.5	10.3	7.2	12.8
Wieś	33.9	32.5	35.2	27.9	24.1	31.3
Stanisławowskie	46.0	41.1	50.4	36.6	28.1	44.3
Miasta	20.9	17.8	23.6	17.1	12.1	21.4
Wieś	51.7	45.2	56.6	41.8	32.2	50.6
Tarnopolskie	39.2	35.1	42.8	29.8	23.4	35.4
Miasta	22.4	19.2	25.1	18.7	13.8	23.0
Wieś	42.1	37.8	45.9	32.1	25.4	38.1

a Oraz w wieku niewiadomym.
 Uwaga. Ludność o niewiadomej umiejętności czytania i pisania stanowiła ogółem w 1931 — 0,3%, w 1921 — 4,5%.

TABL. 21. ANALFABETYZM WEDŁUG PŁCI I WIEKU

Data Płeć Miało Wieś	Nie umiało czytać ani pisać — w wieku lat									
	10 i wię- cej ^a	10-14	15-19	20-24	25-29	30-39	40-49	50-59	60 i wię- cej	
	w odsetkach ogółu osób danego wieku									
Polska										
Ogółem 1921	33,1	29,7	24,0	23,7	25,7	31,5	38,6	46,6	54,2	
Miasta	18,7	13,5	11,8	12,0	13,4	17,6	23,8	30,7	37,1	
Wieś	38,1	34,4	28,0	28,0	30,7	37,2	44,4	52,1	59,4	
Ogółem 1931	23,1	6,6	12,4	16,9	17,1	21,4	30,3	38,6	50,0	
Miasta	12,2	2,3	4,2	6,2	7,4	10,5	16,4	22,6	33,4	
Wieś	27,6	8,0	15,5	21,4	21,3	26,4	36,7	45,6	56,3	
Mężczyźni 1921	30,0	29,6	22,6	20,5	21,7	25,3	32,9	41,8	50,9	
Miasta	17,8	5,8	9,8	13,7	12,8	15,0	21,9	30,3	43,4	
Wieś	8,9	2,5	3,6	5,3	5,9	7,5	11,3	15,9	25,1	
Kobiety 1921	35,7	29,7	25,2	25,7	29,3	36,7	43,9	51,1	57,3	
Miasta	27,9	7,4	14,8	19,8	21,2	27,1	37,6	45,9	55,6	
Wieś	15,0	2,1	4,7	6,9	8,7	13,0	20,6	28,3	39,4	
Ogółem 1931	33,4	9,1	16,7	25,4	26,8	33,8	45,5	53,6	62,3	
Woj. centralne										
Ogółem 1921	31,7	25,1	20,6	22,3	25,1	31,4	38,8	47,6	56,2	
Miasta	22,3	3,7	7,4	11,3	15,1	22,6	32,5	41,6	54,2	
Wieś	15,6	2,6	4,2	6,5	9,6	14,7	22,2	29,5	41,1	
Mężczyźni 1931	25,9	4,2	9,0	13,9	18,3	27,3	38,9	48,8	60,6	
w tym wieś	17,9	3,9	7,4	10,0	11,8	16,8	24,6	33,2	47,0	
Kobiety 1931	21,0	4,3	8,6	12,2	14,1	20,2	29,7	39,9	53,8	
w tym wieś	26,3	3,5	7,4	12,3	18,2	27,9	39,6	49,0	60,0	
w tym wieś	30,5	4,0	9,1	15,5	22,4	34,1	47,4	56,8	68,6	
Woj. wschodnie										
Ogółem 1921	64,7	71,0	58,6	55,6	53,8	59,9	67,6	73,0	79,0	
Miasta	41,0	17,0	31,1	37,3	35,6	39,1	49,3	60,1	68,7	
Wieś	15,6	3,8	7,3	10,0	11,0	13,6	20,1	28,1	37,3	
Mężczyźni 1931	49,5	18,9	35,1	41,9	40,0	44,2	54,8	66,0	74,1	
w tym wieś	27,3	12,9	20,2	24,7	21,2	21,3	29,8	44,6	58,0	
Kobiety 1931	30,2	14,2	22,6	27,5	23,5	23,9	33,3	49,6	63,4	
w tym wieś	53,6	21,2	40,7	49,1	48,9	55,6	67,2	73,9	77,8	
w tym wieś	59,6	23,7	48,0	55,7	55,6	63,2	74,6	80,7	83,5	
Woj. zachodnie										
Ogółem 1921	4,2	2,7	1,8	1,9	2,2	2,5	3,6	7,2	13,4	
Miasta	2,7	0,6	0,9	1,2	1,3	1,8	2,6	3,9	11,6	
Wieś	2,0	0,5	0,6	0,8	0,8	1,0	1,5	2,9	10,2	
Mężczyźni 1931	3,2	0,6	1,0	1,4	1,6	2,3	3,4	4,5	12,2	
w tym wieś	2,5	0,6	1,0	1,4	1,4	1,8	2,7	3,5	10,0	
Kobiety 1931	3,1	0,7	1,2	1,7	1,7	2,4	3,5	4,2	10,9	
w tym wieś	2,9	0,6	0,7	1,0	1,2	1,8	2,6	4,4	12,9	
w tym wieś	3,3	0,8	0,8	1,2	1,6	2,3	3,2	4,9	13,5	
Woj. południowe										
Ogółem 1921	31,5	26,2	21,4	19,9	22,1	29,2	38,7	48,8	57,7	
Miasta	24,2	8,2	14,7	20,7	17,0	18,6	28,9	39,8	53,5	
Wieś	11,6	2,5	5,9	8,1	6,9	7,8	12,9	20,3	32,6	
Mężczyźni 1931	28,2	9,5	17,8	24,9	20,3	22,2	34,5	46,3	60,0	
w tym wieś	20,1	7,4	12,6	18,5	15,2	14,6	21,9	31,8	47,1	
Kobiety 1931	23,7	8,8	15,2	22,1	16,0	17,5	26,7	37,9	53,6	
w tym wieś	27,9	9,0	16,7	22,7	18,8	22,0	34,5	46,5	59,1	
w tym wieś	32,4	10,5	19,9	27,6	22,6	26,3	40,7	53,5	65,8	

a Oraz w wieku niewiadomym.

TABL. 22. LUDNOŚĆ WEDŁUG ŹRÓDŁA UTRZYMANIA I STANOWISKA SPOŁECZNEGO W 1931 R.
Zawodowo czynni i bierni

Województwa Działy zawodu ^a	Ogółem	W miastach	Na wsi	Samodzielni	Najemni		
					razem	pracown. umysłowi	robotnicy ^b
w tysiącach							
Polska	31 915,8	8 731,1	23 184,7	20 333,7	10 522,1	1 386,1	9 136,0
Rolnictwo	19 346,9	609,7	18 737,2	16 494,3	2 852,6	36,7	2 815,9
Przemysł	6 177,9	3 772,9	2 405,0	2 015,7	4 162,2	238,9	3 923,3
Handel	1 943,2	1 485,0	458,2	1 414,5	528,7	166,9	361,8
Komunikacja	1 153,1	730,4	422,7	174,2	978,9	178,8	800,1
Inne zawody ^c	3 294,7	2 133,1	1 161,6	235,0	1 999,7	764,8	1 234,9
M. st. Warszawa ^d	1 171,9	1 171,9	—	317,3	785,9	187,8	598,1
Warszawskie	2 529,2	582,5	1 946,7	1 501,9	967,6	92,1	875,5
Rolnictwo	1 538,9	38,4	1 500,5	1 150,3	388,6	5,3	383,3
Przemysł	536,2	292,9	243,3	207,9	328,3	13,7	314,6
Handel	139,9	94,4	45,5	106,8	33,1	7,9	25,2
Komunikacja	88,4	46,0	42,4	17,0	71,4	11,8	59,6
Inne zawody ^c	225,8	110,8	115,0	19,9	146,2	53,4	92,8
Łódzkie	2 632,0	1 104,2	1 527,8	1 400,9	1 176,0	110,1	1 065,9
Rolnictwo	1 278,2	30,7	1 247,5	996,5	281,7	2,4	279,3
Przemysł	827,7	666,2	161,5	207,4	620,3	27,8	592,5
Handel	214,7	181,6	33,1	152,6	62,1	15,6	46,5
Komunikacja	79,0	55,1	23,9	20,6	58,4	8,1	50,3
Inne zawody ^c	232,4	170,6	61,8	23,8	153,5	56,2	97,3
Kieleckie	2 935,7	750,0	2 185,7	1 848,5	1 030,4	102,5	927,9
Rolnictwo	1 667,9	34,8	1 633,1	1 453,1	214,8	2,4	212,4
Przemysł	785,9	421,3	364,6	213,4	572,5	26,7	545,8
Handel	177,7	120,6	57,1	146,1	31,6	8,6	23,0
Komunikacja	87,3	48,9	38,4	18,9	68,4	12,2	56,2
Inne zawody ^c	216,9	124,4	92,5	17,0	143,1	52,6	90,5
Lubelskie	2 464,9	433,7	2 031,2	1 862,7	559,2	66,9	492,3
Rolnictwo	1 749,1	44,0	1 705,1	1 510,0	239,1	2,9	236,2
Przemysł	343,4	178,9	164,5	195,7	147,7	6,4	141,3
Handel	143,9	84,1	59,8	123,4	20,5	5,8	14,7
Komunikacja	57,7	34,6	23,1	17,5	40,2	7,6	32,6
Inne zawody ^c	170,8	92,1	78,7	16,1	111,7	44,2	67,5
Białostockie	1 643,9	396,1	1 247,8	1 239,7	366,0	50,8	315,2
Rolnictwo	1 149,3	51,5	1 097,8	1 046,2	103,1	1,2	101,9
Przemysł	232,3	160,2	72,1	110,6	121,7	4,8	116,9
Handel	73,9	58,4	15,5	59,9	14,0	4,0	10,0
Komunikacja	48,2	32,6	15,6	12,2	36,0	6,5	29,5
Inne zawody ^c	140,2	93,4	46,8	10,8	91,2	34,3	56,9
Wilenskie	1 276,0	261,3	1 014,7	970,9	271,7	49,1	222,6
Rolnictwo	922,3	16,3	906,0	845,9	78,4	1,3	75,1
Przemysł	130,6	89,6	41,0	64,7	65,9	3,4	62,5
Handel	60,6	45,4	15,2	43,4	17,2	5,5	11,7
Komunikacja	35,9	25,6	10,3	8,3	27,6	8,3	19,3
Inne zawody ^c	126,6	84,4	42,2	8,6	84,6	30,6	54,0
Nowogródzkie	1 057,2	102,7	954,5	905,6	138,1	23,3	114,8
Rolnictwo	871,1	10,8	860,3	821,1	50,0	1,1	48,9
Przemysł	74,6	33,7	40,9	46,7	27,9	1,5	26,4
Handel	31,9	17,9	14,0	28,4	3,5	1,5	2,0
Komunikacja	16,1	9,2	6,9	5,1	11,0	2,7	8,3
Inne zawody ^c	63,5	31,1	32,4	4,3	45,7	16,5	29,2
Poleskie	1 131,9	148,8	983,1	973,5	142,6	28,4	114,2
Rolnictwo	912,1	20,1	892,0	876,3	35,8	0,7	35,1
Przemysł	88,9	51,2	37,7	52,4	36,5	2,1	34,4
Handel	38,7	25,7	13,0	33,5	5,2	2,0	3,2
Komunikacja	23,1	15,1	8,0	5,9	17,2	3,8	13,4
Inne zawody ^c	89,1	36,7	52,4	5,4	47,9	19,8	28,1

a—c Ob. uwagi a—c na str. 31. d Podział zawodowy ob. tabl. 30 na str. 42.

TABL. 22. LUDNOŚĆ WEDŁUG ŹRÓDŁA UTRZYMANIA I STANOWISKA SPOŁECZNEGO W 1931 R. (dok.)
Zawodowo czynni i bierni

Województwa Działy zawody ^a	Ogół- tem	W mi- stach	Na wsi	Samo- dzielni	Najemni		
					razem	pracowni- umysłowi	robot- nicy ^b
w tysiącach							
Wojęńskie . . .	2 085,6	252,5	1 833,1	1 792,4	266,5	50,4	216,1
Rolnictwo . . .	1 655,7	20,5	1 635,2	1 580,0	75,7	1,6	74,1
Przemysł . . .	176,6	87,6	89,0	104,4	72,2	4,4	67,8
Handel . . .	100,0	60,8	39,2	87,6	12,4	4,8	7,6
Komunikacja	36,2	23,6	12,6	10,3	25,9	5,1	20,8
Inne zawody ^c	117,1	60,0	57,1	10,1	80,3	34,5	45,8
Poznańskie . . .	2 106,5	838,4	1 268,1	792,9	1 180,3	143,8	1 036,5
Rolnictwo . . .	991,9	48,9	945,0	645,4	446,5	6,4	440,1
Przemysł . . .	473,4	334,9	138,5	144,7	328,7	19,0	309,7
Handel . . .	136,6	116,4	20,2	79,8	56,8	20,0	36,8
Komunikacja	153,9	106,1	45,8	4,4	149,5	26,3	123,2
Inne zawody ^c	350,7	232,1	118,6	18,6	198,8	72,1	126,7
Pomorskie . . .	1 080,1	348,3	731,8	457,9	562,7	65,8	496,9
Rolnictwo . . .	558,0	21,5	534,5	340,4	215,6	2,4	213,2
Przemysł . . .	208,0	131,0	77,0	87,2	140,8	7,1	133,7
Handel . . .	56,3	42,7	13,6	36,0	20,3	6,0	14,3
Komunikacja	83,8	49,1	34,7	2,2	81,6	13,6	68,0
Inne zawody ^c	176,0	104,0	72,0	12,1	104,4	36,7	67,7
Śląskie . . .	1 295,0	418,4	876,6	225,8	905,8	111,3	794,5
Rolnictwo . . .	157,5	9,0	148,5	122,1	35,4	0,8	34,6
Przemysł . . .	707,2	216,0	491,2	54,3	652,9	42,0	610,9
Handel . . .	66,8	41,5	25,3	39,4	27,4	9,3	18,1
Komunikacja	90,0	35,0	55,0	2,6	87,4	17,5	69,9
Inne zawody ^c	273,5	116,9	156,6	7,4	102,7	41,7	61,0
Krakowskie . . .	2 297,8	579,6	1 718,2	1 445,6	748,0	101,2	646,8
Rolnictwo . . .	1 368,0	48,8	1 319,2	1 218,3	149,7	1,3	148,4
Przemysł . . .	427,9	196,8	231,1	111,0	316,9	17,7	299,2
Handel . . .	136,0	107,3	28,7	94,9	41,1	13,5	27,6
Komunikacja	96,0	46,5	49,5	6,5	89,5	14,8	74,7
Inne zawody ^c	269,9	180,2	89,7	14,9	150,8	53,9	96,9
Lwowskie . . .	3 127,4	775,7	2 351,7	2 251,6	760,0	126,0	634,0
Rolnictwo . . .	2 145,6	76,7	2 068,9	1 926,7	218,9	2,8	216,1
Przemysł . . .	371,6	250,4	121,2	147,9	223,7	18,2	205,5
Handel . . .	193,2	153,0	40,2	145,4	47,8	15,9	31,9
Komunikacja	93,6	58,7	34,9	10,0	83,6	15,1	68,5
Inne zawody ^c	323,4	238,9	86,5	21,6	186,0	74,0	112,0
Stanisławowskie	1 480,3	295,2	1 185,1	1 112,9	327,4	39,9	287,5
Rolnictwo . . .	1 105,4	60,8	1 044,6	974,9	130,5	1,0	129,5
Przemysł . . .	163,8	89,3	74,5	66,8	95,0	5,6	89,4
Handel . . .	65,7	49,6	16,1	55,6	10,1	3,0	7,1
Komunikacja	37,5	25,3	12,2	8,3	31,2	5,3	25,9
Inne zawody ^c	107,9	70,2	37,7	7,3	80,6	25,0	55,6
Tarnopolskie . . .	1 600,4	271,8	1 328,6	1 233,6	333,9	36,7	297,2
Rolnictwo . . .	1 273,2	74,2	1 199,0	1 084,2	189,0	2,4	186,6
Przemysł . . .	130,1	73,2	56,9	75,5	54,6	2,8	51,8
Handel . . .	72,3	50,6	21,7	82,0	10,3	2,8	7,5
Komunikacja	21,8	12,4	9,4	4,3	17,5	3,0	14,5
Inne zawody ^c	103,0	61,4	41,6	7,6	62,5	25,7	36,8

a Do rolnictwa nie zaliczono leśnictwa, ogrodnictwa i rybactwa. Przemysł obejmuje górnictwo i rzemiosło, handel — ubezpieczenia prywatne, komunikacja — transport. b Łącznie z chałupnikami. c Różnicę między ogółem a sumą samodzielnymi i najemnymi stanowią osoby utrzymujące się samodzielnie bez pracy zarobkowej (emeryci, inwalidzi, kapitaliści, osoby przebywające w przytułkach, w więzieniach itp.) nie uwzględnione w dalszym podziale na samodzielnymi i najemnymi.

TABL. 23. LUDNOŚĆ WEDŁUG ŹRÓDŁA UTRZYMANIA I WEDŁUG POWIATÓW
W 1931 R.

Województwo Powiaty	Rol- nic- two	Prze- mysł	Han- del	Ko- mu- ni- kacja	Województwa Powiaty	Rol- nic- two	Prze- mysł	Han- del	Ko- mu- ni- kacja
	w odsetkach ogółu ludności					w odsetkach ogółu ludności			
Polska	60,6	19,4	6,1	3,6	Kieleckie (dok.)				
M. st. Warszawa	0,4	42,6	20,1	8,9	Kielecki	55,9	22,6	6,7	4,8
Warszawskie	60,8	21,2	5,5	3,5	Konecki	56,1	25,9	5,4	3,8
Błotnicki	41,9	34,9	6,2	5,7	Koziński	71,2	16,6	4,4	1,8
Ciechanowski	71,7	16,6	4,1	1,7	Miechowski	79,5	10,1	4,4	1,8
Gostyniński	75,1	14,0	3,4	1,4	Olkuski	64,1	24,3	4,8	1,8
Grójce	67,8	17,4	5,6	1,9	Opatowski	59,6	25,6	6,4	1,8
Kutnowski	54,6	24,4	6,1	6,4	Opoczyński	78,3	13,1	3,2	1,0
Lipnowski ^a	77,8	11,3	3,5	1,3	Pińczowski	77,6	10,4	5,6	1,4
Łowicki	72,6	12,9	4,0	3,8	Radomski grodzki	1,0	54,1	15,5	9,8
Makowski	75,7	13,4	4,3	1,2	Radomski	82,0	10,7	2,3	1,8
Miński	67,5	17,4	5,7	3,1	Sandomierski	71,7	13,7	6,0	1,8
Mławski	71,6	14,5	4,6	2,2	Sosnowiecki				
Nieszawski ^a	89,9	16,6	3,9	2,7	grodzki	0,4	63,1	14,6	6,1
Płocki	59,9	19,0	6,0	3,1	Stopnicki	79,7	8,9	5,9	0,8
Płoński	74,0	14,2	4,1	2,0	Włoszczowski	79,5	10,5	4,0	0,5
Przasnyski	78,9	10,9	3,3	0,9	Zawierciański	38,4	44,6	5,2	5,3
Pultuski	62,6	20,6	6,4	2,3	Lubelskie	71,0	13,9	5,8	2,3
Radzyński	61,6	21,0	5,7	3,8	Bialski	70,5	14,1	4,6	2,7
Rawski	75,9	14,0	3,6	1,2	Bilgorajski	80,1	9,4	5,3	1,6
Rypiński ^a	77,2	12,6	3,8	0,9	Chetmski	70,0	13,6	6,3	3,3
Sierpecki	71,5	16,2	5,4	1,3	Garwoliński	73,8	13,5	5,0	2,2
Skierniewicki	64,0	14,1	4,3	7,6	Hrubieszowski	74,3	12,4	6,1	1,4
Sochaczewski	72,4	16,3	3,4	2,3	Janowski	77,5	11,5	4,9	1,1
Warszawski	25,5	39,1	9,1	8,1	Krasnostawski	80,5	9,4	4,7	0,9
Włocławski ^a	43,9	33,3	7,9	2,9	Lubartowski	80,8	9,5	4,8	0,8
Łódzkie	48,6	31,4	8,2	3,0	Lubelski grodzki	1,6	40,7	19,9	10,5
Brzeziński	44,7	34,3	7,2	5,6	Lubelski	80,1	10,3	4,0	1,7
Kaliski ^b	53,5	24,8	8,6	2,3	Łukowski	77,0	11,8	4,5	1,9
Kolski ^b	69,0	18,5	5,7	2,4	Puławski	67,4	15,0	5,9	3,3
Koniński ^b	75,6	13,0	3,9	1,2	Radzyński	72,2	15,8	4,8	1,6
Łaski	53,5	33,1	5,4	1,7	Siedlecki	64,4	15,4	6,0	4,8
Łęczycki	65,7	19,7	5,8	1,7	Sokołowski	78,0	11,9	4,0	1,1
Łódzki grodzki	0,3	62,2	17,1	4,8	Tomaszowski	78,0	9,9	6,0	1,0
Łódzki	32,5	49,5	6,3	3,4	Węrowski	75,9	14,4	3,1	1,6
Piotrkowski	60,5	21,2	5,2	5,2	Włodawski	75,0	12,8	5,9	1,3
Radomszczański	74,4	14,5	3,9	1,9	Zamojski	68,0	15,8	5,9	2,3
Sieradzki	64,9	21,6	5,8	1,6	Białostockie	69,9	14,1	4,5	2,9
Turecki ^b	80,1	11,3	3,7	0,6	Augustowski	76,9	11,8	2,8	1,4
Wieluński	80,0	9,6	4,4	1,2	Białostocki grodzki	2,2	47,1	16,3	9,4
Kieleckie	56,8	26,8	6,1	3,0	Białostocki	73,0	14,4	2,6	3,8
Będziński	8,8	67,4	8,6	4,8	Bielski	76,3	12,3	3,3	1,8
Częstochowski					Grodzieński	63,7	16,0	5,9	3,0
grodzki	1,5	62,2	12,7	6,5	Łomżyński	69,3	14,4	5,0	1,7
Częstochowski	69,3	22,0	2,6	1,7	Ostrołęcki	78,9	9,1	3,1	3,0
Hłbecki	72,0	18,1	3,4	1,8	Ostrowski	71,8	14,3	4,2	2,0
Jędrzejowski	75,0	10,7	5,3	2,7	Sokółski	84,8	5,7	2,6	1,3
					Suwalski	72,0	11,8	4,1	1,3
					Szczuczynski	72,5	14,5	3,9	1,8
					Wolkowyski	81,1	7,7	2,7	3,3
					Wysoko-mazow.	73,1	11,0	4,0	6,4

^a Od dnia I.V 1938 należy do woj. pomorskiego. ^b Od dnia I.V 1938 należy do woj. poznańskiego.

Uwaga. Ob. uwagę ^a do tabl. 22 na str. 31.

(c. d. str. 33)

TABL. 23. LUDNOŚĆ WEDŁUG ŹRÓDŁA UTRZYMANIA I WEDŁUG POWIATÓW W 1931 R. (c. d.)

Zawodowo czynni i bierni

Województwa	Rolnic- two	Prze- mysł	Han- del	Ko- mu- ni- kacja	Województwa	Rolnic- two	Prze- mysł	Han- del	Ko- mu- ni- kacja
Powiaty	w odsetkach ogółu ludności				Powiaty	w odsetkach ogółu ludności			
Wileńskie . . .	72.3	10.2	4.8	2.8	Poznańskie (dok.)				
Brasławski . . .	87.5	5.0	2.1	0.9	Czarnkowski . . .	59.5	17.0	3.7	4.3
Dziśnieński . . .	83.2	6.3	3.1	1.6	Gnieźnieński . . .				
Mołodecki . . .	82.3	6.1	3.0	2.4	grodzki . . .	89.4	11.9	2.3	3.7
Osmiański . . .	84.5	6.7	2.8	1.2	Gnieźnieński . . .	1.4	38.2	12.3	17.3
Postawski . . .	90.5	3.6	1.6	0.7	Gostyński . . .	62.8	19.0	4.0	3.2
Święciański . . .	81.6	6.6	2.8	2.4	Inowrocławski				
Wilejski . . .	87.7	4.1	2.4	0.7	grodzki ^a . . .	3.6	45.4	12.1	13.2
Wileński grodzki	2.6	34.7	18.0	10.1	Inowrocławski ^a	69.1	16.5	1.6	3.8
Wileńsko-trocki	83.3	7.1	1.6	1.9	Jarociński . . .	57.5	15.8	3.8	8.6
Nowogrodzkie . . .	82.4	7.1	3.0	1.5	Kępiński . . .	66.4	14.5	3.9	4.2
Baranowski . . .	77.3	8.3	4.2	2.9	Kościański . . .	81.0	19.3	4.1	2.9
Lidzki . . .	79.5	9.1	3.3	2.3	Krotoszyński . . .	57.4	19.9	5.1	3.6
Nieświeski . . .	82.8	6.0	3.2	0.9	Leszczyński . . .	48.1	18.1	6.3	9.6
Nowogrodzki . . .	85.3	5.5	2.9	0.9	Międzychodzki . . .	55.8	17.3	4.0	4.0
Ślonimski . . .	80.5	8.6	3.1	1.0	Mogileński ^b . . .	57.6	22.2	4.2	3.8
Stołpecki . . .	83.0	6.7	2.7	1.8	Nowotomyski . . .	57.4	19.3	4.9	6.2
Szczuczynski . . .	86.7	6.0	2.2	1.1	Obornicki . . .	57.8	18.4	3.9	4.9
Woleżyński . . .	87.9	4.8	1.8	0.7	Ostrowski . . .	53.9	18.0	4.2	11.0
Poleskie . . .	80.6	7.9	3.4	2.0	Poznański grodzki	0.8	36.1	17.4	13.7
Brzeski . . .	67.2	11.8	5.5	5.2	Poznański . . .	47.4	27.1	4.3	7.1
Drohicki . . .	89.3	4.5	2.1	0.8	Rawicki . . .	54.3	20.1	5.0	3.1
Kobryński . . .	85.1	5.7	2.9	1.2	Szamotulski . . .	55.7	20.0	4.1	3.7
Kosowski . . .	85.2	7.0	2.3	1.2	Szubiński ^a . . .	63.4	19.4	3.4	3.2
Koszyński . . .	92.8	3.1	1.5	0.4	Sredezki . . .	63.9	16.3	4.1	3.9
Łuniniecki . . .	78.3	9.0	3.0	2.6	Sremaki . . .	57.0	18.5	4.6	4.7
Piński . . .	77.6	9.7	4.3	1.7	Wągrowiecki . . .	63.4	15.5	4.1	4.9
Prużański . . .	84.5	6.3	2.9	1.1	Wolsztyński . . .	65.4	13.6	4.3	3.5
Stoliński . . .	83.4	7.6	3.1	0.9	Wrzesiński . . .	56.8	19.0	4.4	5.6
Wolyńskie . . .	79.4	8.5	4.8	1.7	Wyrzycki ^a . . .	60.4	18.3	4.3	5.1
Dubieński . . .	83.0	7.4	4.1	1.3	Zniński . . .	61.7	19.1	3.9	3.3
Horochowski . . .	84.2	7.8	4.2	0.5	Pomorskie . . .	51.5	19.3	5.2	7.8
Kostopolski . . .	86.2	6.3	3.0	0.5	Brodnicki . . .	63.5	13.8	4.4	5.3
Kowelski . . .	79.8	6.9	4.7	3.5	Chełmiński . . .	59.4	17.4	4.2	4.6
Krzemieński . . .	82.2	7.1	4.4	0.8	Chojnicki . . .	53.7	17.3	4.1	8.2
Lubomelski . . .	87.8	4.6	3.4	0.8	Działdowski ^c . . .	62.2	13.5	4.0	8.6
Łucki . . .	76.2	9.9	5.6	1.7	Gdyński grodzki	2.8	42.5	12.5	19.3
Rówieński . . .	70.9	11.9	7.0	1.8	Grudziądzki				
Sarnański . . .	80.4	9.2	3.4	1.9	grodzki . . .	1.2	42.9	13.1	10.3
Włodzimierski . . .	76.9	9.6	5.7	1.8	Grudziądzki . . .	71.2	13.6	2.4	3.2
Zdobunowski . . .	73.1	10.0	5.3	3.8	Kartuski . . .	74.3	10.5	2.7	4.5
Poznańskie . . .	47.1	22.5	6.5	7.3	Kościerski . . .	85.2	14.0	4.0	4.8
Bydgoski grodzki ^a	1.9	38.3	14.2	19.9	Lubawski . . .	66.8	14.0	4.0	3.3
Bydgoski ^a . . .	59.3	20.0	2.9	6.1	Morski . . .	47.7	19.5	4.6	10.4
Chodzieski . . .	55.9	22.8	4.8	3.7	Śpoleński . . .	64.7	15.1	4.5	2.6
					Starogardzki . . .	52.3	20.9	4.3	4.8
					Świecki . . .	60.6	16.7	4.0	5.3

^a Ob. uwagę a na str. 32. ^b Od dnia 1.IV 1938 gminy wiejskie Chełmca i Kruszwica oraz m. Kruszwica należą do woj. pomorskiego (pow. inowrocławski).
^c Od dnia 1.IV 1938 należy do woj. warszawskiego.

Uwaga. Ob. uwagę a do tabl. 22 na str. 31.

(dok. str. 34)

TABL. 23. LUDNOŚĆ WEDŁUG ŹRÓDŁA UTRZYMANIA I WEDŁUG POWIATÓW W 1931 R. (dok.)

Zawodowo czynni i bierni

Województwa Powiaty	Rol- nic- two	Prze- mysł	Han- del	Ko- mu- ni- kacja	Województwa Powiaty	Rol- nic- two	Prze- mysł	Han- del	Ko- mu- ni- kacja
	w odsetkach ogółu ludności					w odsetkach ogółu ludności			
Pomorskie (dok.)					Lwowskie (dok.)				
Tczewski	38,8	19,4	5,2	19,4	Leski	83,1	7,0	3,9	6,0
Toruński grodzki	1,0	33,0	12,9	12,8	Lubaczowski	82,6	7,1	4,2	1,1
Toruński	53,8	18,9	3,5	10,0	Lwowski grodzki	1,1	30,0	20,5	10,4
Tucholski	65,6	13,6	4,2	4,0	Lwowski	73,5	11,7	3,1	4,7
Wąbrzeski	63,4	16,5	4,8	4,5	Łańcucki	80,8	7,5	4,2	1,1
Śląskie	12,2	54,6	5,2	6,9	Mościcki	83,8	5,1	3,7	2,4
Bielski grodzki	0,6	41,5	18,8	4,3	Niżański	80,0	8,7	3,6	1,1
Bielski	28,5	45,2	4,0	11,3	Przemyski	57,1	13,7	7,8	4,2
Chorzowski					Przeworski	77,1	11,0	3,9	3,2
grodzki	0,6	62,3	7,7	3,9	Rawski	80,5	7,2	4,8	2,5
Cieszyński	39,0	32,1	4,9	4,8	Rudecki	86,1	5,0	4,2	0,7
Katowicki grodzki	0,6	49,5	12,5	10,4	Rzeszowski	72,9	8,7	6,1	3,3
Katowicki	0,9	65,2	4,4	6,0	Samborski	75,7	7,8	4,5	3,2
Lubliniecki	43,3	25,9	2,8	8,4	Sanocki	74,3	10,0	5,0	2,8
Pszczynski	24,7	46,6	3,1	8,8	Sokalski	75,1	10,6	5,8	1,2
Rybnicki	19,0	55,8	3,2	5,6	Tarnobrzecki	75,6	8,6	5,3	3,4
Świętochłowicki	0,8	69,7	3,6	4,2	Turczański	86,0	5,3	2,3	0,8
Tarnogórski	5,0	47,9	4,1	15,4	Żółkiewski	79,8	8,9	3,9	1,1
Krakowskie	59,5	18,6	5,9	4,2	Stanisławowskie	74,7	11,1	4,4	2,2
Bialski	30,9	44,6	7,3	5,5	Doliński	67,6	20,2	3,8	1,4
Bocheński	71,1	8,8	3,6	6,3	Horodeński	84,7	6,9	3,5	0,8
Brzeski	80,6	9,5	2,7	2,2	Kałuński	82,2	9,2	3,0	0,8
Chrzanowski	23,1	50,8	6,3	6,5	Kołomyjski	73,4	10,3	5,2	2,4
Dąbrowski	85,2	5,0	4,2	1,0	Kosowski	79,1	11,0	3,8	1,2
Gorlicki	78,2	11,4	3,5	1,6	Nadwórniański	73,5	15,2	3,6	1,7
Jasielski	80,1	7,3	3,6	2,3	Rohatyński	84,1	6,2	3,9	1,7
Krakowski					Stanisławowski	59,6	12,6	7,0	7,0
grodzki	0,9	30,6	20,7	7,5	Stryjski	65,5	13,8	5,5	5,1
Krakowski	46,9	28,8	3,9	7,0	Śniatyński	81,8	6,8	4,0	1,8
Limanowski	87,3	5,3	2,3	1,2	Tłumacki	84,6	6,7	3,2	1,2
Mielecki	81,9	6,2	5,1	0,9	Żydaczowski	81,4	8,6	3,4	1,1
Myślenicki	85,9	7,2	2,0	0,6	Tarnopolskie				
Nowosądecki	66,5	11,1	5,5	6,6	Borzechowski	82,7	6,9	4,6	1,0
Nowotarski	76,5	8,8	5,0	1,6	Brodzki	74,6	10,2	5,2	1,6
Ropczycki	81,8	5,7	3,5	2,7	Brzeżański	80,0	7,9	3,9	1,2
Tarnowski	56,0	18,6	7,7	4,9	Buczacki	79,9	9,3	4,2	1,6
Wadowicki	73,9	13,4	3,0	2,2	Czortkowski	73,3	8,8	5,6	3,1
Zywiecki	62,0	23,0	2,5	4,3	Kamionecki	76,7	9,8	4,6	0,9
Lwowskie	68,6	11,9	6,2	3,0	Kopczyński	81,9	6,6	4,5	1,1
Bóbrecki	77,3	9,4	4,4	3,6	Podhajcki	88,1	5,1	2,7	0,4
Brzozowski	84,7	6,7	3,5	0,4	Przemysłański	81,9	7,4	3,6	1,5
Dobromilski	81,9	6,0	3,9	1,8	Radziechowski	81,1	7,9	5,0	0,6
Drohobycki	52,9	28,6	6,0	2,3	Skalański	78,1	8,9	5,4	1,4
Gródecki	79,2	7,9	3,8	3,3	Tarnopolski	68,4	11,3	7,0	2,9
Jarosławski	75,6	8,5	5,0	2,0	Trembowelski	83,0	7,6	3,5	0,6
Jaworowski	87,3	4,7	3,0	0,4	Zaleszczycki	82,0	7,0	4,0	0,7
Kolbuszowski	86,1	5,1	4,2	0,3	Zbaraski	85,8	5,6	3,2	0,6
Krośnieński	74,9	13,2	4,0	1,1	Zborowski	86,1	5,4	3,6	0,6
					Złoczowski	76,0	9,1	4,6	2,0

Uwaga. Ob. uwagę a do tabl. 22 na str. 31.

TABL. 24. LUDNOŚĆ WEDŁUG DZIAŁÓW I NIEKTÓRYCH GAŁĘZI ZAWODU W 1931 R.

Działy zawodu Ważniejsze gałęzie zawodu	Zawodowo czynni i bierni				Zawodowo czynni			
	Ogółem	Samo- dziel- ni	Pra- cown. umysł.	Ro- bot- nicy ^a	Ogółem	Samo- dziel- ni	Pra- cown. umysł.	Ro- bot- nicy ^a
	w tysiącach							
Ludność ogółem ^b	31915,8	20333,7	1386,1	9136,0	.	.	664,5	4217,0
A. Rolnictwo ^c	19346,9	16494,3	36,7	2815,9	.	.	17,3	1411,6
B. Ogrodn., ryb. i leśn.	234,0	42,4	23,0	168,6	81,5	16,0	9,1	56,4
C. Górnictwo i przem.	6 177,9	2 015,7	238,9	3923,3	2537,7	756,2	106,2	1675,3
Górnictwo	562,6	0,8	24,7	537,1	175,1	0,3	8,6	166,2
Hum. i przem. metal.	806,1	245,6	46,5	514,0	331,7	89,0	21,4	221,3
Przemysł chemiczny	144,9	12,0	17,3	115,6	57,8	4,2	8,4	45,2
„ mineralny	226,1	23,4	8,8	193,9	83,8	8,0	3,7	72,1
„ drzewny	555,3	243,9	18,6	292,8	222,7	85,6	7,5	129,6
„ papierniczy	48,3	4,9	3,5	39,9	19,2	1,7	1,6	15,9
„ włókienniczy	497,9	49,5	23,5	424,9	251,0	20,9	10,8	219,3
„ skórzany	92,8	43,1	1,9	47,8	33,5	14,1	0,9	18,5
„ odzieżowy	1 074,0	757,7	3,5	312,8	804,6	312,8	1,8	190,0
„ spożywczy	735,4	311,3	39,5	384,6	288,1	112,1	16,7	159,3
„ poligraficzny	71,3	22,6	5,4	43,3	35,2	8,9	2,8	23,5
„ budowlany	647,9	293,4	20,1	334,4	235,8	95,7	10,5	129,6
Wodociągi, elektr. i gaz	65,6	0,2	11,3	54,1	22,0	0,1	4,6	17,3
D. Handel i ubezpiecz.	1 943,2	1 414,5	166,9	361,8	813,2	548,0	85,6	179,6
Handel towarowy	1 375,1	1 101,2	82,6	191,3	562,2	417,5	43,4	101,3
Domy czynsz. i zakł. gastronomiczne	414,9	246,0	16,1	152,8	188,9	107,8	7,7	71,4
Obrót pieniężny	66,2	2,2	51,3	12,7	31,2	0,9	25,6	4,7
Pryw. zakłady ubezpiecz.	10,6	1,0	8,6	1,0	5,0	0,3	4,3	0,4
Pośrednictwo	71,0	62,0	6,2	2,8	25,2	20,6	3,3	1,3
E. Komunik. i transp.	1 153,1	174,2	178,8	800,1	340,5	51,0	67,1	222,4
Poczta, telefon, teleg.	106,3	—	44,7	63,6	40,3	—	22,0	18,3
Zegluga wodna i po- wietrzna	9,9	1,8	1,8	6,5	4,0	0,6	0,8	2,6
Koleje	700,0	—	115,7	584,3	187,8	—	37,4	150,4
Tramwaje i autobusy w miastach	38,9	0,0	3,1	35,8	12,0	0,0	1,1	10,9
Inny transp. i kom.	253,8	172,4	6,6	74,8	83,9	50,4	3,3	30,2
Dozór drog. i wodny	42,2	—	7,1	35,1	12,5	—	2,5	10,0
F. Służba publ. i kościół	713,1	20,9	367,4	324,8	294,8	8,0	169,1	117,7
Administracja publ.	304,3	—	192,5	111,8	116,7	—	81,3	35,4
Sądow. i adwokatura	86,2	20,9	53,6	11,7	38,0	8,0	26,4	3,8
Służba bezp. publ.	181,5	0,0	15,9	165,6	70,4	0,0	5,8	64,6
Kościół i zw. wyzn.	116,2	—	89,1	29,1	58,5	—	47,2	11,3
Organiz. społeczne	21,4	—	15,2	6,2	10,4	—	7,8	2,6
H. Szkolnictwo i kult.	338,1	56,6	227,4	54,1	181,1	27,4	129,2	24,5
Szkolnictwo	234,0	3,8	195,7	34,5	122,9	1,4	107,8	13,7
Wychow. pozaszkolne	51,3	35,2	9,7	6,4	30,9	17,8	8,5	4,8
Prasa, wydawnictwa i czytelnice	11,7	0,9	7,9	2,9	6,5	0,4	4,5	1,8
Widowiska	31,9	13,2	11,1	7,6	16,0	5,7	6,7	3,6
I. Leczn., utrzym. czyst., zakłady opieki społ.	275,3	113,9	55,2	106,2	151,9	55,7	32,9	63,3
Leczn. i profilaktyka	124,7	41,4	49,1	34,2	70,7	20,8	29,0	20,9
Higiena osobista i utrzym. czystości	137,1	72,5	2,2	62,4	71,4	34,9	1,0	35,5
J. Służba domowa	441,1	—	—	441,1	415,4	—	—	415,4
K. Utrzym. się bez pracy	042,9	—	—	—	411,0	—	—	—

^a Łącznie z chałupnikami. ^b Ob. uwagę c do tabl. 22 nastr. 31. ^c W opracowaniu spisu 1931 r. dla ludności samodzielnej w rolnictwie nie został uwzględniony podział na czynnych i biernych z uwagi na trudności metodyczne jego przeprowadzenia.

TABL. 25. LUDNOŚĆ WEDŁUG ŹRÓDŁA UTRZYMANIA I WYZNANIA
W 1931 R.

Województwa Największe miasta Ważniejsze wyznania	Ogółem	Źródło utrzymania ^a				
		Rol- nictwo	Prze- mysł	Handel	Komu- nikacja	Inne
W odsetkach ludności danego zawodu						
Polska	100	100	100	100	100	100
Rz. kat.: obrz. łaciński	65	63	70	37	82	77
obrz. gr. kat.	10	15	3	1	3	5
Prawosławne	12	18	2	1	2	5
Ewangelickie	2	3	3	2	1	5
Mojżeszowe	10	1	21	59	12	12
W odsetkach ludności danego wyznania						
Polska	100	61	19	6	4	10
Rz. kat. obrz. łaciński	100	59	21	3	5	12
obrz. gr. kat.	100	88	6	1	1	3
Prawosławne	100	92	3	1	1	3
Ewangelickie	100	59	25	5	1	10
Mojżeszowe	100	4	42	37	4	13
M. st. Warszawa	100	0	43	20	9	28
Rz. kat. obrz. łaciński	100	1	41	14	11	33
Mojżeszowe	100	0	46	34	5	15
Warszawskie	100	61	21	6	3	9
Rz. kat. obrz. łaciński	100	66	19	3	3	9
Ewangelickie	100	80	12	2	1	5
Mojżeszowe	100	1	48	38	8	11
Łódzkie	100	49	31	8	3	9
Rz. kat. obrz. łaciński	100	88	27	4	3	8
Ewangelickie	100	44	42	6	1	7
Mojżeszowe	100	1	52	32	4	11
w tym m. Łódź	100	0	62	17	5	16
Rz. kat. obrz. łaciński	100	0	66	10	6	18
Ewangelickie	100	1	73	12	2	12
Mojżeszowe	100	0	53	90	8	12
Kieleckie	100	57	27	6	3	7
Rz. kat. obrz. łaciński	100	64	24	2	3	7
Mojżeszowe	100	2	46	38	4	10
Lubelskie	100	71	14	6	2	7
Rz. kat. obrz. łaciński	100	79	10	2	2	7
Prawosławne	100	93	4	0	1	2
Mojżeszowe	100	3	46	36	5	10
Białostockie	100	70	14	4	3	9
Rz. kat. obrz. łaciński	100	77	10	2	3	8
Prawosławne	100	88	6	1	1	4
Mojżeszowe	100	3	50	26	6	15
Wileńskie	100	72	10	5	3	10
Rz. kat. obrz. łaciński	100	73	9	3	3	12
Prawosławne	100	91	3	1	1	4
Mojżeszowe	100	6	39	34	6	15
w tym m. Wilno	100	3	35	18	10	34
Rz. kat.: obrz. łaciński	100	4	32	12	12	40
Prawosławne	100	2	23	12	9	31
Mojżeszowe	100	0	42	23	8	20

a Ob. uwagę a do tabl. 22 na str. 31.

(dok. str. 37)

TABL. 25. LUDNOŚĆ WEDŁUG ŹRÓDŁA UTRZYMANIA I WYZNANIA
W 1931 R. (dok.)

Województwa Największe miasta Ważniejsze wyznania	Ogółem	Źródło utrzymania ^a				
		Rol- nictwo	Prze- mysł	Handel	Komu- nikacja	Inne
W odsetkach ludności danego wyznania (dok.)						
Nowogródzkie	100	82	7	3	2	6
Rz. kat. obrz. łaciński	100	83	5	1	2	9
Prawosławne	100	94	3	0	0	3
Mojżeszowe	100	6	45	31	5	13
Poleskie	100	81	8	3	2	6
Rz. kat. obrz. łaciński	100	50	11	3	9	27
Prawosławne	100	95	2	0	1	2
Mojżeszowe	100	7	48	28	5	12
Wolyńskie	100	79	8	5	2	6
Rz. kat. obrz. łaciński	100	64	12	2	6	16
Prawosławne	100	93	3	1	1	2
Mojżeszowe	100	5	38	40	5	12
Poznańskie	100	47	22	7	7	17
Rz. kat. obrz. łaciński	100	45	23	7	8	17
Ewangelickie	100	69	14	5	1	11
w tym m. Poznań	100	1	36	17	14	32
Rz. kat. obrz. łaciński	100	1	36	17	14	32
Ewangelickie	100	1	25	27	4	43
Pomorskie	100	52	19	5	8	16
Rz. kat. obrz. łaciński	100	50	20	5	8	17
Ewangelickie	100	69	14	5	1	11
Śląskie	100	12	55	5	7	21
Rz. kat. obrz. łaciński	100	12	58	4	7	21
Ewangelickie	100	26	46	6	3	19
Krakowskie	100	59	19	6	4	12
Rz. kat.: obrz. łaciński	100	63	18	3	4	12
obrz. gr. kat.	100	89	3	1	1	6
Mojżeszowe	100	5	30	48	2	15
w tym m. Kraków	100	1	31	21	7	40
Rz. kat.: obrz. łaciński	100	1	30	12	10	47
obrz. gr. kat.	100	0	15	9	13	63
Mojżeszowe	100	0	32	46	2	20
Lwowskie	100	69	12	6	3	10
Rz. kat.: obrz. łaciński	100	66	13	2	5	14
obrz. gr. kat.	100	87	6	1	1	5
Mojżeszowe	100	9	30	43	3	15
w tym m. Lwów	100	1	30	21	10	38
Rz. kat.: obrz. łaciński	100	1	28	10	15	46
obrz. gr. kat.	100	1	31	14	8	46
Mojżeszowe	100	0	34	40	4	22
Stanisławowskie	100	75	11	4	3	7
Rz. kat.: obrz. łaciński	100	52	19	2	8	19
obrz. gr. kat.	100	88	6	1	1	4
Mojżeszowe	100	10	32	40	4	14
Tarnopolskie	100	80	8	5	1	6
Rz. kat.: obrz. łaciński	100	79	9	1	2	9
obrz. gr. kat.	100	91	5	0	1	3
Mojżeszowe	100	9	28	46	3	14

^a Ob. uwagę a do tabl. 22 na str. 31.

TABL. 26. LUDNOŚĆ WEDŁUG ZAWODU W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje	Rok spisu	Rolnictwo	Działy poza rolnictwem	Utrzymujący się bez pracy zarobkowej	Samodzielni w rolnictwie w odsetkach ogółu ludności	Górnictwo i przemysł	Handel i ubezpieczenia	Komunikacja i transport	Inne zawody
		w odsetkach ogółu ludności			w rolnictwie	w odsetkach ludności poza rolnictwem			
Zawodowo czynni i bierni									
Z.S.R.R.	1926	77,6	20,6	1,8	.	41,2	10,7	13,6	34,5
Bułgaria	1926	74,6	23,8	1,6	.	45,4	17,1	9,0	28,5
Polska	1931	60,9	35,8	3,3	.	49,3	15,5	9,2	26,0
Finlandia	1930	59,4	36,2	4,4	.	45,9	11,2	10,2	32,7
Estonia	1934	58,8	36,3	4,9	.	46,6	13,6	9,4	30,4
Węgry	1930	51,8	43,4	4,8	.	50,8	13,8	9,0	26,4
Norwegia	1930	35,5	55,7	8,8	.	47,9	17,0	17,0	18,1
Szwecja	1930	34,8	57,8	7,4	.	54,8	16,1	12,1	17,0
Czechosłowacja	1930	34,5	57,2	8,3	.	60,6	12,3	9,6	17,5
Dania	1930	29,6	59,3	11,1	.	47,9	18,3	11,6	22,2
Austria	1934	27,3	58,0	14,7	.	52,0	16,5	9,3	22,2
Szwajcaria	1930	22,7	69,4	7,9	.	59,2	17,2	7,9	15,7
Niemcy	1933	20,9	65,6	13,5	.	59,3	16,4	9,4	14,9
Zawodowo czynni									
Z.S.R.R.	1926	83,2	14,6	2,2	.	42,4	10,3	11,0	36,3
Bułgaria	1926	80,0	18,8	1,2	90,8	48,1	14,5	7,0	30,4
Estonia	1934	63,0	31,0	6,0	81,3	45,0	13,7	7,6	33,7
Polska	1931	46,6	14,9	6,3	32,2
Finlandia	1930	60,6	33,2	6,2	.	41,5	12,7	8,5	37,3
Grecja	1928	53,7	41,1	5,2	.	38,7	18,5	9,5	33,3
Węgry	1930	49,7	44,5	5,8	60,9	48,2	14,2	6,2	31,4
Włochy	1931	39,2	43,6	17,2	69,5	55,9	15,8	8,3	20,0
Francja	1931	34,5	62,1	3,4	66,9	52,8	19,6	9,1	18,5
Czechosłowacja	1930	34,2	55,3	10,5	70,5	58,4	13,1	6,7	21,8
Szwecja	1930	32,2	58,1	9,7	69,0	49,3	18,5	10,2	22,0
Kanada	1931	31,2	68,8	.	.	36,2	17,7	12,1	34,0
Norwegia	1930	30,7	56,1	13,2	71,1	40,1	19,3	14,4	26,2
Dania	1930	27,1	57,8	15,1	63,0	40,0	18,6	8,4	33,0
Austria	1934	26,0	56,2	17,8	64,2	48,9	17,6	6,6	26,9
Niemcy	1933	24,5	60,2	15,3	71,6	56,9	19,1	6,7	17,3
Stany Zj. Am.	1930	22,0	78,0	.	.	40,5	10,5	19,9	29,1
Holandia	1930	20,6	79,4	.	40,6	46,9	19,7	9,5	23,9
Szwajcaria	1930	19,6	71,8	8,6	75,2	55,9	18,7	5,6	19,8
Anglia	1931	5,2	87,3	7,5	29,5	49,0	20,0	8,4	22,6

a Kolejność krajów według odsetka ludności utrzymującej się z rolnictwa.

Uwaga. Różne metody klasyfikacji zawodowej, przede wszystkim odmienna traktowanie tzw. pomagających członków rodziny, obniżają bardzo znacznie w części tablicy dotyczącej zawodowo czynnych porównywalność danych dla poszczególnych krajów.

TABL. 27. LUDNOŚĆ MIEJSKA WEDŁUG GRUP WIELKOŚCI MIAST
Podział administracyjny w 1900 (1897) oraz w dn. 30.IX 1921 i 9.XII 1931

Wyszczególnienia	Ogółem	Miasta liczące								
		poniżej 5	5-10	10-20	20-50	50-100	100-200	200-500	500 i więcej	
		tysiący mieszkańców								
Liczba miast . . . 1900	488	273	123	53	29	5	3	1	1	
1921	611	354	146	62	36	7	3	2	1	
1931	636	308	177	83	46	11	6	3	2	
Ludność miast w tys. 1900	4 926	814	857	710	857	318	432	314	624	
1921	6 608	1 008	1 005	842	1 100	563	671	482	937	
1931	8 689	928	1 233	1 099	1 392	688	781	784	1 784	
Ludność miast w % ogółu ludności w Polsce 1900	19,6	3,2	3,4	2,8	3,4	1,3	1,7	1,3	2,5	
1921	24,6	3,8	3,7	3,1	4,1	2,1	2,5	1,8	3,5	
1931	27,2	2,9	3,9	3,4	4,4	2,1	2,4	2,5	5,6	

TABL. 28. LUDNOŚĆ MIAST LICZĄCYCH POWYŻEJ 10 000 MIESZKAŃCÓW

Miasta	Ludność		Miasta	Ludność		Miasta	Ludność	
	1921	1931		1921	1931		1921	1931
w tys.								
M. st. Warszawy	936,7	1 171,9	Woj. łódzkie		Woj. kieleckie			
Woj. warszawskie								
Włocławek ^a	40,3	56,0	Łódź	452,0	604,6	Częstochowa	80,5	117,2
Płock	25,8	33,0	Kalisz ^b	44,6	68,3	Sosnowiec	86,5	109,0
Zyrardów	21,3	25,1	Piotrków Trybunalski	41,0	51,3	Radom	61,6	77,9
Pruszków	15,1	23,7	Pabianice	30,0	45,7	Kielce	41,3	58,2
Kutno	16,0	23,4	Tomaszów Mazowiecki	28,3	38,0	Bedzin	27,9	47,6
Skierniewice	15,3	20,1	Zgierz	21,1	26,6	Dąbrowa		
Mława	17,0	19,6	Radomsko	18,7	23,0	Górnica	39,9	36,9
Łowicz	15,8	17,6	Zduńska Wola	18,9	22,9	Zawiercie	29,5	32,9
Pułtusk	13,5	16,8	Ozorków	12,6	15,0	Ostrowiec		
Grodzisk Mazowiecki	11,3	15,7	Wieluń	11,0	14,0	Świętokrzyski	19,7	25,9
Otwock	8,6	15,1	Koło ^b	11,4	13,8	Czeladź	17,2	21,0
Ciechanów	12,0	13,9	Brzeziny	10,6	13,0	Skarżysko-Kamienna	8,2	14,3
Mińsk Mazowiecki	10,5	13,5	Ruda Pabianicka	5,1	12,1	Jędrzejów	11,7	12,9
Wołomin	6,2	13,1	Aleksandrów Łódzki	8,2	11,6	Końskie	8,3	11,1
Sochaczew	5,1	10,8	Łęczyca	10,3	10,6	Szydłowiec	7,2	10,7
Wyszków	9,1	10,8	Sieradz	9,3	10,5	Woj. lubelskie		
Lipno ^a	8,5	10,4	Konin ^b	10,0	10,3	Lublin	94,4	112,3
Płońsk	9,2	10,4				Siedlce	30,7	36,9
Sierpc	6,7	10,0				Chełm	23,2	29,1

^a Od I.IV 1938 należy do woj. pomorskiego. ^b Od I.IV 1938 należy do woj. poznańskiego.

Uwaga. Dla 1931 ludność podana w granicach miast według stanu w dniu 1.I 1938, dla 1921 w ówczesnych granicach miast.

TABL. 28. LUDNOŚĆ MIAST LICZĄCYCH POWYŻEJ 10 000 MIESZKAŃCÓW (dok.)

Miasta	Ludność		Miasta	Ludność		Miasta	Ludność	
	1921	1931		1921	1931		1921	1931
	w tys.			w tys.			w tys.	
Woj. lubelskie (dok.)			Woj. wołyńskie (dok.)			Woj. krakowskie (dok.)		
Zamość . . .	19,0	24,7	Krzemieniec . . .	16,1	21,9	Biała		
Biała . . .			Dubno . . .	9,1	15,3	Krakowska	7,7	22,7
Podlaska . . .	13,0	17,4	Ostróg . . .	13,0	13,4	Jaworzno	15,9	19,1
Międzyrzec . . .			Zdobunów . . .	7,3	10,2	Chrzanów . . .	11,4	17,9
Podlaski . . .	12,6	16,8	Woj. poznańskie			Zakopane . . .	8,8	16,3
Łuków . . .	12,6	14,0	Poznań . . .	169,4	246,5	Bochnia . . .	11,0	12,1
Hrubieszów . . .	9,6	13,2	Bydgoszcz ^b . . .	87,6	117,2	Oświęcim . . .	12,2	12,0
Puławy . . .	7,2	12,1	Inowrocław ^b . . .	24,3	34,4	Nowy Targ . . .	8,1	10,7
Sokołów . . .	8,1	11,9	Gniezno . . .	25,7	30,7	Jasło . . .	10,4	10,0
Podlaski . . .	8,1	11,9	Ostrów			Woj. lwowski		
Kraśnik . . .	8,3	11,6	Wielkopolski	16,4	24,4	Lwów . . .	219,4	312,2
Tomaszów . . .	7,1	10,5	Leszno . . .	16,5	19,4	Przemyśl . . .	48,0	51,0
Lubelski . . .			Krotoszyn . . .	11,1	13,0	Borysław . . .	16,1	41,5
Krasnystaw . . .	8,9	10,4	Nakło n. Notecia ^b . . .	7,4	10,3	Drohobycz . . .	26,7	32,3
Woj. białostockie			Kościan . . .	7,8	10,2	Rzeszów . . .	24,9	26,9
Białystok . . .	76,8	91,1	Woj. pomorskie			Jarosław . . .	20,0	22,2
Grodno . . .	34,7	49,7	Grudziądz . . .	33,5	54,0	Sambor . . .	19,4	21,9
Łomża . . .	22,0	25,0	Toruń . . .	39,4	54,0	Sanok . . .	9,6	14,3
Suwałki . . .	16,8	21,8	Gdynia . . .	1,3	38,6 ^c	Gródek		
Ostrów Mazowiecka . . .	13,4	17,6	Tczew . . .	16,2	22,5	Jagielloński	10,5	12,9
Wołkowysk . . .	11,1	15,1	Chojnice . . .	10,4	14,1	Krosno . . .	6,3	12,1
Ostrołęka . . .	9,1	14,1	Starogard . . .	10,5	13,2	Sokal . . .	10,2	12,0
Augustów . . .	8,8	12,1	Chełmno . . .	10,2	12,5	Rawa Ruska . . .	9,0	11,0
Woj. wileńskie			Wejherowo . . .	8,8	12,5	Jaworów . . .	8,9	10,7
Wilno . . .	129,0 ^a	195,1	Chełmża . . .	10,7	11,0	Żółkiew . . .	7,9	10,3
Woj. nowogródzkie			Woj. śląskie			Turka n. Stryjem . . .	10,0	10,1
Baranowicze . . .	28,1	22,8	Katowice . . .	45,4 ^a	126,1	Woj. stanisławowskie		
Lida . . .	13,4	19,3	Chorzów . . .	74,8 ^a	102,0	Stanisławów	28,2	60,0
Stonim . . .	9,6	16,3	Siemianowice Śląskie . . .	19,6 ^d	37,8	Kołomyja . . .	31,7	33,8
Woj. poleskie			Rybnik . . .	11,3 ^a	23,0	Stryj . . .	27,4	30,5
Brześć n. Brzegiem . . .	29,5	50,7	Mysłowice . . .	17,8 ^d	22,7	Horodenka . . .	9,9	12,2
Pińsk . . .	23,5	31,9	Bielsko . . .	19,8	22,3	Kałuż . . .	6,6	12,1
Dawidgródek . . .	9,8	11,5	Cieszyn . . .	15,3	17,5	Śniatyn . . .	10,6	10,8
Kobryn . . .	8,2	10,1	Tarnowskie Góry . . .	14,4 ^a	15,5	Bolechów . . .	3,1	10,7
Woj. wołyńskie			Mikołów . . .	8,4 ^d	11,9	Nadwórna . . .	6,1	10,4
Równe . . .	30,5	41,9	Woj. krakowskie			Woj. tarnopolskie		
Łuck . . .	21,2	35,6	Kraków . . .	183,7	219,3	Tarnopol . . .	30,9	33,9
Kowel . . .	20,8	29,1	Tarnów . . .	35,3	44,9	Czortków . . .	5,2	19,0
Włodzimierz . . .	11,6	25,6	Nowy Sącz . . .	26,3	30,3	Brody . . .	10,9	16,4
						Złoczów . . .	11,1	13,0
						Brzeżany . . .	10,1	11,6
						Buczacz . . .	7,5	11,1

^a Według spisu 1919. ^b Od dnia 1.IV 1938 należy do woj. pomorskiego.
^c Według spisu z 1936 — 83,8 tys. ^d Według spisu 1910.

TABL. 29. LUDNOŚĆ WIELKICH MIAST^a

Miasta	1900	1910	1921	1931	1938
	w tysiącach				
M. st. Warszawa	594 ^b	781	937	1 172 ^c	1 261
Łódź	310 ^b	408	452	605	665
Lwów	150	196	219	312	318
Poznań	110	150	169	245	269
Kraków	85	143	184	219	255
Wilno	139 ^b	181	129 ^d	195	208
Bydgoszcz	47	53	88	117	137
Częstochowa	41 ^b	73	80	117	136
Katowice	32	43	50	126	133
Sosnowiec		99	86	109	125
Lublin	46 ^b	66	94	112	120
Gdynia		0,9	1,3	30	114
Chorzów	58 ^d	73 ^d	73 ^d	81	109

^a W każdorazowych granicach administracyjnych; bez wojska. ^b 1897.
^c 1919. ^d Królewska Huta.

TABL. 30. LUDNOŚĆ NAJWIĘKSZYCH MIAST
Płeć. Wiek. Język ojczysty. Wyznanie. Analfabetyzm. Skład zawodowy

Wyszczególnienie	War- szawa	Łódź	Lwów	Poznań	Kra- ków	Wilno	Kato- wice
	w tysiącach						
1921 Ogółem	936,7	452,0	219,4	169,4	183,7	129,0 ^a	45,4 ^a
Mężczyźni	422,2	204,9	99,3	77,3	83,5	-	-
Kobiety	514,5	247,1	120,1	92,1	100,2	-	-
1931 Ogółem	1 171,9	604,6	312,2	246,5	219,3	195,1	126,1
	Płeć i wiek						
Mężczyźni	534,1	278,3	142,3	114,6	98,7	88,3	61,2
w wieku lat:							
0—9	99,7	57,8	23,0	22,6	15,8	18,1	11,9
10—19	85,3	45,4	22,7	19,4	17,8	14,8	10,8
20—29	120,1	58,4	34,9	26,9	23,9	18,2	12,8
30—39	85,9	42,6	21,8	18,4	14,7	13,3	11,1
40—49	63,4	32,5	16,7	12,8	11,5	10,1	6,7
50—59	43,3	23,0	12,7	8,5	8,0	7,5	4,8
60—69	25,3	13,9	7,4	4,1	4,8	4,4	2,3
70 i więcej	9,7	4,5	2,9	1,8	2,2	1,9	0,8
wiek niewiadomy	1,4	0,2	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0
Kobiety	637,8	326,3	169,9	131,9	120,6	106,8	64,9
w wieku lat:							
0—9	97,1	57,0	22,2	21,8	15,6	17,7	11,8
10—19	95,7	49,7	25,0	19,9	19,7	15,8	11,0
20—29	148,6	72,8	42,4	30,9	29,9	23,1	14,9
30—39	108,7	54,1	28,5	24,6	20,1	17,6	11,4
40—49	78,4	39,4	20,8	14,9	14,0	13,2	6,8
50—59	51,9	27,2	15,4	10,0	10,2	9,8	4,8
60—69	36,8	18,2	9,9	6,0	7,2	6,4	2,9
70 i więcej	18,5	7,7	4,8	3,7	3,9	3,2	1,4
wiek niewiadomy	2,1	0,2	0,3	0,1	0,0	0,0	0,0
	Język ojczysty						
1931 Polski	826,2	357,0	198,2	238,2	171,2	128,6	107,0
Ukraiński	1,2	0,1	24,2	0,2	0,7	0,1	0,1
Ruski	0,1	0,0	10,9	0,0	0,3	0,1	0,0
Białoruski	0,6	0,1	0,0	0,0	0,0	1,7	0,0
Rosyjski	4,0	0,9	0,5	0,2	0,1	7,4	0,1
Niemiecki	1,9	53,5	2,5	6,4	0,7	0,6	16,9
Żydowski i hebrajski	333,3	191,7	75,3	1,1	48,8	54,6	1,6
Inny i nie podany	4,6	1,3	0,6	0,4	0,8	2,0	0,4

^a 1919.

(dok. str. 42)

TABL. 30. LUDNOŚĆ NAJWIĘKSZYCH MIAST (dok.)
Płeć. Wiek. Język ojczysty. Wyznanie. Analfabetyzm. Skład zawodowy

Wyszczególnienie	War-	Łódź	Lwów	Poznań	Kra-	Wielki	Katow-
	szawa				ków	Polonia	ice
w tysiącach							
Wyznanie							
1921 Rz. kat.: obrz. łac.	397,8	241,8	111,7	168,1	138,3		
obrz. gr. kat.	0,4	0,1	27,3	0,1	0,8		
Prawosławne	5,8	1,7	0,6	0,2	0,8		
Ewangelickie	18,1	49,0	2,7	8,9	0,7		
Inne chrześcijańskie	0,5	2,2	0,1	0,0	0,0		
Mojżeszowe	310,3	156,2	76,9	2,1	45,2		
Inne niechrześc.	0,1	0,0	0,0	—	0,0		
Nieokreśl. i niepodane	3,7	1,0	0,1	0,0	0,1		
1931 Rz. kat.: obrz. łac.	783,9	340,2	157,5	236,8	159,4	126,0	118,0
obrz. gr. kat.	1,0	0,3	49,8	0,4	1,6	0,3	0,1
Prawosławne	9,0	2,1	1,1	0,5	0,3	9,3	0,1
Ewangelickie	21,2	56,1	3,6	6,5	1,1	1,8	0,1
Inne chrześcijańskie	1,1	2,7	0,3	0,2	0,2	2,1	0,1
Mojżeszowe	352,7	202,5	99,6	2,0	56,5	55,0	3,7
Inne niechrześc.	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,1
Nieokreśl. i niepodane	2,8	0,7	0,3	0,1	0,2	0,1	0,1
Analfabetyzm wśród ludności w wieku 10 lat i więcej oraz w wieku niewiadomym							
1921 Nie umiało czytać							
ani pisać	121,7	74,7	19,2	2,7	13,3		
Mężczyźni	43,0	26,2	5,8	0,9	4,1		
Kobiety	78,7	48,5	13,4	1,8	9,2		
Niewiadoma umiejętność czytania i pisania	24,6	10,0	1,6	7,6	0,3		
Mężczyźni	9,4	3,4	0,6	2,3	0,2		
Kobiety	15,2	6,6	1,0	5,1	0,1		
1931 ^a Nie umiało czytać							
ani pisać	98,0	81,4	21,1	2,1	9,2	19,5	1,1
Mężczyźni	29,9	26,5	5,5	0,6	2,5	5,6	0,1
Kobiety	68,1	54,9	15,6	1,5	6,7	13,9	0,1
Skład zawodowy ^b . Zawodowo czynni i bierni							
1931 Rolnictwo	4,7	1,9	3,3	2,0	2,0	5,2	6,7
Samodzielni	2,9	1,1	2,5	0,8	1,4	4,0	0,0
Najemni: robotnicy	1,1	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	0,4
pracown. umysł.	0,7	0,0	0,3	0,3	0,1	0,2	0,4
Przemysł	499,7	376,0	93,6	89,1	67,1	67,7	62,4
Samodzielni	143,1	62,7	28,9	21,2	18,3	28,9	6,0
Najemni: robotnicy	320,9	295,3	57,1	60,8	42,2	38,4	43,0
pracown. umysł.	35,7	18,0	7,9	7,1	6,6	2,4	6,0
Handel	235,0	103,2	64,2	42,8	45,5	35,1	15,8
Samodzielni	119,7	63,1	32,1	16,7	23,2	20,3	7,9
Najemni: robotnicy	74,6	28,8	20,7	15,0	13,2	10,2	4,4
pracown. umysł.	40,7	11,3	11,4	11,1	9,1	4,6	3,7
Komunikacja	104,6	29,3	31,4	33,7	16,5	19,8	13,2
Samodzielni	22,1	9,9	3,1	1,3	1,9	4,5	0,5
Najemni: robotnicy	85,4	16,2	21,1	25,0	9,6	10,0	8,7
pracown. umysł.	17,1	3,2	7,2	7,4	5,4	5,3	4,0
Inne zawody ^a	327,9	94,2	119,7	78,9	88,2	67,3	34,0
Samodzielni	29,5	10,3	8,7	4,0	5,8	4,9	1,0
Najemni: robotnicy	136,1	43,4	40,0	28,3	32,8	24,9	10,0
pracown. umysł.	93,6	23,3	27,5	22,9	19,1	16,9	7,0

^a Liczba osób o niewiadomej umiejętności czytania i pisania w opracowaniu spisu 1931 jest bardzo nieznaczna i z tego względu w tablicy nie została podana.
^b Ob. uwagę ^a do tabl. 22 na str. 31. ^c Ob. uwagę ^c do tabl. 22 na str. 31.

TABL. 31. MIASTA (GMINY) POWYŻEJ 10 000 MIESZKAŃCÓW ORAZ ICH LUDNOŚĆ W NIEKTÓRYCH KRAJACH WEDŁUG OSTATNICH SPISÓW

Kraje	Liczba miast liczących					Ludność miast liczących								
	10- -20	20- -50	50- -100	100- -500	500 i wię- cej	10 i więcej			20 i więcej			100 i więcej		
	tysiące mieszkańców					tysiące mieszkańców								
						w ty- siącach	w % ogółu ludn.	w ty- siącach	w % ogółu ludn.	w ty- siącach	w % ogółu ludn.	w ty- siącach	w % ogółu ludn.	
Anglia z Walia	465 ^a	183	62	46	5	30 884 ^b	77,3	25 899	64,8	15 887	39,8			
Austria	19	6	2	2	1	2 685	39,7	2 431	36,0	2 136	31,6			
Belgia	83	40	7	5	—	3 712	45,9	2 630	32,5	940	11,6			
Bulgaria	18	9	1	2	—	987	16,2	737	12,1	389	6,4			
Czechosłow.	229 ^a	30	2	4	1	4 435 ^b	30,1	2 440	16,6	1 476	10,0			
Dania	36 ^a	7	3	1	1	1 601 ^b	43,2	1 218	32,9	779	21,0			
Francja	218	130	39	14	3	16 501	39,4	13 475	32,2	6 691	16,0			
Grecja	28	16	2	3	—	1 837	29,6	951 ^c	15,3	833	13,4			
Holandia	86	28	12	4	2	5 046	63,6	3 866	48,7	2 162	27,2			
Indie Bryt.	632	269	66	35	3	30 685	8,7	22 148	6,3	9 640	2,7			
Irlandia	8	3	1	1	—	760	25,6	658	22,2	468	15,8			
Japonia	466	146	54	28	1	6 317 52	45,8	25 497	36,8	17 518	25,3			
Kanada	35	21	7	5	2	3 871	37,3	3 138 ^d	30,2	2 328	22,4			
Litwa ^e	2	3	—	1	—	209	8,4	187	7,6	104	4,2			
Niemcy	294	171	49	43	10	32 815	49,7	28 754	43,5	19 973	30,2			
Norwegia	23 ^a	2	2	1	—	720 ^b	25,6	478	17,0	253	9,0			
Polska	83	46	11	9	2	6 528	20,3	5 429	17,0	3 349	10,5			
Portugalia	30 ^a	4	—	1	1	1 263 ^b	19,1	949	14,3	826	12,5			
Rumunia	107 ^a	22	9	5	—	3 527 ^b	19,6	2 406	13,3	1 063	5,9			
Stany Zj. Am.	606 ^f	185 ^g	98	80	13	58 340	47,5	49 243 ^d	40,1	36 326	29,6			
Szkocja	19	15	3	3	1	2 851	58,9	2 594	53,6	1 870	36,6			
Szwajcaria	18	6	3	4	—	1 238	30,4	1 013	24,9	634	15,6			
Szwecja	56 ^a	13	2	3	—	2 020 ^b	32,3	1 474	23,6	934	14,9			
Włochy	66	33	9	2	1	3 692	42,5	2 820	32,5	1 259	14,5			
Z.S.R.R. ^e	1617 ^a	173	42	17	5	28 736 ^b	69,8	14 918	36,2	7 151	17,4			
	62	73	58	61	—	27 486	16,6	19 978	12,1					

a 5-20 tys. mieszkańców. b Powyżej 5 tys. mieszkańców. c Powyżej 50 tys. mieszkańców. d Powyżej 25 tys. mieszkańców. e Szacunek. f 10-25 tys. mieszkańców. g 25-50 tys. mieszkańców.

TABL. 32. LUDNOŚĆ MIAST LICZĄCYCH POWYŻEJ MILIONA MIESZKAŃCÓW

Miasta	Rok	Lud- ność w tys.	Miasta	Rok	Lud- ność w tys.	Miasta	Rok	Lud- ność w tys.
Europa			Azja			Ameryka Pn. i Płd.		
Berlin	1935	4 196	Tokio	1935	5 876	Nowy Jork ^e	1930	6 930
Londyn ^a	1936	4 141	Osaka	1935	2 990	Chicago	1930	3 376
Moskwa	1934	3 614	Szanghaj	1936	2 112	Buenos-Aires	1933	2 231
Paryż ^b	1936	2 793	Pejping	1936	1 533	Filadelfia	1930	1 951
Leningrad	1934	2 711	Kalkuta	1931	1 197	Rio de Janeiro	1935	1 730
Wiedeń	1934	1 874	Bombaj	1931	1 161	Detroit	1930	1 569
Warszawa	1938	1 261	Nagoja	1935	1 083	Los Angeles	1930	1 238
Rzym	1936	1 182	Kioto	1935	1 081	Meksyk	1930	1 029
Barcelona	1934	1 148	Tientsin	1936	1 073	Sao Paulo	1932	1 006
Hamburg	1933	1 129	Nankin	1935	1 013	Australia		
Glasgow	1936	1 120	Afryka			Sydney	1936	1 267
Mediolan	1936	1 086	Kair	1935	1 311	Melbourne	1936	1 018
Budapeszt	1935	1 043						
Birmingham	1936	1 019						

a Wielki Londyn 8 576 tys. b Paryż z przedmieściami (departament Sekwany) 4 889 tys. c Wielki Nowy Jork 10 901 tys.

DZIAŁ III. RUCH LUDNOŚCI

TABL. I. ROZWÓJ LUDNOŚCI

Lata	Polska	Województwa ^a			
		centralne	wschodnie	zachodnie	południowe
w tysiącach					
Ludność					
1.I 1895	24 019	9 589	4 338	3 256	6 836
1.I 1914	30 310 ^b	12 563 ^b	5 377 ^b	4 152	8 218
1.I 1919	26 282	10 948	3 852	3 987	7 495
1.I 1924	28 774	11 975	4 812	4 089	7 898
1.I 1931	31 685	13 261	5 489	4 472	8 463
1.I 1938	34 534	14 471	6 074	4 861	9 128
Przyrost rzeczywisty					
1895—1937	10 515	4 882	1 736	1 605	2 292
1895—1913	6 291 ^b	2 974 ^b	1 039 ^b	896	1 382
1914—1918	— 4 028 ^b	— 1 615 ^b	— 1 525 ^b	— 165	— 723
1919—1923	2 492	1 027	960	102	403
1924—1930	2 911	1 286	677	383	565
1931—1937	2 849	1 210	585	389	665
Przyrost naturalny					
1895—1937	16 293	7 078	2 952	2 554	3 709
1895—1913	8 826	3 717	1 485	1 413	2 211
1914—1918	— 365 ^b	75 ^b	— 150 ^b	10 ^b	— 300 ^b
1919—1923	1 508	689	249	282	318
1924—1930	3 411	1 421	748	454	788
1931—1937	2 913	1 206	620	395	692
Przyrost (+) lub strata (—) na skutek wędrowek					
1895—1937	— 5 778	— 2 196	— 1 216	— 949	— 1 417
1895—1913	— 2 535 ^b	— 743 ^b	— 448 ^b	— 817	— 829
1914—1918	— 3 663 ^b	— 1 690 ^b	— 1 378 ^b	— 178	— 423 ^b
1919—1923	+ 984	+ 368	+ 711	— 180	+ 85
1924—1930	— 500	— 135	— 71	— 71	— 223
1931—1937	— 64	+ 4	— 35	— 6	— 27

^a W 1895—1914 terytoria odpowiadające obecnym grupom województw.
^b Liczby niepewne.

TABL. 2. SKŁADNIKI PRZYROSTU LUDNOŚCI WEDŁUG WYZNAŃ W LATACH 1921—1931

Województwa	Ogółem	Wyznanie				
		rzymskokatol. obrząd. łaciński	obrzęd. gr. kat.	prawosławne	ewangelickie	możliwe inne
w tysiącach						
Przyrost rzeczywisty na podstawie spisów ludności						
Polska	4 906	3 413	331	961	— 169	290
Centralne	2 079	1 687	4	178	32	162
Wschodnie	1 417	495	15	763	20	72
Zachodnie	395	612	2	1	— 226	0
Południowe	1 015	619	310	19	51	56
Przyrost naturalny						
Polska	4 868	3 193	486	775	67	323 ^a
Centralne	2 001	1 695	0	97	36	193
Wschodnie	1 057	304	1	677	14	47
Zachodnie	683	649	0	0	14	1
Południowe	1 147	576	485	1	31	82
Przyrost (+) lub strata (—) na skutek wędrowek i zmian wyznania						
Polska	+ 38	+ 220	— 155	+ 186	— 236	— 33 ^a
Centralne	+ 76	+ 22	+ 4	+ 81	— 4	— 31
Wschodnie	+ 380	+ 191	+ 14	+ 86	+ 6	+ 28
Zachodnie	— 268	— 36	+ 2	+ 1	— 240	— 1
Południowe	— 192	+ 43	— 175	+ 18	+ 2	— 26

^a Liczby niepewne.

TABL. 3. RUCH NATURALNY LUDNOŚCI
A. Przeciętne roczne

Lata Województwa	Mal- żeń- stwa	Uro- dze- nia żywe	Zgony		Przy- rost natu- ralny	Mal- żeń- stwa	Uro- dze- nia żywe	Zgo- ny	Przy- rost natu- ralny	Zgony nie- mowląc na 100 urodzeń		
			ogó- łem	w tym niemo- włąt ^b							na 1000 mieszkańców	
			w tysiącach								żywych ^b	
1896—1900	206	1 093	629	.	464	8,2	43,5	25,0	18,5	.		
Centralne . . .	79	422	235	.	187	8,0	42,7	23,8	18,9	.		
Wschodnie . . .	37	194	116	35	78	8,5	43,6	26,1	17,5	18,0		
Zachodnie . . .	27	154	83	33	71	7,8	44,4	23,9	20,5	21,6		
Południowe . . .	63	323	195	71	128	8,6	44,2	26,6	17,6	21,9		
1909—1911	214	1 127	651	.	476	7,3	38,7	22,4	16,3	.		
Centralne . . .	89	466	260	.	206	7,4	38,8	21,7	17,1	.		
Wschodnie . . .	38	198	119	.	79	7,3	38,3	23,0	15,3	.		
Zachodnie . . .	27	150	73	.	77	6,8	37,9	18,6	19,3	.		
Południowe . . .	60	313	199	.	114	7,6	39,0	24,8	14,2	.		
1921—1925	286	985	526	.	459	10,1	34,7	18,5	16,2	.		
Centralne . . .	120	398	215	.	183	10,1	33,6	18,2	15,4	.		
Wschodnie . . .	50	177	81	.	96	10,8	38,1	17,4	20,7	.		
Zachodnie . . .	34	138	69	.	67	8,4	33,2	16,7	16,5	.		
Południowe . . .	82	274	161	.	113	10,4	35,0	20,6	14,4	.		
1926—1930	281	991	514	146	477	9,2	32,3	16,8	15,5	14,7		
Centralne . . .	119	411	211	57	200	9,3	32,0	16,4	15,6	14,0		
Wschodnie . . .	50	192	86	24	106	9,5	36,4	16,4	20,0	12,2		
Zachodnie . . .	35	128	64	21	62	8,0	29,1	14,7	14,4	16,6		
Południowe . . .	77	262	153	44	109	9,3	31,7	18,5	13,2	16,8		
1931—1935	274	905	479	124	426	8,4	27,8	14,8	13,0	13,7		
Centralne . . .	113	369	193	47	176	8,2	26,8	14,0	12,8	12,8		
M.st. Warszawa . . .	10	17	14	2	3	8,6	14,6	12,3	2,3	11,7		
Warszawskie . . .	21	77	40	11	37	8,2	29,7	15,5	14,2	14,5		
Łódzkie . . .	24	67	39	10	28	8,7	24,7	14,3	10,4	14,9		
Kieleckie . . .	24	85	42	11	43	8,1	28,1	14,0	14,1	12,7		
Lubelskie . . .	20	72	33	7	39	7,8	28,6	12,9	15,7	9,6		
Białostockie . . .	14	51	25	6	26	8,0	29,8	14,6	15,2	12,5		
Wschodnie . . .	48	173	82	21	91	8,5	30,2	14,4	15,8	11,8		
Wileńskie . . .	11	35	18	4	17	8,5	27,0	14,1	12,9	11,2		
Nowogródzkie . . .	9	34	16	4	18	8,2	31,3	14,9	16,4	11,7		
Poleskie . . .	9	40	18	5	22	8,1	34,2	15,2	19,0	11,6		
Wołyńskie . . .	19	64	30	8	34	8,8	29,5	14,0	15,5	12,4		
Zachodnie . . .	39	119	62	18	57	8,5	25,8	13,4	12,4	14,8		
Poznańskie . . .	18	54	29	7	25	8,2	24,8	13,4	11,4	13,8		
Pomorskie . . .	9	33	17	6	18	8,4	30,1	15,2	14,9	16,5		
Śląskie . . .	12	32	16	5	18	9,0	24,0	11,9	12,1	14,6		
Południowe . . .	74	244	142	38	102	8,5	28,0	16,3	11,7	15,7		
Krakowskie . . .	19	70	38	10	32	8,1	29,6	16,0	13,6	14,4		
Lwowskie . . .	26	87	51	14	36	8,1	27,3	16,1	11,2	15,5		
Stanisławowskie . . .	14	48	28	8	18	9,2	30,0	18,3	11,5	18,6		
Tarnopolskie . . .	15	41	25	6	16	9,0	25,3	15,2	10,1	15,1		

^a W 1896—1900 terytorja odpowiadająca obecnym grupom województw.
^b W województwach wschodnich i częściowo w województwach centralnych dane niekompletne wskutek wadliwej rejestracji.

TABL. 3. RUCH NATURALNY LUDNOŚCI (dok.)
B. Poszczególne lata

Lata Województwa	Mał- żeń- stwa	Uro- dze- nia żywe	Zgony		Przy- rost natu- ralny	Mał- żeń- stwa	Uro- dze- nia żywe	Zgo- ny	Przy- rost natu- ralny	Zgon niemo- wiał na 100 ur- dzeń ży- wych
			ogó- łem	w tym niemo- wiał ^a						
w tysiącach					na 1000 mieszkańców					
Polska 1921	317	890	568	.	322	11,7	32,8	20,9	11,9	.
1922	319	983	555	.	428	11,5	35,3	19,9	15,4	.
1923	287	1 015	494	.	521	10,0	35,6	17,3	18,3	.
1924	269	1 000	519	.	481	9,3	34,5	17,9	16,6	.
1925	239	1 036	492	.	544	8,1	35,2	16,7	18,5	.
1926	257	989	533	.	456	8,6	33,1	17,8	15,3	.
1927	258	959	526	148	433	8,5	31,6	17,3	14,3	15,4
1928	295	991	504	144	487	9,6	32,3	16,4	15,9	14,2
1929	299	994	519	149	475	9,6	32,0	16,7	15,3	14,2
1930	296	1 023	489	146	534	9,4	32,5	15,5	17,0	14,2
1931	271	965	494	137	471	8,5	30,2	15,5	14,7	14,2
1932	269	935	487	135	448	8,3	28,8	15,0	13,8	14,2
1933	274	869	466	111	403	8,3	26,5	14,2	12,3	14,2
1934	277	882	480	124	402	8,3	26,5	14,4	12,1	14,2
1935	280	877	471	111	406	8,3	26,1	14,0	12,1	14,2
1936	284	892	482	126	410	8,4	26,2	14,2	12,0	14,2
1937	276	856	482	117	374	8,0	24,9	14,0	10,9	13,9
Centralne . .	115	353	200	48	153	8,0	24,5	13,9	10,6	13,9
Wschodnie . .	49	161	80	20	81	8,0	26,6	13,2	13,4	12,3
Zachodnie . .	40	115	64	16	51	8,3	23,9	13,3	10,6	13,9
Południowe . .	72	227	138	33	89	7,9	24,9	15,2	9,7	14,8

a Ob. uwagę b na str. 45.

TABL. 4. RUCH NATURALNY LUDNOŚCI WEDŁUG WYZNAŃ

Wyznania Lata	Mał- żeń- stwa	Uro- dze- nia żywe	Zgony		Przy- rost natu- ralny	Mał- żeń- stwa	Uro- dze- nia żywe	Zgo- ny	Przy- rost natu- ralny	Zgon niemo- wiał na 100 ur- dzeń ży- wych
			ogó- łem	w tym niemo- wiał ^a						
w tysiącach					na 1000 mieszkańców					
Rzymskokatol.:										
obr. łaciński										
1926—1930 ^b	183	647	331	97	316	9,2	32,6	16,7	15,9	14,8
1931—1935 ^b	179	587	308	82	279	8,4	27,6	14,5	13,1	13,5
1937	183	559	314	79	245	8,2	25,0	14,0	11,0	14,1
obr. gr. kat.										
1926—1930 ^b	36	118	73	23	45	11,1	36,6	22,6	14,0	19,4
1931—1935 ^b	34	109	66	20	43	9,8	31,7	19,2	12,5	18,1
1937	31	99	62	17	37	8,7	27,7	17,4	10,3	16,1
Prawosławne										
1926—1930 ^b	36	141	64	18	77	10,2	39,7	17,9	21,8	13,0
1931—1935 ^b	33	125	59	16	66	8,3	31,9	15,2	16,7	12,7
1937	32	113	57	15	56	7,7	27,3	13,7	13,6	13,2
Ewangelickie										
1926—1930 ^b	6,9	19	13	3	6	8,3	23,6	16,3	7,3	16,9
1931—1935 ^b	7,4	18	13	3	5	8,7	21,1	15,3	5,8	16,4
1937	8,0	17	13	3	4	8,8	20,0	14,8	5,2	15,6
Mojżeszowe ^a										
1926—1930 ^b	18	60	30	4	30	5,8	19,6	9,9	9,7	6,4
1931—1935 ^b	20	61	31	3	30	6,4	19,3	9,8	9,5	4,9
1937	21	62	34	3	28	6,4	19,2	10,5	8,7	4,6

a Dane niekompletne i zniekształcone wskutek wadliwej rejestracji. b Prze-
ciętne roczne.

TABL. 5. RUCH NATURALNY LUDNOŚCI W WIELKICH MIASTACH

Miasta	Mał- żeń- stwa	Uro- dze- nia żywe	Zgony		Przy- rost natu- ralny	Mał- żeń- stwa	Uro- dze- nia żywe	Zgo- ny	Przy- rost natu- ralny	Zgony niemo- włąt na 100 uro- dzeń żywych
			ogó- łem	w tym niemo- włąt						
przeciętne roczne w latach 1931 — 1935										
Warszawa	10 259	17 294	14 574	2 017	2 720	8,6	14,6	12,3	2,3	11,7
Łódź	4 761	8 167	7 188	1 350	979	7,7	13,2	11,6	1,6	16,5
Częstochowa	1 187	2 634	1 599	416	1 035	9,7	21,4	13,0	8,4	15,8
Sosnowiec	921	1 891	1 225	243	666	8,2	16,8	10,9	5,9	12,9
Lublin	705	1 790	1 375	214	415	6,0	15,2	11,7	3,5	12,0
Wilno	1 931	3 337	2 652	471	685	9,5	16,4	13,0	3,4	14,1
Poznań	2 078	4 580	2 709	471	1 871	8,3	18,2	10,8	7,4	10,3
Bydgoszcz	838	2 445	1 497	335	948	6,9	20,1	12,3	7,8	13,7
Gdynia	519	1 546	548	217	998	10,6	31,5	11,2	20,3	14,0
Katowice	1 109	2 200	1 286	304	914	8,6	17,1	10,0	7,1	13,8
Kraków	1 814	3 029	2 417	272	612	8,0	13,4	10,7	2,7	9,0
Lwów	2 986	4 620	3 500	480	1 120	9,7	15,0	11,4	3,6	10,0
rok 1937										
Warszawa	10 712	16 780	14 132	1 682	2 648	8,6	13,4	11,3	2,1	10,0
Łódź	4 419	7 361	7 763	1 399	402	6,7	11,2	11,8	0,6	19,0
Częstochowa	999	2 310	1 664	253	646	7,4	17,2	12,4	4,8	11,0
Sosnowiec	972	1 820	1 228	219	592	7,9	14,8	10,0	4,8	12,0
Lublin	734	1 785	1 373	202	412	6,2	15,1	11,6	3,5	11,3
Białystok	855	1 378	1 100	180	278	8,3	13,3	10,6	2,7	13,1
Wilno	2 194	3 035	2 862	478	173	10,5	14,5	13,7	0,8	15,7
Poznań	2 408	4 310	2 746	434	1 564	9,0	16,1	10,3	5,8	10,1
Bydgoszcz	961	2 606	1 590	322	1 016	7,1	19,3	11,8	7,5	12,4
Gdynia	950	3 049	844	384	2 205	9,8	31,4	8,7	22,7	12,6
Katowice	1 238	2 142	1 349	308	793	9,4	16,2	10,2	6,0	14,4
Chorzów	923	1 936	1 118	226	818	8,5	17,8	10,3	7,5	11,7
Kraków	2 130	2 924	2 616	231	308	8,6	11,8	10,5	1,3	7,9
Lwów	3 409	4 548	3 827	584	721	10,7	14,3	12,0	2,3	12,8

TABL. 6. URODZENIA, ZGONY I PRZYRÓST NATURALNY W WIELKICH MIASTACH*

Lata	Urodzenia, Zgony, Przyrost naturalny			Lata	Urodzenia, Zgony, Przyrost naturalny		
	Urodze- nia żywe	Zgony	Przyrost naturalny		Urodze- nia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
	na 1 000 mieszkańców				na 1 000 mieszkańców		
1922	26,5	16,4	10,1	1930	19,4	12,4	7,0
1923	26,1	15,7	10,4	1931	17,7	11,9	5,8
1924	23,5	15,4	8,1	1932	15,6	12,0	3,6
1925	25,0	14,2	10,8	1933	14,5	11,0	3,5
1926	23,2	15,3	7,9	1934	14,1	11,0	3,1
1927	20,3	14,2	6,1	1935	13,7	11,2	2,5
1928	20,1	14,0	6,1	1936	14,5	11,0	3,5
1929	19,7	13,0	6,7	1937	14,3	11,3	3,0

* Miasta: Warszawa, Łódź, Sosnowiec, Lublin, Poznań, Bydgoszcz, Katowice, Kraków, Lwów, od 1926 — Częstochowa i Wilno, od 1936 — Gdynia i Chorzów. Bez Gdyni i Chorzowa przypada na 1 000 mieszkańców: urodzeń żywych 1936 — 13,9, 1937 — 13,8, zgonów 1936 — 10,9, 1937 — 11,4; przyrostu naturalnego 1936 — 3,0, 1937 — 2,4.

TABL. 7. RUCH NATURALNY LUDNOŚCI W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje	u-urodzenia żywe z-zgony p-przyrost naturalny	1876- -1885	1908- -1913	1921- -1925	1926- -1930	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936
		Przeciętne roczne					na 1000 mieszkańców					
Anglia	u	34,2	24,9	20,4	17,2	16,3	15,8	15,3	14,4	14,8	14,7	14,4
z Walia	z	20,0	14,1	12,4	12,3	11,4	12,3	12,0	12,3	11,8	11,7	12,0
	p	14,2	10,8	8,0	4,9	4,9	3,5	3,3	2,1	3,0	3,0	2,4
Austria	u	.	.	22,2	17,6	16,8	15,8	15,2	14,3	13,6	13,2	13,1
	z	.	.	15,8	14,4	13,5	13,9	13,9	13,2	12,7	13,6	13,2
	p	.	.	6,4	3,2	3,3	1,9	1,3	1,1	0,9	-0,4	-0,1
Bułgaria	u	36,7	41,0	39,0	33,1	31,4	29,4	31,5	29,1	30,0	26,2	25,2
	z	23,3	22,4	20,8	17,9	16,2	16,9	16,3	15,5	14,0	14,5	14,5
	p	13,4	18,6	18,2	15,2	15,2	12,5	15,2	13,6	16,0	11,7	11,0
Czechosłowacja	u	.	33,0	27,1	23,2	22,7	21,5	21,0	19,2	18,7	17,9	17,4
	z	.	24,1	16,1	15,3	14,1	14,4	14,1	13,7	13,2	13,4	13,2
	p	.	8,9	11,0	7,9	8,6	7,1	6,9	5,5	5,5	4,5	4,2
Estonia	u	.	26,5	19,6	17,6	17,4	17,4	17,6	16,2	15,4	15,9	16,1
	z	.	19,2	15,5	16,5	14,9	16,2	14,8	14,7	14,1	14,9	15,6
	p	.	7,3	4,1	1,1	2,5	1,2	2,8	1,5	1,3	1,0	0,5
Francja	u	24,9	19,5	19,3	18,2	18,0	17,5	17,3	16,2	16,1	15,2	15,0
	z	22,5	18,6	17,2	16,8	15,6	16,2	15,8	15,8	15,1	15,7	15,0
	p	2,4	0,9	2,1	1,4	2,4	1,3	1,5	0,4	1,0	-0,5	-0,2
Hiszpania	u	36,2	32,1	29,8	28,5	29,0	27,6	28,4	27,8	26,3	25,7	.
	z	31,6	22,8	20,2	17,9	17,3	17,4	16,4	16,4	16,0	15,6	.
	p	4,6	9,3	9,6	10,6	11,7	10,2	12,0	11,4	10,3	10,1	.
Holandia	u	35,9	29,1	25,7	23,2	23,1	22,2	22,0	20,8	20,7	20,2	20,2
	z	22,7	13,9	10,4	9,9	9,1	9,6	9,0	8,8	8,4	8,7	8,7
	p	13,2	15,2	15,3	13,3	14,0	12,6	13,0	12,0	12,3	11,5	11,5
Niemcy	u	38,0	29,5	22,1	18,4	17,6	16,0	15,1	14,7	18,0	18,9	19,0
	z	25,8	16,5	13,3	11,8	11,0	11,2	10,8	11,2	10,9	11,8	11,0
	p	12,2	13,0	8,8	6,6	6,6	4,8	4,3	3,5	7,1	7,1	7,2
Polska	u	.	38,9 ^a	34,7	32,3	32,5	30,2	28,8	26,5	26,5	26,1	26,2
	z	.	22,4 ^a	18,5	16,8	15,5	15,5	15,0	14,2	14,4	14,0	14,2
	p	.	16,5 ^a	16,2	15,5	17,0	14,7	13,8	12,3	12,1	12,1	12,0
Rumunia	u	.	40,1	37,9	35,2	35,0	33,4	35,9	32,0	32,4	30,7	31,5
	z	.	25,9	23,0	21,2	19,4	20,9	21,7	18,7	20,7	21,1	19,8
	p	.	14,2	14,9	14,0	15,6	12,5	14,2	13,3	11,7	9,6	11,7
Szwecja	u	29,8	24,4	19,1	15,9	15,4	14,8	14,6	13,7	13,7	13,8	14,2
	z	17,8	14,0	12,1	12,1	11,7	12,5	11,6	11,2	11,2	11,7	12,0
	p	12,0	10,4	7,0	3,8	3,7	2,3	3,0	2,5	2,5	2,1	2,2
Weary	u	44,4	36,0	29,4	26,0	25,4	23,7	23,4	22,0	21,9	21,2	20,4
	z	35,1	24,6	19,9	17,0	15,5	16,6	17,9	14,7	14,5	15,3	14,3
	p	9,3	11,4	9,5	9,0	9,9	7,1	5,5	7,3	7,4	5,9	6,1
Włochy	u	37,3	32,4	29,7	26,8	26,7	24,9	23,8	23,7	23,4	23,3	22,4
	z	28,4	20,4	17,3	16,0	14,1	14,8	14,7	13,7	13,3	13,9	13,7
	p	8,9	12,0	12,4	10,8	12,6	10,1	9,1	10,0	10,1	9,4	8,7
Australia	u	.	26,6	23,9	21,0	19,9	18,2	16,9	16,8	16,4	16,6	17,1
	z	.	10,8	9,5	9,3	8,6	8,7	8,6	8,9	9,3	9,5	9,4
	p	.	15,8	14,4	11,7	11,3	9,5	8,3	7,9	7,1	7,1	7,7
Egipt	u	.	45,2	43,0	44,4	45,7	44,8	42,9	44,1	42,6	41,9	.
	z	.	26,5	25,4	26,2	25,0	26,8	28,8	27,8	28,1	26,7	.
	p	.	18,7	17,6	18,2	20,7	18,0	14,1	16,3	14,5	15,2	.
Japonia	u	.	31,9	34,6	33,5	32,4	32,2	32,9	31,6	30,0	31,6	.
	z	.	20,9	21,8	19,3	18,2	19,0	17,7	17,8	18,1	16,8	.
	p	.	11,0	12,8	14,2	14,2	13,2	15,2	13,8	11,9	14,8	.
Stany Zj. Am.	u	.	.	22,5	19,7	18,9	18,0	17,4	16,6	17,1	16,9	16,7
	z	.	.	11,8	11,8	11,3	11,1	10,9	10,7	11,0	10,9	11,5
	p	.	.	10,7	7,9	7,6	6,9	6,5	5,9	6,1	6,0	5,2

^a W obecnych granicach.

Uwaga. O ile nie zaznaczono inaczej, dane dotyczą każdorazowych terytoriów odnośnych krajów.

TABL. 8. RUCH NATURALNY LUDNOŚCI EUROPY
Przeciętne roczne

Lata	Ludność w milionach	w tysiącach			na 1000 mieszkańców				
		Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny	
1801/20	200	.	7 675	6 400	1 275	.	38,5	32,1	6,4
1821/30	223	.	8 893	6 747	2 146	.	39,8	30,2	9,6
1831/40	242	.	9 344	7 561	1 783	.	38,6	31,2	7,4
1841/50	260	2 150	9 833	8 053	1 780	8,3	37,9	31,0	6,9
1851/60	273	2 252	10 350	8 365	1 985	8,2	37,9	30,6	7,3
1861/70	294	2 532	11 367	8 732	2 635	8,6	38,6	29,7	8,9
1871/80	317	2 679	12 332	9 397	2 935	8,5	38,9	29,6	9,3
1881/90	347	2 783	13 223	9 530	3 693	8,0	38,1	27,5	10,6
1891/00	380	3 066	14 064	9 848	4 216	8,1	37,0	25,9	11,1
1901/10	421	3 351	14 792	9 617	5 175	8,0	35,1	22,8	12,3
1924/27 ^a	505	4 094	13 796	7 902	5 894	8,1	27,3	15,6	11,7
1924/27 ^a	364	2 911	8 897	5 629	3 268	8,0	24,4	15,4	9,0
1928/30 ^a	373	3 098	8 667	5 574	3 093	8,3	23,2	14,9	8,3
1931/33 ^a	384	2 965	8 197	5 450	2 747	7,7	21,3	14,2	7,1
1934/35 ^a	391	3 080	8 164	5 352	2 812	7,9	20,9	13,7	7,2
1935/36 ^a	394	3 021	8 123	5 440	2 683	7,7	20,6	13,8	6,8

^a Bez Z. S. R. R.

TABL. 9. NOWOŻEŃCY W LATACH 1931 — 1932
Przeciętne roczne

Miasta Wios Województwa Wyznania	Nowo- żeńcy w tys.	Nowożeńcy w wieku lat						Wiek średko- wy no- wożeń- ców ^a
		19 i mniej	20-24	25-29	30-39	40-49	50 i więcej	
Mężczyźni								
Polska	270	3,8	36,6	37,2	15,5	3,9	3,0	26,3
Miasta	69	1,6	28,7	39,6	20,7	5,1	4,3	27,5
Wios	201	4,5	39,3	36,4	13,7	3,5	2,6	25,8
Centralne	109	3,4	36,1	37,0	16,1	4,1	3,3	26,4
Wschodnie	47	7,7	39,4	32,2	14,6	4,0	2,1	25,4
Zachodnie	38	0,5	32,0	44,4	16,5	3,6	3,0	27,0
Południowe	76	3,6	37,9	37,2	14,5	3,5	3,3	26,1
Rz.kat.: obrz. łaciński	176	2,5	35,1	39,3	16,1	3,8	3,2	26,6
obrz. gr. kat.	35	5,8	45,5	32,9	10,2	3,1	2,5	24,9
Prawosławne	32	10,4	45,7	28,7	10,4	3,3	1,5	24,3
Ewangelickie	7	1,4	32,2	40,0	16,0	5,7	4,7	27,0
Mojżeszowe ^b	19	1,2	20,1	40,3	28,2	5,9	4,3	28,6
Inne	1	4,5	35,9	30,4	17,2	6,9	5,1	26,6
Kobiety								
Polska	270	20,2	44,4	21,1	11,0	2,3	1,0	23,4
Miasta	69	12,4	40,6	26,3	15,8	3,5	1,4	24,6
Wios	201	22,8	45,7	19,3	9,4	1,9	0,9	23,0
Centralne	109	20,4	44,2	20,2	11,4	2,6	1,2	23,3
Wschodnie	47	25,4	45,7	17,7	8,8	1,8	0,6	22,7
Zachodnie	38	12,1	47,3	25,9	12,2	1,9	0,6	24,0
Południowe	76	20,5	42,6	22,0	11,4	2,3	1,2	23,5
Rz.kat.: obrz. łaciński	176	19,1	45,6	21,1	10,9	2,3	1,0	23,4
obrz. gr. kat.	35	25,3	44,2	18,9	8,8	1,9	0,9	22,8
Prawosławne	32	30,9	46,8	14,1	6,4	1,4	0,4	22,0
Ewangelickie	7	12,8	43,2	25,3	14,0	3,3	1,4	24,3
Mojżeszowe ^b	19	3,5	31,0	35,9	23,4	4,2	2,0	27,2
Inne	1	24,0	40,9	18,3	12,8	2,9	1,1	23,2

^a Wiek który w chwili zawarcia małżeństwa połowa nowożeńców przekro-

TABL. 10. NOWOŻEŃCY W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje	Lata	Nowo- żeńcy w tys.	Nowożeńcy w wieku lat						Wiek śred. kowny nowo- żeń- ców
			19 i mniej	20- -24	25- -29	30- -39	40- -49	50 i więcej	
Mężczyźni									
Anglia z Walia	1876-80 ^b	192,1	3,2	48,1	25,4	14,3	5,1	3,9	24,9
	1932	307,2	1,8	33,2	38,4	17,2	4,4	5,0	27,0
Bułgaria	1881-85 ^b	18,5	14,3	43,7	23,9	11,5	4,3	2,3	24,1
	1932	56,5	19,6	47,3	18,9	9,3	2,8	2,1	23,0
Francja	1876-80 ^b	282,2	2,4	24,6	38,9	24,0	6,1	4,0	28,1
	1932	314,9	1,3	39,6	33,9	16,5	4,7	4,0	26,3
Holandia	1876-80 ^b	31,0	2,7	24,7	34,3	25,4	8,2	4,7	28,7
	1935	60,4	28,1	43,9	21,0	4,0	3,0	3,0	27,5
Niemcy	1901-05 ^b	470,5	0,1	29,1	43,5	20,0	4,6	2,7	27,0
	1932	509,6	0,4	28,1	41,5	21,6	4,7	3,7	27,0
Szwecja	1876-80 ^b	29,7	0,1	24,0	35,5	28,3	7,7	4,4	28,0
	1930	203,4	0,1	20,9	38,7	30,1	7,0	3,2	28,7
Węgry	1876-80 ^b	131,1	31,7	45,4	12,7	6,1	4,1	4,1	27,0
	1932	712,0	3,1	39,0	31,4	17,7	4,9	3,9	26,3
Włochy	1876-80 ^b	210,0	1,1	26,3	36,8	25,2	6,7	3,9	28,1
	1932	267,8	4,6	29,7	39,1	19,0	4,3	3,3	27,0
Kobiety									
Anglia z Walia	1876-80 ^b	192,1	14,0	49,9	19,2	10,9	4,1	1,9	23,6
	1932	307,2	9,4	44,9	27,5	12,0	3,5	2,7	24,5
Bułgaria	1881-85 ^b	18,5	43,0	40,4	7,7	5,8	2,3	0,8	20,9
	1932	56,5	36,7	45,7	10,5	4,4	1,7	1,0	21,5
Francja	1876-80 ^b	282,2	22,1	39,1	20,3	13,1	3,7	1,7	23,6
	1932	314,9	17,1	46,9	18,6	11,3	4,0	2,1	23,4
Holandia	1876-80 ^b	31,0	11,1	32,6	29,5	18,7	6,0	2,1	26,0
	1935	60,4	52,0	31,3	12,6	2,6	1,5	2,4	24,7
Niemcy	1901-05 ^b	470,5	8,2	48,0	28,3	11,5	3,0	1,0	24,4
	1932	509,6	7,9	45,3	29,4	13,5	3,0	0,9	24,6
Szwecja	1876-80 ^b	29,7	5,8	34,8	30,6	21,8	5,6	1,4	26,5
	1930	203,4	6,9	39,9	30,7	17,8	3,7	1,0	25,4
Węgry	1876-80 ^b	131,1	35,8	34,1	16,1	8,3	4,1	1,6	22,1
	1932	712,0	26,3	42,3	16,1	10,4	3,2	1,7	22,8
Włochy	1876-80 ^b	210,0	17,4	43,6	21,5	12,6	3,5	1,4	23,7
	1932	267,8	26,0	39,4	20,9	9,9	2,4	1,4	23,0

a Ob. uwaga a pod tabl. 9 na str. 49. b Przeciętne roczne.

TABL. 11. URODZENIA ŻYWE W LATACH 1931-1932
Przeciętne roczne

Województwa Wyznania	Ogół- nem		Nie- ślubne	Wiesi	Mia- sta	Ogół- nem		Wiesi	Urodzenia nieślubne w odsetkach ogółuurodzeń
	Ślub- ne	w tysiącach				Ślub- ne	na 1000 mieszk.		
Polska	950	893 ^a	57 ^a	184	766	29,8	21,0	33,0	6,0 ^a
Centralne	386	367	19	94	292	28,8	21,0	32,7	5,0
Wschodnie	183	175	8	17	166	33,0	21,7	34,0	4,5
Zachodnie	123	113	10	36	87	27,3	22,5	30,0	8,4
Południowe	258	238	20	37	221	30,4	19,6	33,5	7,6
Rz.kat.: obrz. łac.	617	585	32	125	492	29,8	22,4	32,6	5,2
obrz.gr.kat.	116	109	7	7	109	34,8	21,5	36,3	6,4
Prawosławne	133	127	6	4	129	35,2	21,8	35,9	4,6
Ewangelickie	18	17	1	3	15	22,0	14,3	25,2	6,5
Mojżeszowe ^b	60	50 ^a	10 ^a	44	16	19,3	18,6	21,6	16,7 ^a
Inne	6	5	1	1	5				

a Dzieci z małżeństw rytualnych wyznania mojżeszowego, nie zarejestrowanych we właściwych urzędach stanu cywilnego, zaliczone są do dzieci nieślubnych.
b Dane niekompletne i zniekształcone wskutek wadliwej rejestracji.

TABL. 12. PŁODNOŚĆ KOBIET
Przeciętna roczna liczba urodzeń żywych

Lata Miasta, Wieś Województwa	Ogółem	Wiek matki — lat							50 i więcej
		15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	
w tysiącach									
1931—1932	950 ^a	38	247	284	206	116	45	7	0.8
Miasta:									
wielkie ^b	58	2	16	19	12	6	2	0.2	0.0
mniejsze ^c	126	5	31	39	28	15	5	0.8	0.1
Wieś	766	31	200	226	166	95	38	6.0	0.7
Centralne	386	16	105	115	83	46	16	2	0.2
Wschodnie	183	7	49	55	38	22	9	2	0.2
Zachodnie	123	4	31	38	26	16	6	1	0.1
Południowe	258	11	62	76	59	32	14	2	0.3
na 100 kobiet każdej grupy wieku ^d									
1900—1901 ^e	18.0	3.4	20.8	31.5	30.8	22.6	12.1	3.3	
1931—1932	10.9	2.5	14.4	18.8	16.3	11.7	5.3	0.9	
Miasta:									
wielkie ^b	5.2	1.4	7.1	9.4	7.3	4.5	1.7	0.2	
mniejsze ^c	8.0	1.7	10.2	14.4	12.2	8.2	3.4	0.5	
Wieś	12.8	2.8	16.9	21.8	19.1	14.2	6.5	1.2	
Centralne	10.7	2.4	14.9	18.5	15.7	10.8	4.6	0.8	
Wschodnie	12.4	2.6	16.7	21.3	17.9	13.6	6.3	1.4	
Zachodnie	9.8	2.0	12.3	17.4	14.7	10.8	5.1	0.7	
Południowe	11.0	2.6	13.5	18.5	17.1	12.5	6.0	1.0	

^a W tym 6 tys. urodzeń o niewiadomym wieku matki. ^b 100 tys. mieszkańców i więcej. ^c Poniżej 100 tys. mieszkańców. ^d W rubryce ogółem podano obliczenie na 100 kobiet w wieku lat 15—49. ^e Była Galicja.

TABL. 13. PŁODNOŚĆ KOBIET W NIEKTÓRYCH KRAJACH
Przeciętna roczna liczba urodzeń na 100 kobiet w wieku 15—49 lat

Kraje	1876— —1885	1886— —1895	1896— —1905	około roku		
				1910	1920	1930
Polska			18.1		13.0	10.9
Anglia z Walia	13.5	11.8	10.4	8.8	8.0	5.6
Australia		12.0	10.8	10.6	9.4	6.3
Belgia	13.2	11.8	11.4	9.1	7.5	6.8
Bułgaria		17.8 ^a	20.0	18.4	16.2	13.8
Francja	9.9	8.9	8.5	7.5	7.7	6.7
Holandia	15.0	14.2	13.3	11.7	10.9	8.7
Irlandia	10.1	9.2	8.9	9.4		8.6
Japonia			13.1 ^a	13.9 ^a	13.2 ^a	14.1
Niemcy	15.3	14.6	14.1	11.5	7.0	5.2 ^b
w tym Saksonia	16.7	15.7	14.0	9.9	7.1	3.6 ^b
Norwegia	12.7	12.5	11.9	10.6	10.0	6.4
Szwajcaria	11.7	11.0	10.9	9.5	8.4	6.0
Szwecja	11.9	11.7	11.2	10.0	8.9	5.7
Węgry	17.2	17.2	15.6	14.5	10.9	8.8
Włochy	14.8	14.9	13.8	13.2	11.4	9.5

^a Liczby niepewne. ^b 1933.

TABL. 14. ZGONY WEDŁUG WIEKU

Lata Płeć Województwa ^a Wyznania	Ogółem	Przeciętne roczne w tym w wieku lat									
		0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	
		w tysiącach									
1896—1900^b	393.0	210.9	17.4	8.0	7.6	9.1	16.4	17.7	21.1	31.4	
Mężczyźni	203.0	114.8	8.7	3.8	3.5	4.4	7.3	8.4	10.7	15.3	
Kobiety	190.0	96.1	8.7	4.2	4.3	4.7	9.1	9.3	10.4	16.1	
Wschodnie	115.9	62.8	6.7	2.7	2.7	2.9	5.2	4.7	6.3	8.4	
Zachodnie	82.7	45.0	2.8	1.3	1.2	1.4	2.8	3.4	3.9	5.8	
Południowe	194.4	103.1	7.9	4.0	3.9	4.8	8.4	9.6	10.9	17.2	
1931—1932	490.1	182.4	13.9	7.3	12.0	18.4	31.0	25.5	31.0	49.4	
Mężczyźni	254.3	100.7	7.1	3.5	5.9	9.5	14.2	12.0	16.9	26.0	
Kobiety	235.8	81.7	6.8	3.8	6.1	8.9	16.8	13.5	14.1	22.8	
Miasta:											
wielkie ^c	41.0	10.1	0.9	0.4	1.0	1.9	3.2	3.0	3.8	5.6	
mniejsze ^d	68.8	19.8	1.7	0.9	1.7	2.9	4.8	4.1	5.0	7.7	
Wieś	380.3	152.5	11.3	6.0	9.3	13.6	23.0	18.4	22.2	36.1	
Centralne	198.4	71.4	5.3	3.1	5.2	7.6	13.0	10.8	12.7	20.2	
Wschodnie	82.1	32.1	3.0	1.4	1.9	3.1	5.2	4.6	5.4	8.3	
Zachodnie	62.5	23.1	1.5	0.7	1.6	2.5	4.0	3.1	3.6	5.5	
Południowe	147.1	55.8	4.1	2.1	3.3	5.2	8.8	7.0	9.3	15.4	
Rz. kat.:											
obrz. łaciński	316.1	118.5	8.4	4.6	8.0	12.1	20.8	16.6	19.3	30.6	
obrz. gr. kat.	69.0	29.0	2.2	1.2	1.7	2.5	4.0	3.3	4.4	6.9	
Prawosławne	59.0	24.9	2.3	1.0	1.4	2.3	3.7	3.2	3.8	5.7	
Ewangelickie	13.2	3.8	0.2	0.1	0.2	0.4	0.7	0.6	0.9	1.5	
Mojżeszowe	30.5	5.2	0.7	0.4	0.7	1.0	1.7	1.7	2.5	4.5	
Inne	2.3	1.0	0.1	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2	
			na 1000 żyjących każdej grupy wieku								
1896—1900^b	26.5	95.8	9.0	4.6	5.2	6.9	7.8	10.8	17.7	36.4	
Mężczyźni	27.7	103.4	8.9	4.4	5.0	6.8	7.2	10.3	18.5	35.4	
Kobiety	25.4	88.1	9.1	4.8	5.5	7.0	8.3	11.2	17.0	37.3	
Wschodnie	28.5	108.1	11.6	5.4	5.9	6.9	8.1	10.9	19.1	37.1	
Zachodnie	23.9	84.8	6.3	3.1	3.8	5.2	6.3	9.4	14.3	27.3	
Południowe	26.6	93.4	8.7	4.9	5.5	7.6	8.2	11.3	18.6	40.5	
1931—1932	15.4	45.8	3.5	2.6	4.0	5.7	5.9	7.4	12.0	25.2	
Mężczyźni	16.5	49.9	3.5	2.5	4.0	6.3	5.6	7.4	14.0	29.1	
Kobiety	14.3	41.7	3.5	2.8	3.9	5.2	6.1	7.3	10.2	21.9	
Miasta:											
wielkie ^c	12.3	37.4	3.0	1.9	3.3	4.9	4.9	6.5	11.6	25.3	
mniejsze ^d	12.8	35.0	2.7	2.0	3.3	5.2	5.1	6.4	10.7	22.4	
Wieś	16.4	48.5	3.7	2.8	4.2	6.0	6.2	7.8	12.3	26.0	
Centralne	14.8	42.8	3.2	2.5	4.1	5.9	5.9	7.2	11.8	25.3	
Wschodnie	14.9	41.6	4.1	3.0	3.7	5.5	5.8	7.7	12.3	25.8	
Zachodnie	13.9	45.6	3.0	1.9	3.4	5.3	5.3	6.4	10.0	19.2	
Południowe	17.3	54.1	4.0	3.0	4.3	5.9	6.1	7.9	12.9	28.0	

^a W 1896—1900 terytoria odpowiadające obecnym grupom województw.
^b Bez terytorium województw centralnych. ^c 100 tys. mieszkańców i więcej.
^d Poniżej 100 tys. mieszkańców.

TABL. 15. ZGONY WEDŁUG WIEKU W NIEKTÓRYCH KRAJACH
Przeciętne roczne

Kraje Płeć: m — mężczyźni k — kobiety	Ogółem	w tym w wieku lat										
		0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	na 1000 żyjących każdej grupy wieku	
1871 — 1880												
Anglia z Walią i Szkocją	m	22,7	67,5	7,0	3,9	5,5	7,6	9,4	13,8	20,1	34,8	
	k	20,2	57,8	6,5	3,9	5,7	7,0	8,8	11,7	15,7	28,5	
Belgia	m	24,0	73,4	6,0	3,5	5,4	8,2	8,9	11,8	18,1	31,8	
	k	21,0	64,8	6,4	4,3	6,2	7,5	8,6	10,3	12,9	24,4	
Francja	m	23,2	71,6	6,5	3,9	5,5	9,5	9,8	11,3	16,4	29,5	
	k	21,6	62,9	6,9	4,6	6,5	7,4	9,8	10,2	13,5	25,5	
Grecja	m	19,8	49,0	10,3	6,1	7,0	8,8	9,0	10,5	20,0	35,3	
	k	19,5	47,9	10,4	6,9	6,5	8,0	8,8	11,5	17,8	31,0	
Hiszpania ^a	m	31,9	128,2	11,1	5,7	7,7	10,4	10,2	14,8	22,5	40,3	
	k	29,0	115,9	11,2	5,9	7,6	9,1	10,2	14,0	18,9	36,2	
Holandia	m	25,2	86,2	8,0	4,2	5,8	9,5	8,6	10,8	17,2	30,6	
	k	23,4	74,2	7,8	4,8	5,9	7,5	9,7	12,2	13,8	24,9	
Niemcy	m	26,4	115,7	8,1	3,6	4,9	7,6	8,6	12,3	14,5	28,9	
	k	23,3	101,5	8,0	3,9	4,6	6,4	8,8	11,0	14,5	28,9	
Szwajcaria	m	25,0	74,7	6,5	3,8	5,6	8,9	10,3	13,3	21,0	37,4	
	k	22,1	62,5	6,2	4,2	6,0	7,2	9,8	11,6	16,3	32,5	
Szwecja	m	19,1	56,6	8,4	4,1	4,6	7,1	7,7	9,9	15,2	26,1	
	k	17,4	49,3	8,1	4,4	4,6	5,4	6,9	8,6	11,4	21,0	
Włochy	m	30,6	124,0	12,2	5,8	6,6	10,5	9,5	12,5	19,3	33,7	
	k	29,3	115,9	12,8	6,6	7,3	9,1	10,8	12,5	16,3	32,0	
1930 — 1932												
Anglia z Walią i Szkocją	m	12,7	20,6	2,3	1,5	2,5	3,3	3,4	5,6	11,1	24,1	
	k	11,2	16,4	2,0	1,4	2,3	2,8	3,2	4,4	8,0	17,6	
Belgia	m	13,9	27,1	2,3	1,6	3,0	4,0	4,3	6,2	11,3	24,3	
	k	12,6	21,5	2,0	1,5	2,7	3,7	4,0	5,1	8,4	18,6	
Czechosłowacja	m	14,9	38,3	2,9	2,1	3,1	4,4	4,6	6,8	12,3	25,5	
	k	13,5	32,7	2,9	2,2	3,0	4,0	3,5	4,9	6,8	20,0	
Francja	m	17,2	23,1	2,3	1,9	3,1	5,1	5,8	8,7	14,5	28,3	
	k	15,0	19,0	2,2	2,0	3,2	4,8	4,7	5,9	9,3	18,4	
Grecja ^b	m	18,1	47,7	6,3	3,1	5,0	7,0	7,3	9,5	13,8	26,3	
	k	16,5	47,4	6,1	3,1	4,8	6,7	8,1	8,6	10,3	17,9	
Hiszpania	m	18,1	43,5	4,2	2,6	4,1	5,3	5,9	8,5	14,5	30,1	
	k	16,2	40,3	4,2	2,7	4,1	5,3	5,6	6,6	9,3	20,8	
Holandia	m	9,3	15,7	1,6	1,1	1,8	2,4	2,4	3,4	7,0	18,0	
	k	9,2	12,4	1,3	1,0	1,7	2,1	2,6	3,9	7,3	17,0	
Niemcy	m	11,4	21,5	1,9	1,2	2,4	3,3	3,5	6,4	9,4	21,9	
	k	10,7	17,4	1,7	1,1	1,9	2,6	3,2	4,3	7,9	18,0	
Szkocja	m	14,0	27,2	2,7	1,7	2,6	3,4	3,9	6,7	11,6	25,2	
	k	12,9	22,5	2,3	1,6	2,6	3,1	3,8	5,5	9,4	20,1	
Szwajcaria	m	12,5	14,6	1,7	1,4	2,6	3,9	4,1	6,2	12,7	28,1	
	k	11,7	8,4	1,6	1,3	2,4	3,3	3,7	4,5	8,5	18,8	
Szwecja	m	11,7	15,4	1,7	1,5	2,9	4,0	4,0	5,0	8,8	18,1	
	k	12,1	12,3	1,4	1,5	3,0	3,9	3,9	4,7	7,8	15,6	
Włochy	m	15,3	38,6	2,7	2,0	3,1	4,2	4,6	6,3	10,5	21,7	
	k	13,8	35,6	2,6	2,0	3,2	4,2	4,5	5,4	8,1	17,5	
Australia	m	9,6	12,5	1,6	1,3	1,8	2,4	2,9	4,7	9,3	20,5	
	k	7,7	10,1	1,2	0,9	1,4	2,3	2,9	4,0	6,9	14,4	
Stany Zj. Am. ^c	m	12,5	18,6	2,1	1,7	3,0	4,1	4,9	7,7	13,8	27,6	
	k	10,5	15,3	1,7	1,4	2,6	3,9	4,5	6,3	10,9	22,1	

a 1861—1870. b 1927—1929. c 1929—1931.

TABL. 16. POLSKA TABLICA WYMIERALNOŚCI 1931/32 R.

Wiek	Liczba dożywających			Prawdopodobieństwo zgonu w ciągu roku			Przeciętne dalsze trwanie życia		
	razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety
0	10 000	10 000	10 000	0.1552	0.1692	0.1404	49.8	48.2	51.4
1	8 448	8 308	8 596	0.0297	0.0308	0.0286	57.8	56.9	58.7
2	8 197	8 052	8 350	0.0135	0.0138	0.0131	58.6	57.7	59.5
3	8 086	7 941	8 241	0.0083	0.0083	0.0082	58.4	57.5	59.3
4	8 019	7 875	8 173	0.0058	0.0058	0.0058	57.9	56.9	58.9
5	7 972	7 829	8 126	0.0045	0.0046	0.0045	57.2	56.3	58.2
10	7 832	7 691	7 983	0.0026	0.0026	0.0027	53.2	52.2	54.2
15	7 731	7 597	7 873	0.0031	0.0028	0.0034	48.8	47.8	49.8
20	7 581	7 452	7 721	0.0051	0.0055	0.0048	44.7	43.7	45.7
25	7 378	7 244	7 522	0.0056	0.0055	0.0056	40.9	39.9	41.9
30	7 171	7 047	7 306	0.0058	0.0056	0.0061	37.0	36.0	38.0
35	6 954	6 847	7 074	0.0066	0.0062	0.0069	33.1	31.9	34.1
40	6 718	6 622	6 827	0.0074	0.0075	0.0073	29.2	27.9	30.2
45	6 457	6 351	6 575	0.0088	0.0098	0.0079	25.2	24.0	26.2
50	6 141	5 995	6 297	0.0120	0.0143	0.0101	21.4	20.3	22.2
55	5 719	5 510	5 931	0.0178	0.0208	0.0151	17.8	16.8	18.8
60	5 156	4 886	5 424	0.0254	0.0290	0.0222	14.5	13.7	15.5
65	4 419	4 098	4 738	0.0391	0.0440	0.0347	11.4	10.8	12.2
70	3 485	3 136	3 824	0.0596	0.0668	0.0547	8.8	8.3	9.3
75	2 407	2 078	2 721	0.0907	0.0995	0.0853	6.6	6.3	6.8
80	1 356	1 110	1 592	0.1376	0.1489	0.1296	4.8	4.6	5.0

TABL. 17. TABLICE WYMIERALNOŚCI NIEKTÓRYCH KRAJÓW

Kraje	Lata	Przec. trwanie życia noworodka	Na 10 000 noworodków dożywa wieku lat				
			15	30	45	60	75
Galicja i Bukowina	1870—80	27.8	5 094	4 382	3 395	1 919	431
Austria	1870—80	32.4	5 590	4 876	3 986	2 720	961
Niemcy	1871—81	37.0	6 235	5 597	4 684	3 365	1 218
Francja	1877—81	42.1	6 914	6 135	5 249	4 028	1 794
Anglia z Walią	1871—80	43.0	7 104	6 439	5 408	3 932	1 674
Szwecja	1871—80	47.0	7 382	6 750	5 915	4 685	2 288
Rosja europejska	1896—97	32.3	5 242	4 724	4 037	2 932	1 224
Austria	1906—10	41.7	6 835	6 186	5 362	4 021	1 604
Niemcy	1910—11	49.1	7 653	7 174	6 468	5 080	2 106
Francja	1908—13	50.4	8 058	7 379	6 481	5 044	2 297
Anglia z Walią	1910—12	53.4	8 159	7 755	7 032	5 531	2 616
Szwecja	1911—15	57.9	8 709	8 036	7 289	6 129	3 527
Z.S.R.R. część europ.	1926—27	44.4	6 790	6 286	5 597	4 470	2 320
Japonia	1926—30	45.7	7 609	6 646	5 792	4 401	1 835
Polska	1927	45.9	7 228	6 644	5 888	4 630	2 143
„	1931—32	49.8	7 731	7 171	6 457	5 156	2 407
Włochy	1930—32	54.9	8 157	7 689	7 087	5 978	3 180
Francja	1928—33	56.7	8 741	8 148	7 365	5 910	2 923
Anglia z Walią	1930—32	60.8	8 937	8 558	7 997	6 683	3 473
Niemcy	1932—34	61.3	8 923	8 590	8 071	6 853	3 612
Szwecja	1926—30	62.3	9 075	8 564	7 961	6 826	4 030
Australia	1932—34	65.3	9 328	9 035	8 524	7 268	4 163

TABL. 18. WYCHODZTWO, POWRÓT WYCHODZCÓW I REPATRIACJA

Wyszczególnienie	1919-	1926-	1931-	1934	1935	1936	1937
	-1925 ^a	-1930	-1935				
w tysiącach							
Wychodztwo	577.8	964.1	229.3	42.6	53.8	54.6	102.4
Do krajów europejskich	230.0	679.1	135.3	21.8	19.2	29.7	78.6
w tym: do Francji	217.9	285.1	57.3	8.0	1.4	8.4	33.0
do Niemiec ^b		362.6	35.4	0.9	1.0	1.1	12.2
do Łotwy ^b			36.6	12.0	16.1	19.6	22.8
Do krajów pozaeuropejskich	347.8	285.0	94.0	20.8	34.6	24.9	23.8
w tym: do Stanów Zj. Am.	215.5	42.7	6.8	1.5	1.2	1.0	1.6
do Kanady		103.7	6.3	1.4	1.4	1.5	2.0
do Ameryki Połudn.		119.6	25.8	4.7	6.6	11.0	16.5
do Palestyny		12.3	52.2	12.7	24.8	10.6	2.9
Wyznanie:							
rz. kat.: obrz. łac.		341.7 ^c	112.9	17.3	12.6	21.1	65.2
obrz. gr. kat.		71.2 ^c	11.6	1.4	1.1	3.2	8.3
prawosławne		33.0 ^c	12.7	2.6	7.0	10.9	16.5
ewangelickie		13.2 ^c	4.0	1.0	1.2	1.7	2.6
mojżeszowe		76.6 ^c	83.9	19.0	30.7	16.9	8.9
inne i niewiadome		88.5 ^c	4.2	1.3	1.2	0.8	0.9
Powrót wychodźców		459.7	232.5	34.0	53.4	43.7	40.8
Z krajów europejskich		426.5	211.5	31.8	51.7	41.5	39.0
w tym: z Francji		38.8	117.1	20.2	35.5	23.2	7.6
z Niemiec ^b		320.2	48.6	0.5	0.2	0.3	11.0
z Łotwy ^b			28.8	10.1	15.3	17.3	19.2
Z krajów pozaeuropejskich	162.5	33.2	21.0	2.2	1.7	2.2	1.8
w tym: ze Stanów Zj. Am.		8.4	2.4	0.3	0.2	0.4	0.2
z Kanady		5.0	6.6	0.6	0.5	0.5	0.4
z Ameryki Połudn.		7.7	8.4	0.8	0.5	0.7	0.8
z Palestyny		5.6	0.9	0.2	0.3	0.5	0.4
Repatriacja	1181.8	—	—	—	—	—	—

^a Dane dotyczące wychodźstwa i powrotu wychodźców są niekompletne.
^b Wychodztwo sezonowe. ^c 1927—1930.
 Uwaga. Osoby, które emigrowały parokrotnie np. robotnicy sezonowi, liczone są tyle razy, ile razy emigrowały.

TABL. 19. REPATRIACJA DO POLSKI^a

Okresy	Razem repatriantów	Narodowość						
		Po-	Ro-	Lit-	Ru-	Biało-	Żydzi	Inni i niewiadomi
		lacy	słanie	wini	sini	rusini		
w tysiącach								
Ogółem	1 265	470	122	9	124	492	33	15
11.XI 1918—30.IX 1921 ^b	735	337	114	6	85	181	12	—
1918 11.XI—31.XII	83	22	55	0	6	—	0	—
1919	286	193	50	3	33	6	1	—
1920	86	50	3	1	15	15	2	—
1921 1.I—30.IX	280	72	6	2	31	160	9	—
1.X 1921—30.VI 1924 ^c	530	133	8	3	39	311	21	15
1921 1.X—31.XII	203	41	2	1	14	140	5	—
1922	279	68	3	2	23	180	15	10
1923	34	18	2	0	2	10	1	1
1924 1.I—30.VI	14	8	1	0	0	1	0	4

^a Powrót osób, które opuściły Polskę w związku z wypadkami wielkiej wojny. Dla 1918—1922 podano repatriację tylko ze wschodu. ^b Przed spisem ludności 1921. ^c Po spisie ludności 1921.

TABL. 20. WYCHODZTWO Z POLSKI WEDŁUG KRAJÓW / WYZNANIA I PŁCI W LATACH 1927—1937

Kraje	Ogółem	W tym wyznania					W tym	
		rzymskokat. obrządek		prawosławne	ewangelickie	możeszowe	żeńscy	kościelni
		łac.	gr.kat.					
w tysiącach								
Wychodztwo sezonowe ^a	369,0	245,2	5,7	24,7	7,9	0,5	104,9	25,0
Niemcy	290,0	196,0	5,3	0,1	7,9	0,4	82,6	20,2
Łotwa	79,0	49,2	0,4	24,6	0,0	0,1	22,3	5,0
Wychodztwo niesezonowe	641,7	295,7	88,6	48,4	13,6	185,8	365,1	267,2
Kraje Europy ^a	264,3	207,3	29,6	2,8	1,1	15,2	144,3	111,2
Francja	228,6	184,7	28,3	2,1	0,3	6,8	126,0	94,2
Belgia	19,3	14,2	0,1	0,0	0,0	4,8	11,1	7,0
Rumunia	2,0	0,9	0,2	0,0	0,4	0,5	1,1	0,4
Inne europejskie	14,4	7,5	1,0	0,7	0,4	3,1	6,1	7,2
Kraje pozaeurop.	377,4	88,4	59,0	45,6	12,5	170,6	220,8	156,0
Stany Zjedn. Am.	43,4	14,9	1,8	1,0	0,4	25,3	19,3	24,0
Kanada	97,5	33,7	34,3	9,8	5,8	13,4	59,6	37,0
Argentyna	105,4	28,9	19,0	22,3	3,4	31,5	74,1	31,0
Brazylia	31,6	8,2	2,7	5,7	1,9	12,9	19,7	11,0
Palestyna	71,1	0,0	—	0,0	—	71,1	33,4	37,7
Inne pozaeuropejskie	28,4	2,7	1,2	6,8	1,0	16,4	14,7	13,0

^a Dla krajów europejskich brak danych za 1930.

Uwaga do tabl. 20—22. Osoby, które emigrowały parokrotnie np. robotnicy sezonowi, liczone są tyle razy, ile razy emigrowały. Do wychodztwa sezonowego zaliczono wychodztwo do Niemiec i Łotwy.

TABL. 21. WYCHODZTWO Z POLSKI WEDŁUG KRAJÓW I ZAWODÓW W LATACH 1927—1937

Kraje	Ogółem	Czynni zawodowo					Bierni zawodowi	Zaopieczeni
		Rolnictwo	Górnictwo i przemysł	Handel i komunikacja	Wolne zawody, nauki, sztuki	Usługi osobiste bez bliżej określonego zawodu		
w tysiącach								
Wychodztwo sezonowe ^a	349,9	345,4	0,5	0,4	0,5	3,1	5,3	13,0
Niemcy	271,0	266,7	0,5	0,4	0,4	3,0	5,2	13,0
Łotwa	78,9	78,7	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0
Wychodztwo niesezonowe	410,5	236,4	52,2	11,0	4,8	106,1	209,4	21,0
Kraje Europy ^b	190,7	90,3	13,0	1,1	0,9	85,4	63,8	9,8
Francja	170,4	85,7	5,7	0,4	0,2	78,4	51,1	7,1
Belgia	10,1	0,3	5,1	0,2	0,1	4,4	8,5	0,7
Rumunia	1,2	0,0	0,7	0,2	0,2	0,1	0,8	0,0
Inne europejskie	9,0	4,3	1,5	0,3	0,4	2,5	3,4	2,0
Kraje pozaeurop.	219,8	146,1	39,2	9,9	3,9	20,7	145,6	12,0
Stany Zjedn. Am.	18,7	9,5	4,1	1,5	0,6	3,0	21,4	3,3
Kanada	69,9	60,7	3,4	0,6	0,3	4,9	25,8	1,9
Argentyna	75,3	59,4	10,4	1,2	0,3	4,0	28,6	1,5
Brazylia	17,1	10,1	4,6	0,9	0,2	1,3	13,8	0,7
Palestyna	27,0	1,4	12,4	4,6	2,2	6,4	40,5	3,6
Inne pozaeuropejskie	11,8	5,0	4,3	1,1	0,3	1,1	15,5	1,1

^a Towarzyszący członkowie rodzin. ^b Dla krajów europejskich brak danych za 1930.

TABL. 22. WYCHODZTWO Z POLSKI WEDŁUG WOJEWÓDZTW
W LATACH 1927—1937

Województwa	Wychodztwo sezonowe			Wychodztwo niesezonowe					
	Ogółem	Niemcy	Łotwa	Ogółem	w tym				
					Francja	Stany Zjedn. Am.	Kanada	Argentyna	Palestyna
w tysiącach									
Polska	447.3	367.6	79.7	735.2	318.1	43.4	97.5	105.4	71.1
M. st. Warszawa	0.3	0.3	0.0	32.3	5.8	3.0	1.2	4.6	9.5
Warszawskie	8.1	7.0	1.1	36.1	20.2	3.4	3.1	2.3	4.2
Łódzkie	186.7	185.4	1.3	84.8	63.0	1.6	1.8	2.4	7.7
Kieleckie	78.9	76.6	2.3	62.8	29.7	1.8	7.6	5.5	5.2
Lubelskie	5.2	2.4	2.8	39.0	8.9	3.1	5.8	7.8	5.2
Białostockie	5.3	4.9	0.4	37.6	7.3	6.8	3.1	6.7	7.9
Wilenskie	62.0	0.0	62.0	22.9	7.7	1.1	0.8	8.9	2.8
Nowogrodzkie	6.9	0.2	6.7	14.1	3.4	1.0	0.8	3.4	2.5
Poleskie	0.0	0.0	0.0	30.3	0.3	2.9	6.0	11.0	4.6
Wołyńskie	0.1	0.1	—	51.5	1.0	1.9	11.5	18.8	5.6
Poznańskie	39.7	39.7	0.0	42.6	33.4	0.5	0.7	0.3	0.1
Pomorskie	4.4	4.4	—	6.2	4.5	0.3	0.5	0.1	0.1
Śląskie	2.5	2.5	0.0	5.1	2.9	0.1	0.0	0.1	0.3
Krakowskie	27.5	24.4	3.1	55.6	38.4	3.4	5.3	2.0	2.8
Lwowskie	16.1	16.1	—	121.6	68.9	7.5	16.7	11.9	6.6
Stanisławowskie	3.2	3.2	—	27.5	5.2	1.9	8.0	6.6	3.1
Tarnopolskie	0.4	0.4	—	61.3	11.8	2.6	24.5	15.0	2.8
Nie podane	0.0	0.0	—	3.9	2.7	0.5	0.1	0.0	0.1

a Miejsce wydania paszportu.

Uwaga. Ob. uwagę do tabl. 20 na str. 56.

TABL. 23. WYCHODZTWO Z NIEKTÓRYCH KRAJÓW EUROPEJSKICH

Kraje	1920—1926—1931— 1925—1930—1935			1928	1930	1932	1933	1934	1935	1936	
	Przeciętne roczne										
w tysiącach											
Polska	z	52.7	56.9	18.8	64.6	46.5	9.6	17.2	20.8	34.6	24.9
	k	40.0	135.8	27.1	122.0	171.9	11.8	18.4	21.8	19.2	29.7
Anglia	z	201.8	138.6	29.3	136.8	92.2	27.0	26.3	29.2	29.8	29.8
Austria	z	7.3	4.6	2.1	4.6	4.2	2.1	1.4	2.2	2.2	1.7
Belgia	z	3.4	2.9	1.4	2.5	2.6	1.3	1.4	1.5	1.4	1.5
	k	21.1	12.9	5.5	12.2	9.9	6.0	5.3	4.9	4.1	3.9
Czechosłowacja	z	18.6	13.8	21.3	14.5	8.0	1.4	1.6	2.4	2.8	3.4
	k	16.8	12.3	4.7	10.0	17.7	3.8	4.7	5.1	2.9	3.9
Hiszpania	z	85.5	53.0	26.5	57.3	55.3	21.9	21.6	31.4	28.3	—
Irlandia	z	—	23.7	1.0	24.7	16.0	0.8	0.9	1.0	1.0	1.3
Jugosławia	z	11.1	16.4	2.1	19.5	11.4	1.6	1.4	1.8	2.3	3.9
	k	—	16.0 ^a	9.1	12.5	25.4	6.6	7.5	11.0	10.0	8.5
Niemcy	z	50.8	54.0	12.6	57.2	37.4	10.3	12.9	14.2	12.1	14.9
Portugalia	z	28.0	27.5	8.1	29.6	15.8	8.1	8.9	7.5	9.1	—
Rumunia	z	8.0	12.7	1.8	11.4	9.5	1.3	1.1	1.4	2.4	2.1
	k	—	0.3	0.1	0.5	0.2	0.1	0.0	0.0	0.1	—
Szwecja	z	11.1	9.3	0.9	11.7	3.7	0.6	0.9	0.9	0.8	0.9
	k	2.7	1.9	1.6	1.8	2.0	1.5	1.5	1.5	1.7	1.5
Włochy	z	177.3	89.4	28.6	70.8	59.1	24.8	22.3	26.2	26.8	19.4
	k	177.9	122.9	63.4	79.2	221.0	58.5	60.7	42.3	30.5	21.7

a 1927—1930.

Źródło: *Annuaire des Statistiques du Travail 1937, Genewa 1937.*

TABL. 24. RUCH CUDZOZIEMCÓW W 34 WIĘKSZYCH MIASTACH I UZDROWISKACH

Miasta Przynależność państwowa	Liczba przyjazdów ^a				Łączny czas pobytu cudzoziem- ców, którzy wyjechali w roku			
	1934	1935	1936	1937	1934	1935	1936	1937
	w tysiącach osób				w tysiącach dni			
Ogółem	87.1	92.5	92.7	93.4	2 603	2 593	2 869	2 731
w tym miasta:								
M. st. Warszawa	29.9	34.6	35.1	32.4	959	976	929	964
Łódź	4.9	4.9	5.2	5.3	198	164	181	132
Wilno	1.8	1.6	1.6	1.4	98	121	113	116
Poznań	6.2	6.1	6.4	6.2	118	149	133	174
Toruń	1.7	1.8	1.5	1.7	35	32	31	32
Bydgoszcz	4.5	5.6	5.2	5.4	97	112	104	86
Gdynia	1.3	1.5	2.0	2.4	17	33	41	27
Grudziądz	1.4	1.6	1.4	1.5	26	39	41	67
Katowice	8.6	8.4	8.9	9.2	277	266	584	394
Bielsko Śląskie	3.0	3.0	3.3	3.3	89	119	120	87
Chorzów	2.7	3.0	2.6	2.1	185	127	243	274
Kraków	8.4	8.5	7.0	8.5	159	102	43	46
Zakopane	2.8	1.6	2.2	2.2	31	26	35	30
Lwów	5.2	5.3	4.5	5.3	82	43	20	21
w tym przynależ- ność państwowa:								
Anglia	3.3	3.8	3.8	4.2	54	65	66	70
Austria	10.0	10.7	9.7	9.6	199	192	163	146
Czechosłowacja	7.3	7.4	6.8	6.8	280	312	220	212
Francja	4.8	4.8	4.9	4.5	112	123	114	116
Gdańsk W.M.	3.0	3.1	3.2	3.6	40	47	56	56
Holandia	1.3	1.6	1.5	1.9	19	20	20	19
Łotwa	2.1	2.0	2.3	2.3	88	81	71	75
Niemcy	29.2	29.7	30.1	29.3	760	710	1 160	1 033
Rumunia	2.2	2.2	2.1	2.2	62	49	39	38
Szwajcaria	1.4	1.7	1.7	1.6	28	34	33	33
Węgry	2.3	2.4	2.6	2.7	43	42	48	48
Włochy	2.3	1.9	1.6	1.8	66	52	48	50
Stany Zj. Am.	5.1	5.5	6.9	7.7	121	129	114	134

^a Na podstawie meldunków. Cudzoziemcy zmieniający miejsce pobytu w Polsce liczeni są parokrotnie.

Uwaga. Liczba miast i uzdrowisk objętych statystyką ruchu cudzoziemców uległa w ciągu 1934—1936 nieznacznemu powiększeniu.

TABL. 25. WYJAZDY Z POLSKI ZA GRANICĘ^a

Lata	Ogół- tem	Kwartaly				M. st. War- szawa	Województwa			
		I	II	III	IV		cen- tralne ^b	wscho- dnie	za- cho- dnie	połu- dnio- we
w tysiącach osób										
1936	46.8	7.5	14.7	16.7	7.9	12.9	5.9	1.1	17.5	9.4
1937	65.2	8.1	14.6	30.4	12.1	24.9	8.8	1.8	16.7	13.0

^a Na podstawie liczby wydanych paszportów zagranicznych. Paszporty zbiorowe liczone są według liczby osób, dla których zostały wydane; paszporty wielokrotne liczone są jak paszporty jednorazowe. Liczby nie obejmują wyjazdów za paszportami emigracyjnymi. ^b Bez m. st. Warszawy.

DZIAŁ IV. BUDYNKI. MIESZKANIA

TABL. 1. BUDYNKI MIESZKALNE W MIASTACH WEDŁUG MATERIAŁU ŚCIAN I POKRYCIA W 1931 R.

Województwa Grupy miast A — do 20 tys. mieszk. B — 20 tys. i więcej Największe miasta	Ogółem w tys.	Materiał ścian			Materiał pokrycia			
		mur, ka- mień	drze- wo, mur pruski	głina, zie- mia	ogniotrwały		nieognio- trwały	
					prócz papy	papa	drze- wo	słoma i inne
Ogółem	618,1 ^a	283,5	309,4	23,0	273,3	164,5	112,9	64,5
Ogółem	x	w odsetkach			w tysiącach			
Centralne	A 127,5	35,2	63,5	1,1	36,7	27,2	20,9	14,8
	B 119,5	60,4	39,0	0,2	32,5	55,4	9,4	2,0
Wschodnie	A 46,8	10,7	88,7	0,4	30,8	2,1	48,2	18,4
	B 35,8	20,5	78,9	0,4	52,0	6,0	36,2	5,4
Zachodnie	A 57,5	90,6	4,6	4,5	59,3	38,5	0,1	1,7
	B 32,4	91,4	7,1	0,7	28,9	69,8	0,1	0,5
Południowe	A 136,5	28,8	58,7	12,1	49,2	7,0	22,0	21,5
	B 62,1	53,3	43,6	2,7	71,0	10,1	15,1	3,4
M. st. Warszawa	24,8	69,1	30,5	0,0	54,7	36,0	8,0	0,3
Łódź	17,9	66,1	33,2	0,0	2,9	95,8	0,2	0,3
Poznań	13,7	79,2	19,2	1,0	83,9	3,1	11,3	1,0
Kraków	6,2	90,1	7,9	1,2	29,8	68,8	0,1	0,6
Wilno	7,8	85,5	14,2	0,0	64,8	31,6	0,9	2,4
	11,9	26,6	73,1	0,3	70,4	2,9	22,7	3,9

^a W tym o niewiadomym materiale ścian 2,2 tys. (0,4%) oraz o niewiadomym pokryciu 2,9 tys. (0,5%).

TABL. 2. BUDYNKI MIESZKALNE W MIASTACH WEDŁUG ZAOPATRZENIA W INSTALACJE W 1931 R.

Województwa Grupy miast A — do 20 tys. mieszk. B — 20 tys. i więcej Największe miasta	ogółem w tys.	Budynki w tym zaopatrzone w					w tym nie za- opatr- zone w in- stala- cje	Odsetek ludności w bu- dynkach nieza- opatrzo- nych w instala- cje
		kana- lizacja	wo- do- ciąg	elek- trycz- ność	gaz	kanaliza- cja i wo- dociąg oraz elek- tryczn. lub gaz		
Ogółem	618,1	79,6	97,5	233,6	46,1	61,3	347,5	x
Ogółem	x	w odsetkach					w tysiącach	
Centralne	A 127,5	0,9	1,1	34,6	—	0,4	64,5	53,3
	B 119,5	16,6	23,8	58,1	9,2	14,8	38,5	18,7
Wschodnie	A 46,8	0,7	2,4	31,4	—	0,5	67,5	62,9
	B 35,8	4,5	5,4	47,4	0,3	3,7	51,5	38,9
Zachodnie	A 57,5	24,3	37,8	35,8	27,0	18,8	36,5	28,3
	B 32,4	61,4	72,3	64,9	37,7	54,9	17,1	7,8
Południowe	A 136,5	4,0	2,8	16,4	0,7	1,2	81,2	73,5
	B 62,1	27,8	25,2	39,3	10,2	18,2	51,4	28,9
M. st. Warszawa	24,8	46,1	62,0	67,8	31,7	44,1	24,6	9,1
Łódź	17,9	6,9	14,7	67,1	10,8	5,7	31,3	14,6
Lwów	13,7	42,7	47,2	43,9	12,5	36,4	45,5	18,8
Poznań	6,2	68,2	78,0	63,5	56,3	63,9	13,9	4,4
Kraków	7,8	54,1	64,7	59,2	29,7	47,8	28,8	13,4
Wilno	11,9	10,0	12,4	39,4	0,9	8,3	59,3	36,0

TABL. 3. LUDNOŚĆ W NIERUCHOMOŚCIACH MIESZKALNYCH W MIASTACH WEDŁUG WIELKOŚCI NIERUCHOMOŚCI W 1931 R.

Województwa Grupy miast Największe miasta	Ogółem w tys.	Zamieszkała w nieruchomościach o liczbie ludności					
		1-5	6-10	11-20	21-50	51-100	101 i wię- cej
Ogółem	8 481,4	584,3	321,0	440,8	975,9	359,3	806,1
		w tysiącach					
Ogółem	x	6,9	15,6	17,0	23,3	16,0	21,1
Centralne	4 378,4	3,7	9,6	13,6	22,5	17,2	33,1
Miasta mniejsze ^a	1 302,2	8,5	22,0	27,1	30,2	9,9	2,1
" większe ^b	3 076,2	1,7	4,4	7,8	19,3	20,3	46,2
Wschodnie	746,9	11,7	29,2	27,1	16,9	7,4	7,1
Miasta mniejsze ^a	329,7	18,8	42,2	28,7	8,4	1,0	0,1
" większe ^b	417,2	6,1	18,9	25,9	23,6	12,5	13,1
Zachodnie	1 485,5	4,0	11,6	18,6	32,7	21,6	11,3
Miasta mniejsze ^a	663,9	7,1	20,4	29,3	33,2	7,4	2,1
" większe ^b	821,6	1,4	4,5	10,0	32,4	33,0	18,2
Południowe	1 870,6	14,8	27,2	19,6	20,2	12,3	5,8
Miasta mniejsze ^a	913,6	24,7	42,1	21,8	8,8	2,0	0,8
" większe ^b	957,0	5,2	13,0	17,5	31,1	22,1	11,0
M. st. Warszawa	1 157,5	0,4	1,1	2,1	7,3	13,6	75,3
Łódź	600,8	0,7	1,8	4,2	14,3	22,2	56,8
Lwów	306,5	2,9	7,5	10,8	31,3	31,3	16,2
Poznań	235,5	0,8	2,4	4,6	15,8	35,2	41,2
Kraków	208,2	0,9	3,5	9,6	35,7	31,7	18,6
Wilno	193,3	2,6	7,9	14,0	26,9	22,7	25,9

a Liczące do 20 tys. mieszkańców. b Liczące 20 tys. mieszkańców i więcej.

TABL. 4. MIESZKANIA I ICH ZALUDNIENIE WEDŁUG LICZBY IZB W 1931 R.

Miasta Województwa Wieś	ogółem w tys. ^a	Mieszkania				ogółem w tys. ^a	Ludność w mieszkaniach			
		w tym o liczbie izb					w tym o liczbie izb			
		1	2	3	4 i wię- cej		1	2	3	4 i wię- cej
Miasta	1930,3	w tysiącach				8 524	w tysiącach			
		708,0	622,5	325,5	272,8		2 716	2 799	1 560	1 430
		w odsetkach					w odsetkach			
Miasta	x	36,5	32,3	16,9	14,1	x	31,8	32,8	18,3	16,8
Centralne	986,9	46,3	29,6	13,5	10,4	4 360	41,7	30,9	14,8	12,4
Wschodnie	158,4	25,7	27,5	24,6	22,0	741	21,8	26,3	25,2	26,3
Zachodnie	353,3	17,5	33,8	24,1	24,4	1 560	12,7	32,9	25,9	28,4
Południowe	431,7	33,8	38,7	15,8	11,4	1 863	29,0	39,9	17,3	13,0
Wieś	4472,2	w tysiącach				23 097	w tysiącach			
		2298,7	1580,8	378,2	200,9		11 023	8 574	2 196	1 238
		w odsetkach					w odsetkach			
Wieś	x	51,4	35,3	8,5	4,5	x	47,7	37,1	9,5	5,4
Centralne	1716,8	52,7	36,6	7,3	3,2	8 913	48,7	39,0	8,3	3,8
Wschodnie	890,4	62,1	27,9	6,1	3,6	4 763	59,6	29,5	6,5	4,1
Zachodnie	555,4	19,1	40,8	23,7	16,2	2 858	13,7	39,5	27,0	19,7
Południowe	1309,6	56,2	36,4	5,1	1,9	6 563	52,6	39,0	5,6	2,2

a W tym mieszkań o niewiadomej liczbie izb: w miastach 4,5 tys., na wsi 13,6 tys.; ludności w nich zamieszkałej: w miastach 19 tys., na wsi 66 tys.

TABL. 5. GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA MIESZKAŃ W 1931 R.

Województwa	Mieszkania									
	o liczbie izb				o liczbie izb					
	ogółem	1	2	3 i więcej	ogółem	1	2	3 i więcej		
w miastach				na wsi						
Przeciętna liczba osób na izbę										
Polska	2,0	3,9	2,2	1,6	1,1	3,1	4,8	2,7	1,9	1,3
Centralne	2,3	4,0	2,3	1,6	1,1	3,2	4,8	2,8	2,0	1,3
Wschodnie	1,8	4,0	2,2	1,6	1,2	3,5	5,1	2,8	1,9	1,3
Zachodnie	1,6	3,2	2,1	1,6	1,1	2,1	3,7	2,5	1,9	1,3
Południowe	2,0	3,7	2,2	1,6	1,1	3,3	4,7	2,7	1,9	1,2
Odsetek mieszkań liczących ponad 2 osoby na izbę ^a										
Polska	44,7	71,9	45,0	18,9	3,7	70,5	86,1	63,8	34,8	9,9
Centralne	51,9	74,9	47,1	19,5	3,6	72,7	85,7	66,3	36,2	11,1
Wschodnie	36,2	71,9	44,2	17,9	4,7	77,5	90,3	67,3	32,0	8,1
Zachodnie	29,4	57,2	40,6	19,2	3,5	44,7	65,5	53,6	35,5	10,4
Południowe	43,7	68,5	44,5	17,7	3,3	73,9	86,4	63,5	33,0	7,9
Odsetek ludności w mieszkaniach liczących ponad 2 osoby na izbę ^a										
Polska	56,2	87,9	63,2	31,9	7,0	80,6	95,0	78,5	49,7	16,3
Centralne	63,6	89,3	65,2	32,9	6,9	82,8	94,8	80,2	50,7	18,0
Wschodnie	45,7	88,2	62,2	29,8	8,3	85,6	96,6	80,8	46,9	13,6
Zachodnie	40,4	79,8	59,2	32,7	6,9	57,4	85,3	71,4	50,7	16,7
Południowe	56,4	86,0	62,7	30,0	6,3	84,0	94,9	78,0	48,0	13,6

^a Uwzględniono tylko mieszkania zamieszkałe przez mniej niż 12 osób, które stanowią 99,3% w stosunku do ogółu mieszkań w Polsce.

TABL. 6. MIESZKANIA I GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA MIESZKAŃ W NAJWIĘKSZYCH MIASTACH W 1931 R.

Wyszczególnienie	Warszawa	Łódź	Lwów	Poznań	Kraków	Wilno	Katowice
Mieszkania i ich zaludnienie							
Mieszkania w tysiącach	249,1	145,2	72,0	50,7	48,5	40,1	27,4
w tym o liczbie izb:							
1	108,0	91,6	23,0	7,3	16,0	12,8	3,4
2	60,7	28,0	24,3	14,8	14,6	9,0	11,7
3	40,4	13,1	12,2	13,1	8,8	7,8	6,1
4 i więcej	41,0	12,1	12,4	15,4	6,9	10,7	6,2
Ludność w mieszkaniach w tysiącach	1 144	599	298	240	206	186	124
w tym o liczbie izb:							
1	422	351	79	24	56	52	10
2	287	123	102	67	64	40	52
3	207	81	65	68	41	36	31
4 i więcej	223	83	61	84	43	89	30

(dok. str. 62)

TABL. 6. MIESZKANIA I GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA MIESZKAŃ W NAJWIĘKSZYCH MIASTACH W 1931 R. (dok.)

Wyszczególnienie	Warszawa	Łódź	Lwów	Poznań	Kraków	Wilno	Katowice
Gęstość zaludnienia mieszkań							
w odsetkach ogółu mieszkań ^a							
Mieszkania o liczbie osób na izbę:							
2 i mniej	52,1	42,3	62,9	71,3	62,4	62,8	69,7
2—4	31,5	37,3	28,6	24,2	27,6	24,5	27,4
4—6	11,8	15,5	6,7	3,6	7,5	8,8	3,0
powyżej 6	4,6	4,9	1,8	0,9	2,5	3,9	0,9
w odsetkach ogółu ludności ^a							
Ludność w mieszkaniach o liczbie osób na izbę:							
2 i mniej	41,7	31,6	52,6	61,9	51,5	55,0	56,8
2—4	34,9	38,2	34,5	31,5	33,1	27,1	37,3
4—6	15,4	20,9	9,5	5,1	10,7	11,2	5,1
powyżej 6	8,0	9,3	3,4	1,5	4,7	6,7	0,8
średnia liczba osób na izbę							
Ogółem	2,1	2,5	1,8	1,6	1,8	1,8	1,7
W mieszkaniach o liczbie izb:							
1	4,0	3,8	3,4	3,3	3,5	4,1	2,9
2	2,4	2,2	2,1	2,2	2,2	2,3	2,2
3	1,7	1,6	1,5	1,6	1,5	1,5	1,7
4 i więcej	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,0

^a Uwzględniono tylko mieszkania zamieszkałe przez mniej niż 12 osób.

TABL. 7. MIESZKANIA I GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA MIESZKAŃ W STOLICACH NIEKTÓRYCH KRAJÓW

Miasta	Rok spisu	Mieszkania					Prze- cięt- na liczba osób na izbę	Miesz- kania licząc ponad 2 osoby na izbę	Lud- ność w miesz- kaniach licząc ponad 2 osoby na izbę w odsetkach	
		ogó- łem w tys.	o liczbie izb							
			1	2	3	4				5 i więcej
Berlin	1927	1210,6	4,4	29,6	35,4	12,8	17,8	1,01	5,0	8,8
Haga	1930	129,7	11,3	7,9	9,9	17,3	53,6	0,74	-	-
Helsinki	1930	67,9	34,1	34,3	13,3	7,1	11,2	1,49	-	-
Kopenhaga	1935	281,5	7,5	40,0	23,7	16,5	12,3	0,98	4,7	9,2
Londyn	1931	1548,7	0,7	3,3	7,4	16,2	72,4	0,89	5,4	9,4
Oslo	1930	63,5	4,4	26,3	32,0	15,8	21,5	1,10	9,3	15,9
Paryż	1926	992,5	26,3	29,8	22,7	10,3	10,9	1,05	5,3	8,7
Praga	1930	226,5	27,3	39,4	15,4	8,5	9,4	1,44	24,9	33,2
Ryga	1933	99,3	49,0	22,6	12,8	7,1	8,5	1,61	30,9	38,3
Rzym	1931	155,3	10,8	17,7	21,2	19,7	30,6	1,33	-	-
Sztokholm	1935	173,8	17,2	36,9	24,2	9,4	12,3	1,07	-	-
Tallin	1934	43,4	39,3	22,6	18,6	10,0	9,5	1,29	20,3	25,9
Warszawa	1931	249,1	42,7	24,5	16,3	8,0	8,5	2,07	47,9 ^a	58,3 ^b

^a Bez mieszkań zamieszkałych przez 12 i więcej osób. ^b Bez ludności w mieszkaniach zamieszkałych przez 12 i więcej osób.

**DZIAŁ V. ROLNICTWO, LEŚNICTWO, HODOWLA,
RYBOŁÓWSTWO**

**TABL. 1. GOSPODARSTWA (ZESPOŁY ROLNICZE) NA WSI WEDŁUG
POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH W 1931 R.**

Województwa	Ogółem	Powierzchnia użytków rolnych w ha						
		mniej niż 2	2-5	5-10	10-15	15-50	50 i więcej	niewiadoma
Liczba gospodarstw w tysiącach								
Polska	3 196,4	747,1	1136,2	728,8	191,0	118,2	14,7	260,4
Gospodarstwa zatrudniające siły najemne	299,4	23,6	71,1	80,6	39,8	45,6	14,7	24,0
Gospodarstwa nie zatrudniające sił najemnych	2 897,0	723,5	1065,1	648,2	151,2	72,6	—	236,4
Warszawskie	211,9	21,4	58,9	73,4	26,0	16,4	2,0	13,8
Łódzkie	183,6	30,6	70,0	57,2	13,1	5,0	0,8	6,9
Kieleckie	276,3	56,5	122,5	69,0	8,1	2,0	0,5	17,7
Lubelskie	307,1	50,8	119,8	89,6	17,2	5,6	0,8	23,3
Białostockie	194,7	15,9	56,2	70,3	25,7	14,9	0,8	10,9
Wileńskie	170,3	13,7	52,3	49,8	14,7	12,1	1,4	26,3
Nowogródzkie	162,4	17,6	63,0	49,2	12,1	7,9	0,9	11,7
Poleskie	169,0	22,0	58,2	47,6	14,8	10,7	0,7	19,0
Wołyńskie	304,5	44,1	129,5	83,4	16,3	6,7	0,5	24,0
Poznańskie	92,0	8,6	15,7	24,0	18,6	20,1	2,6	2,4
Pomorskie	57,7	5,9	10,3	14,7	11,0	12,1	2,0	1,7
Śląskie	21,0	4,7	7,6	5,3	1,3	0,8	0,1	1,2
Krakowskie	240,7	92,5	99,9	27,7	3,7	1,1	0,3	15,5
Lwowskie	367,6	151,0	139,1	34,2	3,8	1,1	0,6	37,8
Stanisławowskie	210,2	122,0	52,6	11,3	1,6	0,8	0,3	21,6
Tarnopolskie	227,4	89,8	80,6	22,1	3,0	0,9	0,4	30,6
Ludność w gospodarstwach w tysiącach								
Polska	15 696,5	2 998,4	5 531,5	3 944,0	1 105,1	694,1	57,3	1 366,1
Liczba gospodarstw w odsetkach (bez gospodarstw o niewiadomej powierzchni)								
Polska	100,0	25,5	38,7	24,8	6,5	4,0	0,5	—
Warszawskie	100,0	10,8	29,7	37,1	13,1	8,3	1,0	—
Łódzkie	100,0	17,3	89,6	32,4	7,4	2,9	0,4	—
Kieleckie	100,0	21,8	47,4	26,7	3,1	0,8	0,2	—
Lubelskie	100,0	17,9	42,2	31,6	6,0	2,0	0,3	—
Białostockie	100,0	8,6	30,6	38,3	14,0	8,1	0,4	—
Wileńskie	100,0	9,5	36,3	34,6	10,2	8,4	1,0	—
Nowogródzkie	100,0	11,7	41,8	32,6	8,1	5,2	0,6	—
Poleskie	100,0	14,3	37,8	30,9	9,6	7,0	0,4	—
Wołyńskie	100,0	15,7	46,2	29,7	5,8	2,4	0,2	—
Poznańskie	100,0	9,5	17,5	26,8	20,8	22,5	2,9	—
Pomorskie	100,0	10,5	18,5	26,2	19,6	21,6	3,6	—
Śląskie	100,0	23,8	38,4	26,7	6,6	4,1	0,4	—
Krakowskie	100,0	41,1	44,4	12,3	1,6	0,5	0,1	—
Lwowskie	100,0	45,8	42,2	10,4	1,1	0,3	0,2	—
Stanisławowskie	100,0	64,6	27,9	6,0	0,9	0,4	0,2	—
Tarnopolskie	100,0	45,6	41,0	11,2	1,5	0,5	0,2	—

Uwaga. Za zespół rolniczy przyjęto każde gospodarstwo domowe, w którego skład wchodzi rolnik-właściciel względnie dzierżawca w zawodzie głównym. Liczba zespołów odpowiada w przybliżeniu liczbie takich gospodarstw rolnych, których posiadanie lub dzierżawienie jest dla ich właścicieli lub dzierżawców głównym, a nie pobocznym źródłem utrzymania.

(dok. str. 64)

TABL. 1. GOSPODARSTWA (ZESPOŁY ROLNICZE) NA WSI WEDŁUG POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH W 1931 R. (dok.)

Województwa	Na 100 gospodarstw					Na 100 gospodarstw nie zatrudniających sił najemnych o powierzchni użytków rolnych w ha				
	o powierzchni użytków rolnych w ha					użytków rolnych w ha				
	mniej niż 2	2-5	5-10	10-15	15-50	mniej niż 2	2-5	5-10	10-15	
	było gospodarstw zatrudniających siły najemne					było gospodarstw liczących 2 i więcej mężczyzn w wieku 18-60 lat				
Polska	9.4	3.2	6.3	11.1	20.8	38.6	13.9	23.6	32.1	40.8
Warszawskie	13.0	2.1	4.1	11.1	24.7	38.9	9.5	16.2	25.6	36.8
Łódzkie	15.4	3.0	8.5	19.5	39.5	63.7	10.3	20.6	32.3	45.3
Kieleckie	8.7	2.4	6.2	13.9	28.8	52.2	9.6	21.7	32.3	45.7
Lubelskie	9.5	2.3	6.4	12.4	22.3	41.8	9.2	20.9	32.3	42.4
Białostockie	6.7	1.1	1.7	4.5	11.5	28.2	11.8	19.1	29.0	38.4
Wileńskie	8.2	1.7	2.7	6.5	14.6	26.7	14.6	22.3	29.9	37.2
Nowogródzkie	6.7	1.3	2.5	5.7	14.5	34.0	13.7	22.6	31.9	39.5
Poleskie	3.7	1.2	1.8	3.1	6.2	11.6	14.4	20.9	28.3	36.0
Wołyńskie	4.9	1.3	2.2	5.6	15.2	33.2	12.2	23.2	35.8	43.4
Poznańskie	23.4	1.5	3.3	9.1	25.5	53.8	7.8	17.2	29.2	41.8
Pomorskie	20.0	2.0	3.2	7.2	18.6	46.9	9.0	17.5	28.6	41.0
Śląskie	21.8	7.9	14.9	27.6	50.3	72.9	6.9	15.7	28.8	41.8
Krakowskie	14.9	7.2	16.3	29.3	39.8	57.2	13.2	26.4	39.9	44.9
Lwowskie	8.9	4.0	9.6	21.0	36.6	47.1	18.3	33.3	46.0	54.8
Stanisławowski	6.8	3.0	9.2	22.5	39.4	48.5	15.2	27.7	38.2	44.5
Tarnopolskie	4.7	1.3	4.1	12.2	28.7	51.1	15.2	27.8	39.5	50.8

Uwaga. Ob. uwagę na str. 63.

TABL. 2. GOSPODARSTWA ROLNE W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje. Lata Klasyfikacja według: A—powierzchni ogólnej gospodarstw B—ziemi użytkowanej rolniczo C—gruntów ornych	Ogółem	Gospodarstwa o powierzchni ha					
		do 5	5-10	10-20	20-100	powyżej 100	
w odsetkach ogólnej liczby gospodarstw							
Polska (1921)	A	100.0	64.7	22.5	9.5	2.7	0.6
	B	100.0	71.6	26.1		1.8	0.5
Czechosłowacja (1930)	A	100.0	70.9	15.7	8.9	4.0	0.5
Finlandia (1929)	C	100.0	54.6	21.8	23.3		0.3
Holandia (1930)	A	100.0	66.8	14.9	11.1	7.1	0.1
Litwa (1930)	A	100.0	24.2	25.4	30.1	19.8	0.5
Niemcy (1933)	A	100.0	53.5	20.2	14.7	10.5	1.1
	B	100.0	57.4	20.6	13.8	7.6	0.6
Stany Zjedn. Am. (1930)	A	100.0	14.6 ^a	22.9 ^b	51.5 ^c	11.0 ^d	
Szwecja (1932)	C	100.0	55.4	22.4	13.9	7.7	0.6
w odsetkach ogólnej powierzchni gospodarstw							
Polska (1921)	A	100.0	15.3	17.5	14.3	9.9	43.0
	B	100.0	25.1	37.9		10.3	26.7
Czechosłowacja (1930)	A	100.0	15.5	13.6	15.3	16.0	39.6
Finlandia (1929)	C	100.0	14.3	19.2	60.4		6.1
Holandia (1930)	A	100.0	14.7	18.0	26.4	39.4	1.5
Litwa (1930)	A	100.0	3.8	13.5	29.9	46.5	6.3
Niemcy (1933)	A	100.0	8.6	10.5	15.1	27.9	37.9
	B	100.0	13.9	16.6	21.8	29.5	18.2
Stany Zjedn. Am. (1930)	A	100.0	1.0 ^a	4.7 ^b	39.4 ^c	54.9 ^d	
Szwecja (1932)	C	100.0	15.3	19.2	22.9	32.0	10.6

a Do 8 ha. b 8-20 ha. c 20-105 ha. d Powyżej 105 ha.

TABL. 3. REFORMA ROLNA

A. Parcelacja, prace regulacyjne i melioracje

Lata Województwa	Parcelacja		Prace regulacyjne					Melioracje ^b : regulacja rzek i kana- łów oraz osu- szanie ro- wami		
	utwo- rzone kolonie i par- cele w tys.	obszar roz- parce- lowany w tys. ha	Scalenie ^a		Likwidacja serwi- tutów			wyna- gro- dzenie w go- tówce w tys. zł	w tys. km ²	na ob- szarze w tys. ha
			go- spo- dar- stwa scalo- ne w tys.	obszar scalo- ny w tys. ha	go- spo- dar- stwa w tys.	obszar otrzy- many za ser- wituty w tys. ha	wyna- gro- dzenie w tys. zł			
Polska 1919	2.1	11.8	2.5 ^c	19.2 ^c	0.1	0.3	—	—	—	
1920	11.5	54.3	1.5	11.1	0.2	0.3	—	—	—	
1921	29.7	180.4	2.3	18.5	1.4	4.8	—	—	—	
1922	41.2	254.2	3.5	32.2	1.6	5.2	—	—	—	
1923	43.5	201.7	5.2	39.2	2.1	5.5	—	—	—	
1924	30.0	118.3	7.6	61.6	3.8	9.9	1.4	—	—	
1925	28.6	128.3	8.6	75.5	7.3	16.8	2.6	—	—	
1926	59.4	209.8	16.7	131.7	17.1	50.8	—	—	—	
1927	67.0	245.1	29.6	237.0	27.0	85.8	3.0	0.0	0.5	
1928	72.8	227.6	42.3	317.9	39.4	100.6	837.3	0.5	17.0	
1929	55.9	164.5	56.5	416.5	34.0	94.4	762.3	1.2	29.4	
1930	49.4	130.8	72.1	517.7	33.6	76.0	770.7	1.2	29.5	
1931	36.4	105.3	76.8	565.5	32.7	45.8	487.8	1.3	43.4	
1932	30.8	74.1	58.6	389.9	25.4	38.4	215.3	2.7	91.4	
1933	28.7	83.5	61.8	392.3	12.1	16.9	352.0	1.9	66.1	
1934	18.7	56.5	59.9	352.7	9.1	10.6	95.9	2.1	59.3	
1935	24.5	79.8	83.3	473.4	10.0	10.5	110.4	2.2	58.9	
1936	28.5	96.5	86.2	471.6	9.4	11.6	43.3	2.3	55.9	
1937	37.7	113.1	93.7	470.2	6.6	4.7	114.2	—	—	
1919—1937	696.4	2535.6	768.7	4993.7	272.9	588.9	3 796.2	15.4	451.4	
Centralne	219.6	827.9	385.3	2430.1	116.4	322.1	3 654.9	7.3	197.1	
Warszawskie	41.5	193.7	49.7	369.9	16.4	44.2	317.0	1.3	33.4	
Łódzkie	29.0	94.9	29.6	157.7	19.5	55.3	250.6	1.2	30.3	
Kieleckie	55.2	149.7	61.8	283.8	24.1	53.0	541.2	1.0	26.0	
Lubelskie	58.9	229.1	99.7	538.9	31.6	130.8	743.1	2.5	69.3	
Białostockie	35.0	160.5	144.5	1079.8	24.8	38.8	803.0	1.3	38.1	
Wschodnie	200.0	977.8	364.1	2489.8	156.5	256.8	141.3	7.5	232.6	
Wileńskie	41.0	251.5	67.2	564.5	24.4	29.4	—	1.8	38.0	
Nowogródzkie	42.0	185.7	96.0	618.1	43.6	47.4	98.8	2.0	43.3	
Poleskie	32.6	213.3	64.8	566.6	44.4	112.2	28.3	1.3	58.5	
Wołyńskie	84.4	327.3	136.1	740.6	44.1	77.8	14.2	2.4	92.8	
Zachodnie	66.3	347.3	0.5	3.2	—	—	—	0.4	14.6	
Poznańskie	36.8	192.8	0.5	3.2	—	—	—	0.1	8.8	
Pomorskie	15.6	129.7	—	—	—	—	—	0.3	5.6	
Śląskie	13.9	24.8	—	—	—	—	—	0.0	0.2	
Południowe	210.5	382.6	18.8	70.6	—	—	—	0.2	7.1	
Krakowskie	30.8	42.7	11.0	40.3	—	—	—	0.1	2.4	
Lwowskie	59.6	112.9	5.4	20.3	—	—	—	0.1	2.7	
Stanisławow- skie	34.5	55.6	1.6	4.7	—	—	—	0.0	1.1	
Tarnopolskie	85.6	171.4	0.8	5.3	—	—	—	0.0	0.9	

^a Dane o scaleniu obejmują okres 1918—1937. ^b Melioracje przeprowadzone w związku z przebudową ustroju rolnego. Dane tylko do 1936 włącznie. ^c 1918 i 1919.

(dok. str. 66)

TABL. 3. REFORMA ROLNA (dok.)
B. Parcelacja

Wyszczególnienie	1919 — 1937			Województwa				
	1935	1936	1937	Polska	Województwa			za- po- łud- nie wa
					cen- tralne	wscho- dnie	za- cho- dnie	
Institucje i osoby parcelujące								
Obszar rozparcelowany w tys. ha								
Ogółem	79,8	96,5	113,1	2 535,6	827,9	977,8	347,3	382,6
Urzędy wojewódzkie	21,9	20,3	25,2	756,8	232,8	297,0	224,1	2,1
Państwowy Bank Rolny	15,1	13,6	8,4	95,6	29,7	30,2	34,2	1,1
Institucje i osoby prywatne	42,8	62,6	79,5	683,2	565,4	650,6	89,0	379,4
Działki utworzone w wyniku parcelacji								
Liczba w tysiącach								
Ogółem	24,5	28,5	37,7	696,4	219,6	200,0	66,3	210,5
Kolonie samodzielne	4,8	5,9	7,7	145,6	56,2	47,0	16,4	26,0
Parcele dodatkowe	16,1	18,1	26,0	476,4	124,9	146,5	30,0	175,0
Ośrodki oraz kolonie specjalne	0,2	0,2	0,2	3,6	1,6	0,5	0,7	0,6
Parcele robotnicze, rzemieślnicze, urzędnicze, letniskowe i budowlane	3,4	4,3	3,8	70,8	36,9	6,0	19,2	8,7
Obszar w tys. ha								
Ogółem	79,8	96,5	113,1	2 535,6	827,9	977,8	347,3	382,6
Kolonie samodzielne	41,8	50,5	60,3	1 366,9	467,8	575,7	190,8	124,5
Parcele dodatkowe	28,4	33,8	42,3	958,5	285,6	367,0	81,6	224,3
Ośrodki oraz kolonie specjalne	4,0	5,3	4,4	86,3	25,6	14,4	29,9	16,4
Parcele robotnicze, rzemieślnicze, urzędnicze, letniskowe i budowlane	3,1	3,8	3,5	55,0	26,9	4,6	17,9	5,6
Obszar wydzielony na cele państwowe, samorządowe i inne ogólne	2,5	3,1	2,6	68,9	22,0	16,1	19,1	11,7
Nabywcy gruntów w tys.^a								
Ogółem	24,5	.	.	629,9	196,5	185,4	54,9	193,1
Rolnicy:								
pełnorolni	4,8	.	.	37,7	15,3	9,7	3,7	9,0
małorolni	14,4	.	.	407,1	100,2	129,8	22,7	154,4
bezrolni	2,0	.	.	124,1	48,4	39,6	12,3	23,8
Nierolnicy	3,3	.	.	61,0	32,6	6,3	16,2	5,9

^a 1919—1935.

Źródło: Dane Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych.

TABL. 4. UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W 1931 R.

Województwa Gospodarstwa	Ogółem ^a	Ziemia użytkowana rolniczo					Lasy	Inne grunty ^b i nie- użytki
		Razem	Grunty orne	Łąki	Past- wiska	Sady i ogrody		
w tysiącach ha								
Polska	37 897	25 589	18 887	3 804	2 076	582	8 322	3 986
Warszawskie	2 910	2 254	1 867	175	186	26	373	283
Łódzkie	1 888	1 394	1 136	120	120	18	309	185
Kieleckie	2 539	1 738	1 436	146	132	24	570	231
Lubelskie	3 046	2 212	1 697	294	178	43	581	253
Białostockie	3 096	2 007	1 430	316	220	41	739	350
Wileńskie	2 726	1 753	1 065	338	297	53	525	448
Nowogródzkie	2 126	1 401	903	276	181	41	517	208
Poleskie	3 543	1 899	809	689	368	33	913	731
Wołyńskie	3 449	2 207	1 501	433	192	81	799	443
Poznańskie	2 657	1 965	1 669	199	65	32	503	189
Pomorskie	1 638	1 063	889	104	85	15	406	169
Śląskie	421	240	178	31	25	6	138	43
Krakowskie	1 733	1 198	904	111	162	21	399	136
Lwowskie	2 816	1 965	1 414	273	233	48	698	153
Stanisławowskie	1 687	1 006	875	201	202	28	587	94
Tarnopolskie	1 622	1 287	1 084	96	60	48	265	70
Gospodarstwa: poniżej 50 ha	21 817	19 515	14 891	2 717	1 446	461	1 043	1 259
50 ha i więcej	9 780	4 622	3 213	828	511	72	4 164	994
Grunty związków prawa publiczn.	6 300	1 452	453	261	719	19	3 115	1 733
w odsetkach ogólnej powierzchni								
Polska	100,0	67,5	49,0	10,0	7,0	1,5	22,0	10,5
Warszawskie	100,0	77,5	64,2	6,0	6,4	0,9	12,8	9,7
Łódzkie	100,0	73,8	60,1	6,4	6,4	0,9	16,4	9,8
Kieleckie	100,0	68,4	66,6	5,7	5,2	0,9	22,5	9,1
Lubelskie	100,0	72,6	55,7	9,7	5,8	1,4	19,1	8,3
Białostockie	100,0	64,8	46,2	10,2	7,1	1,3	23,9	11,3
Wileńskie	100,0	64,3	39,1	12,4	10,9	1,9	19,3	16,4
Nowogródzkie	100,0	65,9	42,5	13,0	8,5	1,9	24,3	9,8
Poleskie	100,0	53,6	22,8	19,5	10,4	0,9	25,8	20,6
Wołyńskie	100,0	64,0	43,5	12,6	5,5	2,4	23,2	12,8
Poznańskie	100,0	74,0	62,9	7,5	2,4	1,2	18,9	7,1
Pomorskie	100,0	65,1	54,4	6,4	3,4	0,9	24,6	10,3
Śląskie	100,0	57,0	42,5	7,3	5,8	1,4	32,7	10,3
Krakowskie	100,0	69,2	52,2	6,4	9,4	1,2	23,0	7,8
Lwowskie	100,0	69,8	50,3	9,7	8,2	1,6	24,8	5,4
Stanisławowskie	100,0	59,6	34,1	11,9	12,0	1,6	34,8	5,6
Tarnopolskie	100,0	79,3	66,8	6,0	3,7	2,8	16,4	4,3
Gospodarstwa: poniżej 50 ha	100,0	89,4	68,3	12,4	6,8	2,1	4,8	5,8
50 ha i więcej	100,0	47,2	32,9	8,4	5,2	0,7	42,6	10,2
Grunty związków prawa publiczn.	100,0	23,0	7,2	4,1	11,4	0,3	49,5	27,5

^a Dane z rejestracji użytków różnią się od całkowitej powierzchni (ob. dział II, tabl. 3, str. 12). ^b Wody, grunty pod zabudowaniami, podwórzami, drogami, cementarzami itp.

TABL. 1. GOSPODARSTWA (ZESPOŁY ROLNICZE) NA WSI WEDŁUG POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH W 1931 R. (dok.)

Województwa	Na 100 gospodarstw						Na 100 gospodarstw nie zatrudniających siły najemnej o powierzchni użytków rolnych w ha				
	ogółem	o powierzchni użytków rolnych w ha					mniej niż 2	2-5	5-10	10-15	15-50
		mniej niż 2	2-5	5-10	10-15	15-50					
było gospodarstw zatrudniających siły najemne						było gospodarstw liczących 2 i więcej mężczyzn w wieku 18-60 lat					
Polska	9.4	3.2	6.3	11.1	20.8	38.6	13.9	23.6	32.1	40.6	
Warszawskie	13.0	2.1	4.1	11.1	24.7	38.9	9.5	16.2	25.6	36.6	
Łódzkie	15.4	3.0	8.5	19.5	39.5	63.7	10.3	20.6	32.3	45.2	
Kieleckie	8.7	2.4	6.2	13.9	28.8	52.2	9.6	21.7	32.3	45.7	
Lubelskie	9.5	2.3	6.4	12.4	22.3	41.8	9.2	20.9	32.3	42.4	
Białostockie	6.7	1.1	1.7	4.5	11.5	28.2	11.8	19.1	29.0	38.4	
Więńskie	8.2	1.7	2.7	6.5	14.6	26.7	14.6	22.3	29.9	37.7	
Nowogrodzkie	6.7	1.3	2.5	5.7	14.5	34.0	13.7	22.6	31.9	39.3	
Poleskie	3.7	1.2	1.8	3.1	6.2	11.6	14.4	20.9	28.3	36.0	
Wołyńskie	4.9	1.3	2.2	5.6	15.2	33.2	12.2	23.2	35.8	43.4	
Poznańskie	23.4	1.5	3.3	9.1	25.5	53.8	7.8	17.2	29.2	41.5	
Pomorskie	20.0	2.0	3.2	7.2	18.6	46.9	9.0	17.5	28.6	41.4	
Śląskie	21.8	7.9	14.9	27.6	50.3	72.9	6.9	15.7	28.8	41.4	
Krakowskie	14.9	7.2	16.3	29.3	39.8	57.2	13.2	26.4	39.9	44.9	
Lwowskie	8.9	4.0	9.6	21.0	36.6	47.1	18.3	33.3	46.0	54.0	
Stanisławowskie	6.8	3.0	9.2	22.5	39.4	48.5	15.2	27.7	38.2	44.5	
Tarnopolskie	4.7	1.3	4.1	12.2	28.7	51.1	15.2	27.8	39.5	50.3	

Uwaga. Ob. uwagę na str. 63.

TABL. 2. GOSPODARSTWA ROLNE W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje. Lata Klasyfikacja według:	Ogółem	Gospodarstwa o powierzchni ha					
		do 5	5-10	10-20	20-100	powyżej 100	
w odsetkach ogólnej liczby gospodarstw							
Polska (1921)	A	100.0	64.7	22.5	9.5	2.7	0.6
	B	100.0	71.6	26.1		1.8	0.5
Czechosłowacja (1930)	A	100.0	70.9	15.7	8.9	4.0	0.5
Finlandia (1929)	C	100.0	54.6	21.8	23.3		0.3
Holandia (1930)	A	100.0	66.8	14.9	11.1	7.1	0.1
Litwa (1930)	A	100.0	24.2	25.4	30.1	19.8	0.5
Niemcy (1933)	A	100.0	53.5	20.2	14.7	10.5	1.1
	B	100.0	57.4	20.6	13.8	7.6	0.6
Stany Zjedn. Am. (1930)	A	100.0	14.6 ^a		22.9 ^b	51.5 ^c	11.0 ^d
Szwecja (1932)	C	100.0	55.4	22.4	13.9	7.7	0.6
w odsetkach ogólnej powierzchni gospodarstw							
Polska (1921)	A	100.0	15.3	17.5	14.3	9.9	43.0
	B	100.0	25.1	37.9		10.3	26.7
Czechosłowacja (1930)	A	100.0	15.5	13.6	15.3	16.0	39.6
Finlandia (1929)	C	100.0	14.3	19.2	60.4		6.1
Holandia (1930)	A	100.0	14.7	18.0	26.4	39.4	1.5
Litwa (1930)	A	100.0	3.8	13.5	29.9	46.5	6.3
Niemcy (1933)	A	100.0	8.6	10.5	15.1	27.9	37.9
	B	100.0	13.9	16.6	21.8	29.5	18.2
Stany Zjedn. Am. (1930)	A	100.0	1.0 ^a		4.7 ^b	39.4 ^c	54.9 ^d
Szwecja (1932)	C	100.0	15.3	19.2	22.9	32.0	10.6

a Do 8 ha. b 8-20 ha. c 20-105 ha. d Powyżej 105 ha.

TABL. 3. REFORMA ROLNA
A. Parcelacja, prace regulacyjne i melioracje

Lata Województwa	Parcelacja		Prace regulacyjne				Melioracje: regulacje rzek i kana- łów oraz osu- szanie ro- wami		
	utwo- rzone kolon- ie i par- cele w tys.	obszar roz- parce- lowany w tys. ha	Scalenie ^a		Likwidacja serwi- tutów		w tys. km	na ob- szarze tys. ha	
			go- spo- dar- stwa scalo- ne w tys.	obszar sca- lony w tys. ha	obszar otrzy- many za ser- wituty w tys. ha	wyna- gro- dzenie w go- tówce w tys. zł			
Polska 1919	2.1	11.8	2.5 ^c	19.2 ^c	0.1	0.3	—	—	
1920	11.5	54.3	1.5	11.1	0.2	0.3	—	—	
1921	29.7	180.4	2.3	18.5	1.4	4.8	—	—	
1922	41.2	254.2	3.5	32.2	1.6	5.2	—	—	
1923	43.5	201.7	5.2	39.2	2.1	5.5	—	—	
1924	30.0	118.3	7.6	61.6	3.8	9.9	1.4	—	
1925	28.6	128.3	8.6	75.5	7.3	16.8	2.6	—	
1926	59.4	209.8	16.7	131.7	17.1	50.8	—	—	
1927	67.0	245.1	29.6	237.0	27.0	85.8	3.0	0.0	
1928	72.8	227.6	42.3	317.9	39.4	100.6	837.3	0.5	
1929	55.9	164.5	56.5	416.5	34.0	94.4	762.3	1.2	
1930	49.4	130.8	72.1	517.7	33.6	76.0	770.7	1.2	
1931	36.4	105.3	76.8	565.5	32.7	45.8	487.8	1.3	
1932	30.8	74.1	58.6	389.9	25.4	38.4	215.3	2.7	
1933	28.7	83.5	61.8	392.3	12.1	16.9	352.0	1.9	
1934	18.7	56.5	59.9	352.7	9.1	10.5	95.9	2.1	
1935	24.5	79.8	83.3	473.4	10.0	10.5	110.4	2.2	
1936	28.5	96.5	86.2	471.6	9.4	11.6	43.3	2.3	
1937	37.7	113.1	93.7	470.2	6.6	4.7	114.2	—	
1919—1937	696.4	2535.6	768.7	4993.7	272.9	588.9	3796.2	15.4	451.4
Centralne	219.6	827.9	385.3	2430.1	116.4	322.1	3654.9	7.3	197.1
Warszawskie	41.5	193.7	49.7	369.9	16.4	44.2	317.0	1.3	33.4
Łódzkie	29.0	94.9	29.6	157.7	19.5	55.3	250.6	1.2	30.3
Kieleckie	55.2	149.7	61.8	283.8	24.1	53.0	541.2	1.0	26.0
Lubelskie	58.9	229.1	99.7	538.9	31.6	130.8	743.1	2.5	69.3
Białostockie	35.0	160.5	144.5	1079.8	24.8	38.8	803.0	1.3	38.1
Wschodnie	200.0	977.8	364.1	2489.8	156.5	266.8	141.3	7.5	232.6
Wileńskie	41.0	251.5	67.2	564.5	24.4	29.4	—	1.8	38.0
Nowogrodzkie	42.0	185.7	96.0	618.1	43.6	47.4	98.8	2.0	43.3
Poleskie	32.6	213.3	64.8	566.6	44.4	112.2	28.3	1.3	58.5
Wołyńskie	84.4	327.3	136.1	740.6	44.1	77.8	14.2	2.4	92.8
Zachodnie	66.3	347.3	0.5	3.2	—	—	—	0.4	14.6
Poznańskie	36.8	192.8	0.5	3.2	—	—	—	0.1	8.8
Pomorskie	15.6	129.7	—	—	—	—	—	0.3	5.6
Śląskie	13.9	24.8	—	—	—	—	—	0.0	0.2
Południowe	210.5	382.6	18.8	70.6	—	—	—	0.2	7.1
Krakowskie	30.8	42.7	11.0	40.3	—	—	—	0.1	2.4
Lwowskie	59.6	112.9	5.4	20.3	—	—	—	0.1	2.7
Stanisławow- skie	34.5	55.6	1.6	4.7	—	—	—	0.0	1.1
Tarnopolskie	85.6	171.4	0.8	5.3	—	—	—	0.0	0.5

^a Dane o scaleniu obejmują okres 1918—1937. ^b Melioracje przeprowadzone w związku z przebudową ustroju rolnego. Dane tylko do 1936 włącznie. ^c 1918 i 1919.

(dok. str. 6)

TABL. 5. UŻYTKOWANIE GRUNTÓW WEDŁUG RODZAJÓW GOSPODARSTW I WOJEWÓDZTW W 1931 R.

Województwa	Powierzchnia ogólna				W tym ziemia użytkowana rolniczo			
	Ogółem w tys. ha ^a	Gospodarstwa		Grunty zw. prawa publ.	Razem w tys. ha	Gospodarstwa		Grunty zw. prawa publ.
		poni- żej 50 ha	50 ha i wię- cej			poni- żej 50 ha	50 ha i wię- cej	
		w odsetkach powierzchni ogólnej				w odsetkach powierzchni użytko- wanej rolniczo		
Polska	37 897	57,6	25,8	16,6	25 589	76,3	18,0	6,7
Warszawskie	2 910	64,2	25,8	10,0	2 254	74,8	23,2	2,0
Łódzkie	1 888	67,7	21,4	10,9	1 394	80,7	16,2	2,1
Kieleckie	2 539	64,6	17,2	18,2	1 738	84,2	10,7	5,0
Łubelskie	3 046	70,0	20,8	9,2	2 212	83,4	12,9	3,0
Białostockie	3 096	63,9	11,6	24,5	2 007	86,8	9,3	3,0
Wileńskie	2 726	57,9	28,3	13,8	1 753	78,4	19,1	2,0
Nowogródzkie	2 126	57,9	27,7	14,4	1 401	79,9	16,4	3,0
Poleskie	3 543	42,5	38,6	18,9	1 899	68,4	22,0	9,0
Wołyńskie	3 449	57,0	22,7	20,3	2 207	81,9	11,1	7,0
Poznańskie	2 657	42,2	41,6	16,2	1 965	52,6	41,4	6,0
Pomorskie	1 637	43,8	29,5	26,7	1 063	60,0	33,6	6,0
Śląskie	421	44,9	38,4	16,7	240	70,9	23,4	5,0
Krakowskie	1 733	70,1	17,7	12,2	1 198	87,4	7,3	5,0
Lwowskie	2 816	57,0	27,8	15,2	1 965	76,1	13,5	10,0
Stanisławowskie	1 687	47,2	22,5	30,3	1 006	71,8	15,5	12,0
Tarnopolskie	1 623	61,7	28,7	9,6	1 287	73,9	19,3	6,0

a Ob. uwagę a na str. 67.

TABL. 6. UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W NIEKTÓRYCH KRAJACH W 1935 R.

Kraje	Ogółem	w tym			Ogółem	w tym		
		grunty orne	łąki i past- wiska	lasy		grunty orne	łąki i past- wiska	lasy
	w tysiącach ha				w odsetkach			
Dania	4 293	2 663	418	.	100,0	62,1	9,7	.
Węgry	9 307	5 605	1 610	1 100	100,0	60,2	17,3	11,8
Polska ^a	37 897	18 557	6 480	8 322	100,0	49,0	17,0	22,0
Litwa	5 567	2 698	1 140	1 051	100,0	48,5	20,5	18,0
Rumunia	29 505	13 866	3 857	6 448	100,0	47,0	13,1	21,0
Czechosłowacja	14 050	5 849	2 340	4 589	100,0	41,6	16,7	32,0
Niemcy	47 071	19 396	8 569	12 948	100,0	41,2	18,2	27,0
Włochy	31 019	12 753	6 017	5 080	100,0	41,1	19,4	16,0
Francja	55 099	21 386	11 392	10 572	100,0	38,8	20,7	19,0
Bułgaria ^b	10 315	3 711	.	.	100,0	36,0	.	.
Belgia	3 051	1 084	547	.	100,0	35,5	17,9	.
Łotwa	6 579	2 087	1 656	1 745	100,0	31,7	25,2	26,0
Hiszpania	50 572	15 770	.	.	100,0	31,2	.	.
Jugosławia	24 754	7 484	6 141	7 720	100,0	30,2	24,8	31,0
Holandia	3 292	931	1 298	244	100,0	28,3	39,4	7,0
Anglia z Walia	15 027	3 681	8 490	.	100,0	24,5	56,5	.
Estonia	4 523	1 075	1 744	938	100,0	23,8	38,6	20,0
Austria	8 387	1 978	2 229	3 160	100,0	23,6	26,6	37,0
Stany Zj. Am.	170 213	137 333	.	.	100,0	17,8	.	.

a 1931. b 1934.

Źródło: *Annuaire International de Statistique Agricole 1936/37*, Rzym 1937

TABL. 7. PAŃSTWOWE MAJĄTKI ROLNE W 1937 R.

Wyszczególnienie	Ogółem	Gospodarstwa		Drobne działki i nie- użytki
		we własnym zarządzie	oddane w dzier- żawę	
powierzchnia w tysiącach ha				
Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych	110,3	11,6	78,9	19,8
Naczelną Dyrekcją Lasów Państw.	101,8	3,7	78,3 ^a	19,8 ^b
Państwowy Instytut Naukowy Gosp. Wiejsk. w Puławach	2,2	2,2	—	—
Państwowe Zakłady Chowu Koni	6,3	5,7	0,6	—
Ministerstwo Sprawiedliwości	3,7	2,0	—	1,7
„ Komunikacji	15,5	—	—	15,5 ^c
„ Opieki Społecznej	0,7	0,5	0,1	0,1
Liceum Krzemienieckie	3,0	2,7	0,1	0,2
Przedsiębiorstwa państwowe	4,9	0,5	1,0	3,4
Monopole	0,0	0,0	—	—

^a W tym rezerwuje się na cele oświaty i kultury rolniczej (szkoły rolnicze, fermy i zakłady doświadczalne) 24 tys. ha. ^b W tym działki na cele szkolnictwa powszechnego, parafialne, publiczne 16,3 tys. ha. ^c Grunty orne, sady, ogrody i łąki w dzierżawie pracowników i emerytów P.K.P.

Uwaga. Lasy państwowe ob. tabl. 22, 24—27, str. 83—85.

TABL. 8. KAPITAŁ, KOSZTY PRODUKCJI I DOCHODY MNIJSZYCH GOSPODARSTW ROLNYCH

Lata Woje- wództwa Wielkość gospodarstw	Liczba gospo- darstw wzię- tych do obli- czeń	Prze- ciętny obszar gospo- darstw w ha	Kapitał czynny		Kapi- tał bier- ny (dłu- gi)	Kosz- ty pro- duk- cji ^a	Dochód				
			ogó- łem	w tym grun- towo- wiany			brut- to	net- to	rol- niczy ^b	spo- łecz- ny ^c	
w złotych na ha											
1932/33	417	13	2 475	1 420	660	374	211	237	26	83	154
1933/34	513	13	2 068	1 143	552	366	184	219	35	83	147
1934/35	564	13	2 002	1 090	556	360	184	202	18	68	125
1935/36	690	12	1 805	999	487	341	181	234	53	101	165
1936/37	200	12	1 789	1 013	457	296	198	261	63	121	188
Przeciętne roczne w latach 1932/33 — 1935/36											
2—50 ha	546	13	2 088	1 163	564	360	190	223	33	84	148
Centralne	199	12	1 812	1 005	448	369	185	229	44	110	161
Wschodnie	131	15	1 097	605	290	191	116	137	21	63	106
Zachodnie	96	18	2 817	1 304	1 035	560	250	275	25	82	156
Południowe	121	8	2 753	1 731	652	325	225	255	30	111	168
2—3 ha	16	2	2 809	1 575	851	504	321	336	15	170	207
3—5 ha	57	4	2 826	1 591	806	396	274	311	37	162	201
5—10 ha	180	7	2 189	1 269	532	381	208	248	40	132	170
10—15 ha	131	12	2 017	1 127	539	340	173	208	35	100	141
15—30 ha	138	20	1 716	892	507	319	145	170	25	64	110
30—50 ha	25	37	1 758	930	525	426	134	147	13	36	84

^a Bez oprocentowania kapitału czynnego. ^b Suma dochodów z kapitału i pracy rodziny. ^c Suma dochodów, które czerpią z gospodarstwa rolnego właściciel i osoby trzecie, np. państwo, samorząd, najemnicy i wierzyciele.

Źródło: Dane Wydziału Ekonomiki Rolnej Drobnych Gospodarstw Wiejskich w Państwowym Instytucie Naukowym Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach.

TABL. 9. KOSZTY PRODUKCJI I DOCHODY MNIJSZYCH GOSPODARSTW ROLNYCH W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje	Lata	Liczba gospodarstw wziętych do obliczeń	Przebiegły obszar gospod. w ha	Koszty produkcji	Dochód			
					brutto	netto	rolniczy	społeczny
					w złotych na ha			
Polska . . .	1927/28-1929/30 ^d	817	14	390	549	159	227	368
	1930/31-1933/34 ^d	527	13	251	275	24	84	170
	1932/33	417	13	211	237	26	83	154
	1933/34	513	13	184	219	35	83	147
Czechosłow. . .	1927/28-1929/30 ^d	217	17	.	.	208	390	665
	1930/31-1931/32 ^d	241	17	.	.	66	244	542
	1930/31	233	17	.	.	65	269	552
	1931/32	248	18	.	.	67	219	533
Dania . . .	1927/28-1929/30 ^d	597	23	1 583	1 834	252	.	903
	1930/31-1933/34 ^d	549	23	930	978	48	.	467
	1932/33	489	23	693	788	95	.	410
	1933/34	604	24	540	626	86	.	345
Estonia . . .	1927/28-1929/30 ^d	.	41	260	285	25	127	190
	1930/31-1933/34 ^d	300	38	181	187	6	82	114
	1932/33	300	37	173	171	2	70	104
	1933/34	300	37	115	139	24	75	98
Finlandia . . .	1927/28-1929/30 ^d	.	22	505	578	74	206	373
	1930/31-1933/34 ^d	681	22	271	324	53	120	212
	1932/33	689	22	201	251	50	97	161
	1933/34	708	22	204	260	56	103	169
Holandia . . .	1927/28-1929/30 ^d	.	16	1 353	1 534	181	.	737
	1930/31-1933/34 ^d	528	16	956	871	85	174	407
	1932/33	569	16	876	683	193	84	303
	1933/34	603	16	861	883	22	259	467
Litwa . . .	1928/29-1929/30 ^d	98	35	234	277	43	87	188
	1930/31-1933/34 ^d	107	23	186	198	12	72	133
	1932/33	124	19	178	188	11	81	126
	1933/34	122	20	137	144	7	69	102
Łotwa . . .	1927/28-1929/30 ^d	117	43	252	271	19	91	174
	1930/31-1933/34 ^d	140	39	224	234	10	75	144
	1932/33	137	37	201	206	5	67	123
	1933/34	136	37	191	231	41	98	157
Niemcy . . .	1928/29-1929/30 ^d	2 502	45	952	1 019	67	.	559
	1930/31-1933/34 ^d	3 677	45	746	792	46	73	445
	1932/33	4 154	45	694	728	34	69	409
	1933/34	3 875	45	705	792	86	122	457
Norwegia . . .	1927/28-1929/30 ^d	.	17	1 411	1 586	175	473	856
	1930/31-1933/34 ^d	206	17	915	992	77	259	507
	1932/33	202	17	726	803	77	232	427
	1933/34	240	18	678	758	80	214	395
Szwajcaria . . .	1927/28-1929/30 ^d	.	15	1 844	2 169	325	624	1 343
	1930/31-1933/34 ^d	543	15	1 764	1 962	198	347	1 103
	1932/33	564	14	1 840	1 844	4	155	913
	1933/34	546	14	1 679	1 849	170	308	1 010
Szwecja . . .	1927/28-1929/30 ^d	274	12	806	906	99	.	560
	1930/31-1933/34 ^d	377	13	622	678	56	.	390
	1932/33	391	13	530	581	51	.	332
	1933/34	415	15	484	556	71	.	321

a-c Ob. uwagi a-c do tabl. 8 na str. 69. d Przeciętne roczne.

Źródło: *Comptabilité Agricole. Recueil de Statistiques pour 1932/33 et 1933/34*, Rzym 1937.

TABL. 10. CENY ZIEMI W 1928 R. I W PIERWSZYM PÓLROCZU 1933 I 1936 R.

Szacunek na podstawie informacji korespondentów rolnych Głównego Urzędu Statystycznego

Typy gleby Rodzaje gospodarstw	Rok	Województwa							
		centralne		wschodnie		zachodnie		południowe	
		War- szawa, Łódź, Kielce, Lublin	Bia- ry- stok	Wilno, Nowo- gró- dek, Polesie	Wo- łyń	Po- znań, Po- mo- rze	Śląsk	Kra- ków, Lwów	Stani- sław- ów, Tar- nopol
przeciętnie w złotych za jeden ha									
Ziemia z budynkami, inwentarzami i zapasami									
Pszemno-buraczana	1928	3 690	2 460	1 410	3 010	3 410	4 250	4 540	4 130
Zytinia dobra, zdatna pod pszenicę	1928	3 050	1 950	1 210	2 610	2 710	3 750	3 850	3 600
Zytinio-ziemniaczana słabsza	1928	2 300	1 440	1 190	2 050	2 130	3 400	3 070	2 960
Pszemno-buraczana: Gosp. włośc. małe	1933	1 680	1 030	730	1 330	1 760	2 800	2 370	1 740
	1936	1 581	809	678	1 075	1 568	2 392	2 015	1 463
" " większe	1933	1 660	1 050	740	1 340	1 650	2 430	2 350	1 750
	1936	1 545	775	678	1 085	1 437	2 198	1 950	1 385
" folwarczne	1933	1 570	1 030	740	1 270	1 430	2 210	2 120	1 550
	1936	1 434	719	670	1 063	1 286	1 930	1 616	1 216
Zytinio-ziemniaczana: Gosp. włośc. małe	1933	1 280	780	550	950	1 300	2 370	1 880	1 450
	1936	1 229	635	501	775	1 192	2 211	1 636	1 211
" " większe	1933	1 270	790	550	970	1 200	2 100	1 870	1 450
	1936	1 207	606	515	789	1 084	1 883	1 520	1 119
" folwarczne	1933	1 190	770	570	960	1 080	1 770	1 700	1 270
	1936	1 109	571	513	747	977	1 623	1 312	1 017
Ziemia bez budynków, inwentarzy i zapasów									
Pszemno-buraczana	1928	3 260	1 800	1 020	2 160	2 550	3 100	3 970	3 430
Zytinia dobra, zdatna pod pszenicę	1928	2 540	1 490	900	1 820	2 020	2 670	3 190	3 000
Zytinio-ziemniaczana słabsza	1928	1 870	1 070	630	1 360	1 500	2 290	2 510	2 370
Pszemno-buraczana: Gosp. włośc. małe	1933	1 270	740	560	970	1 160	1 750	1 910	1 320
	1936	1 212	595	479	879	1 055	1 767	1 552	1 236
" " większe	1933	1 240	740	570	980	1 080	1 670	1 760	1 340
	1936	1 182	584	497	902	1 001	1 669	1 460	1 190
" folwarczne	1933	1 220	730	570	910	1 060	1 550	1 660	1 190
	1936	1 132	541	494	865	886	1 474	1 280	1 031
Zytinio-ziemniaczana: Gosp. włośc. małe	1933	940	540	390	680	860	1 550	1 450	1 090
	1936	924	431	345	584	795	1 513	1 181	987
" " większe	1933	930	530	400	670	810	1 360	1 380	1 090
	1936	902	418	354	585	763	1 344	1 162	963
" folwarczne	1933	910	540	400	650	730	1 220	1 340	950
	1936	849	394	354	568	649	1 229	890	872

Uwaga. Metodę opracowania ob. Statystyka Polski, seria C, zes. 31.

TABL. 11. POWIERZCHNIA ZASIEWÓW, ZBIORY, PŁONY Z *ha*
WAŻNIEJSZYCH ZIEMIOPŁODÓW
Polska ogółem

Lata	Ogółem	w tym ziemioplody					burak cu- krowa
		pszenica	żyto	jęcz- mień	owies	ziem- niaki	
Powierzchnia zasiewów w tysiącach <i>ha</i>							
1909—1913 ^a	.	1 353	5 087	1 265	2 749	2 404	168
1928—1937 ^a	16 850	1 654	5 720	1 211	2 199	2 745	152
1928—1932 ^a	16 511	1 582	5 690	1 226	2 162	2 649	185
1933—1937 ^a	17 189	1 726	5 750	1 196	2 236	2 841	120
1928	15 444	1 290	5 341	1 156	2 038	2 505	234
1929	16 480	1 427	5 798	1 259	2 192	2 636	230
1930	16 860	1 645	5 895	1 234	2 187	2 672	185
1931	16 948	1 819	5 772	1 272	2 172	2 718	149
1932	16 825	1 726	5 646	1 207	2 220	2 715	116
1933	16 932	1 694	5 775	1 166	2 204	2 740	99
1934	17 051	1 746	5 639	1 177	2 190	2 762	112
1935	17 181	1 754	5 784	1 219	2 234	2 832	119
1936	17 358	1 742	5 831	1 187	2 255	2 893	121
1937	17 422	1 693	5 721	1 232	2 294	2 980	147
Zbiory w tysiącach <i>q</i>							
1909—1913 ^a	x	16 783	57 112	14 890	28 143	247 899	41 133
1928—1937 ^a	x	19 580	64 047	14 649	25 313	320 080	32 450
1928—1932 ^a	x	18 512	63 782	15 055	24 997	302 551	39 465
1933—1937 ^a	x	20 648	64 312	14 243	25 629	337 609	25 441
1928	x	16 117	61 102	15 272	24 977	276 605	49 028
1929	x	17 925	70 098	16 598	29 531	317 498	49 704
1930	x	22 404	69 580	14 639	23 476	309 023	47 170
1931	x	22 649	57 026	14 757	23 095	309 884	27 612
1932	x	13 464 ^b	61 105	14 008	23 908	299 745	23 786
1933	x	21 741	70 733	14 359	26 829	283 301	18 523
1934	x	20 804	64 640	14 526	25 507	334 704	25 665
1935	x	20 108	66 170	14 684	25 979	325 017	25 006
1936	x	21 326	63 640	14 014	26 401	342 813	25 554
1937	x	19 262	56 378	13 634	23 429	402 210	32 456
Płony z jednego <i>ha</i> w <i>q</i>							
1909—1913 ^a	x	12,4	11,2	11,8	10,2	103	245
1928—1937 ^a	x	11,8	11,2	12,1	11,5	117	213
1928—1932 ^a	x	11,7	11,2	12,3	11,6	114	214
1933—1937 ^a	x	12,0	11,2	11,9	11,5	119	213
1928	x	12,5	11,4	13,2	12,3	110	209
1929	x	12,6	12,1	13,2	13,5	120	208
1930	x	13,6	11,8	11,9	10,7	116	255
1931	x	12,5	9,9	11,6	10,6	114	186
1932	x	7,8 ^b	10,8	11,6	10,8	110	205
1933	x	12,8	12,2	12,3	12,2	103	187
1934	x	11,9	11,5	12,3	11,6	121	229
1935	x	11,5	11,4	12,0	11,6	115	211
1936	x	12,2	10,9	11,8	11,7	118	210
1937	x	11,4	9,9	11,1	10,2	135	221

^a Przeciętne roczne. ^b Zmniejszenie z powodu wystąpienia rdzy.

TABL. 12. POWIERZCHNIA ZASIEWÓW, ZBIORY, PŁONY Z *ha*
WAŻNIEJSZYCH ZIEMIOPŁODÓW WEDŁUG WOJEWÓDZTW
Przeciętne roczne 1928—1937

Województwa	Ogółem	w tym ziemniaki					buraki cukrowe
		pszenica	żyto	jęczmień	owies	ziemniaki	
Powierzchnia zasiewów w tysiącach <i>ha</i>							
Polska	16 850	1 654	5 720	1 211	2 199	2 745	152
Warszawskie	1 711	141	734	80	144	274	26
Łódzkie	1 084	58	522	27	103	204	8
Kieleckie	1 378	123	499	118	170	258	6
Lubelskie	1 608	198	509	121	216	252	14
Białostockie	1 159	66	447	64	182	185	0
Wileńskie	794	21	301	67	132	104	—
Nowogrodzkie	772	22	275	63	120	111	—
Poleskie	678	22	295	37	81	136	0
Wołyńskie	1 355	218	383	126	195	163	8
Poznańskie	1 617	131	607	119	135	274	59
Pomorskie	813	54	293	57	66	131	16
Śląskie	171	9	53	6	33	41	1
Krakowskie	847	103	185	64	188	156	1
Lwowskie	1 288	193	317	100	245	215	6
Stanisławowskie	544	84	105	32	82	103	3
Tarnopolskie	1 031	211	195	130	107	137	4
Zbiory w tysiącach <i>q</i>							
Polska	x	19 580	64 047	14 649	25 313	320 080	32 450
Warszawskie	x	1 841	8 696	1 176	2 017	32 737	5 463
Łódzkie	x	828	6 759	390	1 548	27 764	1 672
Kieleckie	x	1 591	5 776	1 472	2 346	31 834	1 118
Lubelskie	x	2 418	5 808	1 581	2 808	33 396	2 524
Białostockie	x	667	4 387	615	1 772	20 751	56
Wileńskie	x	161	2 200	493	969	9 194	—
Nowogrodzkie	x	218	2 573	636	1 134	12 071	—
Poleskie	x	192	2 614	304	710	13 061	9
Wołyńskie	x	2 464	4 129	1 551	2 146	16 010	1 254
Poznańskie	x	2 253	8 691	2 061	2 203	38 128	13 798
Pomorskie	x	922	3 509	955	942	15 440	3 645
Śląskie	x	142	760	89	477	5 272	161
Krakowskie	x	987	1 945	632	1 951	15 054	114
Lwowskie	x	1 855	3 069	1 000	2 312	22 280	1 270
Stanisławowskie	x	854	1 089	311	821	11 083	609
Tarnopolskie	x	2 187	2 042	1 383	1 157	16 005	757
Płony z jednego <i>ha</i> w <i>q</i>							
Polska	x	11,8	11,2	12,1	11,5	117	213
Warszawskie	x	13,0	11,8	14,8	14,0	120	212
Łódzkie	x	14,3	12,9	14,4	15,1	136	214
Kieleckie	x	12,9	11,6	12,5	13,8	123	195
Lubelskie	x	12,2	11,4	13,0	13,0	132	182
Białostockie	x	10,0	9,8	9,6	9,7	112	160
Wileńskie	x	7,8	7,3	7,4	7,3	88	—
Nowogrodzkie	x	9,7	9,4	10,1	9,4	109	—
Poleskie	x	8,9	8,9	8,2	8,7	96	163
Wołyńskie	x	11,3	10,8	12,3	11,0	98	161
Poznańskie	x	17,2	14,3	17,3	16,3	199	232
Pomorskie	x	17,2	12,0	16,7	14,3	118	233
Śląskie	x	15,2	14,5	15,8	14,3	128	199
Krakowskie	x	9,6	10,5	10,0	10,4	97	202
Lwowskie	x	9,6	9,7	9,9	9,4	104	199
Stanisławowskie	x	10,2	10,3	9,8	10,0	107	183
Tarnopolskie	x	10,4	10,5	10,6	10,8	117	173

TABL. 13. POWIERZCHNIA ZASIEWÓW, ZBIORY, PŁONY Z ha ZIEMIOPŁODÓW

Ziemioplody Województwa	Powierzchnia zasiewów w tys. ha			Zbiory w tys. q			Płony z ha w q		
	1937			1937			1937		
	1933-1937 ^a	Ogółem	w tym gospod. poniżej 50 ha	1933-1937 ^a	Ogółem	w tym gospod. poniżej 50 ha	1933-1937 ^a	Ogółem	w tym gospod. poniżej 50 ha
Pszonica	1 726	1 693	1 396	20 648	19 262	15 465	12.0	11.4	11.1
Warszawskie	144	134	99	1 817	1 196	834	12.6	8.9	8.4
Łódzkie	61	58	42	857	589	403	14.1	10.2	9.6
Kieleckie	125	124	104	1 663	1 412	1 133	13.3	11.4	10.9
Lubelskie	209	212	181	2 583	2 347	1 964	12.4	11.1	10.8
Białostockie	74	76	70	688	448	409	9.4	5.9	5.9
Wileńskie	24	26	23	175	193	166	7.4	7.4	7.3
Nowogródzkie	24	25	23	235	244	224	9.6	9.7	9.6
Poleskie	24	25	23	222	197	186	9.2	7.9	7.9
Wołyńskie	242	240	226	2 924	3 368	3 146	12.1	14.0	13.9
Poznańskie	126	104	45	1 960	1 312	487	15.6	12.6	10.8
Pomorskie	53	40	22	859	511	259	16.3	12.7	11.8
Śląskie	10	9	7	152	133	92	15.8	14.3	13.4
Krakowskie	101	104	96	1 026	1 059	966	10.2	10.2	10.1
Lwowskie	198	204	177	2 059	2 375	2 030	10.4	11.7	11.5
Stanisławowskie	88	89	77	939	982	838	10.6	11.0	10.9
Tarnopolskie	223	223	181	2 489	2 896	2 328	11.1	13.0	12.9
Żyto	5 750	5 721	5 086	64 312	56 378	48 908	11.2	9.9	9.6
Warszawskie	740	719	611	8 632	6 289	5 147	11.7	8.7	8.4
Łódzkie	532	532	483	6 739	5 706	5 075	12.7	10.7	10.5
Kieleckie	511	499	475	5 866	4 718	4 423	11.5	9.4	9.3
Lubelskie	515	515	483	5 915	4 753	4 407	11.5	9.2	9.1
Białostockie	457	459	435	4 369	3 101	2 941	9.6	6.8	6.8
Wileńskie	300	299	270	2 260	2 347	2 099	7.5	7.8	7.8
Nowogródzkie	273	277	258	2 704	2 684	2 475	10.0	9.7	9.6
Poleskie	281	287	271	2 847	2 474	2 321	10.1	8.6	8.6
Wołyńskie	392	399	385	4 374	4 893	4 699	11.2	12.3	12.2
Poznańskie	611	607	417	8 190	7 685	5 013	13.4	12.7	12.0
Pomorskie	290	266	202	3 285	1 971	1 416	11.3	7.4	7.0
Śląskie	54	53	46	795	740	623	14.8	13.9	13.4
Krakowskie	186	189	181	1 986	1 987	1 881	10.7	10.5	10.4
Lwowskie	318	323	301	3 200	3 399	3 119	10.1	10.5	10.4
Stanisławowskie	103	107	99	1 102	1 196	1 101	10.7	11.2	11.1
Tarnopolskie	187	190	169	2 048	2 435	2 168	10.9	12.8	12.8
Jęczmień	1 196	1 232	1 029	14 243	13 634	10 710	11.9	11.1	10.4
Warszawskie	81	91	61	1 198	1 193	739	14.7	13.1	12.2
Łódzkie	27	29	20	382	352	225	13.9	12.0	11.1
Kieleckie	113	111	103	1 368	1 067	972	12.1	9.7	9.4
Lubelskie	119	118	109	1 493	1 102	1 009	12.6	9.4	9.3
Białostockie	63	64	59	606	454	417	9.6	7.1	7.1
Wileńskie	60	59	54	428	423	381	7.1	7.2	7.1
Nowogródzkie	63	63	59	622	541	501	9.9	8.6	8.5
Poleskie	36	37	35	302	238	226	8.4	6.4	6.4
Wołyńskie	131	137	131	1 625	1 759	1 684	12.4	12.9	12.8
Poznańskie	120	128	61	1 912	2 046	924	16.0	16.0	15.2
Pomorskie	60	71	42	951	1 117	635	16.0	15.7	15.0
Śląskie	5	6	3	88	88	44	16.3	15.9	14.2
Krakowskie	63	64	61	632	650	611	10.1	10.1	10.0
Lwowskie	97	96	89	971	939	856	10.0	9.8	9.6
Stanisławowskie	31	29	26	304	252	224	9.7	8.6	8.5
Tarnopolskie	127	129	118	1 361	1 413	1 262	10.7	10.9	10.9

a Przeciętne roczne.

(c.d. str. 75)

TABL. 13. POWIERZCHNIA ZASIEWÓW, ZBIORY, PLONY Z *ha* ZIEMIOPŁODÓW (c. d.)

Ziemio-plody Województwa	Powierzchnia zasiewów w tys. <i>ha</i>			Zbiory w tys. <i>q</i>			Plony z <i>ha</i> w <i>q</i>		
	1933- 1937 ^a	1937		1933- 1937 ^a	1937		1933- 1937 ^a	1937	
		Ogół- lem	w tym gospod. poniżej 50 <i>ha</i>		Ogół- lem	w tym gospod. poniżej 50 <i>ha</i>		Ogół- lem	w tym gospod. poniżej 50 <i>ha</i>
Owies	2 236	2 294	2 002	25 629	23 429	19 802	11,5	10,2	9,9
Warszawskie	145	154	119	1 996	1 623	1 208	13,8	10,5	10,1
Łódzkie	103	106	88	1 486	1 217	977	14,5	11,5	11,1
Kieleckie	173	180	162	2 375	2 083	1 830	13,7	11,6	11,3
Lubelskie	222	225	202	2 853	1 946	1 718	12,9	8,7	8,5
Białostockie	190	193	181	1 776	1 347	1 261	9,3	7,0	7,0
Wilenskie	141	147	126	1 005	1 154	973	7,1	7,8	7,7
Nowogrodzkie	124	128	115	1 202	1 076	961	9,7	8,4	8,3
Poleskie	88	96	89	813	690	632	9,3	7,2	7,1
Wołyńskie	199	202	189	2 347	2 457	2 291	11,8	12,2	12,1
Poznańskie	130	131	85	1 915	2 071	1 292	14,8	15,8	15,2
Pomorskie	64	70	49	882	947	638	13,9	13,5	13,1
Śląskie	32	33	29	486	501	432	15,0	15,2	14,8
Krakowskie	187	190	181	2 039	2 142	1 998	10,9	11,3	11,1
Lwowskie	246	246	223	2 399	2 271	2 011	9,7	9,2	9,0
Stanisławowskie	82	83	74	842	644	555	10,2	7,7	7,6
Tarnopolskie	110	110	90	1 213	1 260	1 025	11,0	11,5	11,4
Ziemniaki	2 841	2 980	2 626	337 609	402 210	346 975	119	135	132
Warszawskie	286	300	253	35 429	42 148	34 879	124	140	138
Łódzkie	210	217	192	28 021	29 207	25 882	133	134	132
Kieleckie	265	277	261	33 012	36 856	34 311	124	133	132
Lubelskie	266	278	255	36 019	39 583	36 113	135	142	141
Białostockie	195	209	198	22 985	29 431	27 890	118	141	141
Wilenskie	105	108	98	9 489	11 653	10 540	91	108	108
Nowogrodzkie	113	121	113	12 366	15 226	14 184	109	126	125
Poleskie	135	141	135	14 520	16 988	16 139	108	120	120
Wołyńskie	173	182	176	18 225	22 314	21 451	105	123	122
Poznańskie	277	288	174	37 534	46 686	27 223	135	162	156
Pomorskie	132	136	98	15 755	20 243	14 131	120	149	144
Śląskie	40	41	36	5 278	6 036	5 306	132	149	146
Krakowskie	161	177	172	15 733	20 447	19 673	97	115	115
Lwowskie	225	234	218	23 950	30 093	27 770	107	129	127
Stanisławowskie	110	115	108	11 674	13 327	12 398	107	116	115
Tarnopolskie	148	156	139	17 619	21 972	19 585	119	141	140
Buraki cukrowe	120	147	56	25 441	32 456	11 094	213	221	199
Warszawskie	21	28	13	4 305	5 591	2 378	210	201	190
Łódzkie	7	8	3	1 403	1 756	645	218	212	195
Kieleckie	5	6	3	892	1 267	601	194	197	188
Lubelskie	12	15	7	2 156	2 921	1 340	199	194	198
Białostockie	0	0	0	28	32	10	145	140	131
Wilenskie	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nowogrodzkie	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Poleskie	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Wołyńskie	6	9	5	1 085	1 626	911	176	193	175
Poznańskie	46	50	14	10 472	12 648	3 264	230	253	229
Pomorskie	12	15	4	2 942	3 498	906	240	242	222
Śląskie	1	1	0	185	258	66	218	233	206
Krakowskie	0	0	—	62	73	5	185	205	204
Lwowskie	5	7	3	1 024	1 342	474	188	204	188
Stanisławowskie	3	4	2	488	668	286	168	181	167
Tarnopolskie	2	4	2	399	776	208	161	179	115

a Przeciętne roczne.

(dok. str. 76)

TABL. 13. POWIERZCHNIA ZASIEWÓW, ZBIORY, PLONY Z ha
ZIEMIOPŁODÓW (dok.)

Ziemioplody Województwa	Powierzchnia zasiewów w tys. ha			Zbiory w tys. q			Plony z ha w q		
	1933- 1937 ^b	1937		1933- 1937 ^b	1937		1933- 1937 ^b	1937	
		Ogółem	w tym gospod. poniżej 50 ha		Ogółem	w tym gospod. poniżej 50 ha		Ogółem	w tym gospod. poniżej 50 ha
Mieszanki ze zbóż na ziarno	140.6	99.9	25.1	1657.1	1 126.3	11.8	11.3	11.3	
Poznańskie	45.3	25.1	20.6	655.9	353.0	14.5	14.1	14.1	
Gryka	303.4	289.4	273.6	2066.2	2429.3	2 289.0	6.8	8.4	
Wołyńskie	75.5	72.3	69.8	531.4	715.5	687.6	7.0	9.9	
Tarnopolskie	51.7	48.2	43.9	424.3	559.8	509.1	8.2	11.6	
Lubelskie	43.5	40.4	39.5	317.5	284.6	279.2	7.3	7.1	
Proso	85.7	86.1	83.0	958.6	1124.3	1 080.6	11.2	13.1	
Wołyńskie	20.9	19.9	19.4	230.2	268.4	260.7	11.0	13.5	
Kieleckie	10.5	12.6	11.7	148.7	197.0	182.7	14.1	15.7	
Lwowskie	12.2	12.0	11.8	127.3	153.1	150.0	10.4	12.8	
Kukurydza	90.9	92.1	84.8	932.3	1031.4	941.2	10.3	11.2	
Stanisławowskie	45.4	44.4	42.7	449.6	426.5	410.1	9.9	9.6	
Tarnopolskie	39.7	40.9	37.2	404.1	498.3	454.9	10.2	12.2	
Groch	163.7	155.2	115.2	1438.5	1182.9	696.6	8.8	7.6	
Wileńskie	28.0	25.8	24.1	156.8	108.6	101.3	5.6	4.2	
Białostockie	25.8	24.7	24.0	200.5	76.8	74.1	7.8	3.1	
Poznańskie	22.8	22.9	3.8	293.7	332.3	46.5	12.9	14.5	
Fasola, bób, soczewica	39.0	39.1	36.3	370.3	369.0	340.4	9.5	9.4	
Tarnopolskie	9.0	7.9	6.9	72.6	62.9	54.8	8.0	8.0	
Stanisławowskie	5.6	6.0	5.8	43.9	39.3	38.2	7.8	6.6	
Len-nasienie	120.7	145.7	134.9	636.6	752.8	676.6	5.3	5.2	
Wileńskie	30.0	39.0	35.1	128.6	177.3	160.0	4.3	4.6	
Nowogródzkie	16.4	20.8	20.3	87.1	102.2	99.0	5.3	4.9	
Białostockie	13.6	15.9	15.6	78.8	88.7	87.5	5.8	5.6	
Poleskie	13.0	14.8	14.6	75.4	87.9	86.4	5.8	5.9	
Len-włókno	120.7	145.7	134.9	345.2	381.1	349.4	2.9	2.6	
Wileńskie	30.0	39.0	35.1	77.0	104.6	94.2	2.6	2.7	
Nowogródzkie	16.4	20.8	20.3	46.3	53.9	52.4	2.8	2.6	
Białostockie	13.6	15.9	15.6	42.1	39.9	39.3	3.1	2.5	
Poleskie	13.0	14.8	14.6	37.6	41.1	40.5	2.9	2.8	
Konopie-nasienie	33.3	34.3	33.5	182.3	187.6	182.0	5.5	5.5	
Wołyńskie	8.1	8.6	8.6	44.2	47.1	46.7	5.5	5.5	
Tarnopolskie	5.9	6.0	5.8	38.1	42.9	41.6	6.5	7.2	
Konopie-włókno	33.3	34.3	33.5	113.3	115.2	112.3	3.4	3.4	
Wołyńskie	8.1	8.6	8.6	29.3	31.5	31.3	3.6	3.7	
Tarnopolskie	5.9	6.0	5.8	20.7	22.5	21.9	3.5	3.8	
Rzepak i rzepik	47.7	59.2	25.2	420.7	530.5	187.3	8.8	9.0	
Warszawskie	8.8	12.5	4.8	75.0	104.4	32.5	8.6	8.3	
Wołyńskie	11.7	12.2	10.1	92.0	108.3	87.3	7.9	8.9	
Chmiel	3.0	3.6	2.1	15.5	15.1	6.7	5.1	4.2	
Wołyńskie	1.7	2.1	1.9	8.6	6.2	5.3	5.1	2.9	
Lubelskie	0.5	0.5	0.0	3.1	4.2	0.0	5.9	7.9	
Tytoń	5.4	6.9	-	99.0	136.2	-	18.2	19.7	
Tarnopolskie	2.3	2.8	-	35.5	46.7	-	15.6	16.7	

a Wymieniono województwa najbardziej charakterystyczne dla produkcji poszczególnych ziemioplodów. b Przeciętne roczne.

TABL. 14. ZBIORY NIEKTÓRYCH PASZ I SŁOMY

Siano Słoma	1933- 1937 ^a	1937					
		Polska	Gospodarstwa		Województwa		
			poniżej 50 ha	50 ha i więcej	centralne	wschodnie	zachodnie
w tysiącach q							
Siano: łąkowe . . .	78 128 74 439			21769	28 101	10 040	14 529
koniczyna . . .	24 622 19 112	15 466	3 646	4 167	4 351	1 792	8 802
seradela . . .	1 168 608	545	63	351	204	43	10
wyka i bobik	874 444	379	65	188	154	9	93
mieszanki zbo- żowo-strączk.		464	334	130	189	116	57
inne pastewne oraz mieszanki		388	271	117	190	80	54
Słoma: zbóż ozimych .	160760 125526			51791	26 134	20 675	26 926
„ jarych . . .	157 634 47 618			15760	11 177	8 458	12 203

a Przeciętne roczne.

TABL. 15. WARTOŚĆ PRODUKCJI POŁOWEJ I ŁĄKOWEJ^a

Ziemniopłody	1928/1934		1935	Ziemniopłody	1928/1934		1935
	w milionach zł	na 1 ha	na 1 ha		w milionach zł	na 1 ha	
Ogółem A	3366	3324	164 ^b	Kukurydza	15	16	171
Ogółem B	8610	3235	3193	Proso	34	14	15
Ziemniaki	1998	866	858	Rzepak	14	11	14
Zyto	2007	846	781	Seradela-nasienie	10	12	100
Pszenica	723	344	341	Tytoń	10	6	10
Owies	791	332	322	Konopie-nasienie	11	4	4
Jęczmień	472	197	177	Chmiel	3	3	948
Buraki cukrowe	329	107	99	Siano łąkowe	1567	319	331
Koniczyna-nasienie		36	37	koniczyny	457	116	162
Gryka	69	29	32	Peluszką, wyka, bobik i łubin na nasienie		27	31
Groch	86	24	25	Peluszką, wyka, bobik i seradela na pasze		17	13
Len-nasienie	42	20	22	Słoma	1835	616	594
Mieszanki ze zbóż na ziarno		23	19				

a Bez drobnych upraw, paru strączkowych i kilku innych ziemniopłodów. b Wraz ze słomą — 193 zł. c Łącznie z wartością siana z 1 pokosu 356 zł.

Uwaga. Do sum ogólnych A i B nie wchodzi pozycja „słoma”. Suma ogólna B nie obejmuje ziemniopłodów po raz pierwszy uwzględnionych w obliczeniach w 1934. Obliczono na podstawie cen w poszczególnych latach gospodarczych (od I.VIII do 31.VII roku następnego).

TABL. 16. PRODUKCJA GŁÓWNYCH ZBÓŻ I ZIEMNIAKÓW NA JEDNEGO MIESZKAŃCA

Ziemniopłody	1928- 1932 ^a		1933- 1937 ^a									
	1928	1932	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
w kilogramach												
Zboża chlebne	259	251	250	281	291	247	228	280	256	255	248	219
pszenica	58	61	52	57	71	70	41	68	62	59	62	96
żyto	201	190	198	224	220	177	187	214	194	196	186	165
Jęczmień	47	42	49	53	46	46	43	44	43	43	41	35
Owies	79	76	81	95	74	72	73	81	76	77	77	61
Ziemniaki	953	999	895	1016	975	963	918	858	1002	961	1002	1162

q Przeciętne roczne.

TABL. 17. WYSIEW GŁÓWNYCH ZBÓŻ ORAZ WYSADZANIE ZIEMNIAKÓW W 1935 R.

Sposób siewu ^a	Pszemica, żyto ozime, jęczmień jary	Owies	Ziemniaki
	w kg na jeden ha		
Ręczny (79%) ^a	180	190	1 700
Maszynowy (21%) ^a	150	155	.
Przeciętnie	175	185	.

^a Liczby w nawiasach oznaczają odsetek gospodarstw stosujących siew ręczny lub maszynowy.

TABL. 18. DATY ROZPOCZĘCIA NIEKTÓRYCH ROBÓT POLOWYCH Średnie według informacji korespondentów rolnych Głównego Urzędu Statystycznego

Rodzaje robót	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Siewy owsa	.	6.IV	29.III	11.IV	28.III	8.IV
Sianokosy	20.VI	29.VI	15.VI	21.VI	15.VI	12.VI
Zniwa żyta	17.VII	25.VII	13.VII	17.VII	10.VII	8.VII
Siewy żyta	7.IX	12.IX	8.IX	12.IX	12.IX	10.IX

TABL. 19. PRODUKCJA ŚWIATOWA WAŻNIEJSZYCH ARTYKUŁÓW ROLNICZYCH

Artykuły	1909- 1913 ^a	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936
	w milionach q								
Pszemica	1028.6	1171.8	1328.7	1260.2	1251.9	1317.4	1257.4	1278.0	1266.0
Zyto	450.4	459.8	492.8	433.8	474.6	508.1	439.0	459.7	442.0
Jęczmień	379.5	448.8	429.5	366.6	407.5	402.3	380.5	422.1	401.0
Owies	655.5	686.0	687.2	591.4	645.1	610.5	582.5	674.8	599.0
Ziemniaki	1488.0	2025.6	2037.2	1999.0	2064.4	2027.7	2192.0	2210.8	.
Buraki cukrowe	543.1	592.2	780.9	609.5	555.0	606.6	669.8	682.1	720.0
Kukurydza	1060.3	1139.0	1022.0	1166.0	1251.0	1101.0	939.0	1088.0	950.0
Ryż	778.0	856.5	911.6	889.4	890.7	910.7	858.2	851.0	932.0
Soja	.	61.2	68.5	69.7	58.4	68.3	50.2	64.8	64.2
Kauczuk	1.1	8.8	8.4	8.1	7.2	8.7	10.3	8.9	8.7
Len-nasienie	28.2	31.3	41.2	41.6	33.3	31.5	35.4	34.1	36.6
Len-włókno	7.4	6.1	6.3	6.9	6.0	6.7	6.9	7.7	.
Konopie-nasienie	4.5	4.6	4.2	3.8	3.3	3.3	2.8	2.9	.
Konopie-włókno	5.5	5.3	4.9	3.9	3.4	3.3	3.2	3.4	.
Bawełna-nasienie	97.3	116.4	114.6	119.3	105.4	118.4	107.1	119.6	142.3
Bawełna-włókno	48.0	57.4	56.3	59.7	51.8	57.7	51.3	57.4	68.6
Juta	15.3	18.8	20.4	10.1	12.9	14.6	15.5	13.2	16.0
Wetna	13.9	17.9	17.4	17.4	17.5	17.0	16.7	17.1	.
Jedwab naturalny	0.3	0.6	0.6	0.6	0.5	0.6	0.6	0.5	.
Cukier:									
trzciniowy	82.8	170.7	157.3	161.2	146.5	149.3	147.4	163.4	182.7
buraczany	71.3	85.2	103.9	80.3	71.8	80.5	88.3	90.7	93.7
Wino ^b	141.1	181.3	156.0	172.0	180.8	167.2	202.3	212.5	140.0
Kawa	12.1	23.5	24.0	20.5	24.0	25.8	24.7	19.7	22.1
Herbata	2.9	4.4	4.1	4.2	4.5	4.1	4.2	4.2	.

^a Przeciętne roczne. ^b Miliony hektolitrow.

Uwaga. W krajach półkuli południowej zbiory w okresie od listopada roku sprawozdawczego do czerwca roku następnego.

TABL. 20. POWIERZCHNIA, ZBIORY, PLONY Z *ha* WAŻNIEJSZYCH ZIEMIOPLODÓW W NIEKTÓRYCH KRAJACH
Przeciętne roczne

Kraje	Powierzchnia w tys. <i>ha</i>			Zbiory w mil. <i>q</i>			Plony z <i>ha</i> w <i>q</i>		
	1909- -1913	1931- -1935	1936	1909- -1913	1931- -1935	1936	1909- -1913	1931- -1935	1936
Pszenica									
Anglia	750	655	730	15,9	15,2	15,0	21,2	23,0	20,6
Argentyna	6 023	6 532	6 365	40,0	61,4	67,5	6,6	9,3	10,6
Australia	3 077	5 655	5 090	24,6	46,7	40,7	8,1	8,2	18,0
Bułgaria	1 010	1 223	1 142	6,3	13,9	16,1	6,2	11,4	14,1
Czechosłow.	895	927	.	15,2	15,1	.	16,9	16,3
Egipt	532	627	592	9,3	11,9	12,4	17,5	19,0	21,0
Francja	6 787	5 372	5 144	88,6	86,2	69,0	13,1	16,0	13,4
Hiszpania	3 864	4 557	4 358	35,5	43,6	33,1	9,2	9,5	7,6
Indie Bryt.	11 826	13 652	13 599	95,8	95,3	95,8	8,1	7,1	7,0
Japonia	477	583	682	6,4	11,0	12,3	13,5	18,7	18,0
Jugosławia	2 069	2 211	.	21,2	29,2	.	10,2	13,2
Kanada	4 025	10 330	10 234	53,6	87,3	62,4	13,3	8,4	6,1
Niemcy	1 657	2 214	2 084	37,7	48,1	44,3	22,7	21,7	21,2
Polska	1 353	1 748	1 742	16,8	19,8	21,3	12,4	11,3	12,2
Rumunia	3 194	3 432	.	26,3	35,0	.	8,1	10,2
Stany Zj. Am.	19 060	21 001	19 757	167,8	185,0	170,5	9,9	8,7	8,6
Turcja	3 230	3 578	.	25,3	37,7	.	8,0	10,5
Węgry	1 511	1 591	1 662	20,0	20,8	23,6	13,2	13,1	14,2
Włochy	4 961	5 137	.	72,7	61,1	.	14,2	11,9
Z.S.R.R.	29 950	35 384	38 896	206,0	259,4	.	6,9	7,3	.
Zyto									
Austria	419	383	382	5,7	6,0	4,6	13,6	15,5	12,0
Czechosłow.	1 017	1 009	.	17,6	14,4	.	17,3	14,2
Francja	1 253	693	661	13,3	8,2	7,1	10,6	11,8	10,7
Holandia	226	182	238	4,1	4,2	5,1	18,1	22,9	21,5
Litwa	552	498	492	5,0	5,7	5,4	9,0	11,4	11,0
Niemcy	5 164	4 474	4 514	95,9	77,7	73,9	18,6	17,4	16,4
Polska	5 087	5 723	5 831	57,1	63,9	63,6	11,2	11,2	10,9
Stany Zj. Am.	905	1 223	1 116	9,2	8,6	6,5	10,1	6,8	5,8
Węgry	680	635	655	8,0	7,2	7,3	11,8	11,4	11,1
Z.S.R.R.	25 100	25 344	.	189,1	219,4	.	7,5	8,7	.
Jęczmień									
Anglia	681	388	362	12,6	8,0	7,4	18,5	20,7	20,6
Argentyna	47	525	570	0,4	6,2	6,5	7,6	11,7	11,4
Czechosłow.	680	633	.	12,1	10,2	.	17,7	16,1
Dania	348	368	.	10,0	9,0	.	28,7	24,5
Francja	804	727	733	11,5	10,7	9,7	14,3	14,7	13,2
Hiszpania	1 420	1 895	1 832	16,3	23,9	17,1	11,5	12,6	9,3
Indie Bryt.	3 592	2 934	.	31,7	24,5	.	.	9,3	.
Japonia	1 290	801	776	20,9	16,5	15,0	16,1	20,6	19,3
Kanada	637	1 514	1 794	9,9	15,6	15,7	15,3	10,3	8,7
Korea	365	1 004	1 058	4,2	10,2	10,1	11,5	10,2	9,6
Maroko Fr.	797	1 491	1 661	7,0	11,4	15,3	8,7	7,8	9,2
Niemcy	1 399	1 602	1 635	28,7	32,6	34,0	21,2	20,3	20,8
Polska	1 265	1 208	1 187	14,9	14,5	14,0	11,8	12,0	11,8
Rumunia	534	1 785	1 611	5,4	13,1	16,1	10,2	7,3	10,0
Turcja	1 522	1 815	.	14,9	23,0	.	9,9	12,7
Stany Zj. Am.	3 084	4 288	3 368	40,2	45,9	32,1	13,1	10,5	9,5
Z.S.R.R.	10 520	7 636	.	90,5	66,1	.	8,6	8,6	.

U w a g a. Ob. uwagę na str. 82.

(c. d. str. 80)

TABL. 20. POWIERZCHNIA, ZBIORY, PLONY Z *ha* WAŻNIEJSZYCH ZIEMIOPŁODÓW W NIEKTÓRYCH KRAJACH (c. d.)

Kraje	Przeciętne roczne								
	Powierzchnia w tys. <i>ha</i>			Zbiory w mil. <i>q</i>			Plony z <i>ha</i> w <i>q</i>		
	1909- -1913	1931- -1935	1936	1909- -1913	1931- -1935	1936	1909- -1913	1931- -1935	1936
Owies									
Anglia . . .	1 352	1 068	1 017	23,6	21,7	20,1	17,4	20,3	19,6
Belgia . . .	260	262	216	6,2	6,9	5,5	23,7	26,4	25,6
Czechosłow. . .		798	764		13,3	12,2		16,7	15,9
Dania . . .		382	377		10,0	8,4		26,5	22,3
Francja . . .	3 978	3 363	3 332	53,5	47,8	42,6	13,4	14,2	12,8
Kanada . . .	3 884	5 450	5 309	54,2	53,8	41,9	13,9	9,9	7,9
Niemcy . . .	3 884	3 153	2 778	76,8	61,3	56,2	19,8	19,5	20,2
Polska . . .	2 749	2 204	2 255	28,1	25,1	26,4	10,2	11,4	11,7
Rumunia . . .		823	804		6,6	8,5		7,9	10,5
Stany Zj. Am. . .	15 118	15 197	13 441	166,0	140,7	114,5	11,0	9,1	8,5
Szwecja . . .	792	659	669	12,5	11,7	12,4	15,8	17,7	18,5
Z.S.R.R. . .	16 700	17 183		134,3	149,6		8,0	8,7	
Ziemniaki									
Anglia . . .	302	308	292	47,2	50,7	46,6	156,4	164,2	159,7
Austria . . .	155	201	203	13,0	25,8	25,0	83,4	128,4	123,1
Belgia . . .	157	167	160	29,3	35,9	32,3	186,4	214,7	201,5
Czechosłow. . .		736	757		89,8	107,0		120,9	141,3
Francja . . .	1 646	1 411	1 401	143,4	157,2	149,9	87,1	111,4	107,0
Hiszpania . . .	260	440		30,8	49,5		118,1	112,8	
Holandia . . .	166	155	130	23,8	30,2	21,8	142,9	195,1	
Irlandia . . .	170	139	135	22,0	25,5	24,6	129,5	184,2	181,9
Niemcy . . .	2 758	2 850	2 793	379,6	445,5	463,2	137,7	156,2	165,9
Polska . . .	2 404	2 753	2 893	247,9	310,5	342,8	103,0	113,0	118,0
Stany Zj. Am. . .	1 488	1 422	1 238	97,4	103,2	89,8	65,4	72,5	72,6
Z.S.R.R. . .	2 925	6 288	7 577	202,0	515,9		69,1	81,6	
Buraki cukrowe									
Anglia . . .	1	132	144		29,8	35,1		221,2	244,4
Czechosłow. . .		158	154		40,0	47,6		251,1	308,8
Francja . . .		276	287		76,7	80,6		277,3	280,5
Hiszpania . . .	36	89		8,6	21,5		241,8	240,8	
Niemcy . . .	467	337	389	139,9	96,9	121,0	299,7	287,6	311,2
Polska . . .	168	119	121	41,1	24,1	25,6	245,0	203,0	210,0
Stany Zj. Am. . .	196	323	318	44,1	78,8	83,3	224,7	243,3	262,1
Włochy . . .	53	92	122	18,0	24,2	26,6	335,5	265,2	217,1
Z.S.R.R. . .	617	1 310	1 222	99,2	110,3	168,3	160,7	86,5	134,0
Kukurydza									
Argentyna . . .	3 525	4 510	5 492	48,7	84,8	94,4	13,8	18,7	17,2
Brazylia . . .	3 058	4 028		38,0	56,1		16,9	14,0	
Indie Bryt. . .	2 932	2 776		21,1	22,1			8,0	
Jugosławia . . .		2 515	2 705		39,5	51,8		15,6	19,2
Mandżuria . . .		1 099	1 294		16,8	21,2		15,4	16,4
Meksyk . . .	2 466	3 151	2 852	33,9	18,9	16,0	8,5	6,0	5,6
Polska . . .	66	94	88	0,7	0,9	1,0	10,7	10,0	11,9
Rumunia . . .		4 906	5 260		53,7	56,1		11,0	10,7
Stany Zj. Am. . .	42 181	41 310	37 432	689,0	592,9	387,2	16,3	14,2	10,3
Węgry . . .	859	1 140	1 146	15,1	18,6	26,0	17,5	16,3	22,7
Włochy . . .		1 442	1 493		26,5	30,4		18,3	20,4
Z.S.R.R. . .	1 320	3 716		13,4	39,2		10,1	10,4	

U waga. Ob. uwagę na str. 82.

(c. d. str. 81)

TABL. 20. POWIERZCHNIA, ZBIORY, PŁONY Z *ha* WAŻNIEJSZYCH
ZIEMIOPŁODÓW W NIEKTÓRYCH KRAJACH (c. d.)
Przeciętne roczne

Kraje	Powierzchnia w tys. <i>ha</i>			Zbiory w mil. <i>q</i>			Płony z <i>ha</i> w <i>q</i>		
	1909- -1913	1931- -1935	1936	1909- -1913	1931- -1935	1936	1909- -1913	1931- -1935	1936
Ryż									
Filipiny . . .	1 114	1 901	3 381	8,2	21,3	502,9	7,3	11,3	15,0
Indie Bryt. . .	31 991	33 591	33 816	486,3	467,3	502,9	16,5	13,9	15,0
Indie Hol. . .	3 010	3 771	3 771	47,6	56,1	502,9	15,8	14,9	15,0
Indochiny . . .	3 460	5 374	5 643	53,9	57,5	62,6	15,6	10,7	11,1
Japonia . . .	2 954	3 185	3 180	90,9	109,8	125,0	30,7	34,5	39,3
Korea . . .	1 176	1 671	1 588	18,4	31,6	35,9	15,9	18,9	22,6
Svjam . . .	1 831	2 910	2 236	28,5	47,0	32,4	16,2	14,5	14,5
Soja									
Mandżuria . . .	3 788	3 782	3 782	44,3	44,3	44,3	11,6	11,7	11,7
Stany Zj. Am. . .	592	855	855	6,1	8,1	8,1	10,1	9,4	9,4
Len—nasienie									
Argentyna . . .	1 537	2 568	2 645	7,9	17,8	18,5	5,1	6,8	7,0
Belgia . . .	20	13	29	0,1	0,8	0,2	5,6	6,0	6,7
Indie Bryt. . .	1 545	1 299	1 377	5,0	4,1	3,9	7,7	2,8	2,5
Kanada . . .	419	155	192	3,1	0,4	0,5	7,4	2,7	2,4
Polska . . .	82	104	133	0,4	0,5	0,7	5,4	5,0	5,4
Stany Zj. Am. . .	1 008	717	478	5,0	2,6	1,5	4,9	3,5	3,1
Urugwaj . . .	51	142	190	0,2	0,8	1,2	4,7	5,6	6,6
Z.S.R.R. . .	1 295	2 738	2 738	4,9	7,6	7,5	3,8	2,8	2,8
Len—włókno									
Belgia . . .	20	13	29	0,2	0,1	0,2	11,0	7,7	7,5
Estonia . . .	42	20	28	0,2	0,1	0,1	4,0	3,2	3,1
Francja . . .	18	39	39	0,1	0,1	0,3	6,2	6,5	6,5
Jugosławia . . .	11	13	13	0,1	0,1	0,1	9,0	8,5	8,5
Litwa . . .	55	59	84	0,2	0,2	0,3	4,4	3,6	3,4
Łotwa . . .	70	46	67	0,3	0,2	0,2	4,3	3,3	2,8
Polska . . .	82	104	133	0,4	0,3	0,4	5,1	3,0	2,8
Z.S.R.R. . .	1 295	2 303	2 149	5,1	5,4	5,3	4,0	2,3	2,5
Konopie—nasienie									
Czechosłow. . .	8	7	7	0,04	0,04	0,04	4,7	5,1	5,1
Polska . . .	33	32	34	0,2	0,2	0,2	5,5	5,5	5,8
Rumunia . . .	47	50	50	0,2	0,2	0,2	4,2	4,6	4,6
Węgry . . .	11	8	8	0,05	0,03	0,03	4,5	3,1	3,1
Z.S.R.R. . .	687	733	614	3,9	2,7	2,7	5,7	3,4	3,4
Konopie—włókno									
Jugosławia . . .	32	53	53	0,3	0,5	0,5	9,0	9,8	9,8
Korea . . .	19	29	29	0,1	0,2	0,2	4,0	6,8	6,8
Polska . . .	33	32	34	0,2	0,1	0,1	6,2	3,6	3,6
Rumunia . . .	47	50	50	0,3	0,3	0,3	5,3	5,8	5,8
Włochy . . .	81	60	75	0,8	0,6	0,9	10,3	10,0	11,6
Z.S.R.R. . .	687	733	614	3,3	1,7	1,7	4,8	2,2	2,2

U w a g a. Ob. uwagi na str. 82.

(dok. str. 82)

TABL. 20. POWIERZCHNIA, ZBIORY, PLONY Z *ha* WAŻNIEJSZYCH ZIEMIOPŁODÓW W NIEKTÓRYCH KRAJACH (dok.)
Przeciętne roczne

Kraje	Powierzchnia w tys. <i>ha</i>			Zbiory w mil. <i>q</i>			Plony z <i>ha</i> w <i>q</i>		
	1909- -1913	1931- -1935	1936	1909- -1913	1931- -1935	1936	1909- -1913	1931- -1935	1936
Bawełna—włókno									
Argentyna . . .	2	213	411	0,01	0,5	0,5	2,9	2,4	1,3
Brazylia . . .	359	1 274	2 600	0,9	2,2	3,9	2,5	1,7	1,5
Chiny . . .		2 325	3 454	4,8	5,3	8,5		2,3	2,3
Egipt . . .	705	671	721	3,1	3,2	4,2	4,5	4,8	5,9
Indie Bryt. . .	9 102	9 738	10 206	7,8	8,9	11,4	0,9	0,9	1,1
Meksyk . . .	99	158	305	0,4	0,5	0,8	4,4	2,9	2,9
Peru . . .	66	138	180	0,3	0,6	0,8		4,6	4,9
Stany Zj. Am. . .	13 821	12 803	12 163	28,3	27,5	26,9	2,0	2,1	2,2
Uganda . . .	23	452	602	0,04	0,5	0,6	2,1		
Z.S.R.R. . .	635	2 051	2 033	2,0	4,2	7,7	3,1	2,1	3,5
Juta									
Indie Bryt. . .	1 199	921	1 030	15,3	13,2	15,9	12,7	14,3	15,4

U w a g a. W krajach półkuli południowej zbiory w okresie od listopada roku sprawozdawczego do czerwca roku następnego.

TABL. 21. PRODUKCJA WEŁNY, JEDWABIU NATURALNEGO, CUKRU TRZCINOWEGO I BURACZANEGO ORAZ WINA W NIEKTÓRYCH KRAJACH
Przeciętne roczne

Kraje	Produkcja w tys. ton			Kraje	Produkcja w tys. ton		
	1909- -1913	1931- -1935	1936		1909- -1913	1931- -1935	1936
Wełna				Cukier trzcinowy w wartości cukru białego (dok.)			
Australia . . .	322,7	460,1	449,1	Japonia i For- moza . . .	226,1	925,4	1 110,0
Stany Zj. Am. . .	142,3	205,8	203,5	Brazylia . . .	260,2	1 083,7	1 000,0
Argentyna . . .	150,7	169,7	170,1	Wyspy Hawaj. . .	480,1	877,9	909,0
Nowa Zelandia . . .	81,6	132,9	133,8	Portoryko . . .	306,6	791,6	808,0
Zw. Płd.-Afr. . .	71,5	127,1	129,3	Australia . . .	187,6	590,2	742,5
Z.S.R.R. . .	145,0	72,7	90,7	Cukier buraczany w wartości cukru białego			
Urugwaj . . .	60,4	49,0	56,2	Z.S.R.R. . .	1 291,3	1 356,5	2 000,0
Anglia . . .	61,7	52,3	49,0	Niemcy . . .	2 033,2	1 343,5	1 602,3
Indie Bryt. . .	29,5	45,0		Stany Zj. Am. . .	584,5	1 179,3	1 191,1
Polska . . .		4,2	4,8	Francia . . .	681,9	898,5	796,0
Jedwab naturalny				Czechosłow. . .		559,8	634,7
Japonia . . .	14,1	43,3	45,1	Anglia . . .		2,2	426,5
Chiny . . .	9,0	5,4	4,4	Polska . . .		634,8	386,3
Włochy . . .	3,6	3,0		Wino w tysiącach <i>hl</i>			
Korea . . .	0,1	1,6	1,9	Francia . . .	50 226,0	62 975,4	40 500,0
Cukier trzcinowy w wartości cukru białego				Włochy . . .	46 017,0	38 757,4	33 650,0
Indie Bryt. . .	1 441,9	2 996,0	4 090,0	Hiszpania . . .	14 863,0	19 148,0	
Kuba . . .	1 954,0	2 314,4	2 825,0	Alger . . .	7 904,0	18 344,2	11 257,0
Indie Hol. . .	1 305,4	1 134,2	1 300,0	Rumunia . . .	1 417,0	8 647,8	6 707,0
Filipiny . . .	344,5	1 085,1	1 200,0	Portugalia . . .	4 142,0	7 991,0	3 709,0

a Szacunek na podstawie wywozu.

U w a g a. W krajach półkuli południowej zbiory w okresie od listopada roku sprawozdawczego do czerwca roku następnego.

TABL. 22. POWIERZCHNIA LASÓW W 1937 R.

Województwa	Ogółem		Niepaństwowe I.I 1937	Państwowe	
	w tys. ha	w odsetkach powierzchni ogólnej		I.X 1936	I.X 1937
Polska	8 493,6	21,9	5 298,0	3 195,6	3 338,6 ^b
w tym lasy zagospoda- rowane	6 277,3	x	3 081,7	3 195,6	3 338,6
Warszawskie	330,4	11,2	205,2	125,2	129,6
Łódzkie	279,2	14,7	201,3	77,9	77,9
Kieleckie	538,7	21,1	287,0	251,7	251,8
Lubelskie	517,2	16,6	418,8	98,4	102,6
Białostockie	792,0	24,4	258,3	533,7	532,4
Wileńskie	615,9	21,2	352,3	263,6	257,5
Nowogrodzkie	526,9	22,9	328,9	198,0	221,6
Poleskie	1 106,6	30,2	764,7	341,9	450,9
Wołyńskie	855,3	23,9	496,3	359,0	366,6
Poznańskie	520,5	19,6	256,5	264,0	264,6
Pomorskie	434,8	26,5	103,0	331,8	332,8
Śląskie	139,9	33,2	109,2	30,7	30,7
Krakowskie	363,0	20,9	331,0	32,0	32,0
Lwowskie	660,5	23,3	632,9	27,6	27,5
Stanisławowskie	572,7	33,9	312,6	260,1	260,1
Tarnopolskie	240,0	14,5	240,0	0,0	0,0

a Lasy niepaństwowe według stanu w dniu I.I 1937; lasy państwowe według stanu w dniu I.X 1936. Łącznie z powierzchnią nieleśną, zaliczoną w tabl. 4 na str. 67 do odpowiednich użytków (rolne, grunty pod zabudowaniami, drogi itp.). b Zwiększenia powierzchni częściowo wskutek przejścia z lasów niepaństwowych do państwowych.

Źródło tabl. 22, 24—27: Dane Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych.

TABL. 23. POWIERZCHNIA I EKSPLOATACJA LASÓW W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje	Powierzchnia lasów			Wyrąb roczny grubizny		
	Lata	W ty- siącach ha	W % ogólnej po- wierz- chni	Lata	Ogółem	w tym drewno użytko- we
Z.S.R.R.	1933	949 906	44,7	1935	205 700	113 900
Kanada	1928	298 221	32,8	1930	86 563	59 261
Stany Zjedn. Am.	1930	200 677	26,1	1930	-	61 474
Finlandia	1921—24	25 264	73,5	1935	38 600	-
Szwecja	1923—29	23 181	56,5	1932	34 000	21 900
Japonia	1930	23 023	60,2	1930	64 507	13 269
Niemcy	1935	12 948	27,5	1934—35	49 900	33 700
Francja	1934	10 559	19,2	1932	25 400	7 000
Polska	1936	8 536	22,0	1936	17 000	-
Jugosławia	1935	7 642	30,6	1936	16 000	6 500
Norwegia	1919—32	7 629	24,7	1920—26	9 000	6 328
Rumunia	1929	7 134	24,2	1933	16 568	7 142
Włochy	1935	5 808	18,7	1934—35	8 746	3 041
Czechosłowacja	1930	4 643	33,0	1929—30	18 216	11 587
Bulgaria	1933	2 971	28,8	1933	2 472	659
Szwajcaria	1935	1 004	24,3	1934	3 000	1 400

Źródło: *Annuaire International de Statistique Forestière 1933/35* Rzym 1936.

TABL. 24. ZMIANY POWIERZCHNI LASÓW*

Lata Województwa	Przybyło			Ubyło			
	ogółem	wskutek zasilenia gruntów użytko- wanych rolniczo	nieużytków	ogółem	z parce- lacją	z likwi- dacją serwi- tutów	ze scala- niem
w tysiącach ha							
Lasy państwowe*							
1925—1930 ^d	37,5	.	.	28,8	26,8	1,3	0,7
1931—1936 ^d	6,8	.	.	24,7	3,0	9,4	12,3
Lasy niepaństwowe							
1919—1924	11,2	8,5	2,7	78,9	39,3	21,4	18,2
1925—1930	73,4	49,7	23,7	535,1	197,3	249,7	88,1
1931—1936	65,2	38,6	26,6	195,7	67,6	53,0	75,1
1919—1936	149,8	96,8	53,0	809,7	304,2	324,1	181,4
Warszawskie	21,7	11,2	10,5	26,3	13,2	6,8	6,3
Łódzkie	16,5	7,5	9,0	40,6	8,6	27,4	4,6
Kieleckie	19,5	12,0	7,5	39,9	14,0	20,9	5,0
Lubelskie	23,5	12,7	10,8	78,8	21,3	47,2	10,3
Białostockie	5,3	2,9	2,4	31,7	6,7	16,7	8,3
Wileńskie	1,2	1,2	0,0	89,9	51,3	20,6	18,0
Nowogrodzkie	9,3	8,5	0,8	89,1	36,5	34,7	17,9
Poleskie	4,7	3,1	1,6	230,2	72,8	110,9	46,5
Wołyńskie	7,3	6,3	1,0	126,0	59,2	38,9	27,9
Poznańskie	10,0	8,4	1,6	19,6	0,9	—	18,7
Pomorskie	11,1	9,3	1,8	1,1	0,8	—	0,3
Śląskie	0,0	0,0	0,0	0,2	—	—	0,2
Krakowskie	1,8	0,9	0,9	2,4	0,8	—	1,6
Lwowskie	10,0	7,2	2,8	10,2	4,3	—	5,9
Stanisławowskie	2,3	1,3	1,0	4,6	2,3	—	2,3
Tarnopolskie	5,6	4,3	1,3	19,1	11,5	—	7,6

a Nie uwzględniono zmian wynikających z przejścia lasów niepaństwowych na własność Państwa i odwrotnie. b Dla lasów niepaństwowych ponadto ubytek w związku z innymi przyczynami, jak np. przejście gruntów leśnych na inny rodzaj użytkowania w obrębie gospodarstwa. c Bez lasów będących pod zarządem Naczelnej Dyrekcji Lasów Państwowych, a należących do innych instytucji (Min. Spraw Wojskowych, Min. Spraw Wewn., banków państwowych itp.). d Od 1927 rok obrachunkowy od 1.X do 30.IX następnego roku.

TABL. 25. LASY PAŃSTWOWE* WEDŁUG RODZAJÓW DRZEWOSTANÓW
Stan w dn. 1.X 1937

Drzewostany	W tys. ha	%
Ogółem powierzchnia leśna	2 564,9	100,0
Drzewostany iglaste	2 054,0	80,1
sosna	1 688,7	65,1
świerk	304,0	11,9
jodła	80,7	3,1
inne	0,6	0,0
Drzewostany liściaste	510,9	19,9
dąb	114,2	4,4
inne	396,7	15,5

a Ob. uwagę c do tabl. 24.

TABL. 26. EKSPLOATACJA LASÓW PAŃSTWOWYCH^a

Wyszczególnienie	1929-	1930-	1931-	1932-	1933-	1934-	1935-	1936-
	-1930	-1931	-1932	-1933	-1934	-1935	-1936	-1937
Powierzchnia wyrabana w tys. ha	28,5	24,2	22,0	23,2	25,7	25,2	24,9	23,1
Wyrab roczny grubizny ^b w mil. m ³	7,8	6,4	7,0	6,4	7,4	7,8	8,0	8,6
Sprzedana masa grubizny, drobnicy i karpiny w mil. m ³	8,6	8,3	7,8	8,0	8,2	9,2	9,7	9,8
Powierzchnia zalesiona w tys. ha	47,1	69,7	42,0	35,8	33,4	32,8	35,8	33,8

^a Lata eksploatacyjne od I.X do 30.IX następnego roku. ^b Drewno użytkowe i opałowe.

Uwaga. Wydatki i dochody lasów państwowych ob. dział XXIII, tabl. 22, str. 370.

TABL. 27. ROZMIARY UŻYTKOWANIA DRZEWOSTANÓW W LASACH PAŃSTWOWYCH^a

Wyszczególnienie	1934-	1935-	1936-	Wyszczególnienie	1934-	1935-	1936-
	-1935	-1936	-1937		-1935	-1936	-1937
	w mil. m ³				w mil. m ³		
Wyrab roczny	9,0	9,2	9,9	Drewno opałowe	3,3	3,2	3,2
Drewno użytkowe	4,5	4,7	5,4	Drobnica	1,0	1,1	1,2
z drzew iglastych	4,1	4,3	4,8	Karpina	0,2	0,2	0,1
z drzew liściastych	0,4	0,4	0,6				

^a Lata eksploatacyjne od I.X do 30.IX następnego roku.

TABL. 28. ZBIORY OWOCÓW^a

Zbiory Plony	Jabłonie	Grusze	Śliwy	Wiśnie	Czerśnie
1934					
Zbiory w tys. q	1 910	380	180	130	80
Plon w kg z jednego drzewa:					
zdolnego do owocowania	20	14	6	11	12
owocującego	37	31	16	15	17
1935					
Zbiory w tys. q	2 150	420	390	100	80
Plon w kg z jednego drzewa:					
zdolnego do owocowania	25	17	15	9	12
owocującego	40	34	21	14	19
1936					
Zbiory w tys. q	2 130	640	240	270	170
Plon w kg z jednego drzewa:					
zdolnego do owocowania	22	23	9	19	22
owocującego	39	38	20	24	28

^a Szacunek na podstawie danych o powierzchni sadów i ogrodów w 1931, informacji korespondentów rolnych Głównego Urzędu Statystycznego, informacji Żwiązku Polskich Zrzeszeń Ogrodniczych i innych źródeł.

TABL. 29. ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE

Rodzaje zwierząt gospodarskich	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	
	w tysiącach sztuk									Ogółem
Konie	4 047	4 103	4 124	3 940	3 773	3 764	3 760	3 824	3 890	3 702
poniżej 1 roku	280	284	283	192	138	165	213	251	296	281
od 1 do 3 lat	288	289	313	326	277	204	178	234	292	287
od 3 do 4 lat	290	264	274	256	266	248	164	145	182	177
4-letnie i starsze	3 189	3 266	3 254	3 166	3 092	3 147	3 205	3 194	3 120	2 952
Bydło rogate	9 057	9 399	9 786	9 461	8 985	9 258	9 759	10 200	10 572	10 231
poniżej 1 roku	1 414	1 500	1 579	1 259	1 154	1 408	1 613	1 646	1 667	1 628
woly i buhaje roczne i starsze	444	495	466	427	342	342	405	445	466	458
jałowizna roczna i starsza	1 230	1 213	1 190	1 202	1 059	1 056	1 188	1 336	1 386	1 352
krowy	5 969	6 191	6 551	6 573	6 430	6 452	6 553	6 773	7 053	6 792
Trzoda chlewna	4 829	6 047	7 321	5 844	5 753	7 091	6 723	7 060	7 696	7 424
poniżej 6 miesięcy	2 300	3 155	3 754	2 783	2 981	3 767	3 474	3 600	4 105	3 948
6-miesięczna i starsza	2 529	2 892	3 567	3 061	2 772	3 324	3 249	3 460	3 591	3 476
Owce	2 492	2 599	2 488	2 557	2 554	2 802	3 024	3 188	3 162	3 162
poniżej 1 roku	1 018	1 086	1 032	1 103	1 095	1 251	1 352	1 424	1 413	1 413
roczne i starsze	1 474	1 513	1 456	1 454	1 459	1 551	1 672	1 764	1 749	1 749
Kozy	227	237	248	278	321	355	383	406	329	329

TABL. 30. ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE W 1937 R.

Miasta. Wieś Wielkość gospodarstw	Konie	Bydło rogate ogółem	w tym w krowy	Trzoda chlewna	Cwce	Kozy	Na 100 ha ziemi użytkowanej rolniczo przypada szt. ^a			
							Konie	Bydło rogate	Trzoda chlewna	Owce
Województwa	w tysiącach sztuk									
Polska	3 890	10 572	7 053	7 696	3 188	406	15.2	41.3	30.1	12.5
Miasta	183	341	261	272	26	77	x	x	x	x
Wieś	3 707	10 231	6 792	7 424	3 162	329	14.9	41.2	29.9	12.7
Gospodarstwa: poniżej 50 ha 50 ha i więcej	3 310 397	9 495 736	6 375 417	6 989 435	2 727 435	327 2
Warszawskie	326	866	584	710	72	9	14.8	39.4	32.3	3.3
Łódzkie	206	605	414	474	59	31	15.2	44.6	34.9	4.3
Kieleckie	263	808	546	461	67	22	15.6	47.7	27.2	4.0
Lubelskie	372	884	627	900	102	2	17.2	41.0	41.7	4.7
Białostockie	301	664	432	523	380	1	15.6	34.4	27.1	19.7
Wileńskie	206	495	344	400	588	2	11.9	28.5	23.1	33.8
Nowogródzkie	190	487	323	379	414	1	13.7	35.1	27.3	29.8
Poleskie	182	635	367	403	480	1	9.7	33.9	21.5	25.6
Wołyńskie	388	852	520	650	238	3	17.7	39.0	29.7	10.9
Poznańskie	259	754	469	902	154	99	13.9	40.4	48.3	8.3
Pomorskie	143	377	251	442	150	20	14.0	36.9	43.2	14.7
Śląskie	29	124	88	81	7	50	12.8	55.5	36.3	3.0
Krakowskie	146	755	516	258	81	34	12.8	66.3	22.6	7.1
Lwowskie	338	1 008	701	354	109	17	17.9	53.4	18.7	5.8
Stanisławowskie	128	435	285	189	173	22	13.6	45.9	20.0	18.3
Tarnobrzeskie	230	482	325	298	88	15	18.9	39.7	24.5	7.2

a Dla województw obliczono, uwzględniając liczbę zwierząt gospodarskich na wsi,

TABL. 31. ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje	Rok	Konie	Bydło rogate	Trzoda chlewna	Owce	Konie	Bydło rogate	Trzoda chlewna	Owce
		w tysiącach sztuk				na 100 ha ziemi użytkowanej rolniczo przypada sztuk			
Anglia	1937	1 096	8 638	4 444	25 515	5,6	44,1	22,7	130,3
Argentyna	1934	9 858 ^a	30 868	3 769 ^a	39 330	5,6 ^a	17,5	2,1 ^a	22,3
Australia	1936	1 764 ^b	13 912 ^b	1 294	112 173 ^c	11,9 ^b	93,9 ^b	8,7	756,9 ^c
Brazylia	1935	6 132	40 864	24 774	13 049				
Czechosłow.	1937	704 ^d	4 930	3 611	642	8,4 ^d	59,0	43,2	7,8
Dania	1936	536	3 079 ^c	3 083 ^c	175 ^e	17,4	100,0 ^c	100,1 ^c	5,7 ^e
Francja	1937	2 742	15 755	7 117	9 994	7,9	45,2	20,4	28,7
Hiszpania	1934	568	4 215	5 411	19 093				
Holandia	1937	300	2 627	1 406	608	12,8	112,0	59,9	25,9
Irlandia	1936	424	4 014	1 017	3 062	9,0	85,5	21,7	65,2
Jugosławia	1936	1 216	4 074	3 126	9 568	8,5	28,6	21,9	67,2
Kanada	1937	2 883	8 841	3 963	3 340				
Niemcy	1936	3 407	20 065	26 007	5 364 ^e	11,8	69,8	90,4	18,7 ^e
Nowa Zelandia	1937	278	4 389	802	31 306	3,6	57,5	10,5	410,1
Polska	1937	3 890	10 572	7 696	3 188	15,2	41,3	30,1	12,5
Rumunia	1935	2 167	4 327	2 970	11 838	11,9	23,7	16,2	64,7
Stany Zj. Am.	1937	11 163	65 930	44 418	52 918				
Szwecja	1935	611	2 919	1 293	444	12,6	60,1	26,6	9,1
Węgry	1937	798	1 750	2 624	1 484	10,6	23,2	34,8	19,7
Włochy	1937	796	7 289	2 814	9 095	3,7	33,9	13,1	42,2
Z.S.R.R.	1936	16 600	56 500	30 400	73 300				

a 1930. b 1935. c 1937. d 1936. e 1933.

TABL. 32. HODOWLE ZARODOWE

Liczba zarodowego bydła, trzody chlewnej i owiec zapisanych do ksiąg rodowodowych w 1936/37 oraz liczba obór i chlewni, uznanych za zarodowe na 1936/37^a

Polska Izby rolnicze	Bydło rogate			Trzoda chlewna			Owce	
	Liczba							
	obór ^b	buha- jów	krów	chlew- ni ^b	knu- rów	macier	try- ków	owiec
Polska	1 569	24 946		468	3 295	877	12 323	
Warszawska	16	182	4 250	2	24	166	128	820
Łódzka	11	89	1 420		12	55	28	223
Kielecka	16	116	2 506		23	100	7	358
Lubelska	19	121	2 029		19	130	50	614
Białostocka		46	471		10	27	30	208
Wileńska	1	77	672		37	212	157	1 550
Poleska		33	392				51	124
Wołyńska		47	301	4	20	168	10	200
Wielkopolska	64	261	4 046	18	49	422	26	2 075
Pomorska	30	254	4 496		72	315	364	5 208
Śląska ^c								
Krakowska	17	122	1 674	11	125	514	26	943
Lwowska		221	2 689		77	1 186		

a W myśl ustawy z 5. III 1934 o nadzorze nad hodowlą bydła, trzody chlewnej i owiec. b Kropka oznacza, że na danym terenie uznawanie obór i chlewni za zarodowe nie zostało jeszcze przeprowadzone. c Województwo nie było objęte ustawą.

TABL. 33. SZACUNEK PRODUKCJI MLEKA W 1934 R.

Wyszczególnienie	Polska	Województwa			
		centralne	wschodnie	zachodnie	południowe
Ogólna produkcja w mil. l	8 978	3 299	1 455	1 604	2 620
Gospodarstwa: poniżej 50 ha	8 174	3 047	1 369	1 252	2 508
50 ha i więcej	804	252	86	352	112
Produkcja przeciętna na jeden ha użytków rolnych w l	351	343	200	391	482

TABL. 34. MLECZNOŚĆ KRÓW

Lata Rasy Województwa	Ogółem			Gospodarstwa					
	Krowy pod kontrolą	Wy- daj- ność l szt. w kg mle- ka ^a	%/ stu- szczy w mle- ku	poniżej 50 ha			50 ha i więcej		
				Krowy pod kontrolą	Wy- daj- ność l szt. w kg mleka ^a	%/ stu- szczy w mle- ku	Krowy pod kontrolą	Wy- daj- ność l szt. w kg mleka ^a	%/ stu- szczy w mle- ku
1930/31	114 141	3 022	3.40	29 843	2 433	3.56	84 298	3 219	3.38
1931/32	88 505	2 967	3.38	16 681	2 494	3.54	71 824	3 076	3.33
1932/33	71 681	3 041	3.36	11 396	2 548	3.54	60 285	3 134	3.34
1933/34	68 659	3 171	3.35	11 077	2 584	3.53	57 582	3 284	3.32
1934/35	78 954	3 156	3.38	13 812	2 586	3.57	65 142	3 277	3.34
1935/36	84 954	3 172	3.40	18 146	2 567	3.59	66 818	3 337	3.36
1936/37 ^b	94 819	3 183	3.42	19 274	2 586	3.59	75 545	3 336	3.34
Nizinna	53 612	3 497	3.35	6 274	4 056	3.41	47 338	3 555	3.34
Czerwona polska	11 402	2 355	3.86	4 457	2 273	3.90	6 945	2 407	3.63
Simentalska	2 389	2 834	3.96	1 169	2 829	3.98	1 220	2 838	3.94
Inne i bezrasowe	8 358	2 226	3.66	4 224	2 084	3.71	4 134	2 371	3.60
Centralne ^c	38 853	3 241	3.36	6 083	2 621	3.48	32 770	3 356	3.33
Wschodnie ^d	14 534	2 263	3.69	4 937	2 095	3.82	9 597	2 350	3.62
Zachodnie	29 232	3 652	3.32	3 541	3 271	3.29	25 691	3 705	3.32
Południowe	12 200	2 974	3.65	4 713	2 538	3.87	7 487	3 248	3.54

^a Kg mleka odpowiada mniej więcej 0,97 l. ^b W podziale na rasy uwzględniono tylko krowy pozostające pod kontrolą przez cały rok. ^c Bez woj. białostockiego. ^d Łącznie z woj. białostockim.

Źródło: Polskie Tow. Zootechniczne. Sprawozdanie z działalności Kół Kontroli Obór za 1936/37.

TABL. 35. ROZWÓJ JEDWABNICTWA

Wyszczególnienie	1924-1928 ^a	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Liczba hodowców	159	362	400	408	520	744	850	896	1 002	1 271
Waga jajeczek użytych do hodowli w hg	19 ^b	15	21	26	46	50	49	60	63	100
Prod. oprzędów w kg	1 260 ^b	843	1 490	2 068	3 414	3 155	3 839	4 509	5 993	8 501

^a Przeciętne roczne. ^b 1926—1928.

Źródło: Dane Ministerstwa Sprawiedliwości (więzienia), Centralnej Doświadczalnej Stacji Jedwabniczej w Milanówku, Związku Hodowców Jedwabników w Polsce i Krajowego Gospodarskiego Towarzystwa „Siłkij Hospodar” w Lwowie.

TABL. 36. RYBOLÓWSTWO MORSKIE
A. Rybacy i sprzęt rybacki

Wyszczególnienie	1933	1934	1935	1936	1937	Przeciętny roczny połów jednego rybaka: w q	w tys. zł	1933	1934	1935	1936	1937
	1933	1934	1935	1936	1937			1933	1934	1935	1936	1937
Liczba rybaków	1631	1687	1730	1780	1822							
Liczba łodzi: motorowych	173	189	206	217	209							
nienmotorowych	713	733	603	817	744			85,6	86,0	98,9	131,0	76,9
Sieci w tys. szt.	32,6	31,4	33,0	35,0	35,6			2,8	2,4	2,0	2,2	2,8

B. Połowy

Gatunki ryb	1933 1934 1935 1936 1937					1933 1934 1935 1936 1937				
	w tysiącach kwintali					wartość w tysiącach zł				
Ogółem	139,6	145,0	171,1	233,2	140,1	4589,4	3991,8	3431,7	3986,0	5127,3
Połowy przybrzeżne:										
Słedzie	5,5	6,5	8,0	10,4	8,4	139,3	215,5	195,0	230,6	264,0
Plastugi	8,7	8,4	8,4	8,5	11,2	338,6	335,3	318,2	282,5	410,0
Łososie	1,0	0,7	0,7	0,7	0,3	337,5	278,6	290,5	274,3	175,4
Pomuchle	2,6	5,4	5,1	9,3	17,3	79,8	116,8	108,4	201,6	276,5
Szprotki	55,5	74,4	104,1	150,8	29,1	496,9	901,8	935,0	1150,3	560,6
Węgorze	1,2	1,4	1,1	1,6	1,5	236,9	269,0	238,3	361,5	312,1
Inne	1,7	1,7	1,3	1,4	2,7	106,9	124,8	104,8	95,3	183,0
Połowy dalekomorskie:										
Słedzie	63,4	46,5	42,4	50,5	68,7	2853,5	1750,0	1241,5	1389,9	2897,9
Inne	—	—	—	—	—	0,9	—	—	—	47,8

TABL. 37. POŁOWY MORSKIE W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje	1934	1935						
		Ogółem	w tym					
			po-muchle	wąt-lusze sre-brzyste	mer-lany	śle-dzie	ma-krele	gła-stugi
w tysiącach ton								
Anglia	947,8	1 011,5	309,8	112,1	33,8	290,4	11,6	28,9
Dania	89,1	86,8	21,1	1,7	0,1	16,0	4,3	19,3
Francia	—	—	55,6	—	7,4	42,9	23,7	6,8
Holandia	218,9	196,5	4,0	5,6	2,2	73,3	4,9	8,3
Islandia	313,2	268,1	182,1	6,1	5,5	81,1	—	1,0
Kanada	—	—	69,8	16,7	—	93,5	7,3	—
Niemcy	401,1	478,0	87,3	2,7	42,2	192,1	—	2,7
Norwegia	770,1	1 003,9	232,0	19,1	88,8	626,8	6,1	3,5
Polska	14,5	17,1	0,5	—	—	5,0	—	0,9
Stany Zj. Am.	141,3	169,4	40,0	71,3	—	—	18,5	—
Szwecja	100,5	106,9	11,6	4,8	0,3	80,3	3,6	1,4
wartość w tysiącach złotych								
Anglia	416 150	411 708	103 908	65 755	4 340	51 304	2 885	97 582
Dania	45 324	46 119	5 335	1 074	27	4 306	1 138	18 310
Francia	311 926	266 138	24 033	—	20 573	15 140	14 923	7 620
Holandia	62 447	56 459	2 423	3 051	458	21 362	1 568	4 178
Islandia	33 554	24 498	18 627	1 303	990	3 507	—	945
Kanada	182 766	181 628	14 550	5 961	—	9 591	1 830	—
Niemcy	149 853	178 642	28 498	13 664	12 600	73 087	—	2 258
Norwegia	90 483	101 784	31 707	2 552	5 372	35 099	1 834	2 950
Polska	3 992	3 432	108	—	—	1 437	—	318
Stany Zj. Am.	43 866	47 727	11 109	20 553	—	—	3 843	—
Szwecja	35 070	38 798	3 306	2 561	65	12 179	1 227	1 918

TABL. 2. ŚWIADCTWA PRZEMYSŁOWE WYKUPIONE DLA ZAKŁADÓW PRZEMYSŁOWYCH WEDŁUG RODZAJÓW PRZEMYSŁU W 1935 R. (dok.)

Głębie i ważniejsze rodzaje przemysłu	Polska	Kategorie świadectw przemysłowych				Województwa			
		I-V	VI-VII	VIII		centralne	wschodnie	zachodnie	południowe
Drzewny	18 690	752	2 615	15 323	7 029	2 066	6 066	3 522	
eksploatacja lasu	1 519	102	856	561	488	614	10	407	
tartaki	2 380	461	988	931	742	337	483	818	
fabr. dykt i fornirów	32	31	1	—	19	10	2	—	
„ mebli i stolarstwo	9 663	90	471	9 102	3 697	754	483	1 740	
bednarstwo	574	8	19	547	275	42	197	60	
kołodziejstwo i stelmastwo	2 505	—	—	2 505	752	133	422	198	
koszykarstwo	270	5	37	228	58	10	150	92	
Spożywczy	58 747	1467	8 538	48 742	26 325	6 948	14 084	11 350	
młyny	13 596	825	5 094	7 677	6 060	2 976	2 013	2 547	
piekarnie	14 603	41	460	14 102	6 808	1 495	4 276	2 024	
wytwórnice cukiernicze	1 764	88	214	1 462	883	134	384	363	
mleczarstwo	8 426	7	186	8 233	3 219	845	793	3 589	
rzeźnictwo i wędliniarstwo	14 054	57	187	13 810	6 993	754	4 732	1 575	
cukrownie	62	62	—	—	32	4	23	—	
gorzelnie, browary i słodownie	1 584	144	1 394	26	404	91	679	390	
Odzieżowy	52 166	100	1 264	50 802	28 119	6 917	10 058	7 072	
krawiectwo	23 967	25	515	23 427	12 984	3 350	4 453	3 180	
bielizniarstwo	1 646	10	158	1 478	1 159	77	165	248	
kapelusznictwo i czapnictwo	4 085	4	115	3 966	2 229	714	533	606	
kuśnierstwo	1 896	4	61	1 831	1 005	228	129	534	
obuwnictwo (szewstwo)	19 163	8	292	18 863	9 835	2 423	4 607	2 296	
Poligraficzny	4 703	198	451	4 054	2 166	577	1 059	901	
drukarnie i litografie	1 831	171	383	1 277	946	165	372	346	
introligatornie	678	13	52	613	325	83	135	135	
fotografia i film	2 116	14	16	2 086	860	327	536	393	
Budowlany	7 909	352	1 235	6 322	3 209	318	2 825	1 557	
przedsiębiorstwa budowlane	2 142	305	982	855	785	38	999	320	
murarstwo	1 461	—	—	1 461	706	66	397	292	
ciesielstwo	874	—	—	874	507	49	170	148	
szklarstwo i dekarstwo	1 309	—	27	1 282	408	113	521	267	
zdunstwo	489	1	19	469	152	11	251	78	
malarstwo pokojowe	514	11	63	440	279	13	117	105	
instalacje urządzeń wodociągowych i gazowych	473	24	79	370	147	9	150	167	
instalacje urządzeń elektryczn.	568	11	65	490	189	19	191	167	
Wyroby z różnych materiałów	4 046	135	212	3 699	1 697	310	1 287	752	
tapicerstwo	682	—	3	659	305	60	192	105	
lakiernictwo i malarstwo	1 352	—	—	1 352	289	60	772	231	
Elektrownie, kotłownie i wodociągi	584	76	95	413	222	126	120	116	
Świadczenia	19 887	47	384	19 456	8 735	1 810	5 494	3 848	
fryzjerstwo	11 781	7	204	11 550	5 780	1 167	2 900	1 934	
pralnie i farbiarnie	1 470	31	60	1 379	918	173	246	135	
przewóz	5 593	2	82	5 469	1 741	433	1 937	1 442	
Hodowla i rybołówstwo	1 524	15	197	1 312	327	251	822	124	

TABL. 3. ŚWIADECTWA PRZEMYSŁOWE WYKUPIONE DLA ZAKŁADÓW HANDLOWYCH WEDŁUG KATEGORII

Lata Województwa	Ogółem	Kategorie świadectw przemysłowych				
		I	II	III	IV	V ^a
Polska1932	427 871	764	29 475	203 200	187 709	6 723
1933	405 930	703	23 274	151 664	224 950	5 339
1934	403 504	553	19 863	118 838	259 309	4 941
1935	415 351	576	19 227	100 923	290 381	4 244
1937	456 615 ^b	759	22 329	98 353	330 421	4 330
Centralne1932	195 973	408	12 551	89 972	89 956	3 086
1937	210 162 ^b	477	10 616	45 318	152 213	1 437
M. st. Warszawa	32 370 ^b	330	4 021	10 301	17 568	94
Warszawskie	38 300 ^b	1	831	8 045	29 199	179
Łódzkie	45 601	111	3 219	10 067	31 792	412
Kieleckie	39 745	16	1 054	6 871	31 257	547
Lubelskie	32 985	14	750	5 770	26 363	88
Białostockie	21 161	5	741	4 264	16 034	117
Wschodnie1932	52 119	28	2 800	28 023	20 949	319
1937	60 600 ^b	28	2 034	11 509	46 687	301
Wileńskie	14 464 ^b	16	744	3 263	10 401	36
Nowogródzkie	10 799	2	254	1 865	8 665	13
Poleskie	11 033 ^b	—	318	2 063	8 571	52
Wołyńskie	24 304 ^b	10	718	4 318	19 050	200
Zachodnie1932	73 497	195	9 143	38 865	23 521	1 773
1937	76 727 ^b	150	5 637	23 511	45 731	1 424
Poznańskie	34 979 ^b	55	2 210	9 878	21 958	751
Pomorskie	19 400 ^b	36	1 291	5 376	12 252	298
Śląskie	22 348	59	2 136	8 257	11 521	375
Południowe1932	106 282	133	4 981	46 340	53 283	1 545
1937	109 126 ^b	104	4 042	18 015	85 790	1 168
Krakowskie	35 152 ^b	50	1 764	7 122	25 818	391
Lwowskie	38 932	42	1 518	6 123	30 925	324
Stanisławowskie	17 214	8	407	2 724	13 762	313
Tarnopolskie	17 828	4	353	2 046	15 285	140

^a Handel rozwojny i obnoyny, ponadto specjalny handel jarmarczny.
^b Różnica między ogólną liczbą zakładów a liczbą podaną w podziale na kategorie przypada na żeglugę - statki. W 1932—1935 statki włączono do kategorii V.
 Uwaga. W tablicy nie uwzględniono świadectw przemysłowych wykupionych dla zajęć przemysłowych.